Przedmowa

Niniejszym przekazuję Państwu pierwsze opracowanie, zawierające podstawowe wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz z Powszechnego Spisu Rolnego 2002 dotyczące województwa pomorskiego.

Prezentowana publikacja została przygotowana w formie raportu, który zawiera ostateczne wyniki dotyczące większości tematów, będących przedmiotem badania w spisie, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zmiany w czasie, jakie miały miejsce w latach 1988-2002, tj. okresie transformacji społeczno-gospodarczej. Raport obejmuje część analityczną oraz tabelaryczną. W części analitycznej przedstawione zostały zagadnienia z następujących obszarów tematycznych:

- ✓ ludność; stan i struktura demograficzna, struktura społeczna oraz wybrane aspekty struktury ekonomicznej, takie jak: aktywność ekonomiczna ludności czy źródła utrzymania,
- ✓ gospodarstwa domowe i rodziny,
- ✓ zasoby mieszkaniowe; ich stan i jakość oraz warunki mieszkaniowe ludności,
- ✓ rolnictwo; ludność i gospodarstwa domowe związane z rolnictwem, gospodarstwa rolne, użytkowanie ziemi, struktura zasiewów, zwierzęta gospodarskie, budynki, budowle, ciągniki, samochody oraz maszyny rolnicze.

Część analityczną uzupełniają wykresy i mapki. Z kolei aneks tabelaryczny zawiera: tablice zbiorcze, ukazujące dane wojewódzkie i wybrane dane w przekroju według podregionów, powiatów i gmin oraz tablice korelacyjne, pozwalające na pogłębioną analizę zjawisk i procesów, jakie miały miejsce w latach 90-tych.

Prezentowany raport nawiązuje swą formą i treścią do raportów z wyników obu wymienionych spisów opracowanych i ogłoszonych wcześniej przez GUS (dostępne są w wersji drukowanej i elektronicznej, także poprzez Internet), co może ułatwić poszerzenie bazy informacyjnej o spisach wielu z Państwa.

Opracowanie niniejszego raportu zamyka etap prac nad opracowaniem zbiorów z wynikami spisów. Dalsze prace będą miały na celu jak najszybsze upowszechnienie wyników obu spisów, tak na poziomie wojewódzkim, jak i gminnym. Jeszcze w tym roku wydawane będą sukcesywnie kolejne publikacje tematyczne.

Tą drogą Wszystkim, którzy przyczynili się do przygotowania Powszechnego Spisu Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, przeprowadzenia obu spisów na terenie miast i gmin naszego województwa oraz opracowania ich wyników składam serdeczne podziękowanie.

Zastępca Wojewódzkiego Komisarza Spisowego
Dyrektor Urzędu Statystycznego

Janusz Łyskawa

Gdańsk, lipiec 2003 r.

UWAGI OGÓLNE

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań oraz Powszechny Spis Rolny zostały przeprowadzone na terenie całego kraju w dniach od 21 maja do 8 czerwca 2002 r. (według stanu w dniu 20 maja 2002 r. godz. 24^{00}) zgodnie z n/w ustawami podjętymi przez Sejm Rzeczpospolitej Polskiej:

- z dnia 2 grudnia 1999 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2001 r. (Dz. U. z 2000 r., Nr 1, poz. 1) z późniejszą zmianą (Dz. U. z 2000 r., Nr 93, poz. 1026),
- z dnia 9 września 2000 r. o powszechnym spisie rolnym w 2002 r. (Dz. U. z 2000 r., Nr 99, poz. 1072),
- z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 1995 r., Nr 88, poz. 439) z późniejszymi zmianami.

W powyższych aktach prawnych określono termin i zakres tematyczny spisów, zasady organizacji i realizacji prac spisowych, zobowiązanie ludności do udzielania informacji oraz sposób ich zebrania.

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002

Podstawowe cele spisu to:

1) dostarczenie informacji o stanie i strukturze ludności, gospodarstw domowych i rodzin oraz informacji o mieszkaniach i warunkach mieszkaniowych – na najniższym poziomie podziału terytorialnego kraju,
2) możliwie szeroka charakterystyka zmian, jakie zaszły w czasie w podstawowych strukturach demograficzno-społecznych ludności, gospodarstw domowych i rodzin oraz zmian w wielkości i standardzie zasobów mieszkaniowych,
3) dostarczenie informacji niezbędnych do międzynarodowych porównań – poprzez uwzględnienie w opracowaniach standardów i zaleceń organizacji międzynarodowych.

Zakres i tematyka spisu

NSP 2002 obejmował osoby stale zamieszkałe na obszarze Polski, bez względu na fakt czy osoby te przebywały w kraju w czasie spisu, czy też były za granicą oraz osoby przebywające czasowo. Spis był przeprowadzony w mieszkaniach oraz w innych zamieszkanych pomieszczeniach prowizorycznych oraz obiektach zbiorowego zamieszkania.

Spis uwzględniał:

1) geograficzną charakterystykę ludności: miejsce zamieszkania oraz przebywania, migracje ludności (wewnętrzne i zagraniczne),
2) demograficzną charakterystykę osób: płeć, wiek, stan cywilny (formalnoprawny i faktyczny),
3) charakterystykę demograficzną gospodarstw domowych i rodzin: pozycję osób w gospodarstwie domowym i rodzinie, wielkość i skład gospodarstwa domowego i rodziny,
4) charakterystykę społeczną osób: poziom wykształcenia oraz uczęszczanie do szkoły, kraj urodzenia, obywatelstwo, deklarowaną narodowość i język używany w rozmowach w domu,
5) niepełnosprawność prawną i biologiczną,
6) aktywność ekonomiczną ludności: pracujący, bezrobotni, bierni zawodowo, pracujący w indywidualnych gospodarstwach rolnych, zawód, rodzaj działalności zakładu pracy,
7) główne i dodatkowe źródła utrzymania osób oraz pobieranie świadczeń społecznych,

8) źródła utrzymania gospodarstwa domowego; samodzielność gospodarowania oraz zamieszkiwania,
9) gospodarstwa zbiorowe i rodziny w tych gospodarstwach,
10) mieszkania zamieszkane i niezamieszkane: stan zasobów mieszkaniowych,
11) wielkość mieszkań i ich wyposażenie,
12) samodzielność zamieszkiwania,
13) charakterystykę budynków.

Tematyka ludnościowa została wzbogacona dzięki przeprowadzeniu dwóch badań towarzyszących spisowi, a mianowicie **badania dzietności kobiet oraz długookresowych migracji ludności**. Pierwsze z tych badań przeprowadzone zostało w kraju na próbie ok.350 tys. kobiet, będących w wieku powyżej 16 lat (bez względu na ich stan cywilny) i miało charakter dobrowolny. Drugim badaniem objęto w kraju blisko 4 mln osób, które zmieniały w latach 1989-2002 miejsce zamieszkania na pobyt stały lub na czas dłuższy niż 12 miesięcy. Obejmuje ono zarówno migracje wewnętrzne ludności jak i migracje zagraniczne. Wyniki badań dzietności kobiet oraz migracji długookresowych są jeszcze w trakcie opracowywania i nie mogły zostać zaprezentowane w tym raporcie.

Wyniki spisu pozwalają na ocenę ilościowych i jakościowych zmian, jakie zaszły w społeczeństwie w okresie od ostatniego spisu (w 1988 r.), charakteryzując kolejny etap jego rozwoju. Warto przypomnieć, że lata dziewięćdziesiąte charakteryzowały się głębokimi przeobrażeniami społeczno-gospodarczymi i ustrojowymi, które spowodowały zmiany w dotychczasowych procesach demograficznych oraz głębokie przemiany struktury społeczno-zawodowej ludności, a także pojawienie się nowych zjawisk, nieznanych wcześniej na taką skalę, takich jak: bezrobocie, bezdomność, imigracja cudzoziemców do Polski oraz nasilenie się krótkookresowych migracji zagranicznych Polaków czy nowe formy własności mieszkań. Pamiętać należy także, że reforma administracyjna znacznie zmieniła granice województw, wprowadziła powiaty, które jako wydzielone jednostki administracyjne, nie istniały w spisie z 1988 r., w podziale terytorialnym pojawiły się także podregiony (NTS-3).

Powszechny Spis Rolny 2002

Celem spisu było między innymi:

1) zapewnienie podstawowej bazy informacyjnej o gospodarstwach rolnych i związanych z nimi gospodarstwach domowych, koniecznej dla realizacji krajowej, regionalnej i lokalnej polityki rolnej i społecznej na wsi,
2) dostarczenie informacji niezbędnych dla finalizowania procesów stowarzyszeniowych z Unią Europejską (UE), jak i zapewnienia podstaw informacyjnych w pierwszych latach członkostwa zgodnie z wymogami UE oraz wykonanie zobowiązań Polski w zakresie dostarczenia informacji dla potrzeb organizacji międzynarodowych (FAO, OECD, EUROSTAT i inne),
3) budowa i aktualizacja statystycznych operatów losowania prób do różnotematycznych badań reprezentacyjnych.

Zakres i tematyka spisu

Zakres spisu obejmował:

- gospodarstwa indywidualne o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha,
- gospodarstwa indywidualne o powierzchni użytków rolnych od 0,1 do 1 ha włącznie,

- osoby fizyczne będące właścicielami zwierząt gospodarskich, nie posiadające użytków rolnych lub posiadające użytki rolne o powierzchni mniejszej niż 0,1 ha,
- pozostałe gospodarstwa rolne będące w użytkowaniu osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej.

Tematyka Powszechnego Spisu Rolnego 2002 została ujęta na formularzach spisowych w następujących działach:

- Powierzchnia gospodarstwa,
- Struktura własnościowa użytków rolnych gospodarstwa,
- Struktura dochodów,
- Działalność gospodarcza,
- Pracujący w gospodarstwie rolnym,
- Powierzchnia zasiewów,
- Powierzchnia inna,
- Pogłowie zwierząt gospodarskich,
- Rozdysponowanie produkcji rolniczej,
- Infrastruktura gospodarstwa,
- Budynki i budowle,
- Magazynowanie w gospodarstwie,
- Nawozy i pestycydy w gospodarstwie,
- Maszyny i urządzenia rolnicze,
- Wybrane wydatki w gospodarstwie.

W ramach spisu **w gospodarstwach indywidualnych o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha** zebrano następujące informacje:

1) dane o osobach będących użytkownikami gospodarstw rolnych:
   a) nazwisko i imiona użytkownika gospodarstwa rolnego,
   b) poziom wykształcenia rolniczego użytkownika,
   c) wkład pracy w gospodarstwo rolne w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie – liczba godzin przepracowanych w gospodarstwie,
2) o liczbie pracowników najemnych stałych i pracowników dorywczych zatrudnionych w gospodarstwie rolnym,
3) o użytkowaniu gruntów, a w szczególności:
   a) o powierzchni gruntów ogółem, w tym użytków rolnych (gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych), lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów i nieużytków,
   b) o powierzchni zasiewów głównych upraw,
4) o pogłowiu zwierząt gospodarskich według gatunków i grup produkcyjno-użytkowych oraz liczbie pni pszczelich,
5) o rozdysponowaniu produkcji rolniczej,
6) o budynkach, infrastrukturze i wyposażeniu technicznym gospodarstw, w tym:
   a) rodzaje budynków, budowli i ich powierzchnia,

b) liczba ciągników rolniczych i innych środków transportowych oraz maszyn rolniczych,

c) źródła zaopatrzenia w wodę, sposoby odprowadzania ścieków i usuwania śmieci,

d) wyposażenie w sieć elektryczną i telefon,

e) rodzaje urządzeń melioracyjnych,

7) o stosowaniu nawozów i pestycydach w gospodarstwie w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie,

8) o zadłużeniu gospodarstw rolnych,

9) o działalności gospodarczej (rolniczej i pozarolniczej) prowadzonej przez użytkownika gospodarstwa rolnego lub osobę dorosłą pozostającą z użytkownikiem we wspólnym gospodarstwie domowym,

10) o ważniejszych wydatkach poniesionych w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie, w tym na:

a) zakup gruntów,

b) budowę lub modernizację budynków,

c) powiększenie stada podstawowego,

d) zakup ciągników rolniczych i innych środków transportowych oraz maszyn rolniczych.

Informacje o wieku, płci, poziomie wykształcenia ogólnego, głównych i dodatkowych źródłach utrzymania użytkownika i członków jego gospodarstwa domowego, a także osób pracujących wyłącznie lub głównie w gospodarstwach rolnych pozyskano z przeprowadzonego równolegle NSP.

Dla **osób fizycznych użytkujących gospodarstwa indywidualne o powierzchni użytków rolnych od 0,1 ha do 1 ha włącznie oraz dla właścicieli zwierząt gospodarskich** zebrano w/w informacje, z wyłączeniem tych, o których mowa w pkt. 8 i 10, a w ramach punktów 3b, 6b, i 7 zebrano dane w ograniczonym zakresie tematycznym.

W ramach spisu u **osób prawnych i w jednostkach organizacyjnych nie mających osobowości prawnej** zebrano informacje, o których mowa w punktach 2-10.

Upowszechnianie wyników spisów

Upowszechnianie wyników spisów odbywać się będzie głównie poprzez:

1) publikowanie danych,

2) udostępnianie danych na nośnikach informatycznych oraz poprzez bezpośredni dostęp do baz informacyjnych z wynikami spisów,

3) dostępność podstawowych danych poprzez Internet,

4) udostępnianie danych poprzez Bank Danych Regionalnych.

Przewiduje się, że w latach 2003-2004 wyniki spisu ludności i mieszkań zostaną przedstawione przez GUS w 14 publikacjach, a wyniki spisu rolnego w kolejnych 18 specjalnych opracowaniach, zawierających dane na poziomie ogólnokrajowym.

Ponadto Urząd Statystyczny przygotuje – oprócz niniejszego raportu – 9 publikacji wojewódzkich:

1) „Ludność. Stan oraz struktura demograficzna i społeczno-ekonomiczna”,

2) „Gospodarstwa domowe i rodziny”,

3) „Ludność i gospodarstwa domowe związane z rolnictwem”,

4) „Mieszkania”,

5) „Zamieszkane budynki”,

6) „Użytkowanie gruntów, powierzchnia zasiewów i pogłowie zwierząt gospodarskich”,

7) „Budynki i wyposażenie techniczne gospodarstw rolnych”,

8) „Wybrane elementy sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych”,

9) „Systematyka i charakterystyka gospodarstw rolnych”.

Planuje się również opracowanie publikacji dla szczebla gminnego (dla każdej gminy oddzielny zeszyt) w formie zestawu tablic zawierających podstawowe informacje zarówno z NSP, jak i z PSR.

Uwagi metodyczne

W prezentowanym raporcie, będącym pierwszą publikacją obu spisów, przyjęte zostały pewne rozstrzygnięcia, które powinny ułatwić użytkownikom korzystanie z danych zawartych w tym opracowaniu.

Podstawowe definicje i objaśnienia – niezbędne do właściwej interpretacji wyników spisu przedstawionych w tym raporcie – zostały podane bezpośrednio przy każdym z omawianych tematów w poszczególnych rozdziałach opracowania.

Z uwagi na fakt, że dla części mieszkańców niemożliwe było przeprowadzenie spisów z udziałem rachmistrza spisowego (z różnych powodów), podstawowe informacje dla takich osób, takie jak: imię i nazwisko, data urodzenia, oraz płeć – zostały spisane z ewidencji. Wszystkie pozostałe pytania na formularzu spisowym dla tych osób pozostały bez odpowiedzi. Szacuje się, że z ewidencji spisano w kraju ok. 2% ogółu ludności. Bezpośrednią konsekwencją spisywania z ewidencji są braki odpowiedzi w poszczególnych tablicach.

Dla potrzeb analizy zmian w czasie przeliczone zostały (w podstawowym zakresie) wyniki spisu powszechnego z 1988 r. według podziału administracyjnego obowiązującego aktualnie. Przeliczone dane są publikowane po raz pierwszy w tym raporcie. Z tego samego powodu zostały przeliczone i zaprezentowane w tablicach z tematyką rolniczą wyniki PSR z 1996 r.

W tablicach, zarówno w tekście jak i w aneksie, wprowadzono automatyczne zaokrąglenia, co niekiedy może powodować drobne rozbieżności w sumowaniu danych na ogółem. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.

Segregacji gospodarstw rolnych na: posiadające zwierzęta gospodarskie ogółem i według liczby gatunków oraz nie posiadające zwierząt dokonano na podstawie informacji o utrzymywaniu pogłowia przynajmniej jednego z czterech podstawowych gatunków zwierząt gospodarskich, tj. bydła, trzody chlewnej, owiec i koni.

Niezależnie od powyższych zbiorczych grupowań – rozliczeń makroekonomicznych według grup użytkowników – dane Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r., w raporcie w zależności od tematyki, opracowano według niżej wymienionych klasyfikacji:

- grup obszarowych powierzchni użytków rolnych, wyodrębniając następujące grupy (domykane lewostronnie): do 1 ha (0,00, 0,01-0,10, 0,10-0,20, 0,20-0,50, 0,50-1,00), 1-2, 2-3, 3-5, 5-7, 7-10, 10-15, 15-20, 20-30, 30-50, 50-100, 100-200, 200-300, 300-500, 500-1000, 1000 ha i więcej;
- mocy silnika w ciągniku w kW: do15; 15-25; 25-40; 40-60; 60-100; 100 i więcej;
- skali natężenia chowu poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich;
- liczby osób zamieszkałych w gospodarstwie domowym z użytkownikiem gospodarstwa rolnego według źródeł utrzymania;
- inne grupowania gospodarstw według cech ujętych w spisie, nie wymienione wyżej.

W aneksie tabelarycznym, tablice statystyczne (jeśli nie zaznaczono inaczej) zawierają dane według stanu w dniu 20 maja 2002 r.

I. LUDNOŚĆ

1. Stan i struktura demograficzna

1.1. Stan ludności

Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 wykazały, że **liczba ludności** województwa pomorskiego wynosiła 2179,9 tys. osób, stanowiąc 5,7% ogółu ludności Polski. Pod względem liczby ludności województwo pomorskie zajmowało 8 miejsce w kraju po mazowieckim, śląskim, wielkopolskim, małopolskim, dolnośląskim, łódzkim i lubelskim.

Od ostatniego spisu, tj. od dnia 6 grudnia 1988 r., ludność województwa zwiększyła się o 84,8 tys. mieszkańców, tj. o 4,0%. Był to wzrost znacznie wyższy niż przeciętnie w kraju, gdzie wyniósł niespełna 1 %.

Tabl. 1. Ludność według płci (na podstawie spisów)

Płeć	Stan w dniu			
	6 XII 1988	20 V 2002		
	ogółem		przyrost w stosunku do stanu w dniu 6 XII 1988	6 XII 1988 = 100
	w tys.			
O g ó ł e m	**2095,1**	**2179,9**	**84,8**	**104,0**
Mężczyźni	1028,5	1061,7	33,2	103,2
Kobiety	1066,6	1118,2	51,6	104,8

W okresie międzyspisowym zmieniały się również proporcje ludności **według płci**; w 2002 r. mężczyźni stanowili 48,7% ogółu ludności, wobec 49,1% w 1988 r. Tym samym udział kobiet zwiększył się o 0,4 punktu procentowego (do 51,3%). Wzrósł także (o 1,6 punktu) współczynnik feminizacji; aktualnie na 100 mężczyzn przypada 105,3 kobiet (w kraju 106,5 kobiet).

Już przed 1988 r. województwo pomorskie, podobnie jak wcześniej województwo gdańskie, należało do województw z przewagą ludności zamieszkałej **w miastach**. Obecny spis potwierdził utrzymywanie się tej tendencji. W 2002 r. ludność miejska stanowiła 68,1% ogółu ludności (w 1988 r. udział ten wynosił 69,0%), a ludność wiejska 31,9 % (w 1988 r. – 31,0 %). W całym kraju ludność miejska stanowiła w 2002 r. 61,8%, tj. o 0,6 punktu więcej niż w poprzednim spisie.

W okresie międzyspisowym w miastach przybyło 38,6 tys. osób, a liczba mieszkańców wsi wzrosła o 46,1 tys. osób. Tempo przyrostu ludności w miastach wyniosło 2,67%, na wsi stopa wzrostu wyniosła 7,11%.

Spośród powiatów w 2002 r. najwięcej ludności liczyły miasta na prawach powiatu: Gdańsk – 461,3 tys. mieszkańców (co stanowiło 21,2% ogółu ludności województwa) i Gdynia – 253,5 tys. (11,6%) oraz powiaty ziemskie: wejherowski – 173,5 tys. (8,0%) i starogardzki – 120,6 tys. (5,5%); najmniejsze pod względem liczby ludności były: powiat nowodworski – 35,7 tys. (1,6%), miasto na prawach powiatu: Sopot – 41,9 tys. (1,9%) oraz powiat sztumski – 42,0 tys. mieszkańców (1,9%).

Gęstość zaludnienia, tj. liczba osób przypadających na 1 km^2 powierzchni województwa, wyniosła 119 osób (w 1988 r. – 115 osób); w miastach 1360 a na wsi 40 osób. Średnia gęstość zaludnienia w kraju zwiększyła się w tym czasie do 122 osób na km² (o 1 osobę).

Mapka 1. Gęstość zaludnienia według powiatów
Na 1 km^2

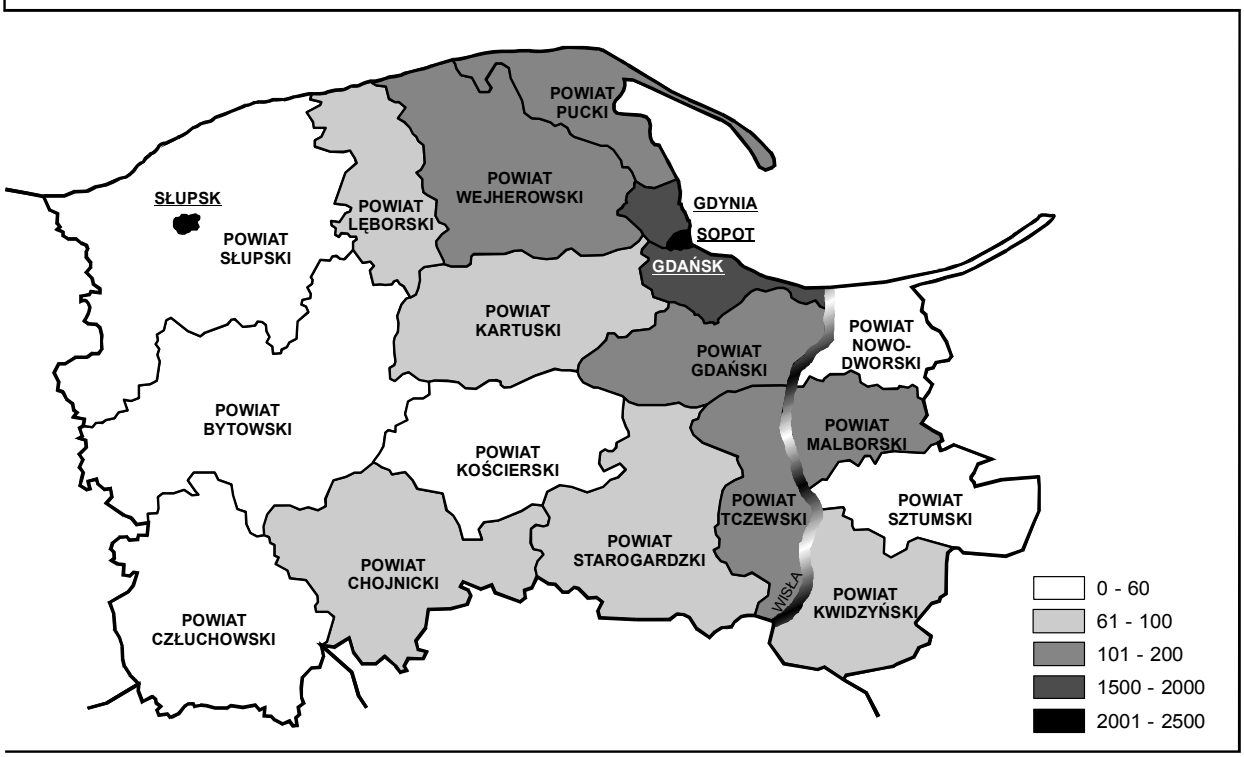

Najwięcej ludności na 1 km^2 przypadało w miastach na prawach powiatu: Sopocie (2422 osób), Słupsku (2316), Gdyni (1871) i Gdańsku (1761); najmniej w powiatach: bytowskim (34), człuchowskim (36), słupskim (40) i nowodworskim (55 osób).

Wyniki spisu 2002 wykazały, że liczba ludności województwa (podobnie jak w całym kraju) była mniejsza w porównaniu do bieżących bilansów[1)], wyprowadzonych na koniec 2001 r. Różnica ta wyniosła 24,5 tys. (1,1%) i w podobnym stopniu dotyczyła miast (mniej o 17,4 tys., tj. o 1,2%), jak i wsi (7,0 tys.; 1,0%).

Zgodnie z metodologią spisu ludności i mieszkań 2002 spisem zostali objęci:

- *stali mieszkańcy województwa (zameldowani na pobyt stały); obecni w mieszkaniach lub innych pomieszczeniach w czasie spisu lub czasowo nieobecni,*
- *osoby przebywające czasowo.*

---

1) Należy przypomnieć, że wszystkie bilanse ludności, opracowywane dla lat 1989-2001, były prowadzone w oparciu o wyniki Powszechnego Spisu Ludności i Mieszkań 1988. W kolejnych latach uwzględniano zmiany wynikające z: udokumentowanych faktów urodzeń, zgonów, migracji na pobyt stały (wewnętrznych oraz zagranicznych), jak również zmiany administracyjne.

Zatem, wszystkie osoby, które były stałymi mieszkańcami województwa bez względu na miejsce ich przebywania (kraj czy zagranica) – zostały uwzględnione w podanej liczbie ludności województwa (2179,9 tys. osób).

Jak wynika z danych ewidencyjnych – w momencie spisu – ok. 40,1 tys. osób było wymeldowanych „donikąd" z ich stałego miejsca zamieszkania (najczęściej z mocy decyzji administracyjnej). Znaczna część z tej grupy osób od dłuższego czasu (nawet kilkanaście lat) przebywała za granicą, jako rezydenci innych krajów. W bilansach ludności do 2001 r. osoby te pozostawały w stanie ludności gminy ich dotychczasowego zameldowania, natomiast w spisie 2002 zostały spisane – jeżeli mieszkały (przebywały) w dalszym ciągu w Polsce (bez zameldowania), zaś jeżeli przebywały za granicą – nie spisano ich.

W poszczególnych powiatach skala rozbieżności pomiędzy wynikami spisu a danymi z bieżących bilansów ludności z końca 2001 r. była zróżnicowana. Generalnie w spisie 2002 odnotowano większą liczbę ludności w powiatach: puckim (o 1,8%), gdańskim (o 1,3%), m. Gdańsk (o 1,3%), m. Sopot (o 1,0%) i kartuskim (o 0,6%), natomiast znacząco mniejsza liczba ludności wystąpiła w powiatach: kwidzyńskim (o 4,8%), nowodworskim (o 4,3%), lęborskim (o 4,0%), sztumskim (o 3,7%) i słupskim (o 3,6%).

1.2. Ludność według wieku

Wyniki spisów 2002 i 1988 w zakresie struktury wieku ludności różnią się znacząco. Przesuwanie się wyżów i niżów demograficznych przez różne grupy wieku ludności spowodowało, że liczba osób w wieku 15 lat i więcej zwiększyła się o 228 tys. (14,9%), natomiast liczba dzieci (0-14 lat) zmniejszyła się o 143 tys. osób, co jest efektem depresji urodzeniowej z lat 90-tych.

Tym samym, przez okres kilkunastu lat dzielący obydwa spisy, istotnie zmniejszył się odsetek ludności **w wieku przedprodukcyjnym**. W spisie 2002 udział ludności w wieku 0-17 lat w ogólnej populacji wynosił 24,2%, wobec 31,4% w 1988 r. Szczególnie duży spadek dotyczył ludności miejskiej (o ponad 8 punktów procentowych), zaś mniejszy wsi (nieco ponad 5 punktów).

Największy odsetek ludności w tej grupie wieku odnotowano w powiatach: kartuskim (31,4%), bytowskim (29,2%), kościerskim (28,6%) i sztumskim (28,3%), a najniższy w miastach na prawach powiatu: Sopocie (15,7%), Gdańsku (18,6%), Gdyni (19,0%) i Słupsku (21,0%).

Podstawowy wpływ na liczebność grupy osób w wieku przedprodukcyjnym miała zmniejszająca się z roku na rok liczba urodzeń żywych, a także osiągnięcie pełnoletności przez osoby urodzone w pierwszej połowie lat 80-tych, tj. w okresie ostatniego wyżu demograficznego.

W stosunku do 1988 r. wzrosła zarówno liczebność (o 144,4 tys. osób), jak i odsetek (o 4,3 punktu) ludności **w wieku produkcyjnym**. O ile grupa wieku mobilnego (18-44 lata) wzrosła tylko nieznacznie, to istotnie zwiększyła się liczba (o 127,6 tys. osób) i odsetek (o 5,2 punktu) grupy ludności w wieku produkcyjnym niemobilnym (45-64 lata mężczyźni oraz 45-59 lat kobiety). Jest to związane z przejściem do wieku niemobilnego osób urodzonych w okresie wyżu demograficznego w połowie lat 50-tych, czyli osiągnięciem przez nie co najmniej 45 roku życia.

Tabl. 2. Stan i struktura ludności według wieku

Lata Miasta, wieś		Ogółem [a)]	Ludność w wieku				
			przedprodukcyjnym (0-17 lat)	produkcyjnym (mężczyźni 18-64, kobiety 18-59 lat)			poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)
				razem	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (mężczyźni 45-64 lata, kobiety 45-59 lat)	
			W tysiącach				
Ogółem	1988	2095,1	658,1	1214,2	865,8	348,4	221,4
	2002	**2179,9**	**528,1**	**1358,6**	**882,7**	**476,0**	**292,4**
Miasta	1988	1446,2	427,3	862,0	606,9	255,0	156,0
	2002	**1484,8**	**317,6**	**950,6**	**598,3**	**352,2**	**215,8**
Wieś	1988	649,0	230,8	352,2	258,9	93,4	65,4
	2002	**695,1**	**210,5**	**408,0**	**284,3**	**123,7**	**76,6**
			W odsetkach				
Ogółem	1988	100,0	31,4	58,0	41,4	16,6	10,6
	2002	**100,0**	**24,2**	**62,3**	**40,5**	**21,8**	**13,4**
Miasta	1988	100,0	29,5	59,6	42,0	17,6	10,8
	2002	**100,0**	**21,4**	**64,0**	**40,3**	**23,7**	**14,5**
Wieś	1988	100,0	35,6	54,3	39,9	14,4	10,1
	2002	**100,0**	**30,3**	**58,7**	**40,9**	**17,8**	**11,0**

a) W dalszym podziale nie uwzględniono osób o nieustalonym wieku (1,4 tys. osób w 1988 r. oraz 0,9 tys. osób w 2002 r.).

Mieszkańcy dużych miast charakteryzowali się w 2002 r. zdecydowanie wyższym odsetkiem osób w wieku produkcyjnym od średniej wojewódzkiej (62,3%): Gdańsk i Słupsk (po 65,1%), Gdynia (64,7%) i Sopot (62,5%); a najniższym - mieszkańcy powiatów: kartuskiego (57,9%), kościerskiego (59,5%), chojnickiego (59,8%) i bytowskiego (59,9%).

Odsetek osób w grupie wieku mobilnego (18-44 lata) w 11 powiatach utrzymywał się na poziomie między 40,1% do 40,9% (średnia w województwie 40,5%). Natomiast wyższy był w powiatach: gdańskim (42,2%), puckim i wejherowskim (po 41,5%) oraz kwidzyńskim (41,3%); a niższy w: m. Sopot (37,3%), powiecie chojnickim (39,7%), m. Gdynia oraz powiatach lęborskim (po 39,8%) i nowodworskim (39,9%).

Zwiększył się także udział ludności **w wieku poprodukcyjnym:** z 10,6% w 1988 r. na 13,4% w 2002 r. W stosunku do poprzedniego spisu liczba ludności w wieku emerytalnym wzrosła o ponad 70 tys. osób. Najwyższe odsetki osób w wieku poprodukcyjnym wystąpiły w dużych miastach: Sopocie (21,8%), Gdańsku i Gdyni (po 16,2%) oraz w Słupsku (14,0%); a najniższe w powiatach: gdańskim (10,6%), wejherowskim (10,7%), kartuskim (10,8%), bytowskim i puckim (11,0%).

Zmiany w strukturze wieku ludności w poszczególnych grupach wieku przedstawia wykres 1.

Wykres 1. Ludność według wieku
Stan w dniu spisu

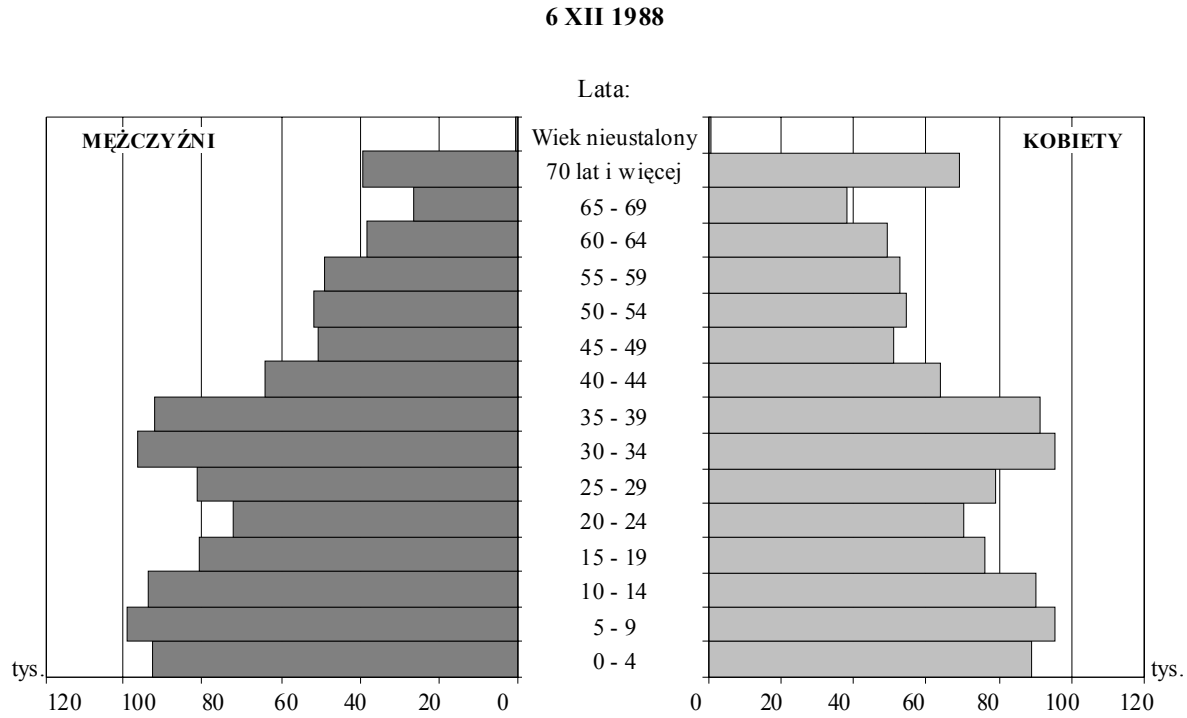

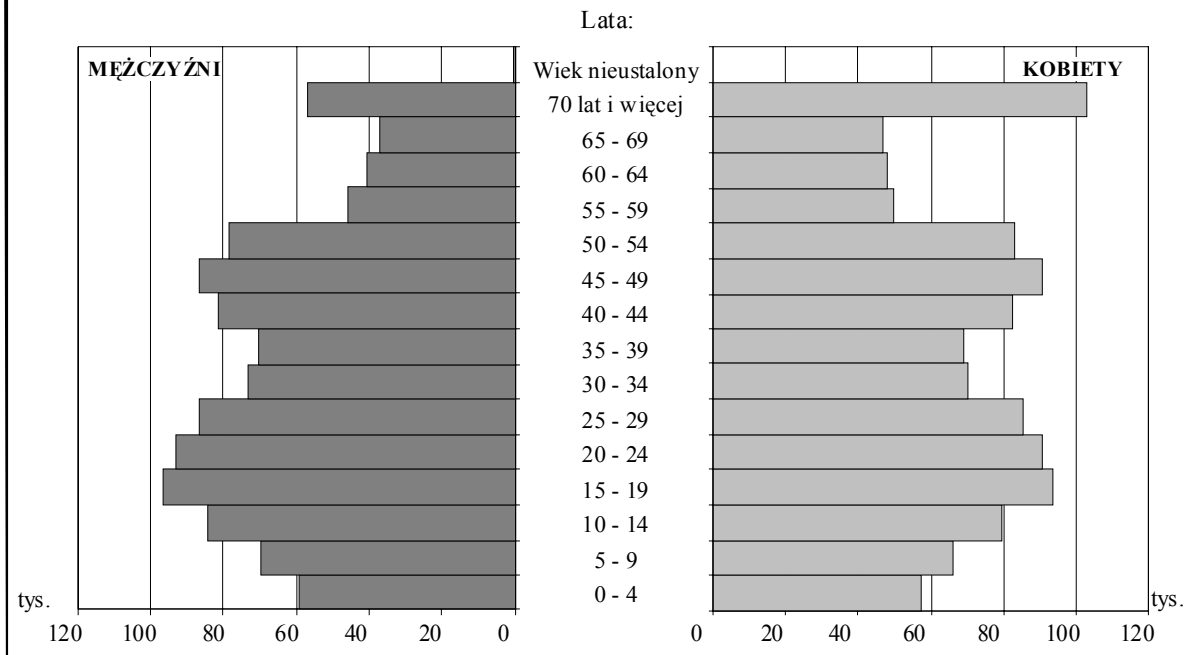

Na skutek zmian w ekonomicznych grupach wieku obniżył się **współczynnik obciążenia**, to znaczy, że w 2002 r. na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 60 osób w wieku nieprodukcyjnym (o 12 osób mniej niż miało to miejsce w 1988 r.), w miastach o 12 osób mniej, na wsi o 14. Wskaźnik ten wykazał spadek o 12 punktów zarówno w odniesieniu do mężczyzn jak i do kobiet.

Tabl. 3. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

Lata Miasta, wieś		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Ogółem	1988	72	64	81
	2002	**60**	**52**	**69**
Miasta	1988	68	60	75
	2002	**56**	**48**	**64**
Wieś	1988	84	73	97
	2002	**70**	**61**	**81**

Należy podkreślić istotne zmiany, jakie wystąpiły w strukturze wieku ludności w 2002 r., w porównaniu do danych bilansowych z końca 2001 r. Zmiany te dotyczyły przede wszystkim zmniejszenia liczby i odsetka osób w wieku produkcyjnym, a zwłaszcza mobilnym. W 2002 r. grupa osób w wieku produkcyjnym liczyła o 16,7 tys. osób mniej niż w bilansie na koniec 2001 r. (odsetek zmniejszył się o 0,1 punktu), z tego liczba osób w wieku mobilnym zmniejszyła się o 16,4 tys. (z 40,8% do 40,5%), a w wieku niemobilnym o 353 osoby. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym była mniejsza o 10,2 tys. osób w porównaniu do końca 2001 r. (z 24,4% do 24,2%), natomiast w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się minimalnie – tylko o 1,6 tys. osób (odsetek wzrósł o 0,2 punktu).

W porównaniu z krajem województwo pomorskie w świetle wyników ostatniego spisu charakteryzuje się większym odsetkiem ludności w wieku przedprodukcyjnym (o 1 punkt) i w wieku produkcyjnym (o 0,5 punktu) oraz mniejszym – ludności w wieku poprodukcyjnym (o 1,6 punktu).

1.3. Stan cywilny prawny

W spisie ludności 2002 po raz pierwszy badano prawny stan cywilny ludności. We wszystkich poprzednich spisach badano wyłącznie stan cywilny faktyczny (dane z tego zakresu zostaną przekazane w następnej publikacji).

Dla umożliwienia pogłębionej analizy sytuacji rodzinnej pytano osoby o stanie cywilnym prawnym żonaty i zamężna czy pozostają w związku małżeńskim, czy też faktycznie małżeństwo rozpadło się, ale ten rozpad nie został usankcjonowany prawnie (przez rozwód lub separację).

Ze względu na przepisy prawa, określające dolną granicę wieku umożliwiającego zawieranie związków małżeńskich obowiązujące w poszczególnych krajach, w spisach ludności przyjęto określać stan cywilny dla osób będących w wieku 15 lat i więcej.

Tabl. 4. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego, płci i grup wieku

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku					
		19 lat i mniej	20-24	25-29	30-59	60 lat i więcej	nieustalonym
				W tysiącach			
Mężczyźni	**848,1**	**97,1**	**92,9**	**86,5**	**436,7**	**134,5**	**0,4**
				W odsetkach			
Kawalerowie	33,6	99,8	87,2	49,2	13,7	3,7	7,6
Żonaci	59,2	0,2	11,1	48,0	78,6	79,2	18,8
pozostający w małżeństwie	58,4	0,2	10,9	47,3	77,5	78,3	17,0
niepozostający w małżeństwie	0,8	0,0	0,2	0,7	1,1	0,9	1,8
Wdowcy	2,7	-	0,0	0,0	1,2	13,1	1,6
Rozwiedzeni	3,4	-	0,1	1,2	5,3	3,5	2,7
Separowani	0,1	-	0,0	0,1	0,1	0,0	-
Nieustalony	1,0	0,0	1,6	1,5	1,1	0,5	69,3
				W tysiącach			
Kobiety	**915,1**	**93,8**	**90,7**	**85,5**	**446,3**	**198,4**	**0,4**
				W odsetkach			
Panny	25,3	98,8	72,8	32,5	8,0	4,7	3,4
Zamężne	55,4	1,2	25,2	63,1	77,8	41,3	20,5
pozostające w małżeństwie	54,4	1,2	24,6	61,7	76,5	40,8	19,5
niepozostające w małżeństwie	1,0	0,0	0,6	1,4	1,3	0,6	1,0
Wdowy	13,5	0,0	0,1	0,3	5,8	49,1	5,4
Rozwiedzione	4,8	0,0	0,4	2,5	7,4	4,2	2,0
Separowane	0,1	-	0,0	0,1	0,1	0,1	-
Nieustalony	0,9	0,0	1,5	1,5	0,9	0,6	68,7

Blisko $^1/_3$ mężczyzn w wieku 15 lat i więcej stanowią kawalerowie; odsetek panien jest znacznie niższy – minimalnie przekracza $^1/_4$ omawianej populacji (patrz wykres 2). Ta różnica wskaźnika wynika z różnego wieku zawierania małżeństwa – kobiety w chwili ślubu są przeciętnie o dwa lata młodsze od mężczyzn.

Odsetek żonatych mężczyzn jest nieco wyższy (59,2%) w porównaniu z zamężnymi kobietami (55,4%). Ta różnica wynika z wyższej umieralności mężczyzn, powodującej częstsze owdowienia kobiet. Wpływ wyższej umieralności mężczyzn uwidacznia się już w grupie osób w wieku 30-59 lat. Odsetek mężatek w tej grupie wieku jest niższy (o 0,8 punktu procentowego) w porównaniu z odsetkiem żonatych. W przypadku ludności starszej (w wieku 60 lat i więcej) różnica ta jest bardzo duża.

Większość osób o stanie cywilnym żonaty i zamężna pozostaje faktycznie w związku małżeńskim. Nie wszystkie małżeństwa okazują się jednak trwałe. Niewielki odsetek małżonków (odpowiednio 1,4% mężczyzn i 1,8% kobiet) zrezygnowało z życia we wspólnocie małżeńskiej. W każdej grupie

wieku są przypadki rozstań małżonków. Wraz z wiekiem osób wzrasta odsetek kobiet i mężczyzn, którzy nie pozostają we wspólnocie małżeńskiej, ale nie sankcjonujących tej sytuacji werdyktem sądowym. Odsetek takich osób zmniejsza się dopiero w przypadku osób starszych (w wieku 60 lat i więcej).

Wykres 2. Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego prawnego

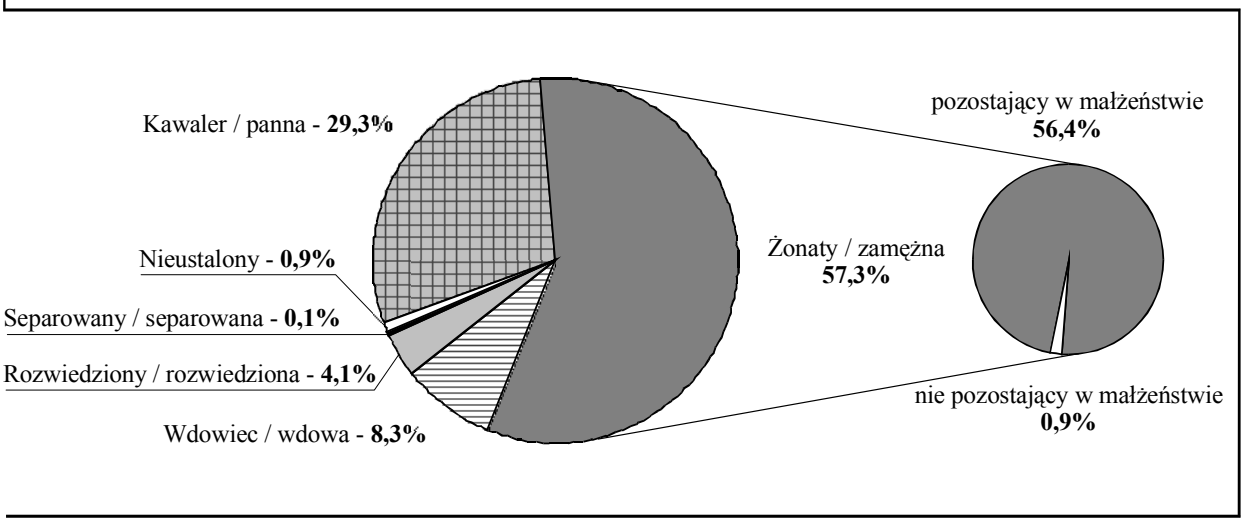

Odsetek wdów jest pięciokrotnie wyższy (13,5%) w porównaniu z odsetkiem wdowców (2,7%). Natomiast rozwiedzeni stanowią w województwie nieliczną grupę osób (3,4% mężczyzn i 4,8% kobiet). Odsetki rozwiedzionych wzrastają w kolejnych grupach wiekowych, ale w grupie osób starszych (60 lat i więcej) są niższe.

W spisie 2002 po raz pierwszy badano osoby separowane prawomocnym orzeczeniem sądu. Sądy orzekają separacje od 2000 r., wobec czego grupa ta jest nieliczna. Dla 0,9 tys. osób nie udało się ustalić stanu cywilnego prawnego.

Zauważa się różnice dotyczące struktury stanu cywilnego w zależności od miejsca zamieszkania osób. W miastach jest niższy odsetek kawalerów (31,9%) w porównaniu z mężczyznami mieszkającymi na wsi (37,5%); odsetek panien (odpowiednio: 25,1% w miastach i 25,8% na wsi) pozostaje na zbliżonym poziomie. W przypadku osób żonatych odsetek mieszkających w miastach (59,8%) jest wyższy niż mieszkających na wsi (57,8%). Odsetki zamężnych kształtują się odwrotnie (54,1% w miastach i 58,8% na wsi). Odsetek osób owdowiałych jest wyższy w miastach (odpowiednio 2,8% i 2,5% mężczyzn oraz 13,7% i 12,9% kobiet), podobnie jak rozwiedzionych (odpowiednio 4,1% i 1,9% mężczyzn oraz 5,9% i 2,1% kobiet), ponieważ zdecydowanie częściej rozwodzą się mieszkańcy miast.

Z punktu widzenia rozwoju ludnościowego województwa bardzo ważny jest odsetek osób żonatych i zamężnych, decydujących o liczbie ludności, ponieważ prawie 90% dzieci rodzi się w związkach małżeńskich.

1.4. Ludność w gospodarstwach zbiorowych

Gospodarstwem zbiorowym określa się osoby zamieszkujące w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Obiektem zbiorowego zakwaterowania jest zespół pomieszczeń zlokalizowanych w jednym lub kilku budynkach, zajętych przez jeden zakład świadczący usługi opiekuńczo-wychowawcze, opiekuńczo-lecznicze, hotelarskie bądź inne, w których zamieszkuje zwykle większa liczba osób.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania można podzielić ze względu na okres zamieszkania na:

- *stałego zamieszkania, są to: domy pomocy społecznej dla emerytów, zakłady opiekuńczo-lecznicze dla przewlekle chorych lub upośledzonych, klasztory, domy zakonne,*
- *dłuższego zamieszkania, są to: internaty, domy studenckie, hotele pracownicze, domy dziecka,*
- *krótkotrwałego pobytu, są to m. in.: hotele, motele, pensjonaty, domy wczasowe, a także szpitale, sanatoria, prewentoria.*

W 2002 r. w gospodarstwach zbiorowych spisano 23,0 tys. osób, co stanowiło 1,1% ogółu ludności województwa (odsetek ten jest identyczny jak w całym kraju).

Tabl. 5. Mieszkańcy gospodarstw zbiorowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania

Rodzaj obiektu	W tys.	W odsetkach
O g ó ł e m	**23,0**	**100,0**
w tym:		
Dom studencki	8,6	37,7
Internat, bursa	2,4	10,3
Hotel pracowniczy	1,6	6,9
Zakład wychowawczy, dom małego dziecka	2,5	11,1
Zakład opiekuńczo – leczniczy dla przewlekle chorych i niepełnosprawnych	2,5	10,9

Najwięcej mieszkańców spisano w takich obiektach zbiorowego zakwaterowania, jak: domy studenckie, asystenckie i słuchaczy seminariów duchownych (37,7% ogółu), zakłady opiekuńczo-lecznicze dla przewlekle chorych, hospicja (10,9%), internaty, bursy (10,3%). Na zbliżonym poziomie spisano mieszkańców hoteli pracowniczych, domów pomocy społecznej dla emerytów i osób starszych i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych. Najmniej osób przebywało w domach pomocy społecznej dla samotnych kobiet w ciąży lub z małymi dziećmi (0,4%) oraz w zakładach psychiatrycznych i ośrodkach leczenia odwykowego (2,6%).

Ponad połowę mieszkańców (51,4%) obiektów zbiorowego zakwaterowania stanowili mężczyźni. Dominowali w takich obiektach, jak internaty, hotele pracownicze, zakłady psychiatryczne i ośrodki leczenia odwykowego. Także w domach dziecka i placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało więcej chłopców. Wśród osób bezdomnych spisanych w schroniskach, noclegowniach i innych skupiskach ponad 80% stanowili mężczyźni.

Kobiety są dominującą grupą wśród przebywających w klasztorach i domach zakonnych, a także w domach pomocy społecznej dla emerytów i osób starszych. Wśród mieszkańców domów dla emerytów i osób starszych w grupie wiekowej powyżej 70 lat było trzy razy więcej kobiet niż mężczyzn i stanowiły one 37,4% ogółu mieszkańców tych obiektów i aż 54,2% ogółu kobiet zamieszkałych w tych obiektach.

W obiektach zbiorowego zakwaterowania przeważały osoby młode, w wieku do 30 lat i stanowiły one prawie 68% ogółu ludności w gospodarstwach zbiorowych.

Tabl. 6. Ludność w gospodarstwach zbiorowych według płci i grup wieku

Grupy wieku	Ludność w gospodarstwach zbiorowych					
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w tys.			w odsetkach		
O g ó ł e m	**23,0**	**11,8**	**11,2**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
0-14 lat	2,2	1,2	0,9	9,5	10,6	8,3
15-19	3,9	2,1	1,8	16,8	17,5	16,1
20-24	7,7	3,6	4,1	33,7	30,8	36,7
25-29	1,8	1,0	0,8	7,9	8,7	7,0
30-34	0,9	0,5	0,4	4,0	4,5	3,4
35-39	0,7	0,4	0,3	3,0	3,6	2,4
40-44	0,7	0,5	0,2	3,1	4,0	2,1
45-49	0,8	0,5	0,3	3,3	4,3	2,3
50-54	0,8	0,5	0,3	3,3	4,2	2,3
55-59	0,5	0,3	0,2	2,2	2,6	1,7
60-64	0,5	0,3	0,2	2,1	2,3	1,9
65-69	0,6	0,3	0,3	2,5	2,4	2,6
70 lat i więcej oraz wiek nieustalony	2,0	0,5	1,5	8,7	4,4	13,2

Prawie 85% mieszkańców gospodarstw zbiorowych spisano w obiektach w miastach, a ponad 56% mieszkańców zakładów opiekuńczo-leczniczych dla przewlekle chorych i niepełnosprawnych spisano w obiektach na wsi.

2. Struktura społeczna ludności

2.1. Wykształcenie

Spis powszechny jest jedynym badaniem dostarczającym pełnych informacji o wykształceniu ludności. W 2002 r. wszystkim osobom będącym w wieku 13 lat i więcej ustalono najwyższy ukończony poziom wykształcenia szkolnego.

Przyjęta w spisie 2002 klasyfikacja poziomu wykształcenia jest nieco rozszerzona w stosunku do spisu 1988, dlatego w części dotyczącej analizy zmian uwzględniony został zakres porównywalny do 1988 r. Uwaga ta dotyczy również wieku osób: w 1988 r. badaniem poziomu wykształcenia objęte były osoby, które ukończyły 15 lat. W 2002 r., po reformie szkolnictwa z 1999 r. wprowadzającej 6-letnią szkołę podstawową i 3-letnie gimnazjum, badaniem poziomu wykształcenia objęto osoby w wieku 13 lat i więcej. Wszelkie porównania struktur poziomu wykształcenia ludności z obu spisów, zostały zaprezentowane z uwzględnieniem osób w wieku 15 lat i więcej.

Należy również zaznaczyć, że dane spisu 2002 – ze względu na termin jego przeprowadzenia (maj 2002 r., podczas gdy w 1988 r. był grudzień) – nie w pełni obrazują sytuację, ponieważ uczniowie różnych typów szkół, którzy kończyli naukę w 2002 r. w momencie spisu nie posiadali jeszcze świadectwa ukończenia szkoły i zostali zaliczeni do niższego poziomu wykształcenia. Dane spisowe dotyczą zatem raczej sytuacji z początku roku szkolnego.

Tabl. 7. Ludność w wieku 15 lat i więcej według płci i poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	1988		2002				
	ogółem					mężczyźni	kobiety
	w tys.	w odsetkach	w tys.	1988 = 100	w odsetkach		
O g ó ł e m	**1535,5**	**100,0**	**1763,3**	**114,8**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Wyższe	116,3	7,6	199,9	171,8	11,3	10,9	11,7
Średnie i policealne	411,4	26,8	580,6	141,1	32,9	28,8	36,8
Zasadnicze zawodowe	378,7	24,7	437,8	115,6	24,8	32,4	17,8
Podstawowe ukończone	577,8	37,6	473,9	82,0	26,9	24,1	29,4
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	51,2 a)	3,3 a)	31,3	x	1,8	1,4	2,1
Nieustalony poziom wykształcenia	x	x	39,8	x	2,3	2,3	2,2

a) Łącznie z nieustalonym poziomem wykształcenia.

W tablicy 7 przedstawione zostały zmiany jakie zaszły w latach 1988-2002. Pozytywną tendencją jest stały wzrost odsetka osób z wykształceniem ponadpodstawowym z 59,0% w 1988 r. do 69,1% w 2002 r.; w tym samym czasie udział osób z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego (łącznie z nieustalonym poziomem wykształcenia) zwiększył się z 3,3% do 4,1%.

Wykres 3. Ludność w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia

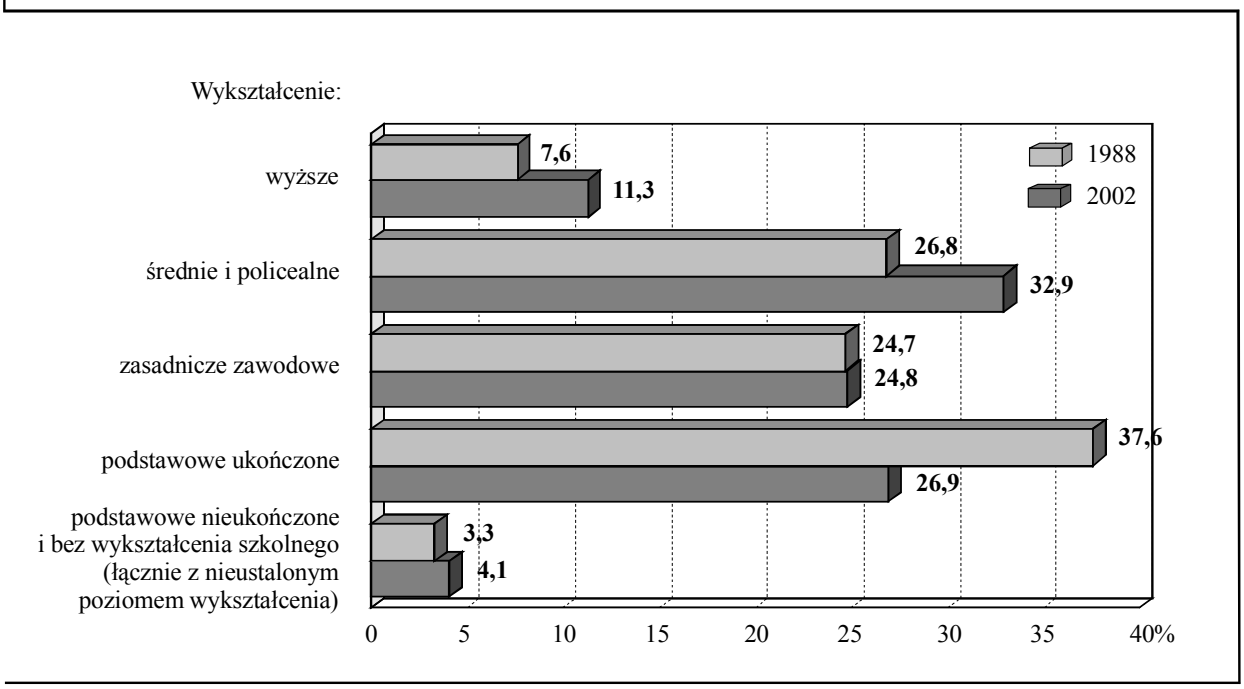

Omawiany okres charakteryzuje się stosunkowo wysokim wzrostem wykształcenia kobiet. Kobiety częściej niż mężczyźni mają ukończoną szkołę co najmniej średnią; wśród mężczyzn najwyższy jest udział osób, które ukończyły szkołę zasadniczą zawodową (32,4%).

Zróżnicowanie wykształcenia według grup wieku prezentują dane w tablicy 8.

Tabl. 8. Ludność w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia i grup wieku

Grupy wieku	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższe	średnie i policealne	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalony
	w odsetkach						
O g ó ł e m	**100,0**	**11,3**	**32,9**	**24,8**	**26,9**	**1,8**	**2,3**
15-19 lat	100,0	-	11,8	9,5	72,6	4,0	2,1
20-24	100,0	5,8	55,2	25,8	10,1	0,4	2,7
25-29	100,0	21,1	36,8	30,0	9,1	0,4	2,6
30-34	100,0	17,4	34,6	34,5	10,4	0,4	2,7
35-39	100,0	14,8	35,3	35,5	11,5	0,4	2,5
40-44	100,0	13,0	36,6	34,7	12,8	0,5	2,4
45-49	100,0	12,5	35,3	31,3	18,2	0,5	2,2
50-54	100,0	12,7	34,6	28,3	21,8	0,6	2,0
55-59	100,0	14,0	32,4	22,4	28,5	0,7	2,0
60-64	100,0	11,9	28,7	16,9	39,4	1,5	1,6
65 lat i więcej	100,0	8,0	24,1	11,0	48,8	6,6	1,5
Nieustalony	100,0	3,7	5,9	3,0	2,1	0,4	84,9

Czynnikiem różnicującym strukturę ludności według poziomu wykształcenia jest również miejsce zamieszkania (patrz wykres 4).

Wykres 4. Ludność w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia i miejsca zamieszkania

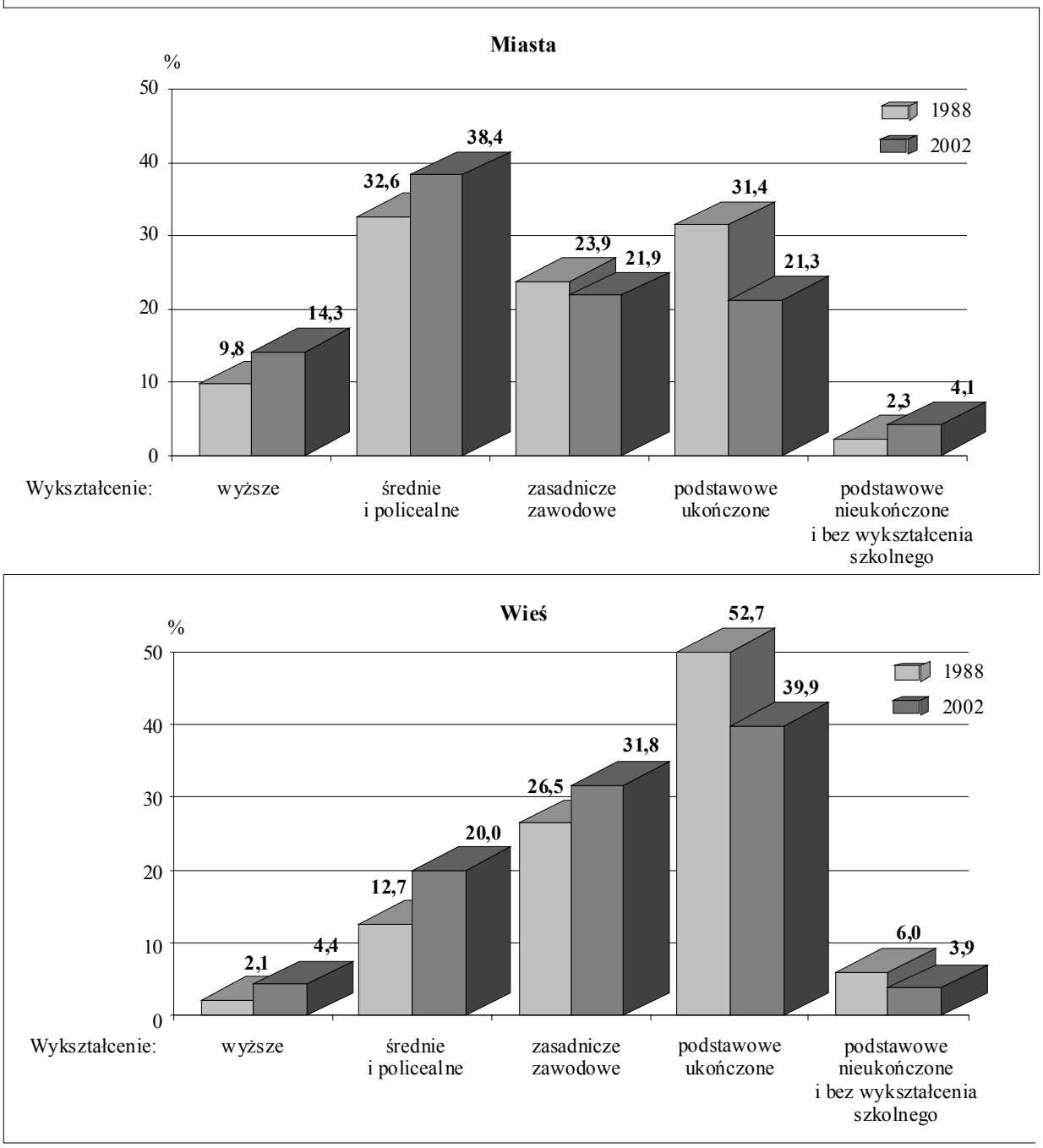

Mieszkańcy miast charakteryzują się zdecydowanie wyższym odsetkiem osób z wykształceniem ponadpodstawowym; w okresie międzyspisowym nastąpił wzrost udziału z 66,3% do 74,6%, w tym z wykształceniem wyższym z 9,8% do 14,3%. Ludność wiejska też szybko uzupełnia swoje wykształ-

cenie; odsetek osób z wykształceniem ponadpodstawowym wzrósł z 41,3% w 1988 r. do 56,2% w 2002 r., w tym z wykształceniem wyższym z 2,1% do 4,4%. Jednocześnie o ponad 2 punkty zmniejszył się na wsi odsetek osób bez wykształcenia szkolnego (łącznie z nieustalonym poziomem wykształcenia).

Analizując wyniki spisu 2002 należy przypomnieć, że dane o poziomie wykształcenia odnoszone są – po raz pierwszy – do ludności w wieku 13 lat i więcej, chociaż dla grupy 13-14 lat można mówić jedynie o wykształceniu podstawowym (ukończonym lub nieukończonym). W zwiększonej (o dwa roczniki – w stosunku do porównywanej z 1988 r.) populacji osób struktura poziomu wykształcenia przedstawia się następująco: wyższe – 10,9% (w tym 3,1% ze stopniem naukowym co najmniej doktora), policealne – 3,1%, średnie zawodowe – 18,8%, średnie ogólnokształcące – 9,8%, zasadnicze zawodowe – 23,9%, podstawowe ukończone – 28,5% i bez wykształcenia szkolnego – 2,8% (patrz wykres 5). Dla 2,2% ludności nie ustalono poziomu ukończonego wykształcenia (dotyczy to głównie ludności przebywającej dłuższy czas za granicą).

Wykres 5. Wykształcenie ludności w wieku 13 lat i więcej

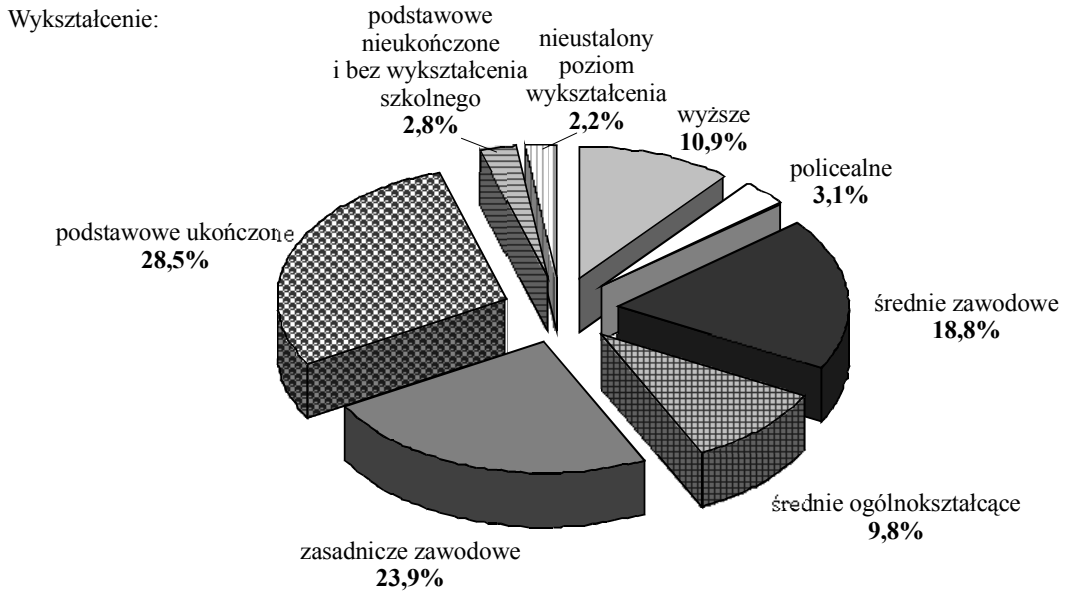

W 2002 r. w porównaniu z danymi krajowymi poziom wykształcenia ludności województwa pomorskiego był wyższy niż przeciętnie. Odsetek osób z wykształceniem wyższym (w ogólnej liczbie ludności w wieku 13 lat i więcej) wyniósł w województwie 10,9% (w kraju 9,9%), a jego poziom plasuje pomorskie na drugim miejscu w kraju (za województwem mazowieckim). Wyższy od krajowego był także odsetek osób z wykształceniem policealnym i średnim. Jednocześnie udział osób z wykształceniem podstawowym oraz poniżej podstawowego był niższy niż w całym kraju.

2.2. Osoby niepełnosprawne

Spisy powszechne ludności są jedynym badaniem pełnym, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiają szczegółową charakterystykę tej grupy ludności. Obecnie stosowane pojęcie **„niepełnosprawność"** w poprzednich latach funkcjonowało zamiennie z pojęciem **„inwalidztwo"**. Polska jest jednym z nielicznych krajów, w którym badanie zjawiska niepełnosprawności w spisach stało się już tradycją.

> ***Osobą niepełnosprawną*** *jest taka osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony lub osoba, która takiego orzeczenia nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (zabawa, nauka, praca, samoobsługa).*
>
> *Zbiorowość osób niepełnosprawnych dzieli się na 2 podstawowe grupy:*
>
> - *osoby niepełnosprawne* ***prawnie****, tj. takie, które posiadały odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony,*
> - *osoby niepełnosprawne* ***tylko biologicznie****, tj. takie, które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych.*
>
> *Kryterium do zakwalifikowania danej osoby do zbiorowości osób niepełnosprawnych* ***prawnie*** *jest posiadanie:*
>
> - *aktualnego orzeczenia wydanego przez odpowiedni organ orzekający – dla osób w wieku 16 lat i więcej,*
> - *uprawnienia do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego – dla dzieci poniżej 16 roku życia – tj. urodzonych po 20 maja 1986 r.*

Dla potrzeb dalszej analizy osoby niepełnosprawne biologicznie, które posiadały jednocześnie odpowiednie orzeczenie zostały włączone do grupy niepełnosprawnych prawnie.

W spisie ludności 2002, dla osób w wieku 16 lat i więcej ustalono 3 stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany oraz lekki.

W 2002 r. liczba osób niepełnosprawnych wynosiła 301,6 tys., co stanowiło 13,8% ogółu ludności województwa (w kraju odsetek ten wyniósł 14,3%). Oznacza to, że co siódmy mieszkaniec województwa był osobą niepełnosprawną. Liczba osób niepełnosprawnych prawnie stanowiła 83,2% wszystkich osób niepełnosprawnych.

Wśród osób niepełnosprawnych najliczniejszą grupę w 2002 r. stanowiły osoby posiadające orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności (27,9% zbiorowości) oraz osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (25,0% zbiorowości). W kraju odsetki te wynosiły odpowiednio 28,8% i 26,1%).

Wykres 6. Osoby niepełnosprawne
(w odsetkach do ogółu ludności)

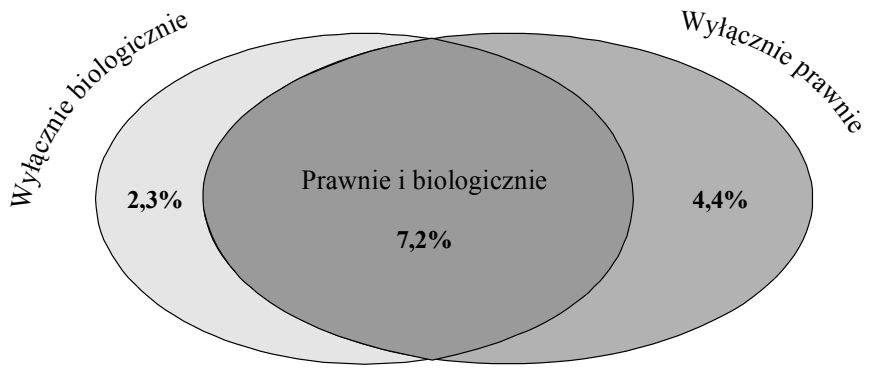

Wśród osób niepełnosprawnych prawnie najliczniejszą grupę stanowiły osoby z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności (33,5%) i z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (30,0%).

Wśród osób niepełnosprawnych tylko biologicznie 86,9% zadeklarowało poważne ograniczenie sprawności, a 13,1% całkowite ograniczenie sprawności.

W pełnej zbiorowości osób niepełnosprawnych przeważają kobiety (52,3%).

Ogółem liczba osób niepełnosprawnych na 1000 mieszkańców województwa wynosiła w 2002 r. 138 osób, na wsi – 141 osób, w miastach –137 osób (w kraju wskaźniki te wynoszą odpowiednio 143, 153 i 136 osób).

Natężenie zjawiska niepełnosprawności nasila się wraz z wiekiem (patrz tablica 9). Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 40,1% wszystkich niepełnosprawnych.

Tabl. 9. Osoby niepełnosprawne według płci i grup wieku

Płeć	Ogółem	W tym w wieku							
		0-15 lat	16-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75 lat i więcej
	w odsetkach w danej grupie wieku								
O g ó ł e m	**13,8**	**2,9**	**3,7**	**4,8**	**8,6**	**19,6**	**33,7**	**39,4**	**50,5**
Mężczyźni	13,5	3,2	4,3	5,4	9,4	20,1	37,2	39,8	51,2
Kobiety	14,1	2,5	3,2	4,2	7,7	19,0	30,6	39,0	50,2

Pod względem liczby osób niepełnosprawnych na 1000 mieszkańców w 2002 r. województwo pomorskie zajmowało jedenaste miejsce w kraju. Najwyższą wartością tego wskaźnika (największym natężeniem zjawiska niepełnosprawności) charakteryzują się województwa: lubelskie, małopolskie i lubuskie, a najniższą – opolskie, mazowieckie i śląskie.

2.3. Kraj urodzenia i obywatelstwo

Kraj urodzenia

W polskich spisach ludności kraj urodzenia był przedmiotem badania w okresie międzywojennym, tj. w spisach z 1921 oraz 1931 r., aczkolwiek samo pytanie było sformułowane jako „miejsce urodzenia".

W okresie powojennym w spisach ludności nie badano kraju urodzenia natomiast miejsce urodzenia było przedmiotem badania w spisach z lat 1970 i 1988 oraz 1978 (wyłącznie w badaniu reprezentacyjnym).

Informacja o miejscu urodzenia w powiązaniu z miejscem zamieszkania pozwala na szerszy opis migracji wewnętrznych ludności. Z kolei włączenie do tematyki spisowej badania kraju urodzenia (imiennie) pozwala na pogłębioną analizę migracji zagranicznych ludności, a w powiązaniu z danymi o obywatelstwie czy narodowości – na ocenę procesów asymilacji ludności, przemieszczeń międzynarodowych oraz ocenę zachowań pro–migracyjnych różnych społeczności.

Wyniki spisu 2002 wykazały, że 96,4% (2101,3 tys.) ludności mieszkającej w naszym województwie wskazało Polskę jako kraj swego urodzenia, 2,1% (45,7 tys.) urodziło się za granicą, a w przypadku pozostałych 1,5% ludności (32,9 tys.) kraj urodzenia nie został ustalony.

Zgodnie z przyjętą w spisie metodologią, kraj urodzenia należało podać biorąc pod uwagę granice państw aktualne w momencie spisu, a nie w momencie urodzenia osoby, np. jeżeli osoba urodziła się w Wilnie, to – bez względu na rok jej urodzenia – jako kraj urodzenia należało wpisać Litwa.

Tabl. 10. Ludność według kraju urodzenia

Kraj urodzenia	W tys.	W odsetkach
O g ó ł e m	**2179,9**	**100,0**
Polska	2101,3	96,4
Inny kraj	45,7	2,1
Nieustalony kraj urodzenia	32,9	1,5

Obywatelstwo

W 2002 r. temat obywatelstwa był po raz pierwszy przedmiotem badania w powszechnym spisie ludności w okresie powojennym. Obywatelstwo, jako przynależność państwowa cudzoziemców, było badane w spisach z lat 1921 i 1931.

Zgodnie z obowiązującymi aktualnie normami prawnymi cudzoziemcem jest osoba nieposiadająca polskiego obywatelstwa (ustawa o cudzoziemcach z dnia 25 czerwca 1997 r. wraz z późniejszymi zmianami – tekst jednolity Dz. U. z 2001 r., Nr 127, poz. 1400).

W spisie ludności 2002 istniała możliwość podania dwóch obywatelstw w przypadku cudzoziemców oraz dwóch dodatkowych – w przypadku obywateli polskich.

Wyniki spisu 2002 wykazały, że wśród stałych mieszkańców województwa 98,2% (2140,4 tys. osób) to obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, 0,1% stanowią cudzoziemcy (2,1 tys. osób), tj. osoby bez polskiego obywatelstwa, dla 1,7% ludności (37,4 tys. osób) nie została ustalona przynależność państwowa.

Tabl. 11. Ludność według obywatelstwa

Obywatelstwo	W tys.	W odsetkach
Ludność ogółem	**2179,9**	**100,0**
Polskie razem	2140,4	98,2
wyłącznie polskie	2119,8	97,2
polskie i inne	20,5	0,9
Wyłącznie inne	2,1	0,1
Nieustalone	37,4	1,7

Ponad 20 tys. obywateli polskich posiada drugie obywatelstwo. Zdecydowanie największą grupę – prawie 14 tys. stanowią osoby z obywatelstwem niemieckim (z tego dla 13 tys. osób jest to drugie obywatelstwo po polskim), z obywatelstwem amerykańskim – 1,2 tys., kanadyjskim – 0,8 tys., francuskim i ukraińskim – po 0,3 tys. osób.

2.4. Ludność według deklarowanej narodowości i języka

Narodowość

Narodowość była przedmiotem badania w naszym kraju w okresie przedwojennym w spisach ludności z lat 1921 oraz 1931, przy czym w tym ostatnim – narodowość była ustalana pośrednio na podstawie wyznania oraz języka ojczystego. W latach powojennych po raz pierwszy zagadnienia narodowościowe włączono do spisu ludności w 2002 r. Z uwagi na duży stopień trudności badań narodowości, uzyskane wyniki wymagają bardzo ostrożnej interpretacji – bezwzględnie, w powiązaniu z zastosowaną w spisie definicją pojęcia narodowości.

Pytanie o narodowość, które zostało sformułowane na formularzu spisowym, uwzględniało z jednej strony nawiązanie do pierwszego spisu z 1921 r., a z drugiej – zachowanie zgodności ze standardami europejskimi. W związku z tym przyjęto, że pytanie będzie następujące: ***Do jakiej narodowości się Pan(i) zalicza?,*** przy poniższym zdefiniowaniu narodowości.

Narodowość jest deklaratywną (opartą na subiektywnym odczuciu) cechą indywidualną każdego człowieka, wyrażającą jego związek emocjonalny (uczuciowy), kulturowy lub genealogiczny (ze względu na pochodzenie rodziców) z określonym narodem.

Sformułowane pytanie oraz przyjęta definicja narodowości, są na tyle otwarte, iż zezwalają osobie spisywanej na indywidualne, własne rozumienie pojęcia narodowości. Rachmistrze spisowi byli zobowiązani do odnotowywania każdej udzielonej przez osoby spisywane odpowiedzi, która pozostawała w związku z tematem narodowości.

Pomimo przyjętej definicji narodowości, niektóre uzyskane w badaniu spisowym odpowiedzi, dotyczące przynależności narodowościowej, wychodzą poza zakres dość szeroko rozumianego pojęcia narodowości i obejmują grupy etniczne.

Uzyskane w spisie wyniki wskazują na dużą – w skali kraju – różnorodność społeczności narodowościowych, etnicznych czy nawet etniczno-regionalnych. Spis wykazał, że Polska jest krajem jednorodnym etnicznie, pomimo współistnienia wielu grup deklarujących swoją odrębność. Spośród dużej liczby różnorodnych deklaracji przynależności do grup narodowościowych oraz etnicznych w trakcie opracowania i rejestracji danych spisowych zdołano wyłonić 109 kategorii, przy czym 91 z nich liczy mniej niż 1000 osób, a jedna trzecia mniej niż 50.

W województwie pomorskim, jak wykazują wyniki spisu, 2123,8 tys. mieszkańców, czyli 97,4% ogólnej liczby ludności województwa, zadeklarowało swoją narodowość jako polską (w całym kraju 96,7%). Przynależność do narodowości innej niż polska zadeklarowało 12,5 tys., co stanowi 0,6% (w kraju 1,2%). W odniesieniu do 43,6 tys. (2,0%) nie zdołano ustalić przynależności narodowościowej, głównie z powodu braku odpowiedzi.

Wśród narodowości, jakie najczęściej były wymieniane w odpowiedziach osób spisywanych, pojawiała się narodowość ukraińska – 3,0 tys. osób i niemiecka –2,3 tys. osób. Wśród innych społeczności najliczniejszą na terenie województwa jest społeczność kaszubska – 4,9 tys. osób. Ogółem w Polsce 5,1 tys. osób deklarowało przynależność do społeczności kaszubskiej, z tego 96,7% w województwie pomorskim. W dalszej kolejności występują grupy narodowościowe lub inne społeczności, takie jak Rosjanie, Białorusini, Grecy i Romowie.

W całym kraju, wśród narodowości najczęściej deklarowanych, występowała narodowość niemiecka (1523 tys.), białoruska (49 tys.) i ukraińska (31 tys.). Z innych społeczności wyróżniających się liczebnością można wymienić Ślązaków (173 tys.) i Romów (13 tys.).

Język używany w domu

Obok pytania o narodowość do tematyki spisu ludności w 2002 r. wprowadzono pytanie o język, używany w kontaktach domowych. Pytanie to przyjęło następującą postać: ***W jakim języku (językach) rozmawia Pan(i) najczęściej w domu?*** Konstrukcja pytania dawała możliwość zarejestrowania dwóch nazw języków niepolskich, niezależnie od tego, czy były one używane z językiem polskim, czy też wyłącznie.

Ludność zamieszkała w województwie pomorskim w zdecydowanej większości posługuje się w kontaktach domowych językiem polskim. W sumie zadeklarowało używanie tego języka 2133,2 tys., co stanowi 97,9 % ogółu ludności. Ponadto język polski używany jest zazwyczaj jako jedyny – 2059,9 tys. (94,5%). Zbiorowość deklarujących posługiwanie się językami niepolskimi w kontaktach rodzinnych liczy w sumie 76,9 tys. (3,5%), przy czym najczęściej stwierdzano, iż są one używane na przemian z językiem polskim – 73,3 tys. (3,4%). Ponad 20 razy rzadziej badani stwierdzali, iż rozmawiają w domu wyłącznie w jednym lub dwóch językach niepolskich – 3,6 tys. (0,2%).

Warto jeszcze zauważyć, że po jednym języku niepolskim wymieniło 75,5 tys. osób, zaś po dwa – 1,4 tys. W przypadku 43,1 tys. osób (2,0%) nie zdołano ustalić żadnych danych na temat języka używanego w domu.

Na etapie opracowywania wyników spisu wyodrębniono w kraju 87 języków niepolskich. Niektóre odpowiedzi wychodziły poza zakres definicyjny języka, a zatem bliższe mogą być takim kategoriom jak dialekt czy gwara.

Wśród języków niepolskich w naszym województwie zdecydowanie najczęściej wymienianym był język kaszubski – 52,6 tys. odpowiedzi, a w następnej kolejności język niemiecki – 12,2 tys. Ogółem w Polsce 52,7 tys. osób zadeklarowało używanie języka kaszubskiego, w tym 99,9% w województwie pomorskim.

W cały kraju było 20 języków wymienianych częściej niż przez co najmniej 1 tys. osób, niezależnie od tego, czy języki te były wymieniane samodzielnie, łącznie z polskim, czy też z innym niepolskim. Zdecydowanie najczęściej wymienianym był język niemiecki (205 tys. odpowiedzi) i język angielski (90 tys.).

3. Migracje ludności

3.1. Ludność zasiedziała i mobilna

Wyniki spisu ludności 2002 wskazują, że 54,1% ludności województwa mieszka w miejscowości aktualnego zamieszkania od urodzenia. Oznacza to, że 1179,8 tys. osób nie opuszczało swojej miejscowości na okres 12 miesięcy lub na dłużej. Ponad 32% ludności przybyło lub powróciło (po nieobecności trwającej co najmniej 12 miesięcy) do miejscowości aktualnego zamieszkania przed 1989 r., a 12,0% w latach 1989-2002, czyli w ostatnim okresie międzyspisowym (patrz wykres 7). Zatem ludność mobilna stanowiła 44,1% ogółu mieszkańców województwa.

Ludność, która przebywała poza rodzinną miejscowością przez okres trwający 12 miesięcy lub dłużej i do niej powróciła, była traktowana w spisie jako ludność przybyła do tej miejscowości. Przez miejscowość należy tu rozumieć gminę miejską lub wiejską, a w przypadku gmin miejsko – wiejskich część miejską lub wiejską gminy.

W spisie 2002 nie uwzględniano przerw w zamieszkiwaniu spowodowanych: odbywaniem zasadniczej służby wojskowej, przebywaniem w zakładach karnych, przebywaniem za granicą w placówkach dyplomatycznych, przebywaniem w innych miejscach z powodu działań wojennych; nie uwzględniano również nieobecności (nawet dłuższej) w takich przypadkach, kiedy osoba była poza miejscem (gminą) zamieszkania w momencie spisu.

Wykres 7. Ludność faktycznie zamieszkała według okresu zamieszkiwania

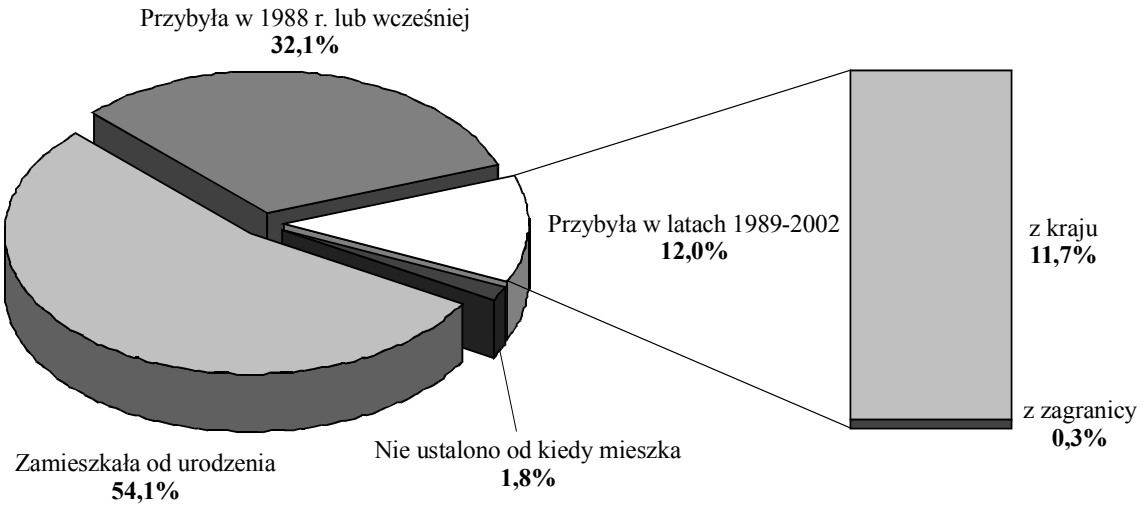

Większą zasiedziałością charakteryzowali się mieszkańcy wsi – 59,9% mieszkańców stwierdziło, że mieszka od urodzenia; tak samo odpowiedziało tylko 51,4% mieszkańców miast.

W całej Polsce odsetek ludności mieszkającej od urodzenia w miejscowości swego aktualnego zamieszkania (59,2%) był o 5,1 punktu wyższy niż w województwie pomorskim (54,1%). Analiza zasiedziałości ludności w przekroju regionalnym wykazuje, że ludność zamieszkała w południowo – wschodniej, wschodniej oraz centralnej części kraju jest bardziej zasiedziałą od mieszkańców województw północnej, zachodniej oraz południowo – zachodniej części Polski. Największy odsetek ludności zamieszkałej od urodzenia odnotowano w województwie małopolskim (68,2%) i podkarpackim (67,7%), najmniejszy zaś w województwie zachodniopomorskim (49,9%), lubuskim (50,6%), dolnośląskim (50,7%) i warmińsko-mazurskim (50,9%). Oprócz wymienionych województw, niższy niż w województwie pomorskim odsetek ludności zamieszkałej od urodzenia (w ogólnej liczbie ludności określonego województwa) miał miejsce jedynie w województwie opolskim (53,4%).

3.2. Migracje wewnętrzne

W spisie 2002 badano tylko ostatnią migrację danej osoby, zatem wobec tego, że jedna osoba mogła zmieniać miejsce zamieszkania nawet kilka razy w badanym okresie, faktów migracji było zdecydowanie więcej. Prezentowane poniżej dane dotyczą osób, które przybyły lub powróciły – po dłuższej nieobecności (co najmniej 1 roku) – z innego miejsca w kraju – na pobyt stały lub czasowy.

W okresie międzyspisowym do miejscowości aktualnego zamieszkania przybyło lub powróciło z innego miejsca w kraju 254,5 tys. osób, co stanowiło 11,7% ogółu ludności województwa. Wśród osób migrujących przeważały kobiety (52,5%). Najliczniejszą grupę stanowiły osoby młode w wieku 25-34 lat, przy czym wśród mężczyzn przeważały osoby w wieku 30-34 lat, a wśród kobiet – w wieku 25-29 lat.

Tabl. 12. Migracje wewnętrzne według płci i grup wieku

Płeć	Ogółem w tys.	W wieku					
		19 lat i mniej	20-24	25-29	30-59	60 lat i więcej	nieustalony
		w odsetkach					
O g ó ł e m	**254,5**	**24,0**	**11,0**	**14,9**	**43,9**	**6,2**	**0,0**
Mężczyźni	120,9	25,8	9,5	13,4	46,3	5,0	0,0
Kobiety	133,6	22,3	12,4	16,2	41,8	7,3	0,0

Odsetek ludności województwa pomorskiego, która przybyła lub powróciła do miejscowości aktualnego zamieszkania z innego miejsca w kraju stawia nasze województwo na pierwszym miejscu w kraju. Wskaźnik nieco tylko niższy wystąpił w województwie warmińsko-mazurskim i lubuskim (po 11,5%). Mieszkańcy rejonu północnej i centralnej części Polski migrowali zdecydowanie częściej niż mieszkańcy części południowej.

3.3. Migracje zagraniczne

Prezentowane tu liczby obejmują osoby, które przybyły z zagranicy na pobyt stały, tj. imigrantów, którzy otrzymali prawo stałego pobytu (osiedlenia się) w Polsce oraz mieszkańców Polski, którzy przebywali za granicą czasowo 12 miesięcy lub dłużej i w latach 1989-2002 powrócili do miejscowości aktualnego zamieszkania na pobyt stały lub czasowy.

W latach 1989-2002 do miejscowości aktualnego zamieszkania przybyło lub powróciło z zagranicy 6,4 tys. osób, co stanowiło 0,3% ogółu ludności województwa. W skali całego kraju liczba przybyłych w tym czasie z zagranicy wyniosła 85,5 tys., co stanowiło 0,2% ludności Polski.

Podobnie jak w przypadku migracji wewnętrznych wśród migrujących osób przeważały kobiety (52,0%). Najliczniejszą grupę stanowiły osoby młode będące w wieku 30-44 lat, przy czym najliczniejszą wśród mężczyzn i kobiet była grupa w wieku 35-39 lat.

3.4. Migracje zagraniczne na pobyt czasowy (według stanu w maju 2002 r.)

Imigranci przebywający w województwie czasowo

W spisie ludności 2002 spisano 1,8 tys. imigrantów, czyli osób mieszkających na stałe za granicą, a przebywających w województwie czasowo powyżej 2 miesięcy. Z tego ponad 1,2 tys. osób to imigranci długookresowi – przebywający w województwie 12 miesięcy lub dłużej, a 0,6 tys. to imigranci krótkookresowi – przebywający od 2 do 12 miesięcy. Imigranci z zagranicy nie zostali włączeni do ludności województwa, prezentowanej w tym raporcie.

W obu grupach (imigrantów krótko- i długookresowych) nieznacznie przeważali mężczyźni. Najliczniej reprezentowane były osoby w wieku 25 – 29 lat.

Liczba imigrantów przebywających w tym czasie czasowo powyżej 2 miesięcy w całym kraju wyniosła 34,1 tys., a najwyższa ich liczba spisana została w województwach: mazowieckim (9,0 tys.), małopolskim (3,0 tys.) oraz śląskim i dolnośląskim (po 2,8 tys.).

Emigranci przebywający czasowo za granicą

W momencie spisu 44,1 tys. osób, będących stałymi mieszkańcami województwa, przebywało za granicą powyżej 2 miesięcy, a 34,8 tys. (78,7%) z nich przybywało 12 miesięcy i więcej (niekiedy nawet kilkanaście lat) – są to tzw. migracje długookresowe. Wszystkie osoby, które przebywają za granicą, a nie dokonały wymeldowania z miejsca pobytu stałego są zaliczane do przebywających czasowo za granicą (bez względu na czas tego pobytu) i zostały włączone do stanów ludności województwa, prezentowanych w tym raporcie.

Wśród emigrantów przeważają kobiety, które stanowią 53,5% ogółu osób przebywających za granicą. Wśród mężczyzn przebywających za granicą co najmniej 12 miesięcy najwięcej jest osób w wieku 40 – 44 lat, wśród kobiet – w wieku 25 – 29 lat.

W skali kraju najwięcej osób przebywających za granicą mieszkało przed wyjazdem w województwie śląskim (124,8 tys.), opolskim (105,2 tys.) i małopolskim (80,3 tys.). Analizując jednak liczby emigrantów przypadające na 1000 mieszkańców danego województwa (w pomorskim 20 osób), na pierwszym miejscu znalazło się województwo opolskie (99 osób na 1000 mieszkańców), podlaskie (46 osób) i podkarpackie (około 37 osób). Najmniejsze wskaźniki odnotowano w województwie wielkopolskim i łódzkim (po około 7 emigrantów na 1000 mieszkańców).

4. Aktywność ekonomiczna ludności

4.1. Aktywność ekonomiczna ludności

Z punktu widzenia analizy rynku pracy ludność w wieku 15 lat i więcej można podzielić – zgodnie z międzynarodowymi standardami – na trzy podstawowe kategorie: pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo. Pracujący i bezrobotni tworzą razem kategorię aktywnych zawodowo.

*Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:*

- ♦ *wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,*
- ♦ *nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych, strajku), ale formalnie miały pracę jako pracownicy najemni bądź pracujący na własny rachunek.*

***Bezrobotni** są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:*

- ♦ *w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,*
- ♦ *aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,*
- ♦ *były gotowe (zdolne) podjąć pracę w tygodniu badanym i następnym.*

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie.

***Ludność bierną zawodowo** (tzn. pozostającą poza siłą roboczą) stanowią osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:*

- ♦ *nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,*
- ♦ *nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w tygodniu badanym i następnym.*

Wymienione trzy grupy ludności możliwe są do wyodrębnienia począwszy od 1990 r., tj. od początku transformacji ustrojowej. Dla lat wcześniejszych – w tym również dla roku objętego poprzednim spisem ludności (1988) – nie notowano w Polsce zjawiska bezrobocia. W związku z tym, przed 1990 r. wyróżniano tylko dwie kategorie ludności: czynnych i biernych zawodowo.

*W spisie ludności 1988 do **czynnych zawodowo** zaliczano:*

- ♦ *osoby pracujące, dla których praca była głównym źródłem utrzymania*
- *oraz*
- ♦ *osoby posiadające główne niezarobkowe źródło i jednocześnie pracujące (praca stanowiła dla nich dodatkowe źródło utrzymania).*

*Jako **biernych zawodowo** traktowano osoby posiadające wyłącznie własne niezarobkowe źródło utrzymania oraz wszystkie osoby pozostające na utrzymaniu.*

W celu analizy zmian na rynku pracy w okresie między obu spisami, w tym rozdziale dokonano porównania wyników spisu ludności 2002 dotyczących liczby i charakterystyki aktywnych zawodowo, z informacjami o osobach czynnych zawodowo pochodzących ze spisu 1988. Dla obu okresów porównano również populacje biernych zawodowo. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że wnioskując na podstawie prezentowanych danych należy w każdym przypadku mieć na uwadze występujące w kolejnych spisach różnice metodyczne w zaliczaniu wybranych zbiorowości do rozważanych kategorii ludności (aktywnych/czynnych lub biernych zawodowo).

W województwie pomorskim w 1988 r. ludność czynna zawodowo (aktywna) liczyła 942,4 tys. osób. W spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2002 r. odnotowano 956,7 tys. osób aktywnych zawodowo. Jednocześnie dla 59,0 tys. osób nie ustalono statusu na rynku pracy (w większości były to osoby przebywające w momencie spisu za granicą, dla których nie uzyskano informacji czy osoby te pracują, aktywnie poszukują pracy czy są bierne zawodowo). Uwzględniając nawet pewne zaniżenie w spisie liczby aktywnych zawodowo (z powodu braku informacji o statusie na rynku pracy) widoczny jest stosunkowo niewielki wzrost populacji reprezentującej realne zasoby pracy, chociaż w rozważanym okresie wzrost ogólnej liczby ludności w wieku 15 lat i więcej był znacznie większy i wynosił ok. 228 tys. osób (patrz tablica 13). W kraju w tym czasie wystąpił spadek liczby ludności czynnej zawodowo.

Tabl. 13. Ludność w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej, płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo	Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy
	w tys.			
O g ó ł e m 1988	1535,4	942,4	593,0	.
2002	**1763,3**	**956,7**	**747,6**	**59,0**
mężczyźni	848,1	521,0	298,2	28,8
kobiety	915,1	435,6	449,3	30,2
Miasta	1237,5	663,2	524,1	50,2
Wieś	525,7	293,5	223,5	8,8

O wzroście ogólnej liczby czynnych zawodowo w województwie pomorskim zadecydowała populacja kobiet, która zwiększyła się o 30,7 tys., (podczas gdy liczba mężczyzn zmalała o 16,5 tys.), a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania aktywnej zawodowo ludności – cały przyrost tej grupy wywodzi się z miast, gdyż tam miał miejsce wzrost populacji o 14,3 tys. (podczas gdy na wsi liczebność tej grupy ludności nie uległa zmianie).

Widoczny w tablicy 13 stosunkowo duży przyrost liczby osób biernych zawodowo (w wieku 15 lat i więcej) o 154,6 tys. osób w stosunku do 1988 r. świadczy o nasilającym się w regionie (podobnie jak w całym kraju) procesie dezaktywizacji zawodowej ludności.

Dogodną dla porównań zmian na rynku pracy miarą statystyczną jest **współczynnik aktywności zawodowej**[2]. Współczynnik wyliczony dla ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej wynosił w 1988 r. 61,4%, a w 2002 r. – 56,1%. Oznacza to, że w pierwszym z rozważanych okresów prawie $^2/_3$ ludności w wieku 15 lat i więcej stanowili czynni zawodowo, podczas gdy czternaście lat później tylko niewiele ponad połowa ludności w tej grupie wieku pracowała lub poszukiwała pracy, tzn. była aktywna zawodowo.

Posługując się dalej tym wskaźnikiem można stwierdzić, że spadek aktywności zawodowej ludności w całym kraju był jeszcze większy, gdyż wynosił blisko 10 punktów (z 65,3% do 55,5%).

W obu analizowanych spisach powszechnych mężczyźni charakteryzowali się wyższą aktywnością zawodową niż kobiety. W 2002 r. na 100 mężczyzn w wieku 15 lat i więcej przypadało przeciętnie 64 aktywnych zawodowo, a w grupie kobiet tylko 49 na 100 pracowało lub poszukiwało pracy.

Analiza danych według województw potwierdza ogólnokrajową tendencję obniżania się w okresie między spisami aktywności zawodowej ludności, bowiem jedynie w województwie pomorskim i wielkopolskim zbiorowość aktywnych zawodowo uległa powiększeniu. W obu tych województwach wystąpił też najmniejszy spadek współczynnika aktywności zawodowej. We wszystkich, bez wyjątku, województwach zwiększyła się populacja biernych zawodowo, ale w województwie pomorskim najmniej o 26,1%.

Tabl. 14. Ludność w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej i województw

Województwa	1988			2002			
	czynni zawodowo	bierni zawodowo	współczynnik aktywności zawodowej w %	aktywni zawodowo	bierni zawodowo	nieustalony status na rynku pracy	współczynnik aktywności zawodowej w %
	w tys.			w tys.			
P o l s k a	**18452,5**	**9816,6**	**65,3**	**16776,5**	**13456,2**	**1055,8**	**55,5**
Dolnośląskie	1397,8	813,9	63,2	1276,2	1079,6	67,3	54,2
Kujawsko-pomorskie	950,8	562,6	62,8	920,4	730,5	29,4	55,8
Lubelskie	1136,9	502,2	69,4	967,7	776,8	35,4	55,5
Lubuskie	458,0	256,1	64,1	438,2	362,5	20,1	54,7
Łódzkie	1362,2	729,8	65,1	1205,0	937,5	40,7	56,2
Małopolskie	1566,2	727,7	68,3	1357,2	1152,1	98,3	54,1
Mazowieckie	2501,8	1316,9	65,5	2386,3	1707,9	150,6	58,3
Opolskie	539,3	265,6	67,0	429,7	356,5	92,0	54,7
Podkarpackie	1066,3	391,8	73,1	862,6	726,3	79,2	54,3
Podlaskie	598,7	280,9	68,1	517,5	402,2	55,4	56,3
Pomorskie	**942,4**	**593,0**	**61,4**	**956,7**	**747,6**	**59,0**	**56,1**
Śląskie	2315,3	1398,4	62,3	1991,8	1771,4	191,9	52,9
Świętokrzyskie	706,0	278,1	71,7	585,0	453,9	23,0	56,3
Warmińsko-mazurskie	635,2	363,1	63,6	608,8	496,3	37,3	55,1
Wielkopolskie	1494,1	895,3	62,5	1524,9	1153,0	36,2	56,9
Zachodniopomorskie	781,3	441,2	63,9	748,7	602,1	40,0	55,4

[2] *Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej np. ze względu na płeć, miejsce zamieszkania, wiek lub poziom wykształcenia).*

Obserwowane na poziomie województw zmiany aktywności zawodowej ludności wynikają ze zróżnicowania rozwoju gospodarczego poszczególnych regionów w okresie transformacji, odmiennego kształtowania się przepływu ludności pomiędzy kategoriami aktywnych (czynnych) i biernych zawodowo, a także różnych wielkości przyrostu ogólnej liczby ludności w wieku 15 lat i więcej w badanym okresie.

Aktywni zawodowo według cech demograficzno-społecznych

Porównanie danych dotyczących ludności aktywnej zawodowo według wieku ze spisów w 1988 i 2002 r. ukazuje wzrost liczby osób aktywnych zawodowo w grupach wieku 15-24 lata oraz 45-54 lata. Tendencja ta, obserwowana zarówno w kraju jako całości, jak i w województwie pomorskim, wynika z jednej strony z przemian na rynku pracy, z drugiej zaś – zmian wynikających z przebiegu procesów demograficznych w przeszłości. W ostatnich latach wymienione grupy wieku były „zasilane" przez liczne roczniki pochodzące z wyżów demograficznych lat 50-tych i 80-tych. Liczebność pozostałych grup wieku ludności aktywnej zawodowo zmniejszyła się, a szczególnie dotyczyło to populacji osób w wieku 55 lat i więcej.

Tabl. 15. Aktywni zawodowo według wieku, płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Ogółem a)	W wieku					
		15-24 lata	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej
	w tys.						
O g ó ł e m	**956,7**	**145,0**	**259,3**	**250,1**	**239,7**	**52,5**	**10,1**
mężczyźni	521,0	79,3	142,6	132,2	126,0	34,0	6,9
kobiety	435,6	65,7	116,7	117,8	113,7	18,6	3,2
Miasta	663,2	89,5	178,7	166,9	178,9	42,1	7,2
Wieś	293,5	55,5	80,6	83,2	60,8	10,4	2,9

a) W dalszym podziale nie uwzględniono osób o nieustalonym wieku.

W 2002 r. najwyższy odsetek aktywnych zawodowo mężczyzn przypadał, podobnie jak w całym kraju, na grupę wieku 25-34 lata, a kobiet – na grupę 35-44 lata. Nieco inaczej wskaźnik ten kształtuje się w przekroju miasto-wieś: w miastach dominuje grupa aktywnych zawodowo w wieku 45-54 lata, a na wsi przeważa grupa w wieku 35-44 lata.

Maksymalną aktywnością zawodową (wyrażoną współczynnikiem aktywności zawodowej) charakteryzowali się w 2002 r. mężczyźni w wieku 25-34 lata (93,2%) i kobiety w wieku 35-44 lata (81,2%), a w przekroju miasto-wieś – najwyższa aktywność zawodowa przypadała zarówno na wsi i w mieście na osoby w wieku 35-44 lata.

Tabl. 16. Współczynniki aktywności zawodowej ludności według wieku, płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku					
		15-24 lata	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej
	w %						
O g ó ł e m	**56,1**	**39,9**	**86,1**	**86,1**	**73,0**	**29,3**	**4,2**
mężczyźni	63,6	42,9	93,2	91,0	79,0	40,5	7,4
kobiety	49,2	36,8	78,7	81,2	67,4	19,4	2,2
Miasta	55,9	37,2	87,2	87,3	74,8	31,2	4,0
Wieś	56,8	45,1	83,5	83,8	68,3	23,4	4,5

W porównaniu z danymi krajowymi w województwie widoczna jest nieco wyższa aktywność osób w najniższej grupie wieku (15-24 lata), nieco niższa w następnych grupach wieku i wyraźnie niższa w grupie najstarszej (65 i więcej lat).

Z punktu widzenia sytuacji na rynku pracy bardzo istotna jest charakterystyka zasobów pracy (populacji aktywnych zawodowo) według ukończonego wykształcenia. Według danych ogólnokrajowych w okresie między 1988 a 2002 r. znacznie poprawiła się – podobnie jak w całej populacji – struktura wykształcenia ludności aktywnej zawodowo. Zwiększył się odsetek osób z wykształceniem wyższym i średnim, a obniżył odsetek osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym i podstawowym. Jest to następstwem oddziaływania czynników demograficznych oraz poprawy w zakresie edukacji. Osoby starsze odchodzące z rynku pracy posiadały przeciętnie niższy poziom wykształcenia, niż wchodzące do zasobów pracy nowe grupy – osób młodych, korzystających z rozwiniętych w badanym okresie różnych form zdobywania wykształcenia.

Brak przeliczonych danych w tym zakresie ze spisu 1988 dla województw uniemożliwia potwierdzenie występowania tej tendencji w województwie. Jednak z danych spisu w 2002 r. wynika, że struktura wykształcenia w województwie kształtowała się korzystniej aniżeli w kraju, gdyż 54,5% zbiorowości aktywnych zawodowo legitymowała się wykształceniem wyższym i średnim, wykształceniem podstawowym 13,0%, a wykształceniem zasadniczym zawodowym 32,1%, podczas gdy w kraju odsetki te wynosiły odpowiednio: 54,1%, 14,2% i 31,2%.

Tabl. 17. Aktywni zawodowo według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Ogółem [a)]	Poziom wykształcenia				
		wyższe	średnie i policealne	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego
	w tys.					
O g ó ł e m	**956,7**	**158,3**	**363,9**	**307,5**	**124,4**	**1,7**
mężczyźni	521,0	74,3	168,2	209,2	67,8	1,1
kobiety	435,6	84,0	195,8	98,3	56,6	0,6
Miasta	663,2	139,0	288,0	179,9	55,2	0,6
Wieś	293,5	19,4	76,0	127,5	69,2	1,1

a) W dalszym podziale nie uwzględniono osób o nieustalonym poziomie wykształcenia.

Analiza poziomu wykształcenia osób aktywnych zawodowo wskazuje na utrzymujące się istotne różnice według płci – kobiety są lepiej wykształcone niż mężczyźni. Wśród kobiet aktywnych zawodowo dominowały absolwentki szkół średnich i policealnych (44,9%), natomiast najwięcej mężczyzn ukończyło zasadnicze szkoły zawodowe (40,2%).

Znacznie głębsze różnice występują w strukturze osób aktywnych zawodowo w przekroju miasto-wieś. W miastach odsetek tych osób z wykształceniem wyższym (21,0%) ponad trzykrotnie, a ze średnim i policealnym (43,4%) blisko dwukrotnie przewyższył analogiczne wskaźniki na wsi. Odwrotna sytuacja ma miejsce w zakresie niższych poziomów wykształcenia – zasadniczego zawodowego i podstawowego. Tutaj zdecydowanie „dominują" wskaźniki wiejskie nad miejskimi.

Tabl. 18. Współczynniki aktywności zawodowej ludności według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia				
		wyższe	średnie i policealne	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego
	w %					
O g ó ł e m	**56,1**	**80,5**	**63,9**	**71,4**	**26,5**	**5,5**
mężczyźni	63,6	81,3	70,1	77,2	33,4	9,2
kobiety	49,2	79,8	59,3	61,4	21,2	3,2
Miasta	55,9	79,9	61,7	67,7	21,1	4,1
Wieś	56,8	85,5	73,6	77,3	33,2	6,7

Najwyższą aktywnością zawodową, wyrażoną współczynnikiem aktywności zawodowej, charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym (80,5%), najniższą zaś osoby nie posiadające ukończonego wykształcenia szkolnego (5,5%). Uwzględniając podział według płci można zauważyć, że w 2002 r. największą aktywnością zawodową charakteryzowały się osoby z dyplomami szkół wyższych obu płci zamieszkałe zarówno w miastach, jak i na wsi.

Bierni zawodowo według cech demograficzno-społecznych

W latach 1988-2002 istotnie zwiększyła się w województwie liczba osób biernych zawodowo: z 593,0 tys. do 747,6 tys. osób (patrz tablica 14). Wzrost ten był przede wszystkim efektem przemian na rynku pracy związanych z okresem transformacji społeczno-ekonomicznej.

Obecny spis wykazał, że bierni zawodowo dominują, co oczywiste, wśród ludności w wieku przedprodukcyjnym (gdzie stanowią 94,9% ogółu ludności w tej grupie wieku) i poprodukcyjnym (93,7%). Zwraca uwagę wysoki odsetek biernych zawodowo w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności w tej grupie wieku (27,1%), w tym także w wieku mobilnym (22,0%).

Blisko połowa ogólnej liczby biernych zawodowo posiadała ukończone wykształcenie podstawowe (46,2%), a najniższy udział w tej populacji miały osoby z wykształceniem wyższym (5,1%) i policealnym

(2,0%). Zwraca także uwagę, że udział liczby biernych zawodowo z wykształceniem wyższym w ogólnej liczbie osób z tym wykształceniem wyniósł 19,2%, a z wykształceniem policealnym i średnim 35,4%.

Przedstawione wyżej porównania dotyczyły podziału globalnych zasobów pracy (ludności w wieku 15 lat i więcej) na dwie zbiorowości: aktywnych zawodowo oraz biernych zawodowo. W związku z tym dychotomicznym ujęciem, zmiany w jednej z analizowanych zbiorowości mają bezpośrednie przełożenie na kształtowanie się wielkości i struktury drugiej z nich.

W dalszych rozważaniach szczegółowej analizie poddano wyniki spisu ludności 2002, dotyczące obu grup składających się na zbiorowość aktywnych zawodowo, tj. pracujących oraz bezrobotnych.

4.2. Pracujący

W maju 2002 r. zbiorowość pracujących liczyła 743,2 tys. osób, z tego ponad dwie trzecie (70,7%) mieszkało w miastach (w kraju 61,6%). Większość populacji pracujących (55,4%) stanowili mężczyźni. Nieco większy udział mężczyzn odnotowano wśród pracujących mieszkańców wsi (59,9%) niż miast (53,6%).

Struktura pracujących mężczyzn i kobiet według wieku była zbliżona, można jedynie zauważyć, iż największy udział w populacji mężczyzn miały osoby w wieku 25-34 lata (28,1%), natomiast w populacji kobiet – osoby w wieku 45-54 lata (28,1%).

Tabl. 19. Pracujący według wieku, płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Ogółem a)	Wiek						
		15-24 lata	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej	produkcyjny
				W tysiącach				
Ogółem	**743,2**	**84,5**	**204,1**	**201,9**	**197,1**	**45,9**	**9,5**	**726,0**
mężczyźni	412,1	47,0	115,6	109,7	103,9	29,3	6,5	403,6
kobiety	331,1	37,5	88,5	92,2	93,2	16,6	3,0	322,4
Miasta	525,7	52,0	144,0	137,2	149,1	36,7	6,6	514,4
Wieś	217,5	32,5	60,1	64,7	48,1	9,2	2,9	211,5
				W odsetkach				
Ogółem	**100,0**	**11,4**	**27,5**	**27,2**	**26,5**	**6,2**	**1,3**	**97,7**
mężczyźni	100,0	11,4	28,1	26,6	25,2	7,1	1,6	97,9
kobiety	100,0	11,3	26,7	27,8	28,1	5,0	0,9	97,3
Miasta	100,0	9,9	27,3	26,1	28,4	7,0	1,3	97,9
Wieś	100,0	14,9	27,6	29,7	22,1	4,2	1,3	97,2

a) W dalszym podziale nie uwzględniono osób w wieku nieustalonym.

W 2002 r. wskaźnik zatrudnienia[3)] był stosunkowo niski i wynosił 43,6% (w kraju 43,7%); wyższy dla mężczyzn niż dla kobiet (odpowiednio: 50,3% wobec 37,4%) oraz wyższy dla mieszkańców miast niż wsi (44,3% wobec 42,1%). Osiągnięty poziom wskaźnika zatrudnienia plasuje województwo pomorskie na odległym - 8 miejscu. Najwyższy wskaźnik osiągnęło województwo mazowieckie (48,2%) i wielkopolskie (46,5%), a najniższy województwa zachodniej Polski oraz warmińsko-mazurskie.

Kształtowanie się wskaźnika zatrudnienia jest bardzo ściśle związane z takimi cechami demograficznymi jak płeć i wiek. Poziom zaangażowania zawodowego kobiet jest we wszystkich grupach wieku niższy niż mężczyzn. W najmłodszej grupie wieku (15-24 lata), w skład której wchodzą głównie osoby uczące się, wskaźnik zatrudnienia kształtował się na stosunkowo niskim poziomie i wynosił dla mężczyzn 25,5%, a dla kobiet 21,0%. Wraz z wiekiem wskaźnik zatrudnienia wzrastał i najwyższy poziom osiągnął w grupie 35-44 lata: w maju 2002 r. pracę wykonywało 69,5% osób w tym wieku. W kolejnych grupach widoczny jest stopniowy spadek zaangażowania zawodowego, co wynika z trudnej sytuacji osób powyżej 45 lat na rynku pracy i ich stopniowego wycofywania się z życia zawodowego. W populacji osób w wieku 55-64 lata pracowała tylko co szósta kobieta i co trzeci mężczyzna.

Tabl. 20. Wskaźnik zatrudnienia według wieku, płci i miejsca zamieszkania pracujących

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku						
		15-24 lata	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej	produk-cyjny
	w %							
O g ó ł e m	**43,6**	**23,3**	**67,8**	**69,5**	**60,1**	**25,6**	**3,9**	**55,6**
mężczyźni	50,3	25,5	75,6	75,5	65,1	35,0	7,0	60,2
kobiety	37,4	21,0	59,7	63,6	55,3	17,4	2,0	50,7
Miasta	44,3	21,6	70,4	71,8	62,3	27,2	3,7	56,8
Wieś	42,1	26,4	62,3	65,2	54,0	20,7	4,5	52,9

W środkowych grupach wieku wskaźnik zatrudnienia dla mieszkańców miast i wsi kształtował się na dość zbliżonym poziomie. Natomiast w skrajnych grupach wieku zaangażowanie zawodowe mieszkańców wsi było wyższe niż mieszkańców miast. Pracował co czwarty mieszkaniec wsi w wieku 15-24 lata, podczas gdy w miastach – co piąty.

Jedną z istotnych cech wpływających na stopień zaangażowania zawodowego i pozycję osoby na rynku pracy jest poziom uzyskanego wykształcenia. W populacji pracujących najliczniejszą grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym (29,9%), a następnie średnim zawodowym (26,1%). Pracujące kobiety charakteryzowały się korzystniejszą strukturą wykształcenia niż mężczyźni. Osoby z wykształceniem średnim i wyższym stanowiły 70,0% ogółu pracujących kobiet, podczas gdy dla mężczyzn analogiczny odsetek wynosił 51,0%. Niekorzystnie kształtowała się struktura wykształcenia mieszkańców wsi. Osoby posiadające wykształcenie średnie i wyższe stanowiły 36,2% pracujących mieszkańców wsi, natomiast 69,0% – pracujących mieszkańców miast. Odsetek

[3)] *Udział osób pracujących w liczbie ludności ogółem oraz danej grupy.*

pracujących mieszkańców miast z wykształceniem wyższym był trzykrotnie wyższy od analogicznego odsetka dla mieszkańców wsi (24,6% wobec 8,4%).

Tabl. 21. Pracujący według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia						Nieustalony poziom wykształcenia
		wyższe	policealne	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i nieukończone	
	W tysiącach							
O g ó ł e m	**743,2**	**147,7**	**34,1**	**193,9**	**66,2**	**222,3**	**78,3**	**0,7**
mężczyźni	412,1	69,8	9,4	106,7	24,2	157,7	44,0	0,4
kobiety	331,1	77,9	24,7	87,2	42,0	64,7	34,3	0,3
Miasta	525,7	129,4	28,8	149,4	55,4	129,7	32,5	0,5
Wieś	217,5	18,3	5,3	44,5	10,7	92,6	45,9	0,2
	W odsetkach							
O g ó ł e m	**100,0**	**19,9**	**4,6**	**26,1**	**8,9**	**29,9**	**10,5**	**0,1**
mężczyźni	100,0	16,9	2,3	25,9	5,9	38,3	10,7	0,1
kobiety	100,0	23,5	7,5	26,3	12,7	19,5	10,4	0,1
Miasta	100,0	24,6	5,5	28,4	10,5	24,7	6,2	0,1
Wieś	100,0	8,4	2,4	20,5	4,9	42,6	21,1	0,1

Najwyższy wskaźnik zatrudnienia (75,1%) wystąpił w populacji osób z wykształceniem wyższym, natomiast najniższy (15,6%) wśród osób z wykształceniem podstawowym ukończonym i nieukończonym. Stosunkowo niski wskaźnik zatrudnienia wystąpił również wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – bowiem pracowało tylko 37,5% tej zbiorowości. Świadczy to o korzystniejszej sytuacji na rynku pracy osób wykształconych i posiadających kwalifikacje zawodowe.

Tabl. 22. Wskaźnik zatrudnienia według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania pracujących

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i nieukończone
	w %						
O g ó ł e m	**43,6**	**75,1**	**61,9**	**57,3**	**37,5**	**51,6**	**15,6**
mężczyźni	50,3	76,4	67,0	63,1	42,6	58,2	20,5
kobiety	37,4	74,1	60,2	51,4	35,1	40,4	12,0
Miasta	44,3	74,4	61,3	56,0	36,3	48,8	11,8
Wieś	42,1	80,7	65,1	62,0	46,0	56,2	20,4

Wskaźnik zatrudnienia w województwie jest znacznie zróżnicowany terytorialnie: najwyższy wystąpił w powiatach: kartuskim (48,2%), gdańskim (47,0%) i w m. Gdynia (46,5%), zaś najniższy w powiatach: sztumskim (36,4%), lęborskim (37,8%) i słupskim (38,0%).

Mapka 2. Wskaźnik zatrudnienia według powiatów

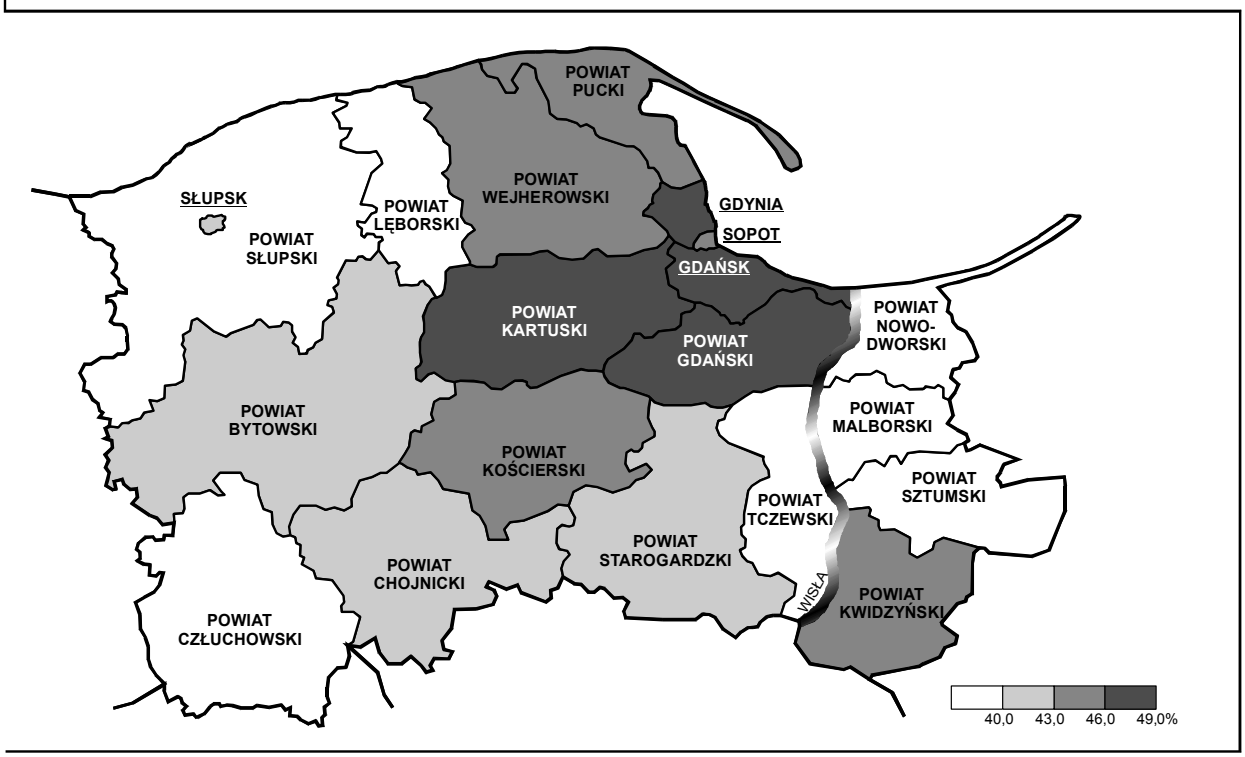

W populacji osób pracujących najliczniejszą grupę stanowili pracownicy najemni (589,8 tys. osób). Ich udział w ogólnej liczbie pracujących (79,4%) jest znacznie wyższy niż w całym kraju (73,1%). Wśród mieszkańców miast odsetek ten był wyższy i kształtował się na poziomie 84,2% (w kraju 84,4%), zaś wśród mieszkańców wsi wynosił on 67,8% (w kraju 55,0%).

Drugą pod względem wielkości grupę stanowiły osoby pracujące na własny rachunek (12,0%). Zdecydowanie wyższy odsetek pracujących na własny rachunek wystąpił na wsi niż w mieście (19,2% wobec 9,0%). Związane jest to z wysokim udziałem wśród pracujących mieszkańców wsi – osób użytkujących indywidualne gospodarstwa rolne.

Tabl. 23. Pracujący według statusu zatrudnienia, płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Ogółem	Pracownicy najemni	Pracodawcy	Pracujący na własny rachunek	Pomagający członkowie rodzin	Nieustalony status zatrudnienia
	W tysiącach					
O g ó ł e m	**743,2**	**589,8**	**35,1**	**89,1**	**22,5**	**6,6**
mężczyźni	412,1	314,2	23,4	63,2	7,7	3,6
kobiety	331,1	275,6	11,7	26,0	14,7	3,0
Miasta	525,7	442,4	27,7	47,3	3,5	4,7
Wieś	217,5	147,4	7,4	41,8	18,9	1,9

Tabl. 23. Pracujący według statusu zatrudnienia, płci i miejsca zamieszkania (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Pracownicy najemni	Pracodawcy	Pracujący na własny rachunek	Pomagający członkowie rodzin	Nieustalony status zatrudnienia
	W odsetkach					
O g ó ł e m	**100,0**	**79,4**	**4,7**	**12,0**	**3,0**	**0,9**
mężczyźni	100,0	76,2	5,7	15,3	1,9	0,9
kobiety	100,0	83,2	3,5	7,9	4,4	0,9
Miasta	100,0	84,2	5,3	9,0	0,7	0,9
Wieś	100,0	67,8	3,4	19,2	8,7	0,9

Struktura populacji mężczyzn i kobiet według statusu zatrudnienia kształtowała się podobnie. Zarówno mężczyźni, jak i kobiety, najczęściej pracowali jako pracownicy najemni, przy czym w przypadku kobiet odsetek ten był wyższy i wynosił odpowiednio 83,2%, wobec 76,2% dla mężczyzn. Mężczyźni częściej niż kobiety byli pracodawcami (5,7%, wobec 3,5%), bądź pracowali na własny rachunek (odpowiednio 15,3% i 7,9%). Natomiast kobiety częściej niż mężczyźni pomagały w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej (4,4% wobec 1,9%).

4.3. Bezrobotni

W momencie przeprowadzenia spisu powszechnego ludności i mieszkań 2002 województwo pomorskie należało do województw o wysokim poziomie bezrobocia. Wyniki spisu wykazały, że liczba bezrobotnych wynosiła tu 213,5 tys. osób, a stopa bezrobocia[4)] osiągnęła poziom 22,3% (w całym kraju 21,2%). Pod względem **liczby bezrobotnych** województwo pomorskie znalazło się na 8 miejscu w kraju za mazowieckim (416 tys.), śląskim (413,6 tys.), dolnośląskim (326,4 tys.), wielkopolskim (284,1 tys.), małopolskim (259,5 tys.), łódzkim (243,7 tys.) i kujawsko-pomorskim (221,3 tys.). Pod względem **stopy bezrobocia** pomorskie znalazło się na 6 miejscu, za województwami: warmińsko-mazurskim (28,2%), zachodniopomorskim (27,3%), lubuskim (27,1%), dolnośląskim (25,6%) i kujawsko-pomorskim (24,0%).

Większość populacji bezrobotnych stanowili mężczyźni, ale wśród kobiet bezrobocie występowało nieco częściej. Świadczy o tym stopa bezrobocia, która dla kobiet wynosiła 24,0%, a dla mężczyzn – 20,9%.

Bezrobociem w większym stopniu dotknięta jest ludność w miastach. Liczba bezrobotnych mieszkańców miast wynosiła 137,6 tys., co stanowiło 64,4% ogólnej liczby bezrobotnych, ale stopa bezrobocia w miastach (20,7%) była znacznie niższa aniżeli na wsi (25,9%).

Tabl. 24. Bezrobotni według wieku, płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Ogółem [a)]	W wieku					
		15-24 lata	25-34	35-44	45-54	55 lat i więcej	produkcyjny
	W tysiącach						
O g ó ł e m	**213,5**	**60,5**	**55,2**	**48,1**	**42,5**	**7,2**	**211,6**
mężczyźni	108,9	32,3	27,0	22,5	22,1	5,0	108,0
kobiety	104,6	28,2	28,2	25,6	20,5	2,2	103,6
Miasta	137,6	37,5	34,6	29,7	29,8	6,0	136,1
Wieś	76,0	23,0	20,5	18,4	12,7	1,3	75,5

[4)] *Udział osób bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.*

Tabl. 24. Bezrobotni według wieku, płci i miejsca zamieszkania (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem [a)]	W wieku					
		15-24 lata	25-34	35-44	45-54	55 lat i więcej	produk-cyjny
	W odsetkach						
O g ó ł e m	**100,0**	**28,3**	**25,9**	**22,5**	**19,9**	**3,4**	**99,1**
mężczyźni	100,0	29,7	24,8	20,7	20,3	4,6	99,2
kobiety	100,0	27,0	26,9	24,5	19,6	2,1	99,0
Miasta	100,0	27,3	25,1	21,6	21,7	4,4	98,9
Wieś	100,0	30,3	27,0	24,2	16,7	1,7	99,3

a) W dalszym podziale nie uwzględniono osób w wieku nieustalonym.

Wyniki spisu potwierdziły fakt, że na ryzyko znalezienia się w grupie osób bezrobotnych narażeni są głównie ludzie młodzi, bowiem ponad połowa (54,2%) populacji bezrobotnych nie przekroczyła 35 roku życia.

Struktura wieku bezrobotnych mężczyzn i kobiet była podobna; 54,5% mężczyzn i 53,9% kobiet stanowiły osoby w wieku do 34 lat, natomiast różnice występowały według miejsca zamieszkania. Bezrobotni mieszkańcy wsi byli wyraźnie młodsi niż bezrobotni zamieszkali w miastach; osoby w wieku do 34 lat stanowiły 57,3% ogółu bezrobotnych na wsi, podczas gdy analogiczny wskaźnik dla bezrobotnych mieszkańców miast wynosił 52,4%.

W poszczególnych grupach wieku występuje wyraźne zróżnicowanie natężenia bezrobocia. Najwyższe bezrobocie wystąpiło w grupie osób w wieku 15-24 lata. Liczba bezrobotnych w tym wieku wyniosła 60,5 tys., a stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 41,7% i była prawie dwukrotnie wyższa niż stopa bezrobocia ogółem.

Tabl. 25. Stopa bezrobocia według wieku, płci i miejsca zamieszkania osób

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku					
		15-24 lata	25-34	35-44	45-54	55 lat i więcej	produk-cyjny
	w %						
O g ó ł e m	**22,3**	**41,7**	**21,3**	**19,2**	**17,7**	**11,5**	**22,6**
mężczyźni	20,9	40,7	18,9	17,0	17,5	12,3	21,1
kobiety	24,0	42,9	24,1	21,7	18,0	10,1	24,3
Miasta	20,7	41,9	19,4	17,8	16,7	12,1	20,9
Wieś	25,9	41,5	25,5	22,2	20,9	9,3	26,3

Drugą zbiorowość istotną z punktu widzenia dużego ryzyka znalezienia się w grupie bezrobotnych tworzyły osoby w wieku 25-34 lata. Stopa bezrobocia dla tej populacji wyniosła 21,3%. Natężenie bezrobocia zmniejszało się w miarę przechodzenia do kolejnych (starszych) przedziałów wieku. Najniższa stopa bezrobocia (11,5%) wystąpiła w grupie osób w wieku 55 lat i więcej.

Wśród osób bezrobotnych w 2002 r. dominowały osoby posiadające niski poziom wykształcenia. Najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym (132,9 tys., tj. 62,3% ogółu bezrobotnych). Najmniej liczną zbiorowość stanowili bezrobotni z wykształceniem wyższym (10,6 tys., tj. 5,0%).

Tabl. 26. Bezrobotni według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Ogółem [a)]	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i nieukończone
	W tysiącach						
O g ó ł e m	**213,5**	**10,6**	**6,2**	**42,9**	**20,8**	**85,1**	**47,8**
mężczyźni	108,9	4,5	1,6	19,9	6,5	51,5	24,8
kobiety	104,6	6,1	4,6	23,0	14,3	33,6	23,0
Miasta	137,6	9,5	5,2	32,0	17,2	50,2	23,3
Wieś	76,0	1,1	1,0	10,9	3,5	34,9	24,5
	W odsetkach						
O g ó ł e m	**100,0**	**5,0**	**2,9**	**20,1**	**9,7**	**39,9**	**22,4**
mężczyźni	100,0	4,1	1,5	18,3	6,0	47,3	22,8
kobiety	100,0	5,8	4,4	22,0	13,7	32,1	22,0
Miasta	100,0	6,9	3,8	23,3	12,5	36,5	17,0
Wieś	100,0	1,4	1,3	14,4	4,6	45,9	32,2

a) W dalszym podziale nie uwzględniono osób o nieustalonym poziomie wykształcenia.

Bezrobotni mężczyźni charakteryzowali się gorszą strukturą wykształcenia niż kobiety. Udział kobiet z wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym w ogólnej liczbie bezrobotnych kobiet wynosił 54,1%, podczas gdy analogiczny wskaźnik dla mężczyzn kształtował się na poziomie 70,1%.

Niżej wykształceni byli bezrobotni mieszkańcy wsi niż miast. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym stanowiły 78,1% bezrobotnych mieszkańców wsi oraz 53,5% bezrobotnych mieszkańców miast.

Tabl. 27. Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania osób

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i nieukończone
	w %						
O g ó ł e m	**22,3**	**6,7**	**15,3**	**18,1**	**23,9**	**27,7**	**37,9**
mężczyźni	20,9	6,1	14,6	15,7	21,1	24,6	36,1
kobiety	24,0	7,2	15,6	20,9	25,4	34,2	40,1
Miasta	20,7	6,9	15,2	17,6	23,7	27,9	41,8
Wieś	25,9	5,6	16,1	19,7	24,9	27,4	34,8

Wyniki spisu potwierdziły tezę, że im niższy poziom wykształcenia, tym większe jest ryzyko znalezienia się w grupie bezrobotnych. Najniższą stopę bezrobocia (6,7%) zanotowano dla osób posiadających wykształcenie wyższe. Natomiast w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy były osoby o niskim poziomie wykształcenia lub bez kwalifikacji zawodowych. Najwyższa stopa bezrobocia (37,9%) wystąpiła wśród osób z wykształceniem podstawowym ukończonym lub nieukończonym. Spośród osób o tym poziomie wykształcenia w szczególnie trudnej sytuacji byli mieszkańcy miast, bowiem dla tej

słabo wykształconej grupy ludności stopa bezrobocia wyniosła 41,8% (wobec 34,8% dla mieszkańców wsi). Wysoką stopę bezrobocia zanotowano również dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (27,7%) oraz średnim ogólnokształcącym (23,9%).

Skala bezrobocia na obszarze województwa jest zróżnicowana. Obszar zmienności wyznaczają z jednej strony powiaty o bardzo wysokiej **stopie bezrobocia**: sztumski (33,5%), lęborski (33,1%), słupski (31,2%), człuchowski (30,8%), nowodworski (30,3%) i bytowski (30,0%) oraz z drugiej strony powiaty, w których stopa bezrobocia jest prawie dwukrotnie niższa: m. Gdynia i m. Sopot (po 16,8%), m. Gdańsk (17,3%), powiaty kartuski (17,8%) i gdański (18,8%).

Biorąc pod uwagę **bezwzględną liczbę bezrobotnych** do obszarów o najwyższym poziomie bezrobocia należą powiaty: m. Gdańsk (36,0 tys.), m. Gdynia (19,6 tys.), wejherowski (15,2 tys.), starogardzki (13,0 tys.) i słupski (12,3 tys.).

Mapka 3. Stopa bezrobocia według powiatów

Według wyników spisu powszechnego ludności i mieszkań w 2002 r. bezrobotni poszukujący pracy przez okres do jednego miesiąca byli najmniej liczną grupą, liczącą 11,3 tys. osób, tj. 5,3% ogólnej liczby bezrobotnych. Najliczniejszą grupę bezrobotnych tworzyły osoby poszukujące pracy od 7 do 12 miesięcy. Populacja ta liczyła 58,8 tys. osób, co stanowiło 27,5% ogółu bezrobotnych.

Wykres 8. Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy

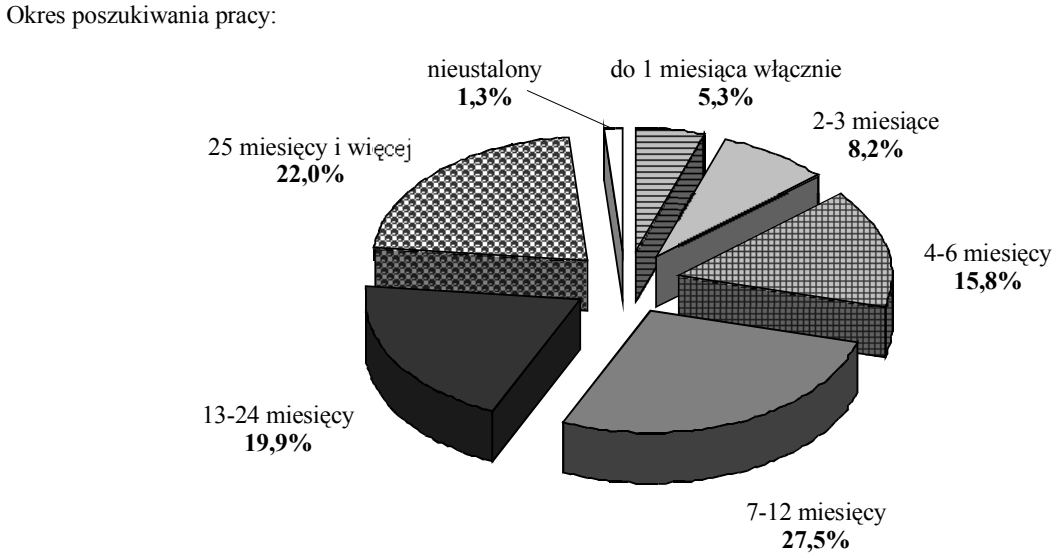

Zbiorowość długotrwale bezrobotnych, tzn. poszukujących pracy przez okres dłuższy niż rok, liczyła 89,4 tys. osób, co stanowiło 41,9% ogólnej liczby bezrobotnych. Na długotrwałe bezrobocie bardziej narażone były kobiety, bowiem udział kobiet długotrwale poszukujących pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych kobiet wynosił 46,7%, podczas gdy analogiczny wskaźnik dla mężczyzn kształtował się na poziomie 37,3%.

Tabl. 28. Bezrobotni w wieku 15 lat i więcej według okresu poszukiwania pracy, płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Ogółem	Okres poszukiwania pracy						
		do 1 miesiąca włącznie	2-3 miesiące	4-6 miesięcy	7-12 miesięcy	13-24 miesięcy	25 miesięcy i więcej	nieustalony
		W tysiącach						
O g ó ł e m	**213,5**	**11,3**	**17,6**	**33,7**	**58,8**	**42,5**	**46,9**	**2,8**
mężczyźni	108,9	6,0	10,0	19,5	31,5	21,8	18,8	1,4
kobiety	104,6	5,2	7,6	14,2	27,3	20,7	28,1	1,4
Miasta	137,6	7,8	12,3	22,7	37,5	27,3	27,9	2,0
Wieś	76,0	3,4	5,3	10,9	21,4	15,2	18,9	0,8
		W odsetkach						
O g ó ł e m	**100,0**	**5,3**	**8,2**	**15,8**	**27,5**	**19,9**	**22,0**	**1,3**
mężczyźni	100,0	5,5	9,2	17,9	28,9	20,0	17,3	1,3
kobiety	100,0	5,0	7,3	13,6	26,1	19,8	26,9	1,3
Miasta	100,0	5,7	8,9	16,5	27,3	19,8	20,3	1,5
Wieś	100,0	4,5	7,0	14,3	28,2	20,0	24,9	1,1

Długotrwale bezrobotni częściej występowali wśród ludności zamieszkałej na wsi. W grupie bezrobotnych mieszkańców wsi osoby poszukujące pracy dłużej niż rok stanowiły 44,9%, podczas gdy w populacji bezrobotnych mieszkańców miast – 40,1%.

5. Źródła utrzymania ludności

W spisie ludności 2002 ustalono główne i dodatkowe źródło utrzymania dla poszczególnych osób oraz odrębnie dla gospodarstw domowych. Informacje o źródłach dochodów, z których pochodziły środki na finansowanie konsumpcyjnych i innych życiowych potrzeb osób dotyczyły całego roku (12 miesięcy) poprzedzającego spis i były ustalane niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej tych osób. W związku z tym mogły mieć miejsce sytuacje, że osoby deklarujące pracę w badanym tygodniu pracowały jedynie przez krótki czas w ciągu roku, natomiast utrzymywały się w tym okresie z innych źródeł (np. zasiłku dla bezrobotnych lub pozostawały na utrzymaniu). Z kolei osoby zaliczane do niepracujących mogły utrzymywać się z dochodów z pracy wcześniej wykonywanej w ciągu roku, np. sezonowej, dorywczej, z pracy z której zostali zwolnieni lub odeszli na emeryturę (rentę).

***Główne źródło utrzymania osoby** jest to źródło przynoszące jej największy dochód. Jeżeli osoba miała w ciągu roku poprzedzającego spis tylko jedno źródło dochodów - było ono jednocześnie jej głównym, a zarazem wyłącznym źródłem utrzymania.*

W spisie 2002 wyróżniono następujące grupy źródeł utrzymania:

- *dochody (zarobki) z pracy osobiście wykonywanej niezależnie od charakteru zatrudnienia,*
- *niezarobkowe źródło (w tym między innymi emerytury, renty, zasiłki),*
- *inne dochody pochodzące z własności lub z najmu,*
- *pozostawanie na utrzymaniu innych osób posiadających własne źródła dochodów.*

Porównując wyniki spisu ludności 2002 z danymi uzyskanymi z przeprowadzonego prawie 14 lat wcześniej poprzedniego spisu – można zaobserwować bardzo istotne zmiany dotyczące struktury ludności według źródeł utrzymania.

W województwie pomorskim w 2002 r. 1269,0 tys. osób posiadało własne źródło dochodów, którymi mogły być: dochody z pracy, dochody pochodzące ze świadczeń społecznych (tzw. niezarobkowych źródeł utrzymania) lub dochody z własności, tj. z tytułu oddanych w dzierżawę gruntów rolnych, dochodów z lokat kapitałowych, z odsetek z oszczędności i udziału w zyskach przedsiębiorstw.

Udział osób, posiadających własne dochody, w ogólnej liczbie ludności województwa w 2002 r.

wynosił 58,2%, podczas gdy w 1988 r. – 59,9% (spadek o 1,7 punktu). Konsekwencją tej zmiany było zwiększenie liczby osób będących na utrzymaniu; chociaż ich udział w ogólnej strukturze ludności województwa wyniósł w 2002 r., podobnie jak w spisie 1988 – 40,1%.

Tabl. 29. Ludność według głównego źródła utrzymania

Wyszczególnienie	1988		2002		
	w tys.	w odsetkach	w tys.	w odsetkach	1988 = 100
O g ó ł e m	**2095,1**	**100,0**	**2179,9**	**100,0**	**104,0**
miasta	1446,2	69,0	1484,8	68,1	102,7
wieś	649,0	31,0	695,1	31,9	107,1
w tym:					
Dochody z pracy	907,2	43,3	711,7	32,6	78,4
poza rolnictwem	753,7	36,0	658,9	30,2	87,4
miasta	607,0	29,0	502,0	23,0	82,7
wieś	146,7	7,0	156,9	7,2	106,9
w rolnictwie	153,5	7,3	52,8	2,4	34,4
miasta	25,9	1,2	4,9	0,2	18,8
wieś	127,5	6,1	47,9	2,2	37,6
Niezarobkowe źródło	347,8	16,6	555,7	25,5	159,7
miasta	254,6	12,2	392,0	18,0	154,0
wieś	93,2	4,4	163,7	7,5	175,5
Dochody z własności	-	-	1,6	0,1	-
Na utrzymaniu	840,1	40,1	873,9	40,1	104,0
Nieustalone źródło utrzymania	-	-	37,0	1,7	-

Wśród osób, które w 2002 r. posiadały własne źródło utrzymania, największą grupę stanowiły te, które utrzymywały się z dochodów z pracy (32,6%), a następnie z niezarobkowych źródeł (emerytur, rent, zasiłków) – 25,5%. W 1988 r. odsetki te kształtowały się odpowiednio: 43,3% oraz 16,6% – patrz wykres 9.

W spisie 2002 odnotowano także niewielką grupę osób (1,6 tys.), dla których źródłem utrzymania były dochody z własności. W 2002 r. w porównaniu z 1988 r. liczba osób utrzymujących się z pracy zmniejszyła się w liczbach absolutnych aż o 196 tys., czyli blisko o 22%.

Zmniejszenie się liczby osób utrzymujących się z pracy związane było głównie z załamaniem się rynku pracy i silnym wzrostem bezrobocia w latach dziewięćdziesiątych, które dotknęło osób w różnym wieku, ale szczególnie ludzi młodych oraz w wieku mobilnym.

W okresie 1988-2002 nastąpił wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyzn w wieku 65 lat i starszych oraz kobiet w wieku 60 lat i starszych) o 32,0%, co rzutowało na zwiększenie się ogólnej liczby osób utrzymujących się z niezarobkowych źródeł.

Wykres 9. Główne źródła utrzymania ludności

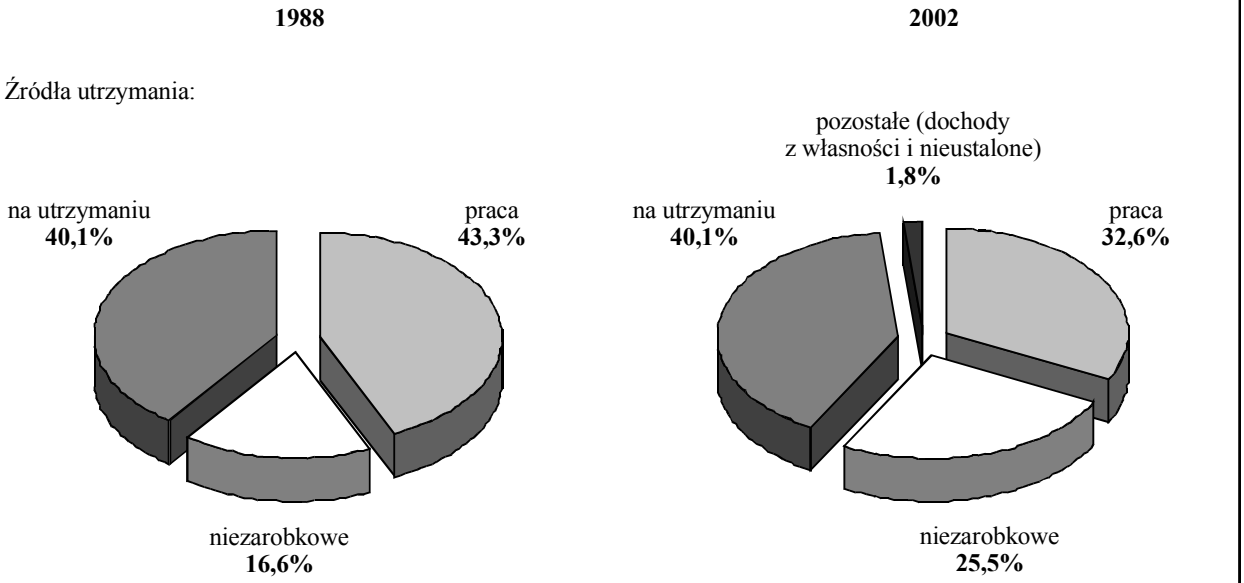

W 2002 r. w porównaniu z 1988 r. odnotowano 1,5–krotny przyrost liczby osób utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (z 348 tys. do 556 tys.).

Wśród utrzymujących się z niezarobkowych źródeł blisko połowę stanowiły osoby utrzymujące się głównie z emerytury (pracowniczej lub rolnej) – 46,4%, a dla prawie co czwartej osoby głównym źródłem utrzymania była renta z tytułu niezdolności do pracy (inwalidzka) – 22,8%. Natomiast zasiłek dla bezrobotnych w ciągu roku poprzedzającego moment spisu stanowił główne źródło utrzymania dla 7,3% osób. Ponadto 2,5% ludności utrzymywało się z zasiłku z pomocy społecznej.

Tabl. 30. Ludność według głównego źródła utrzymania, płci i ekonomicznych grup wieku

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	Główne źródło utrzymania ludności			
		dochody z pracy	niezarobkowe źródło	na utrzymaniu	nieustalone źródło
		w %			
O g ó ł e m	**2179,9**	**32,6**	**25,5**	**40,1**	**1,7**
w wieku:					
Przedprodukcyjnym (0-17 lat)	528,1	0,2	1,3	97,3	1,2
Produkcyjnym (18-59/64)	1358,6	52,0	20,5	25,4	2,1
mobilnym (18-44)	882,7	54,3	11,0	32,3	2,3
niemobilnym (45-59/64)	476,0	47,7	38,1	12,4	1,6
Poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej)	292,4	1,6	92,5	5,1	0,8
Nieustalonym	0,9	8,7	5,0	52,4	33,9
Mężczyźni	**1061,7**	**37,4**	**22,7**	**38,2**	**1,7**
w wieku:					
Przedprodukcyjnym (0-17 lat)	270,4	0,2	1,3	97,2	1,2
Produkcyjnym (18-64)	696,8	56,6	21,0	20,3	2,0
mobilnym (18-44)	445,0	60,3	10,2	27,2	2,2
niemobilnym (45-64)	251,9	50,0	40,1	8,1	1,6
Poprodukcyjnym (65 lat i więcej)	94,0	2,0	96,3	0,8	0,8
Nieustalonym	0,4	10,5	4,7	51,8	33,0

Tabl. 30. Ludność według głównego źródła utrzymania, płci i ekonomicznych grup wieku (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	Główne źródło utrzymania ludności			
		dochody z pracy	niezarobkowe źródło	na utrzymaniu	nieustalone źródło
		w %			
Kobiety	**1118,2**	**28,2**	**28,2**	**41,9**	**1,7**
w wieku:					
Przedprodukcyjnym (0-17 lat)	257,6	0,1	1,3	97,4	1,2
Produkcyjnym (18-59)	661,8	47,1	19,9	30,7	2,2
mobilnym (18-44)	437,7	48,2	11,7	37,6	2,4
niemobilnym (45-59)	224,1	45,0	35,9	17,3	1,6
Poprodukcyjnym (60 lat i więcej)	198,4	1,4	90,7	7,1	0,7
Nieustalonym	0,4	6,6	5,4	53,1	35,0

Według wyników spisu 2002 na 100 osób utrzymujących się głównie z własnych dochodów pochodzących z pracy przypadało 78 osób, których głównym źródłem utrzymania było źródło niezarobkowe. W 1988 r. wskaźnik ten był znacznie niższy i wynosił 38 na 100.

Zwraca uwagę także stosunkowo duży udział osób młodych będących na utrzymaniu. W wieku produkcyjnym było na utrzymaniu – 25,4% osób, przy czym w wieku mobilnym – 32,3%. Znacznie gorzej sytuacja przedstawia się dla kobiet niż dla mężczyzn. W wieku produkcyjnym kobiet jest na utrzymaniu – 30,7%, a mężczyzn 20,3%, przy czym w wieku mobilnym odpowiednio: 37,6% i 27,2%.

Analizując źródła utrzymania ludności w województwie pomorskim na tle innych województw zauważa się wyraźne różnice między nimi. Dla 32,6% ogółu ludności naszego województwa źródłem utrzymania były dochody z pracy (w kraju – 32,3%). Wprawdzie w większości województw odsetek utrzymujących się z tego źródła zbliżony był do średniej krajowej, to jednak rozpiętość tego wskaźnika w województwach o najniższych i najwyższych wartościach jest znaczna. Najniższe odsetki osób utrzymujących się z dochodów z pracy odnotowano w województwach: podkarpackim (29,3%), warmińsko-mazurskim (29,4%) oraz lubuskim (29,9%). Najwyższe odsetki wystąpiły w województwach: mazowieckim (36,0%), wielkopolskim (34,4%) i łódzkim (33,6%). Województwo pomorskie (32,6%) znalazło się pod tym względem na piątej pozycji w kraju.

Należy zwrócić uwagę, że wyższym odsetkiem utrzymujących się z pracy charakteryzowała się ludność zamieszkała w miastach.

W województwie pomorskim odsetek utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów wyniósł 25,5% (w kraju – 28,0%). Wskaźnik ten jest najniższy w kraju. Najwyższy odsetek osób utrzymujących się głównie z niezarobkowych źródeł dochodów odnotowano w województwie łódzkim (31,3%) i świętokrzyskim (30,4%). W większości województw nieznacznie wyższy odsetek utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów stanowili mieszkańcy wsi (niż miast).

Zwraca uwagę, iż we wszystkich województwach osoby pozostające na utrzymaniu stanowiły wysoki odsetek. Ponad 40% takich osób wystąpiło, oprócz województwa pomorskiego, także w województwach: podkarpackim (41,4%), warmińsko-mazurskim (41,2%) oraz zachodniopomorskim (40,0%).

II. GOSPODARSTWA DOMOWE I RODZINY

1. Gospodarstwa domowe

Gospodarstwo domowe *definiowane jest w spisach ludności jako zespół osób mieszkających razem i wspólnie utrzymujących się. Osoby samotne oraz mieszkające z innymi osobami, ale utrzymujące się oddzielnie, tworzą odrębne, jednoosobowe gospodarstwa domowe.*

W województwie pomorskim w maju 2002 r. spisano 755,2 tys. gospodarstw domowych, o 15,1% więcej niż w grudniu 1988 r. Liczba gospodarstw domowych w miastach wynosiła 557,3 tys. i zwiększyła się o 14,8% w stosunku do grudnia 1988 r., zaś na wsi 197,9 tys. i wzrosła o 16,2%.

Tabl. 31. Gospodarstwa domowe i ludności

Miasta, wieś	Gospodarstwa domowe			Ludność w gospodarstwach domowych			Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	
	1988	2002		1988	2002			
	w tys.		1988 = = 100	w tys.		1988 = = 100	1988	2002
O g ó ł e m	**655,9**	**755,2**	**115,1**	**2055,3**	**2156,9**	**104,9**	**3,13**	**2,86**
Miasta	485,7	557,3	114,8	1411,4	1465,4	103,8	2,91	2,63
Wieś	170,2	197,9	116,2	643,9	691,5	107,4	3,78	3,50

W województwie pomorskim znajduje się 5,7% krajowej liczby gospodarstw domowych. Wzrost liczby gospodarstw w okresie międzyspisowym nastąpił w 13 województwach (przeciętnie w kraju o 11,4%), przy czym największy właśnie w województwie pomorskim.

Wielkość gospodarstw domowych

W 2002 r. w skład gospodarstw domowych wchodziło 2156,9 tys. osób (98,9% ludności województwa), czyli o 101,6 tys. osób (o 4,9%) więcej niż w 1988 r. Liczba ludności w gospodarstwach wzrosła zarówno w miastach, jak i na wsi, odpowiednio: o 54,0 tys. i 47,7 tys. (o 3,8% i 7,4%).

Wielkość gospodarstw domowych – mierzona średnią liczbą osób w gospodarstwie – zmniejszyła się z 3,13 osoby w 1988 r. na 2,86 osoby w 2002 r. W 2002 r. gospodarstwo domowe w miastach tworzyło średnio 2,63 osoby, natomiast na wsi 3,50 osób, podczas gdy w 1988 r. odpowiednio: 2,91 i 3,78 osób.

Porównując wielkość gospodarstw domowych w latach 1988 i 2002 należy zwrócić uwagę na duży wzrost odsetka gospodarstw tworzonych przez jedną osobę (o 6,3 punktu). Tak duże zmiany w strukturze gospodarstw jednoosobowych mogą być konsekwencją stosunkowo dużego „ przepływu” osób z obiektów zbiorowego zakwaterowania do własnych, bądź wynajmowanych mieszkań. Dotyczy

to takich grup ludności jak studenci czy mieszkańcy hoteli pracowniczych, którzy przemieszczali się w związku z nauką lub pracą. Powstawaniu gospodarstw jednoosobowych sprzyja także odkładanie decyzji dotyczących zawierania małżeństw.

Tabl. 32. Gospodarstwa domowe według liczby osób

Miasta, wieś	Ogółem w tys.	Liczba osób w gospodarstwie domowym			
		1	2	3 – 4	5 i więcej
		w odsetkach			
		1988			
O g ó ł e m	**655,9**	**17,7**	**21,5**	**43,7**	**17,1**
Miasta	485,7	19,6	23,1	45,4	11,9
Wieś	170,2	12,2	16,8	38,9	32,1
		2002			
O g ó ł e m	**755,2**	**24,0**	**23,0**	**39,0**	**14,0**
Miasta	557,3	27,0	24,8	38,7	9,5
Wieś	197,9	15,8	18,1	39,7	26,4

Jednocześnie w 2002 r. zmniejszył się odsetek gospodarstw trzyosobowych i większych (o 7,8 punktu).

Biorąc pod uwagę liczbę osób tworzących gospodarstwa domowe sytuacja w miastach i na wsi jest zróżnicowana. W miastach najczęściej występowały gospodarstwa jednoosobowe (prawie co czwarte gospodarstwo), podczas gdy na wsi – gospodarstwa czteroosobowe. Na terenach wiejskich kilkakrotnie częściej niż w miastach występowały gospodarstwa domowe duże, czteroosobowe i większe. Na wsi stanowiły one 47,7% ogółu gospodarstw, podczas gdy w miastach – 27,2%.

W poszczególnych powiatach wystąpiły różnice w strukturze gospodarstw domowych według wielkości, zwłaszcza gdy porównania dokonuje się z uwzględnieniem przekroju miasto – wieś. Największe gospodarstwa, zarówno na terenie miast, jak i wsi, odnotowano w powiecie kartuskim(składające się odpowiednio z 2,99 i 3,71 osoby). Najmniejsze gospodarstwa na terenie miast występowały w miastach na prawach powiatu: Sopocie (2,18 osoby) i Gdańsku (2,45 osoby), natomiast na wsi w powiatach: malborskim (3,25 osoby) oraz słupskim i nowodworskim (po 3,28 osoby).

Skład rodzinny gospodarstw domowych

Spośród wszystkich gospodarstw domowych 561,2 tys. (74,3%) było tworzonych przez co najmniej jedną rodzinę. W tej grupie 531,5 tys. stanowiły gospodarstwa jednorodzinne (94,7% ogółu gospodarstw rodzinnych). Liczba gospodarstw dwurodzinnych wynosiła 28,4 tys., czyli 5,1%. Gospodarstwa domowe składające się z trzech i większej liczby rodzin – 1,4 tys., występują stosunkowo rzadko (stanowią 0,2 % ogółu gospodarstw rodzinnych), głównie na wsi.

Tabl. 33. Gospodarstwa domowe według składu rodzinnego

Miasta, wieś	Ogółem w tys.	Gospodarstwa domowe			
		jednorodzinne	dwurodzinne	trzy i więcej rodzinne	nierodzinne
		w odsetkach			
O g ó ł e m	**755,2**	**70,4**	**3,7**	**0,2**	**25,7**
Miasta	557,3	68,2	3,0	0,1	28,7
Wieś	197,9	76,6	6,0	0,3	17,1

Odsetek gospodarstw nierodzinnych w ogólnej liczbie gospodarstw domowych wyniósł 25,7% i był większy w miastach (28,7%) niż na wsi (17,1%).

2. Rodziny w gospodarstwach domowych

W 2002 r. liczba rodzin w województwie wynosiła 592,4 tys. (co stanowi 5,7% krajowej liczby rodzin), z tego 70,1% zamieszkiwało w miastach.

Zgodnie z przyjętą w spisie ludności 2002 metodologią, rodziny są wyodrębniane w ramach istniejących gospodarstw domowych. Za rodzinę uznawano parę (małżeństwo lub partnerów) bez dzieci lub parę z jednym bądź większą liczbą dzieci, albo też samotnego rodzica z jednym bądź większą liczbą dzieci. W 2002 r. badano także rodziny przebywające w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Tabl. 34. Rodziny według typów

Wyszczególnienie	Ogółem	Miasta	Wieś
	W tysiącach		
O g ó ł e m	**592,4**	**415,1**	**177,3**
Małżeństwa bez dzieci	126,5	96,2	30,3
Małżeństwa z dziećmi	333,2	219,2	114,0
Partnerzy bez dzieci	5,8	4,7	1,1
Partnerzy z dziećmi	8,1	5,5	2,6
Samotne matki	105,5	79,7	25,8
Samotni ojcowie	13,3	9,8	3,5
	W odsetkach		
O g ó ł e m	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Małżeństwa bez dzieci	21,4	23,2	17,1
Małżeństwa z dziećmi	56,2	52,8	64,3
Partnerzy bez dzieci	1,0	1,1	0,6
Partnerzy z dziećmi	1,4	1,3	1,5
Samotne matki	17,8	19,2	14,5
Samotni ojcowie	2,2	2,4	2,0

Z uwagi na przemiany zachodzące w ciągu ostatniego dziesięciolecia w społeczeństwie polskim uznano za zasadne uwzględnienie obok dotychczasowych czterech typów rodzin (małżeństw bez dzieci, małżeństw z dziećmi, samotnych matek z dziećmi i samotnych ojców z dziećmi) dwóch nowych: partnerów bez dzieci i partnerów z dziećmi.

Dominującym typem rodziny były małżeństwa z dziećmi – 333,2 tys. Stanowiły one (podobnie jak w całym kraju) 56,2% wszystkich rodzin. Odsetek małżeństw z dziećmi był większy na wsi (64,3%) niż w mieście (52,8%) - w kraju odpowiednio: 60,8% i 53,2%.

Drugim pod względem liczebności typem rodziny były małżeństwa bez dzieci, stanowiły one 21,4% (w kraju 22,7%) wszystkich rodzin. Odsetek tych małżeństw z kolei był większy w mieście (23,2%) niż na wsi (17,1%).

Nowym typem rodzin, uwzględnionym po raz pierwszy w spisie 2002 byli partnerzy, którzy stanowili 2,3% rodzin w województwie (w kraju ok. 2%). W miastach tworzyli oni 2,4% rodzin, podczas gdy na wsi 2,1%. Ponad połowę rodzin partnerskich stanowiły rodziny z dziećmi.

Dane spisu na temat dzieci w rodzinach dotyczyły przede wszystkim grupy dzieci w wieku 0-24 lat pozostających na utrzymaniu, zamieszkujących z jednym lub z obojgiem rodziców w rodzinach niepełnych. Na podstawie spisu 2002 ustalono, że rodziny z dziećmi do lat 24 pozostających na utrzymaniu stanowiły 59,7% wszystkich rodzin w województwie. W całej zbiorowości rodzin z dziećmi na utrzymaniu najliczniejszą grupę stanowiły rodziny z dwojgiem dzieci – 39,8% lub z jednym dzieckiem – 37,8%.

Spośród wszystkich typów rodzin utrzymujących dzieci najwyższy udział miały małżeństwa – ponad 78% ogółu rodzin (32,9% z nich utrzymywało 1 dziecko, 42,5% – 2 dzieci, a 24,6% – 3 i więcej).

Tabl. 35. Rodziny w gospodarstwach domowych według typu i liczby dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu

Wyszczególnienie	Rodziny z dziećmi ogółem	Rodziny bez dzieci do lat 24 na utrzymaniu	Rodziny według liczby dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu			
			razem	1	2	3 i więcej
	w tys.			w odsetkach		
O g ó ł e m	**460,1**	**106,6**	**353,5**	**37,8**	**39,8**	**22,4**
Małżeństwa	333,2	56,4	276,8	32,9	42,5	24,6
Partnerzy	8,1	0,7	7,4	49,7	28,6	21,7
Samotne matki	105,5	42,4	63,1	56,1	30,1	13,7
Samotni ojcowie	13,3	7,1	6,2	56,4	29,4	14,2
Miasta	**314,2**	**77,1**	**237,2**	**42,6**	**41,1**	**16,3**
Małżeństwa	219,2	40,2	179,0	37,5	44,7	17,8
Partnerzy	5,5	0,5	5,0	54,1	28,8	17,0
Samotne matki	79,7	31,1	48,6	58,2	30,6	11,2
Samotni ojcowie	9,8	5,2	4,6	60,9	29,2	9,9
Wieś	**145,9**	**29,5**	**116,4**	**28,1**	**37,1**	**34,8**
Małżeństwa	114,0	16,2	97,8	24,4	38,7	36,9
Partnerzy	2,6	0,2	2,4	40,6	28,0	31,4
Samotne matki	25,8	11,3	14,5	49,2	28,6	22,2
Samotni ojcowie	3,5	1,9	1,6	43,5	30,0	26,6

Rodziny partnerów stanowiły 2,1% rodzin z dziećmi na utrzymaniu, z czego ponad 67% zamieszkiwało w miastach. Najczęściej stanowiły rodzinę z 1 dzieckiem – 49,7% przypadków.

W przekroju terytorialnym obserwuje się znaczne zróżnicowanie dzietności rodzin. W miastach dominują nadal rodziny z 1 dzieckiem – 42,6%. Na wsi odsetek ten jest znacznie niższy – 28,1%.

Z kolei rodzina wielodzietna, tzn. z 3 dzieci i więcej pozostających na utrzymaniu, występuje częściej na wsi. Odsetek takich rodzin na wsi wynosi 34,8%, podczas gdy w miastach – 16,3%.

Rodzina niepełna składa się z jednego rodzica (matki lub ojca) i przynajmniej jednego dziecka, niezależnie od wieku i stanu cywilnego dziecka.

W 2002 r. spis wykazał 118,8 tys. rodzin niepełnych. Spośród rodzin niepełnych 69,3 tys. (58,3%) miało przynajmniej jedno dziecko w wieku do lat 24 na utrzymaniu. W pozostałych rodzinach (41,7%) albo dzieci były starsze, albo miały własne źródła utrzymania.

Rodziny samotnych matek z dziećmi na utrzymaniu stanowiły 59,8% ogółu rodzin samotnych matek, a 46,8% samotnych ojców miało dzieci na utrzymaniu.

Rodziny niepełne miały znacznie mniej dzieci na utrzymaniu – większość z nich (56,1% matek i 56,4% ojców) utrzymuje tylko jedno dziecko, dwoje odpowiednio – 30,1% i 29,4%, a troje i więcej dzieci – 13,7% i 14,2%.

3. Gospodarstwa domowe – charakterystyka ekonomiczna

Źródła utrzymania gospodarstwa domowego *(główne i dodatkowe) wynikają z indywidualnych źródeł dochodów uzyskiwanych przez poszczególnych członków gospodarstwa domowego w okresie 12 miesięcy poprzedzających spis.*

Decydujące znaczenie dla określenia źródeł utrzymania gospodarstwa domowego miał rodzaj przeważającego dochodu osiąganego łącznie przez członów danego gospodarstwa, które ustalano poprzez łączenie indywidualnych dochodów poszczególnych osób, pochodzących z tego samego źródła.

Główne źródło utrzymania gospodarstwa domowego *jest to źródło, z którego pochodzi przeważająca część środków w budżecie domowym, przeznaczana na potrzeby wszystkich członków gospodarstwa.*

W 2002 r. dla większości gospodarstw domowych w województwie głównym źródłem utrzymania były dochody z pracy, w tym 50,3% gospodarstw utrzymywało się z pracy poza rolnictwem. Wskaźnik ten plasuje województwo pomorskie na pierwszym miejscu wśród województw.

Tabl. 36. Gospodarstwa domowe według głównego źródła utrzymania

Miasta, wieś	Ogółem w tys.	Główne źródło utrzymania					
		w tym					
		dochody z pracy		niezarobkowe źródło			na utrzymaniu
		poza rolnictwem	w rolnictwie	emerytury	renty	pozostałe	
		w odsetkach					
O g ó ł e m	**755,2**	**50,3**	**3,8**	**21,7**	**13,0**	**5,7**	**4,2**
Miasta	557,3	52,6	0,5	23,2	12,2	4,9	5,1
Wieś	197,9	43,9	13,1	17,6	15,1	8,0	1,8

W miastach dochody z pracy poza rolnictwem stanowiły źródło utrzymania dla 52,6% ogółu gospodarstw, na wsi dla 43,9%. Natomiast praca w rolnictwie była źródłem utrzymania tylko dla 3,8% ogółu gospodarstw domowych (w miastach i na wsi).

Liczną zbiorowość gospodarstw domowych stanowiły gospodarstwa, których główne źródło utrzymania pochodzi z niezarobkowego źródła (40,4%). Na wsi występuje nieco wyższy odsetek gospodarstw domowych utrzymujących się ze źródeł niezarobkowych – 40,7%, a w mieście – 40,3%. Wśród tych gospodarstw najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa utrzymujące się z emerytur i rent – 34,7% ogółu gospodarstw domowych w województwie.

W spisie 2002 po raz pierwszy wyodrębniono oddzielnie gospodarstwa domowe utrzymujące się z dochodów z własności oraz pozostające głównie na utrzymaniu.

Wykres 10. Gospodarstwa domowe według głównego źródła utrzymania

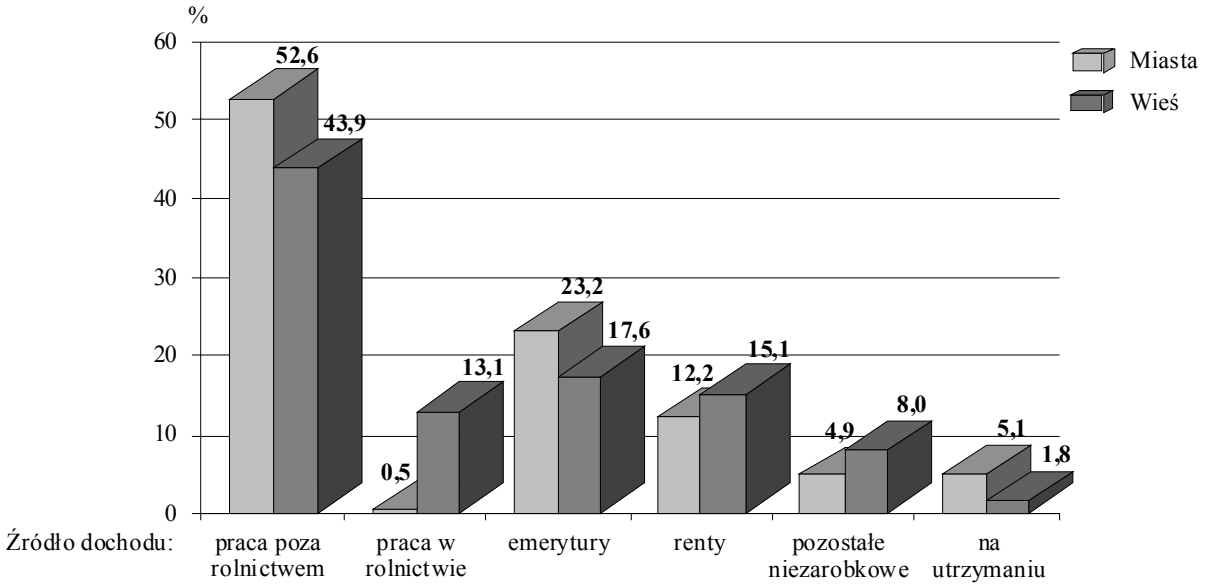

Gospodarstwa pozostające na utrzymaniu stanowiły 4,2% ogółu gospodarstw. Oznacza to, że osoby tworzące gospodarstwo nie posiadały własnych źródeł dochodu (bądź posiadane środki były niewystarczające) i pozostawały wyłącznie lub głównie na utrzymaniu osób spoza ich gospodarstwa. Większy odsetek gospodarstw domowych pozostających na utrzymaniu występuje w miastach niż na wsi.

W skali województwa obserwuje się duże zróżnicowanie źródeł utrzymania gospodarstw domowych. Zwraca uwagę dość wysoki odsetek gospodarstw utrzymujących się z pozostałych niezarobkowych źródeł (np. z zasiłku dla bezrobotnych, pomocy społecznej), zwłaszcza na wsi. Gospodarstwa takie stanowiły aż 8,0% ogółu gospodarstw na wsi.

III. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE

1. Zasoby mieszkaniowe

1.1. Stan i rozwój zasobów mieszkaniowych

W trakcie spisu powszechnego ludności i mieszkań 2002 w województwie pomorskim spisano 689,2 tys. mieszkań (5,5% ogółu mieszkań w kraju) o powierzchni użytkowej 45,8 mln m^2, w których znajdowało się 2,5 mln izb.

Mieszkanie, jako jednostka spisowa, jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb, łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany do celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź z ulicy, podwórza lub ogrodu. Przez pomieszczenie pomocnicze należy rozumieć: przedpokój, hol, łazienkę, ustęp, garderobę, spiżarnię, schowek i inne pomieszczenia znajdujące się w obrębie mieszkania, służące mieszkalnym i gospodarczym potrzebom mieszkańców.

Wśród ogólnej liczby spisanych mieszkań ponad 30 tys. mieszkań było niezamieszkanych (o powierzchni użytkowej 1,9 mln m^2 i 0,1 mln izb). W grupie tej występowały m.in. mieszkania, które w przyszłości mogą zasilić liczbę mieszkań zamieszkanych. Były to mieszkania przeznaczone do stałego zamieszkania (stanowiące 74,1% mieszkań niezamieszkanych) i mieszkania przeznaczone do czasowego (sezonowego) przebywania – tzw. drugie mieszkania (17,2%). Wśród 22,5 tys. mieszkań przeznaczonych do stałego zamieszkania spisano 8,4 tys. mieszkań jeszcze niezasiedlonych znajdujących się w budynkach nowo zbudowanych lub rozbudowanych. Spisem objęto również mieszkania opuszczone i przeznaczone do rozbiórki, które stanowiły 6,1% mieszkań niezamieszkanych.

Tabl. 37. Podstawowe informacje o mieszkaniach

Miasta, wieś	Mieszkania			Izby w mieszkaniach			Powierzchnia użytkowa mieszkań		
	ogółem	zamieszkane[a)]	niezamieszkane	ogółem	zamieszkanych[a)]	niezamieszkanych	ogółem	zamieszkanych[a)]	niezamieszkanych
	w tys.						w tys. m^2		
O g ó ł e m	**689,2**	**658,9**	**30,3**	**2549,0**	**2448,7**	**100,3**	**45823,3**	**43886,5**	**1936,8**
Miasta	508,7	488,3	20,4	1801,9	1737,5	64,4	30953,2	29734,7	1218,5
Wieś	180,5	170,6	9,9	747,1	711,2	35,9	14870,1	14151,8	718,3

a) Stale i czasowo.

Zasoby mieszkaniowe województwa wynosiły 686,6 tys. mieszkań o powierzchni użytkowej 45,7 mln m^2 i 2,5 mln izb; przy czym prawie 74% tych zasobów zlokalizowanych było w miastach.

W spisie do zasobów mieszkaniowych zaliczono mieszkania zamieszkane i niezamieszkane, które w przyszłości mogą stać się mieszkaniami zamieszkanymi tj. mieszkania przeznaczone do stałego zamieszkania (bez mieszkań wykorzystywanych wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej oraz mieszkań przeznaczonych do rozbiórki i opuszczonych) oraz mieszkania przeznaczone do czasowego lub sezonowego zamieszkania (tzw. drugie mieszkania).

Mieszkania zamieszkane wykazane przez spis obejmowały 658,9 tys. mieszkań o powierzchni użytkowej 43,9 mln m ^{2} i 2,4 mln izb.

Mieszkania zamieszkane stanowiły 95,6% ogółu mieszkań. Ponad $^2/_3$ mieszkań zamieszkanych znajdowało się w miastach. Na przestrzeni ostatnich 14 lat udział liczby mieszkań zamieszkanych w miastach w ogólnej liczbie mieszkań zamieszkanych w województwie wzrósł z 73,5% w 1988 r. do 74,1% w 2002 r.

Tabl. 38. Mieszkania zamieszkane

Miasta, wieś	Mieszkania zamieszkane		Izby w mieszkaniach		Powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2		Ludność w mieszkaniach zamieszkanych stale [a)]
	stale	czasowo	zamieszkanych stale	zamieszkanych czasowo	zamieszkanych stale	zamieszkanych czasowo	
	w tysiącach						
O g ó ł e m	**652,0**	**6,9**	**2425,6**	**23,1**	**43459,5**	**427,0**	**2155,6**
Miasta	483,6	4,7	1722,3	15,2	29465,3	269,4	1464,7
Wieś	168,4	2,2	703,3	7,9	13994,2	157,6	690,9

a) Zaliczana do faktycznych mieszkańców.

Mieszkania zamieszkane stale stanowiły 98,9% liczby mieszkań zamieszkanych. W 652,0 tys. mieszkań o powierzchni użytkowej 43,5 mln m^2 i o 2,4 mln izb mieszkało stale 2,2 mln osób.

W latach 1989-2002 w zasobach zamieszkanych stale odnotowano wyższą dynamikę przyrostu powierzchni użytkowej mieszkań i liczby izb niż liczby mieszkań, co było efektem nie tylko budowania mieszkań o znacznie większej liczbie izb i większej powierzchni, ale również rozbudowy starszych zasobów.

Tabl. 39. Przyrost mieszkań zamieszkanych stale

Wyszczególnienie	Ogółem	Miasta	Wieś
	w tysiącach		
Mieszkania	82,7	65,4	17,3
Izby	437,0	314,3	122,7
Powierzchnia użytkowa w m^2	10542,6	7086,6	3456,0
Ludność w mieszkaniach	98,9	51,6	47,3

W województwie pomorskim, w stosunku do stanu ze spisu przeprowadzonego w 1988 r. wystąpił największy w kraju przyrost mieszkań zamieszkanych – o 15,7%. W ogólnej liczbie spisanych w województwie mieszkań zamieszkanych stale w miastach, największy udział – ponad 50% – stanowiły mieszkania w miastach na prawach powiatu – Gdańsku i Gdyni; na wsi – w powiecie słupskim – ponad 11%.

Mapka 4. Mieszkania zamieszkane stale według powiatów

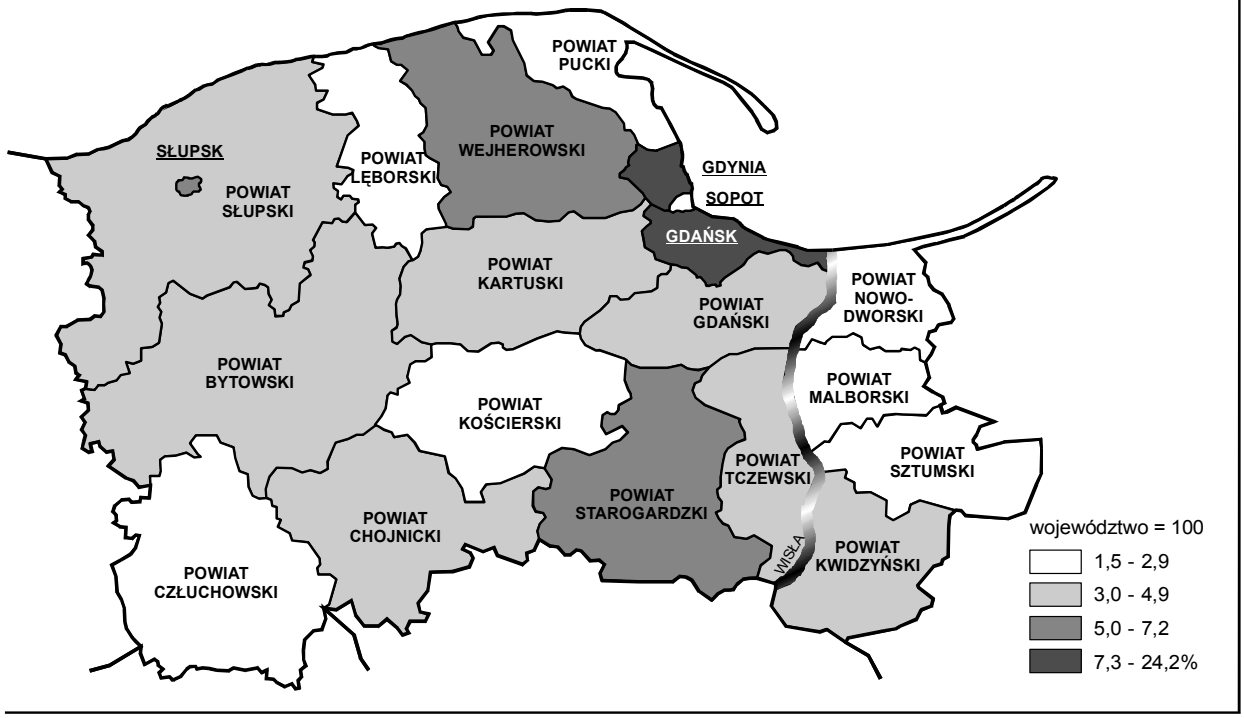

Mapka 5. Mieszkania zamieszkane czasowo według powiatów

1.2. Forma własności zasobów

W latach 1989-2002 wystąpiły w sferze mieszkalnictwa bardzo istotne zmiany stosunków własnościowych, wynikające głównie z prywatyzacji zasobów mieszkaniowych.

Wyniki spisu wykazały, że według stanu w dniu 20 maja 2002 r. 326,5 tys. mieszkań zamieszkanych, tj. 49,5% ogółu, były lokalami stanowiącymi własność osób fizycznych (szacunkowe dane dla 1988 r. określały ten udział na ok. 28%).

Tabl. 40. Mieszkania zamieszkane według rodzaju podmiotów będących ich właścicielami

Miasta, wieś	Ogółem w tys.	Mieszkania stanowiące własność – w % ogółu mieszkań							
		osób fizycznych	spółdzielni mieszkaniowych		gmin	Skarbu Państwa	zakładów pracy	towarzystw budownictwa społecznego	pozostałych podmiotów
			mieszkania własnościowe	mieszkania lokatorskie					
O g ó ł e m	**658,9**	**49,5**	**22,8**	**8,9**	**13,6**	**2,6**	**2,0**	**0,4**	**0,2**
Miasta	488,3	36,0	30,4	11,7	17,2	2,5	1,5	0,5	0,2
Wieś	170,6	88,4	1,1	0,9	3,1	2,7	3,4	0,1	0,3

Struktura własności mieszkań szczególnie wyraźnie zmieniła się w miastach. Udział mieszkań będących własnością osób fizycznych w 2002 r. stanowił 36,0% ogółu miejskich zasobów (w 1988 r. – około 16%). Na wsi mieszkania osób fizycznych zarówno w 1988 r., jak i w 2002 r. stanowiły zdecydowaną większość (ponad 88% w 2002 r.).

Drugą pod względem liczebności grupę w strukturze własności mieszkań (31,7% ogółu mieszkań zamieszkanych) stanowiły mieszkania spółdzielcze, w tym udział mieszkań o statusie własnościowym wyniósł 22,8% ogółu mieszkań zamieszkanych. Własność ta występowała głównie w miastach (98,4% ogółu zamieszkanych mieszkań spółdzielni mieszkaniowych).

2. Jakość zasobów mieszkaniowych

2.1. Wiek mieszkań i ich wyposażenie

Mieszkania znajdujące się w budynkach wybudowanych po 1944 r. stanowiły 73,0% ogółu zamieszkanych zasobów mieszkaniowych i w porównaniu ze spisem z 1988 r. ich udział wzrósł o 6,2 punktu (w kraju o 6,7 punktu). Złożyły się na to z jednej strony efekty budownictwa mieszkaniowego, a z drugiej ubytki naturalne i wyburzenia, zwłaszcza zasobów starych. Zasoby powojenne stanowiły 76,6% ogółu mieszkań zamieszkanych w miastach i 62,9% na wsi. Mieszkania w budynkach wzniesionych przed 1918 r. to jeszcze 10,8% ogółu mieszkań zamieszkanych w miastach i 14,6% na wsi.

W budynkach najnowszych, tj. wybudowanych po 1988 r. znajduje się 83,2 tys. mieszkań zamieszkanych, z tego 65,2 tys. (13,3%) w miastach i 18,0 tys. (10,6%) na wsi.

Tabl. 41. Mieszkania zamieszkane według okresu wybudowania budynku

Miasta, wieś	Ogółem w tys.	Przed 1945	1945-1970	1971-1978	1979-1988	1989-2002			Będące w budowie	Nie ustalono
						razem[a)]	1989-1995	1996-2002		
		w % ogółu								
O g ó ł e m	**658,9**	**26,5**	**24,0**	**17,9**	**17,0**	**12,6**	**6,8**	**5,5**	**1,5**	**0,5**
Miasta	488,3	22,9	25,3	19,7	17,6	13,3	7,6	5,5	0,7	0,5
Wieś	170,6	36,7	20,3	12,9	15,3	10,6	4,6	5,6	3,8	0,4

a) Łącznie z nieustalonym rokiem zakończenia budowy.

W okresie od ostatniego spisu wystąpiła również istotna poprawa w wyposażeniu mieszkań w instalacje. Stopień poprawy był znacznie większy na wsi niż w miastach. Przyrost mieszkań wyposażonych w instalacje był wyższy od przyrostu liczby mieszkań ogółem, co świadczy o tym, że na poprawę miało wpływ nie tylko oddawanie do użytku nowych mieszkań, ale również, co jest bardzo widoczne zwłaszcza na wsi, modernizowanie zasobów wybudowanych w okresach wcześniejszych. Pomimo tych bardzo korzystnych zmian w wyposażeniu mieszkań wiejskich, w dalszym ciągu są one wyposażone zdecydowanie gorzej niż mieszkania w miastach.

W 2002 r. w podstawową instalację, jaką jest wodociąg, wyposażonych było 99,7% mieszkań zamieszkanych w miastach (w kraju 98,7%) i 96,3% na wsi (w kraju 89,2%). Najniższe odsetki dotyczyły wyposażenia w gaz z sieci – korzystało z niego 78,8% mieszkań zamieszkanych w miastach i 4,3% na wsi (w kraju odpowiednio: 75,0% i 17,4%).

Tabl. 42. Wyposażenie mieszkań zamieszkanych w instalacje techniczno-sanitarne

L a t a Miasta, wieś	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:					
		wodociąg	ustęp	łazienkę	ciepłą wodę bieżącą	c.o.	gaz z sieci
		W tysiącach					
Miasta 1988	418,2	411,6	380,0	359,0	346,3	325,3	326,9
2002	**488,3**	**486,9**	**476,1**	**458,6**	**437,9**	**419,7**	**384,6**
Wieś 1988	151,1	126,6	92,4	94,5	91,3	69,3	1,8
2002	**170,6**	**164,3**	**145,6**	**143,6**	**130,5**	**116,8**	**7,4**
		W % ogółu					
Miasta 1988	100,0	98,4	90,9	85,8	82,8	77,8	78,2
2002	**100,0**	**99,7**	**97,5**	**93,9**	**89,7**	**85,9**	**78,8**
Wieś 1988	100,0	83,8	61,2	62,6	60,4	45,9	1,2
2002	**100,0**	**96,3**	**85,4**	**84,2**	**76,5**	**68,5**	**4,3**
		1988 = 100					
Miasta **2002**	**116,8**	**118,3**	**125,3**	**127,7**	**126,5**	**129,0**	**117,6**
Wieś **2002**	**112,9**	**129,8**	**157,5**	**152,0**	**142,9**	**168,6**	**418,2**

W miastach najwyższy odsetek mieszkań zamieszkanych wyposażonych w podstawowe instalacje posiada podregion Gdańsk-Gdynia-Sopot. W mieszkaniach wiejskich wyższy odsetek mieszkań wyposażonych w wodociąg, ustęp, łazienkę i ciepłą wodę występuje w podregionie słupskim, a w centralne ogrzewanie i gaz z sieci w podregionie gdańskim.

Od 1989 r. nastąpił wyraźny wzrost stopnia wyposażenia mieszkań w zespoły instalacji. Komplet podstawowych instalacji, tj. wodociąg, ustęp, łazienka, centralne ogrzewanie i gaz występuje w co drugim mieszkaniu. Nadal jednak jeszcze 1,2% ogółu mieszkań nie ma wodociągu, a 1,0% żadnej instalacji (w kraju odpowiednio: 4,3% i 3,9%).

Tabl. 43. Stopień wyposażenia mieszkań zamieszkanych w instalacje techniczno-sanitarne

Miasta, wieś	Ogółem w tys.	Mieszkania wyposażone w [a]:				Mieszkania bez wodociągu	
		wodociąg, ustęp, łazienkę		wodociąg [b]		razem	w tym bez żadnych instalacji
		razem	w tym z c.o. i gazem z sieci	razem	w tym z c.o.		
		w % ogółu					
O g ó ł e m	**658,9**	**90,8**	**52,7**	**7,8**	**1,5**	**1,2**	**1,0**
Miasta	488,3	93,7	69,7	5,8	1,1	0,3	0,2
Wieś	170,6	82,6	4,1	13,5	2,6	3,6	3,3

a) Bez mieszkań z nieustaloną informacją o instalacjach. b) Z ustępem, ale bez łazienki, z łazienką, ale bez ustępu oraz bez obu tych instalacji.

Stopień wyposażenia mieszkań zamieszkanych w instalacje w miastach jest znacznie wyższy niż na wsi.

2.2. Wielkość i zaludnienie mieszkań

Przeciętna powierzchnia mieszkania w województwie pomorskim w 2002 r. wyniosła 66,7 m^2; w miastach – 61,0 m^2, na wsi – 83,2 m^2. Dane dla kraju kształtowały się odpowiednio: 68,6 m^2 i 84,9 m^2. W porównaniu z 1988 r. przeciętna powierzchnia mieszkania w województwie wzrosła o 8,9 m^2, przy czym na wsi o 13,5 m^2, a w miastach o 7,5 m^2. Obecnie w miastach mieszkanie jest średnio o 22,2 m^2 mniejsze niż mieszkanie na wsi.

Największe mieszkania pod względem średniej powierzchni występują w powiatach: kartuskim (90,9 m^2), puckim (90,7 m^2), gdańskim (79,9 m^2) oraz kościerskim (79,3 m^2), zaś najmniejsze – w dużych aglomeracjach miejskich; tj. Gdańsku (57,0 m^2), Słupsku (57,6 m^2), Gdyni (59,2 m^2) i Sopocie (62,2m^2).

W latach 1989-2002 odnotowano wyższą dynamikę wzrostu liczby izb i powierzchni użytkowej mieszkań niż wzrostu samej liczby mieszkań. Jest to efekt przyrostu wielkości powierzchni mieszkaniowej w mieszkaniach starszych w wyniku ich rozbudowy oraz oddawania do użytku z nowego budownictwa mieszkań większych, niż budowano w latach poprzednich.

W porównaniu z 1988 r. w strukturze wielkości mieszkań zaobserwowano korzystne zmiany. Zmniejszył się udział mieszkań 1-2 izbowych (z 17,7% do 14,3% ogółu mieszkań zamieszkanych), natomiast zwiększył się udział mieszkań większych: 4 izbowych z 28,0% do 29,0%, a 5-izbowych i większych z 15,4% do 20,1%. W miastach udział mieszkań 5-izbowych i większych wyniósł 16,1%, na wsi zaś 31,6%.

Wykres 11. Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu

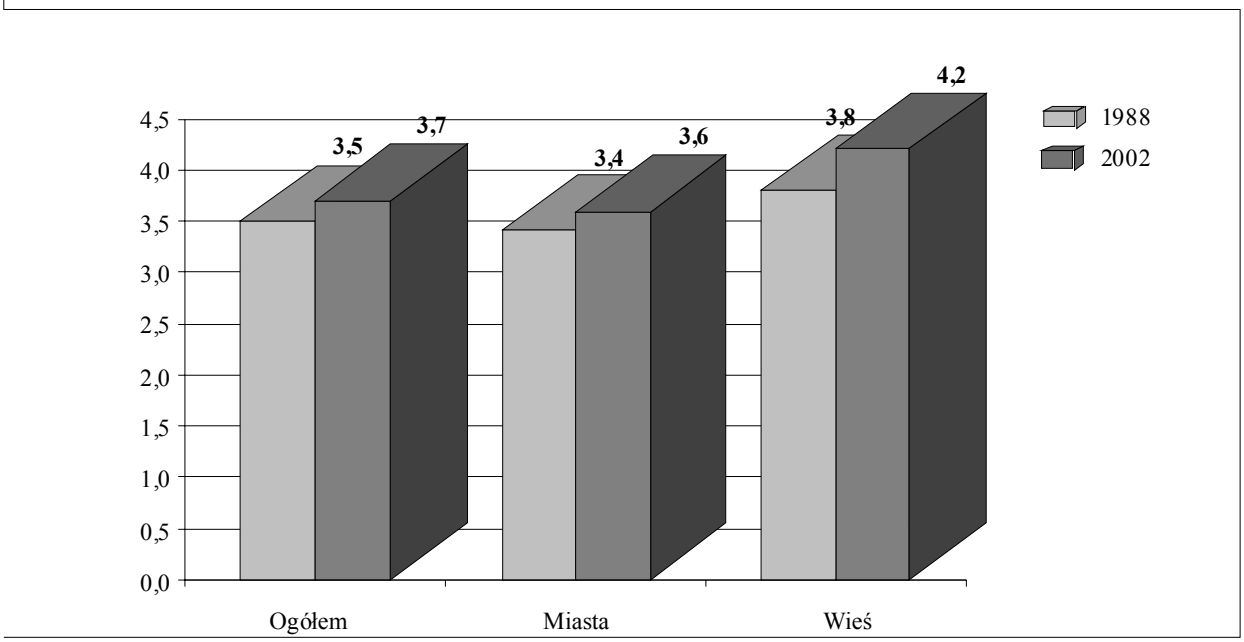

Zmiana w strukturze wielkości mieszkań jest jeszcze bardziej widoczna przy uwzględnieniu powierzchni użytkowej. Mieszkania o powierzchni poniżej 40 m^2 stanowią obecnie 18,6% ogółu mieszkań zamieszkanych stale (w 1988 r. – 23,8%) zaś o powierzchni 80 m^2 i większej – 22,9%, (w 1988 r. – 16,6%), przy czym tych ostatnich na wsi jest 42,2%, a w miastach 16,2%.

Tabl. 44. Struktura mieszkań zamieszkanych według liczby izb

Lata Miasta, wieś		Mieszkania o liczbie izb – w % ogółu				
		1	2	3	4	5 i więcej
Ogółem	1988	3,3	14,4	38,9	28,0	15,4
	2002	**2,6**	**11,7**	**36,6**	**29,0**	**20,1**
Miasta	1988	3,9	15,7	40,7	27,2	12,5
	2002	**3,1**	**13,2**	**38,9**	**28,7**	**16,1**
Wieś	1988	1,6	10,4	34,0	30,4	23,6
	2002	**1,0**	**7,3**	**30,3**	**29,8**	**31,6**

Największe zaludnienie mieszkań – pod względem przeciętnej liczby osób przypadających na 1 mieszkanie - występuje w powiatach: kartuskim (4,25 osób na 1 mieszkanie), kościerskim (3,98) i puckim (3,86), a najmniejsze w aglomeracji trójmiejskiej: w Sopocie (2,64), Gdyni (2,84) i Gdańsku (2,87).

Różnice w wielkości mieszkań między miastem i wsią oraz w przekroju terytorialnym miasta – wieś nie idą w parze z różnicami w zaludnieniu mieszkań. Mieszkania w miastach jakkolwiek są mniejsze, są także mniej zaludnione niż na wsi.

Wykres 12. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania

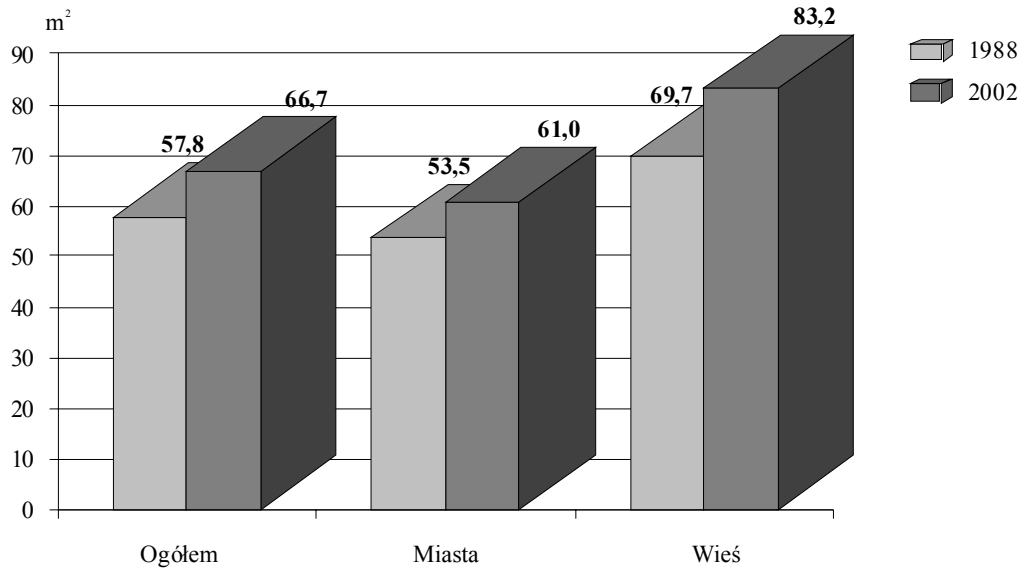

Wszystkie wskaźniki wskazują, podobnie jak w kraju, na ogólną poprawę w sytuacji zaludnienia mieszkań. Nadal jednak istnieje większe zaludnienie mieszkań na wsi niż w miastach.

Tabl. 45. Wskaźniki zaludnienia mieszkań

Lata Miasta, wieś		Przeciętna liczba osób na:				Przeciętna powierzchnia użytkowa w m^2 na 1 osobę	
		1 mieszkanie		1 izbę			
		kraj	województwo	kraj	województwo	kraj	województwo
Ogółem	1988	3,46	3,61	1,02	1,03	17,1	16,0
	2002	**3,25**	**3,31**	**0,88**	**0,89**	**21,1**	**20,0**
Miasta	1988	3,20	3,38	0,97	1,00	16,8	15,8
	2002	**2,95**	**3,03**	**0,84**	**0,86**	**20,6**	**20,0**
Wieś	1988	3,97	4,26	1,11	1,11	17,4	16,4
	2002	**3,87**	**4,10**	**0,95**	**0,99**	**21,9**	**20,2**

W województwie pomorskim więcej osób mieszka w lepszych warunkach, tj. niskiego zaludnienia, w których na jedną izbę przypada mniej niż 1 osoba – ponad 756 tys. osób (35,1% ogółu ludności). Jednak ponad 233 tys. osób (10,8%) mieszka w mieszkaniach uznawanych za przeludnione, czyli takich, w których na jedną izbę przypada 2 i więcej osób, z tego w miastach 130,2 tys. osób (8,9%), a na wsi 103,0 tys. osób (14,9%).

Tabl. 46. Struktura zaludnienia mieszkań według osób na 1 izbę

Miasta, wieś	Ludność w mieszkaniach o liczbie osób na 1 izbę – w % ogółu					
	poniżej 1,00	1,0	1,01-1,49	1,50-1,99	2,00-2,99	3,00 i więcej
O g ó ł e m	**35,1**	**22,8**	**18,6**	**12,7**	**8,7**	**2,1**
Miasta	37,9	25,3	17,2	10,7	7,0	1,9
Wieś	29,2	17,5	21,4	16,9	12,2	2,7

Biorąc pod uwagę wymogi współczesnych standardów europejskich, według których każda osoba w mieszkaniu powinna mieć własny pokój, należy stwierdzić, że 35,8% ogółu ludności mieszkającej w mieszkaniach mieszka w takich warunkach. Nadal prawie 32% ludności mieszka w warunkach zaludnienia 2 i więcej osób na jeden pokój, w tym 9,1% – 3 i więcej osób na jeden pokój. W ocenie sytuacji mieszkaniowej zaludnienie 3 i więcej osób na pokój uznaje się za warunki substandardowe, niezależnie od stanu technicznego mieszkania, a w takich warunkach mieszka jeszcze 109,8 tys. osób w miastach (7,5%) i 87,2 tys. na wsi (12,6%).

Ponad 33% ludności województwa mieszka w lokalach, w których na 1 osobę przypada ponad 20 m^2, natomiast w lokalach, gdzie na 1 osobę przypada 10 i mniej m^2, mieszka 17,8% ogółu ludności.

Tabl. 47. Struktura ludności według powierzchni użytkowej

Miasta, wieś	Ludność w mieszkaniach o powierzchni użytkowej w m^2 przypadającej na 1 osobę – w % ogółu					
	5,0 i mniej	5,1-7,0	7,1-10,0	10,1-15,0	15,1-20,0	20,1 i więcej
O g ó ł e m	**1,1**	**3,7**	**13,0**	**27,9**	**21,0**	**33,3**
Miasta	0,9	3,3	12,4	28,5	21,5	33,4
Wieś	1,7	4,4	14,2	26,7	19,8	33,2

W porównaniu z 1988 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę w miastach wzrosła o 4,2 m^2, a na wsi o 3,8 m^2.

3. Warunki mieszkaniowe

3.1. Samodzielność zamieszkiwania gospodarstw domowych i rodzin

W spisie 2002 badano samodzielność zamieszkiwania gospodarstw domowych. Podstawą podziału gospodarstw na mieszkające samodzielnie i mieszkające wspólnie była liczba gospodarstw domowych spisanych w danym mieszkaniu. Jeżeli w miesz-

kaniu zostało spisane tylko jedno gospodarstwo domowe uznawano je za mieszkające samodzielnie (niezależnie od składu rodzinnego gospodarstwa), gdy zaś w mieszkaniu spisano 2 lub więcej gospodarstw domowych uznawano takie gospodarstwa za mieszkające wspólnie.

W 2002 r. wśród 754,6 tys. gospodarstw domowych samodzielnym mieszkaniem dysponowało 563,4 tys. gospodarstw, tj. 74,7% (w kraju 76,1%), a 191,2 tys., tj. 25,3% mieszkało niesamodzielnie (w kraju 23,9%), w tym 39,2 tys. (5,2%) zajmowało mieszkania, w których zamieszkiwało po 3 i więcej gospodarstw domowych.

W porównaniu z 1988 r. zaobserwowano wyższe tempo przyrostu gospodarstw domowych od tempa przyrostu mieszkań na terenach wiejskich; w miastach tempo przyrostu mieszkań było wyższe niż gospodarstw domowych.

Tabl. 48. Gospodarstwa domowe według samodzielności zamieszkiwania

Miasta, wieś	Ogółem	Gospodarstwa domowe zamieszkujące			
		samodzielnie	wspólnie		
			razem	w tym w mieszkaniu zamieszkują	
				z 1 gospodarstwem	z 2 i więcej gospodarstwami
	W tysiącach				
Ogółem	**754,6**	**563,4**	**191,2**	**152,0**	**39,2**
Miasta	557,0	420,3	136,7	108,7	28,0
Wieś	197,6	143,1	54,5	43,3	11,2
	W % ogółu gospodarstw				
Ogółem	**100,0**	**74,7**	**25,3**	**20,1**	**5,2**
Miasta	100,0	75,5	24,5	19,5	5,0
Wieś	100,0	72,4	27,6	21,9	5,7

W województwie pomorskim występuje stosunkowo duża liczba gospodarstw (3,9%) składających się z dwu lub więcej rodzin. W 2002 r. istniało 28,4 tys. gospodarstw dwurodzinnych i 1,4 tys. trzy i więcej rodzinnych. W wielu przypadkach występowanie takich gospodarstw wynika z braku mieszkań, co powoduje, iż młode rodziny zmuszone są mieszkać wspólnie z rodzicami.

W spisie 2002 po raz pierwszy zbierano dane dotyczące struktury gospodarstw domowych zamieszkujących mieszkania z określonego tytułu prawnego. Według uzyskanych danych liczba gospodarstw domowych zamieszkujących mieszkanie z tytułu własności mieszkania lub domu wynosi 286,9 tys. (z czego w miastach 152,5 tys., a na wsi 134,4 tys.). Liczba gospodarstw domowych zamieszkujących mieszkania z tytułu spółdzielczego prawa do lokalu wynosi 201,3 tys., gospodarstw domowych zajmujących mieszkanie z tytułu najmu – 142,8 tys., podnajmu – 12,3 tys., a z tytułu pokrewieństwa 106,4 tys.

Wykres 13. Gospodarstwa domowe według tytułu prawnego do mieszkania

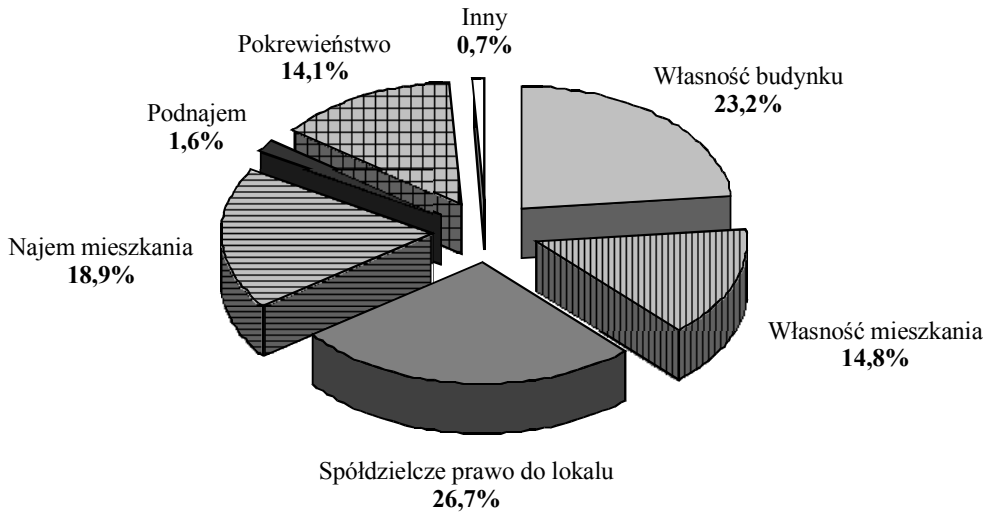

Zwraca uwagę gorsza sytuacja rodzin wiejskich niż miejskich. Trzeba jednak zauważyć, że ze względu na przeważającą na wsi zabudowę jednorodzinną i częste prowadzenie rodzinnego gospodarstwa rolnego, wspólne zajmowanie mieszkań przez rodziny wiejskie w znacznej mierze można tłumaczyć decyzją zainteresowanych.

Tabl. 49. Samodzielność zamieszkiwania rodzin

Miasta, wieś	Rodziny				
	ogółem	w gospodarstwach jednorodzinnych			w gospodarstwach dwurodzinnych i większych
		razem	zamieszkujące samodzielnie	zamieszkujące wspólnie z innym gospodarstwem	
	W tysiącach				
O g ó ł e m	**592,1**	**531,1**	**489,8**	**41,4**	**61,0**
Miasta	414,9	379,8	352,4	27,4	35,1
Wieś	177,2	151,3	137,4	13,9	25,9
	W % ogółu				
O g ó ł e m	**100,0**	**89,7**	**82,7**	**7,0**	**10,3**
Miasta	100,0	91,5	84,9	6,6	8,5
Wieś	100,0	85,4	77,5	7,9	14,6

Oprócz gospodarstw domowych rodzinnych, zawierających w swym składzie rodziny w 2002 r. istniało w województwie prawie 194 tys. gospodarstw nierodzinnych, z tego 181,4 tys. gospodarstw jednoosobowych i 12,4 tys. wieloosobowych. Łączna liczba rodzin oraz gospodarstw nierodzinnych w zestawieniu z liczbą mieszkań pozwala określić potencjalne zapotrzebowanie na samodzielne mieszkania.

Różnica między liczbą gospodarstw domowych, a liczbą zasobów mieszkaniowych wykazuje ilość brakujących mieszkań, tzw. niedobór mieszkań. Według danych spisowych brakowało ponad 68 tys. mieszkań.

Powszechnie stosowanym miernikiem braku mieszkań jest tzw. statystyczny deficyt mieszkań, pod pojęciem którego rozumie się różnicę między ogólną liczbą gospodarstw domowych, a liczbą zamieszkanych mieszkań. Według wyników spisu 2002 deficyt mieszkań (statystyczny) wynosił:

Ogółem w województwie - 96 tys.
w miastach - 69 tys.
na wsi - 27 tys.

3.2. Ludność zamieszkała w warunkach substandardowych[5)]

Wyniki spisu 2002 pozwalają spojrzeć na warunki mieszkaniowe łącznie z punktu widzenia zaludnienia i wyposażenia mieszkań, jak również uwzględnić sprawę samodzielności zajmowania mieszkań. Umożliwia to bardziej kompleksową ocenę sytuacji mieszkaniowej niż może to mieć miejsce przy rozpatrywaniu odrębnie różnych aspektów tej sytuacji.

Dokonując takiej analizy przyjęto następujące kryteria oceny, dotyczące warunków mieszkaniowych ludności:

- **bardzo dobre** – zajmowanie mieszkań wyposażonych w wodociąg, ustęp spłukiwany, łazienkę, centralne ogrzewanie i gaz oraz zaludnionych przez mniej niż jedną osobę na pokój,
- **dobre** – zajmowanie mieszkań wyposażonych w wodociąg, ustęp spłukiwany i łazienkę oraz zaludnionych maksymalnie przez 1 osobę na pokój,
- **dostateczne** – zajmowanie mieszkań wyposażonych w wodociąg i ustęp spłukiwany i zaludnionych nie więcej niż przez 1,01-1,99 osób na pokój,
- **złe** – zajmowanie mieszkań zaludnionych przez 2,00-2,99 osób na pokój i/lub wyposażonych tylko w wodociąg,
- **bardzo złe** – zajmowanie mieszkań przez 3 i więcej osób na pokój i/lub pozbawionych nawet wyposażenia w wodociąg.

Tabl. 50. Ludność zamieszkująca w mieszkaniach

Miasta, wieś	Ludność w mieszkaniach ogółem	Ludność zamieszkująca w warunkach[a)]							
		bardzo dobrych	dobrych	dostatecznych	złych	bardzo złych			
						razem	ze względu na:		
							nadmierne zaludnienie i brak wodociągu	tylko na nadmierne zaludnienie	tylko na brak wodociągu
	W tysiącach								
O g ó ł e m	**2155,6**	**178,2**	**549,4**	**686,8**	**522,9**	**213,8**	**7,3**	**189,2**	**17,3**
Miasta	1464,7	170,2	383,5	475,9	320,1	112,0	1,2	108,3	2,5
Wieś	690,9	8,0	165,9	210,9	202,8	101,8	6,1	80,9	14,8

[5)] *Z pominięciem ludności zamieszkałej w pomieszczeniach nie będących mieszkaniami i obiektach zbiorowego zakwaterowania.*

Tabl. 50. Ludność zamieszkująca w mieszkaniach (dok.)

Miasta, wieś	Ludność w mieszkaniach ogółem	Ludność zamieszkująca w warunkach[a)]							
		bardzo dobrych	dobrych	dostatecznych	złych	bardzo złych			
						razem	ze względu na:		
							nadmierne zaludnienie i brak wodociągu	tylko na nadmierne zaludnienie	tylko na brak wodociągu
	W % ogółu								
Ogółem	**100,0**	**8,3**	**25,5**	**31,9**	**24,3**	**9,9**	**0,3**	**8,8**	**0,8**
Miasta	100,0	11,6	26,2	32,5	21,9	7,7	0,1	7,4	0,2
Wieś	100,0	1,2	24,0	30,5	29,4	14,8	0,9	11,7	2,2

[a)] *Bez ludności w mieszkaniach z nieustaloną informacją o warunkach mieszkaniowych.*

W warunkach odpowiadających współczesnym standardom mieszkaniowym, tj. określonych w zestawieniu jako „bardzo dobre" i „dobre" znajdowało się w 2002 r. 0,7 mln osób, a więc tylko 33,8% ludności w mieszkaniach.

W warunkach „bardzo złych" spowodowanych zajmowaniem mieszkań zaludnionych przez 3 i więcej osób na pokój i/lub pozbawionych nawet wodociągu, zamieszkiwało ponad 0,2 mln osób, tj. 9,9% ogółu. Spośród nich 7,3 tys. zajmowało mieszkania jednocześnie skrajnie przeludnione i bez wyposażenia. Warunki takie można określić jako „nędzę" mieszkaniową.

Porównując sytuację ludności miast i wsi należy stwierdzić, że jest ona zdecydowanie gorsza na wsi niż w miastach, mimo że na wsi w okresie od 1989 r. wystąpiła stosunkowo duża poprawa, zwłaszcza w zakresie wyposażenia mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne. Ponad 51% mieszkań o warunkach substandardowych zlokalizowanych jest na terenach wiejskich.

Nadal w mieszkaniach o warunkach substandardowych żyje ponad 286 tys. (13,3%) osób (w kraju 17,1%), z tego 46,6% w miastach i 53,4% na wsi.

Tabl. 51. Mieszkania zamieszkane i ludność w mieszkaniach o warunkach substandardowych

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	W % ogółu mieszkań zamieszkanych i ludności w mieszkaniach	Mieszkania o warunkach substandardowych spowodowanych		
			niskim stanem technicznym budynków	niedostatecznym wyposażeniem mieszkania w instalacje	nadmiernym zaludnieniem mieszkania
			w % ogółem		
Mieszkania	**66,5**	**10,2**	**15,3**	**39,6**	**45,1**
Miasta	32,3	6,7	3,4	34,1	62,5
Wieś	34,2	20,3	26,5	44,8	28,7
Ludność w mieszkaniach	**286,7**	**13,3**	**12,4**	**30,7**	**56,9**
Miasta	133,6	9,1	2,4	22,8	74,8
Wieś	153,1	22,2	21,1	37,6	41,3

IV. ROLNICTWO

1. Struktura organizacyjna rolnictwa

Powszechny Spis Rolny przeprowadzony w 2002 r. obrazuje aktualny stan gospodarstw rolnych i poziom rolnictwa, a w porównaniu z wynikami pełnego spisu rolnego z 1996 r. i badań prowadzonych w okresie międzyspisowym dostarczył informacji o przemianach, jakie zaszły w ostatnich latach w tych jednostkach gospodarczych.

*Za **gospodarstwo rolne** uważa się grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.*

*Za **gospodarstwo indywidualne** uważa się gospodarstwo rolne o powierzchni użytków rolnych od 0,1 ha, będące własnością lub znajdujące się w użytkowaniu osoby fizycznej lub grupy osób.*

*Za **właściciela zwierząt gospodarskich** uważa się osobę nie posiadającą użytków rolnych lub posiadającą użytki o powierzchni mniejszej niż 0,1 ha, która ma co najmniej: 1 sztukę bydła lub (i) 5 sztuk trzody chlewnej albo 1 lochę lub (i) 3 sztuki owiec bądź kóz lub (i) 1 konia lub (i) 30 sztuk drobiu lub (i) 5 sztuk samic zwierząt futerkowych (w tym królików) lub (i) 1 pień pszczeli.*

W porównaniu z 1996 r. w województwie pomorskim odnotowano w 2002 r. spadek powierzchni gruntów w użytkowaniu gospodarstw rolnych, natomiast wzrost powierzchni gruntów należących do jednostek nie stanowiących gospodarstw rolnych, zarówno sektora prywatnego, jak i publicznego. Oznacza to, że z roku na rok malał udział powierzchni gruntów będącej w dyspozycji rolnictwa na rzecz terenów budowlanych, rekreacyjnych czy też działalności pozarolniczej.

Tabl. 52. Ogólna powierzchnia gruntów[a)] według siedziby użytkowników

Wyszczególnienie	1996		2002	
	w tys. ha	w odsetkach	w tys. ha	w odsetkach
O g ó ł e m	**1829,9**	**100,0**	**1852,9**	**100,0**
Gospodarstwa rolne	1042,1	57,0	1031,3	55,7
sektora prywatnego	945,6	51,7	922,7	49,8
w tym gospodarstwa indywidualne	783,6	42,8	812,4	43,8
sektora publicznego	96,5	5,3	108,6	5,9
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych sektora prywatnego i publicznego	787,8	43,0	821,6	44,3

a) Według siedziby użytkownika.

Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w okresie od 1996 r. zmniejszyła się o 14,9 tys. ha, tj. o 1,7% (w kraju o 5,5%).

Mapka 6. Liczba gospodarstw rolnych według powiatów

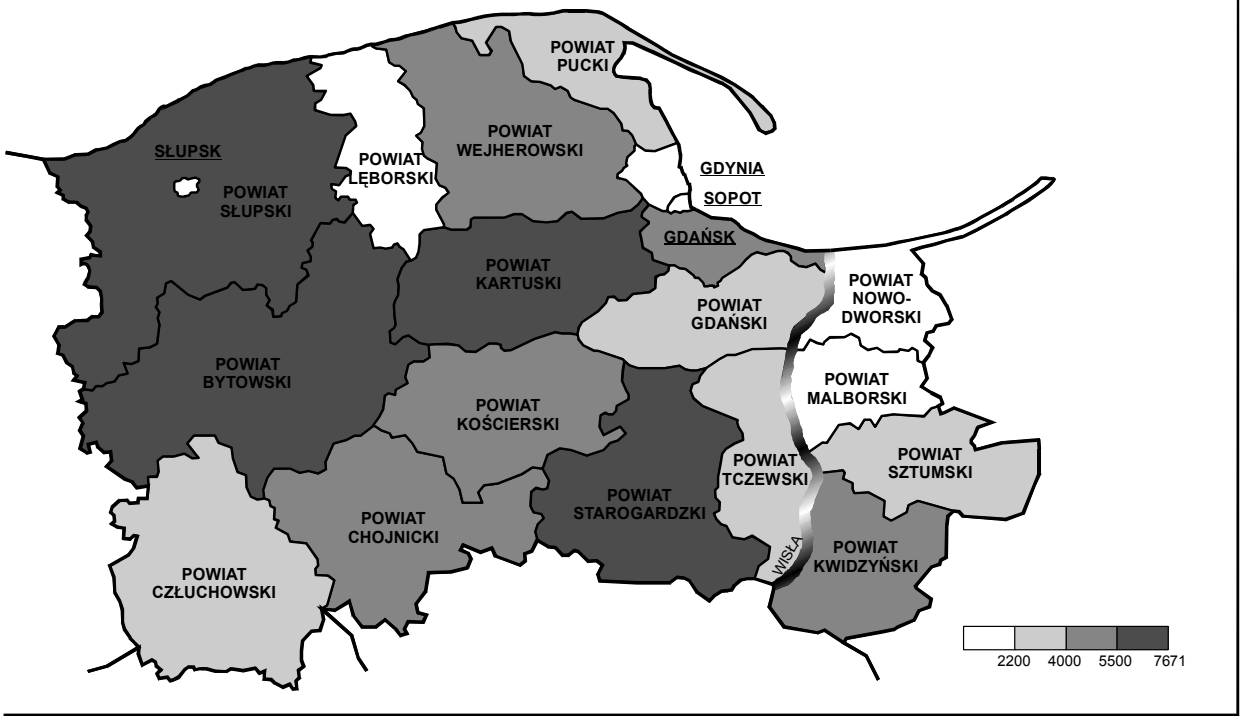

Mapka 7. Powierzchnia gospodarstw rolnych według powiatów

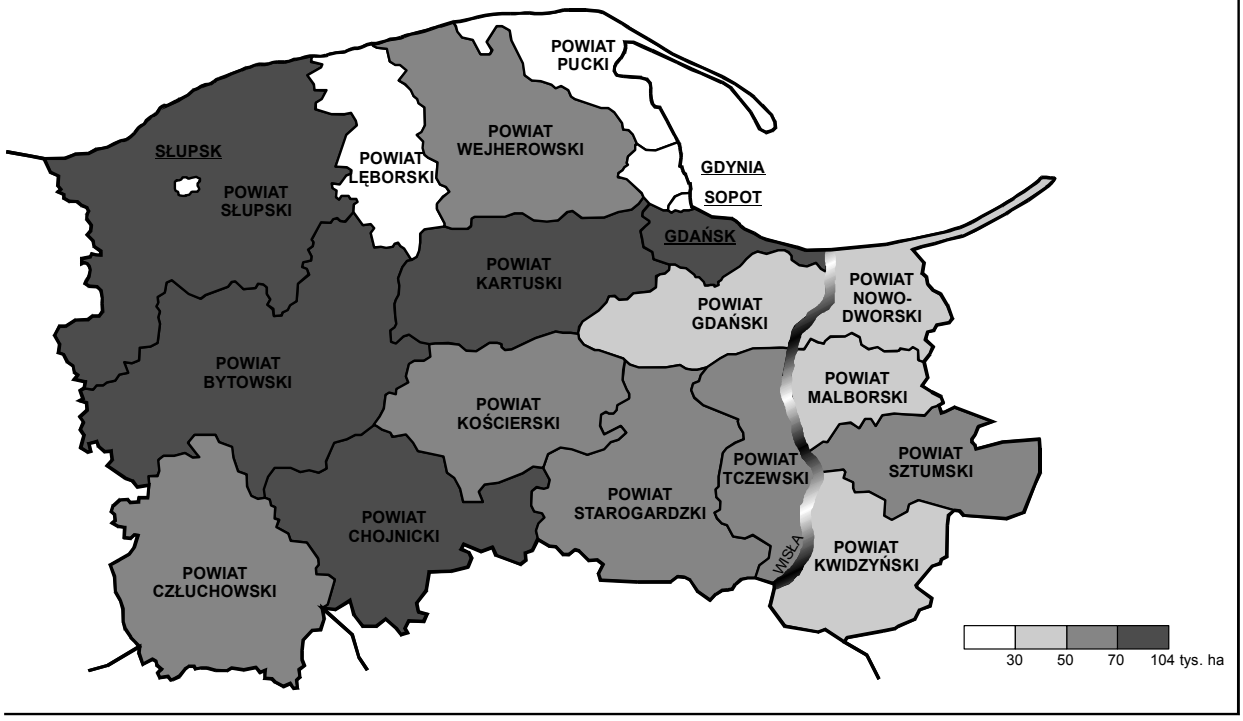

W 2002 r. dominujące w rolnictwie gospodarstwa rolne sektora prywatnego posiadały w użytkowaniu 794,6 tys. ha użytków rolnych, tj. 91,4% (w kraju 94,5%) ogólnej powierzchni użytków rolnych, natomiast gospodarstwa rolne sektora publicznego użytkowały 75,0 tys. ha użytków rolnych, tj. 8,6% (w kraju 5,5%). W 1996 r. wielkości te dla województwa pomorskiego kształtowały się odpowiednio na poziomie 91,2% i 8,8%.

W przekroju terytorialnym województwa największy udział powierzchni użytków rolnych w powierzchni ogólnej w 2002 r. posiadał powiat malborski (95,3%) i powiat słupski (95,1%), a najmniejszy – powiat chojnicki (67,3%) i powiat kościerski (71,3%).

W 2002 r. w porównaniu z wynikami spisu rolnego z 1996 r. zmniejszyła się liczba gospodarstw rolnych z 84,6 tys. w 1996 r. do 76,7 tys. w 2002 r., tj. o 9,3% (w kraju o 4,3%). Liczba gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych uległa niewielkiemu zwiększeniu w stosunku do 1996 r. (o 0,9%) i wyniosła 53,9 tys. gospodarstw.

Największa liczba gospodarstw w 2002 r. znajdowała się w powiatach: starogardzkim i słupskim, a ich udział w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych kształtował się odpowiednio na poziomie 8,6% i 8,4%. Należy jednak podkreślić, że 31,5% gospodarstw w powiecie starogardzkim i 40,8% gospodarstw w powiecie słupskim, to niewielkie gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych do 1 ha.

Wykres 14. Struktura gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych

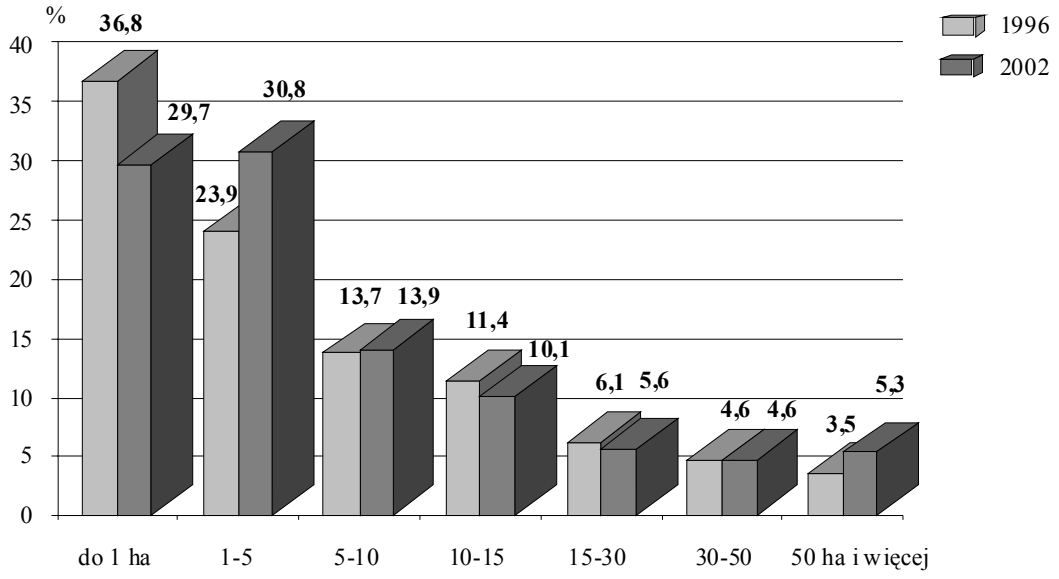

Porównanie z 1996 r. liczby gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych wskazuje w 2002 r. na:

- zwiększenie liczby gospodarstw w grupie obszarowej 1-5 ha (o 16,8%) oraz w grupie obszarowej powyżej 30 ha (o 36,9%),

- zmniejszenie liczby gospodarstw w grupie obszarowej do 1 ha użytków rolnych (o 26,7%) oraz w grupach: 5-10 ha (o 7,8%), 10-15 ha (o 19,6%), 15-30 ha (o 13,7%).

Największą grupę w ogólnej liczbie gospodarstw zarówno w 1996 r. jak i 2002 r. stanowiły gospodarstwa o powierzchni do 5 ha użytków rolnych (odpowiednio 60,7% i 60,5%). Jednak w 2002 r. powierzchnia użytków rolnych w tych gospodarstwach stanowiła zaledwie 7,2% powierzchni użytków rolnych ogółem w gospodarstwach rolnych.

Przeciętna powierzchnia użytków rolnych 1 gospodarstwa rolnego w 2002 r. wyniosła 11,33 ha (w kraju – 5,76 ha). Oznacza to, że pod względem średniej wielkości użytków rolnych w gospodarstwie rolnym województwo pomorskie było na trzeciej pozycji w kraju (za województwem zachodniopomorskim i warmińsko-mazurskim).

2. Ludność i gospodarstwa domowe związane z rolnictwem

Ludność związana z rolnictwem indywidualnym obejmuje osoby wchodzące w skład gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha, z użytkownikiem gospodarstwa rolnego o powierzchni użytków wynoszących od 10 arów do 1 ha włącznie oraz z właścicielem zwierząt gospodarskich nie posiadającym użytków rolnych lub posiadającym użytki rolne o powierzchni poniżej 10 arów.

*Za **użytkownika gospodarstwa indywidualnego** uważa się osobę fizyczną lub grupę osób, które faktycznie użytkują grunty, niezależnie od tego, czy są właścicielami, dzierżawcami, czy użytkują je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty te są zlokalizowane w jednej, czy kilku gminach.*

*Za **gospodarstwo domowe** użytkownika gospodarstwa rolnego (właściciela zwierząt gospodarskich) uważa się zespół osób mieszkających i utrzymujących się wspólnie, jeżeli wśród nich jest osoba prowadząca gospodarstwo indywidualne (właściciel zwierząt gospodarskich).*

Przeprowadzone w maju w 2002 r. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań oraz Powszechny Spis Rolny wykazały, że w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego, zamieszkiwało 283,9 tys. osób stanowiąc 13,0% ludności województwa pomorskiego (w kraju 27,4%). Wśród nich 84,0%, tj. 238,6 tys. osób było mieszkańcami wsi i stanowili oni 34,3% ogółu ludności wiejskiej. Co szósta osoba wśród ogółu osób związanych z rolnictwem, zamieszkiwała w mieście, zbiorowość ich stanowiła 3,1% ludności miejskiej. Wśród ogółu ludności związanej z rolnictwem wystąpiła niewielka przewaga mężczyzn – 51,2%, a kobiety stanowiły 48,8%. Odsetek mężczyzn i kobiet wśród zbiorowości zamieszkujących na wsi był podobny, wynosząc odpowiednio: 51,5% i 48,5%.

W porównaniu z wynikami spisu rolnego z 1996 r., w którym liczba ludności związana z rolnictwem wynosiła 333,9 tys. odnotowuje się zmniejszenie liczby ludności związanej z rolnictwem o 50,1 tys. osób, tj. o 15,0%. Na wsi odnotowano spadek o 15,9%, a w miastach o 10,1% ludności w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego.

2.1. Ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych

W 2002 r. spisano 210,6 tys. osób związanych z gospodarstwami domowymi użytkowników gospodarstw rolnych, o 17,0 tys. osób mniej w porównaniu z 1996 r. Większość osób w gospodarstwach z użytkownikiem gospodarstwa rolnego – 181,1 tys. (86,0%), zamieszkiwała na terenach wiejskich (w 1996 r. – 89,5%), stanowiąc 26,1% ogółu ludności na wsi liczącej 695,1 tys.

W 2002 r. 38,5% ludności było powiązanej z gospodarstwami rolnymi o powierzchni użytków rolnych do 5 ha, w tym na wsi 33,7%. W 1996 r. odsetek ten wynosił odpowiednio 33,3% i 29,5%.

Młodzi w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) stanowili 30,0% ogółu ludności związanej z gospodarstwami rolnymi. Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 60,2%, z tego w wieku mobilnym (18-44 lata) - 40,2%, niemobilnym (45-59/64 lata) - 20,0%. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym (60 lat i więcej kobiety oraz 65 lat i więcej mężczyźni) wyniósł prawie 10%. Struktura według ekonomicznych grup na wsi przedstawiała się podobnie.

Tabl. 53. Ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego według ekonomicznych grup wieku i powierzchni użytków rolnych

Powierzchnia użytków rolnych	Ogółem [a)] w tys.	W wieku				
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym			poprodukcyjnym
			razem	mobilnym	niemobilnym	
		w odsetkach				
			O g ó ł e m			
Razem	**210,6**	**30,0**	**60,2**	**40,2**	**20,0**	**9,9**
1-2 ha	39,3	27,1	62,4	39,4	23,0	10,5
2-3	19,5	28,3	62,1	40,4	21,8	9,6
3-5	22,3	28,8	61,7	40,7	21,0	9,5
5-7	17,5	30,3	60,2	40,5	19,7	9,5
7-10	25,6	30,5	59,4	40,1	19,3	10,1
10-15	34,2	31,2	58,5	39,9	18,7	10,3
15-20	19,1	31,2	58,5	40,2	18,3	10,3
20-50	26,6	32,4	58,2	40,6	17,6	9,4
50-100	4,7	34,1	58,7	41,4	17,3	7,2
100 ha i więcej	1,8	32,1	63,0	41,9	21,1	4,9
			W tym wieś			
Razem	**181,1**	**30,9**	**59,0**	**40,1**	**18,8**	**10,2**
1-2 ha	28,9	28,6	60,3	39,4	21,0	11,1
2-3	14,5	29,8	60,3	39,9	20,4	9,9
3-5	17,6	30,0	59,9	40,9	19,0	10,1
5-7	14,7	31,1	59,1	40,2	18,9	9,8
7-10	23,3	30,9	58,8	40,2	18,6	10,3
10-15	32,4	31,4	58,1	39,8	18,3	10,5
15-20	18,3	31,5	58,1	40,2	17,9	10,4
20-50	25,5	32,6	57,8	40,6	17,2	9,6
50-100	4,4	34,4	58,2	41,3	16,9	7,4
100 ha i więcej	1,5	31,9	63,2	43,1	20,1	4,9

a) W dalszym podziale nie uwzględniono osób w wieku nieustalonym.

Najwyższy udział osób młodych odnotowuje się wśród ludności użytkującej gospodarstwa wielkoobszarowe (powyżej 50 ha), gdzie prawie co trzecia osoba była w wieku przedprodukcyjnym (przy jednoczesnym bardzo niskim udziale osób starszych).

Wyniki spisów wskazują, że na ogólną liczbę 210,6 tys. osób, które tworzyły gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa rolnego 48,3% stanowiły kobiety oraz 51,7% mężczyźni. W 2002 r. na 100 mężczyzn związanych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego w miastach przypadało 99 kobiet, natomiast na wsi – 93. Dla porównania w 1996 r. na 100 mężczyzn w miastach przypadało również 99 kobiet, a na wsi – 94.

Poziom wykształcenia

Poziom wykształcenia ludności w 2002 r. ustalany był dla osób w wieku 13 lat i więcej. Przeszło 5% ludności związanej z użytkownikiem gospodarstwa rolnego posiadało wykształcenie wyższe, blisko połowa osób (49,5%) legitymowała się wykształceniem średnim (łącznie z zasadniczym zawodowym), podstawowe wykształcenie deklarowało 39,6%, natomiast podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego – 3,6%.

Tabl. 54. Ludność w wieku 13 lat i więcej w gospodarstwach z użytkownikiem gospodarstwa rolnego według płci i poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	Ogółem			W tym wieś		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
	W tysiącach					
O g ó ł e m	**169,6**	**87,6**	**82,0**	**144,3**	**75,0**	**69,3**
	W odsetkach					
Wyższe	5,4	4,9	6,0	3,3	2,7	3,8
Policealne	1,7	0,9	2,5	1,3	0,6	1,9
Średnie razem	49,5	54,5	44,1	48,8	54,1	43,2
zawodowe	15,0	14,2	15,8	13,6	12,5	14,8
ogólnokształcące ...	5,1	3,3	7,2	4,0	2,4	5,7
zasadnicze zawodowe	29,4	37,0	21,2	31,2	39,2	22,7
Podstawowe ukończone	39,6	36,2	43,2	42,5	38,8	46,4
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	3,6	3,2	4,0	3,9	3,5	4,3
Nieustalony	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

Źródła utrzymania

W Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2002 ustalano główne i dodatkowe źródło utrzymania dla poszczególnych osób oraz odrębnie dla gospodarstw domowych. Informacje o źródłach dochodów, z których pochodziły środki na finansowanie konsumpcyjnych i innych życiowych potrzeb osób dotyczyły całego roku (12 miesięcy) poprzedzającego spis i były ustalane niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej osób.

Główne źródło utrzymania *osoby jest to źródło przynoszące jej największy dochód. Jeżeli osoba miała w ciągu roku poprzedzającego spis tylko jedno źródło dochodów – było ono jednocześnie jej głównym, a zarazem wyłącznym źródłem utrzymania.*

Wśród ogółu ludności związanej z gospodarstwami indywidualnymi powyżej 1 ha użytków rolnych 56,7% posiadało własne źródła utrzymania, natomiast 43,0% osób pozostawało na utrzymaniu.

Ludność utrzymująca się wyłącznie, głównie lub dodatkowo z pracy w gospodarstwie rolnym oraz utrzymywani z dochodów z tej pracy stanowili 45,9% ogółu związanych z gospodarstwami rolnymi.

Tylko 40,2 tys. (19,1%), czyli mniej niż co piąta osoba utrzymywała się wyłącznie lub głównie z dochodów z pracy w swoim gospodarstwie rolnym, natomiast dla 7,7% ludności praca ta stanowiła dodatkowe źródło utrzymania w ciągu całego roku poprzedzającego spisy. Dla utrzymujących się dodatkowo z pracy w swoim gospodarstwie rolnym, główne źródło dochodów dla 47,8% stanowiła praca najemna, praca na rachunek własny – 12,1%, natomiast dla 40,1% było to niezarobkowe źródło dochodów, wśród których dominowały renta z tytułu niezdolności do pracy (renta inwalidzka) – 15,0% i emerytura pracownicza – 9,9%. Dzieci w wieku 0-14 lat utrzymywane w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego stanowiły 54,7% ogółu utrzymywanych.

Ponad połowa ludności 113,2 tys. (tj. 53,8%) związanej z gospodarstwami rolnymi utrzymywała się (lub była utrzymywana) z innych źródeł niż dochody z pracy w gospodarstwie rolnym. Wśród tej zbiorowości 63,1 tys. (55,8%) posiadało własne źródła utrzymania, w których dominowały źródła niezarobkowe.

Wykres 15. Struktura ludności według źródeł utrzymania

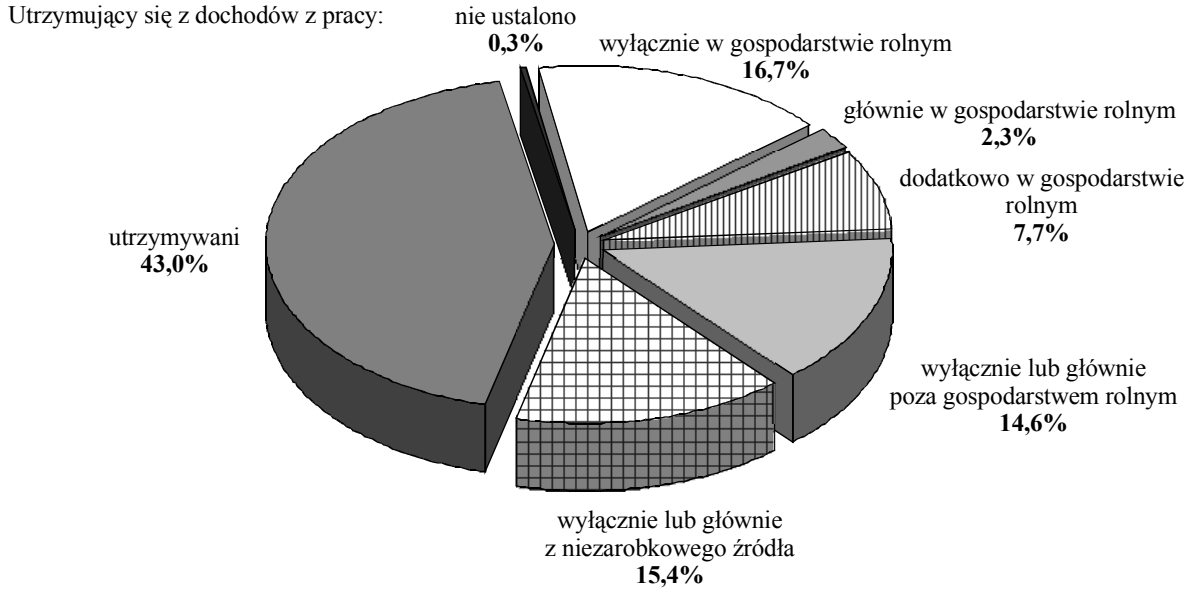

2.2. Gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego powyżej 1 ha użytków rolnych

Kryterium wyodrębniającym te gospodarstwa domowe z ogółu gospodarstw domowych był fakt występowania w gospodarstwie domowym osoby użytkownika gospodarstwa rolnego niezależnie od tego, czy w gospodarstwie prowadzona była rolnicza działalność gospodarcza (lub inna), czy też nie, oraz czy dochód z pracy w gospodarstwie stanowił źródło utrzymania gospodarstwa.

Gospodarstwo domowe to zespół osób spokrewnionych (spowinowaconych) mieszkających i utrzymujących się wspólnie. Osoby spokrewnione mieszkające razem, ale utrzymujące się oddzielnie tworzą odrębne gospodarstwa domowe. Gospodarstwa domowe mogą również tworzyć osoby niespokrewnione, jeżeli mieszkają razem i wspólnie się utrzymują. Osoby samotne, utrzymujące się samodzielnie tworzą jednoosobowe gospodarstwa domowe.

W 2002 r. gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego w województwie pomorskim było 50,9 tys. Można więc stwierdzić, że w prawie co piętnastym (w kraju w co siódmym) gospodarstwie domowym (na ogólną ich liczbę – 755,2 tys.) znajdowała się osoba użytkująca powyżej 1 ha użytków rolnych. Zdecydowana większość (83,2%) gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego zostało wyodrębnionych na wsi. Wśród ogółu gospodarstw domowych na wsi – gospodarstwa powiązane z rolnictwem stanowiły 29,8% (w kraju – 51,1%), zaś bez gospodarstw indywidualnych do 1 ha użytków rolnych włącznie – zaledwie 21,4% (w kraju – 37,0%).

Wśród ogółu gospodarstw domowych związanych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego 8,5% to gospodarstwa jednoosobowe, 13,0% – dwuosobowe, a 17,3% – trzyosobowe. Dominowały gospodarstwa czteroosobowe, których odsetek wyniósł 22,2%.

W porównaniu z 1996 r. zmniejszyła się liczba i udział gospodarstw jednoosobowych (o 1,1 punktu) i aż o 6,1 punktu gospodarstw dużych sześcio- i więcej osobowych. Zwiększył się natomiast udział gospodarstw dwu- i trzyosobowych (o 4,1 punktu) oraz cztero- i pięcioosobowe (o 3,1 punktu).

Uległa zmniejszeniu przeciętna liczba osób w gospodarstwach domowych użytkowników gospodarstw rolnych z 4,32 osób w 1996 r. (w tym na wsi – 4,41) na 4,14 w 2002 r. (w tym na wsi – 4,28). Znaczne różnice w przeciętnej liczbie osób w gospodarstwie domowym występowały w zależności od powierzchni użytkowanego gospodarstwa rolnego i miejsca zamieszkania. W gospodarstwach do 5 ha przeciętna liczba osób wahała się od 3,60 (3,71 na wsi) do 3,88 (4,01 na wsi). Natomiast w gospodarstwach domowych, w których użytkowane są duże gospodarstwa rolne, przeciętna liczba osób zbliżyła się do 5.

2.3. Użytkownicy gospodarstw indywidualnych powyżej 1 ha użytków rolnych

W 2002 r. wyodrębniono 50,7 tys. użytkowników gospodarstw indywidualnych powyżej 1 ha użytków rolnych.

Ze względu na przyjęte rozwiązania metodologiczne dotyczące ludności, liczba gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstw rolnych jest większa, niż liczba użytkowników. Użytkownicy nieobecni powyżej 2 miesięcy w momencie spisu, przebywający w innej miejscowości w kraju z powodu m.in. podjętej tam pracy, nauki, warunków mieszkaniowych i rodzinnych zostali zaliczeni do mieszkańców miejscowości swojego czasowego pobytu, a nie do mieszkańców miejscowości swojego stałego zamieszkania. Jeżeli w gospodarstwie domowym długotrwale nieobecnego pozostała co najmniej jedna osoba, ale nie zadeklarowała się jako użytkownik „zastępczy", gospodarstwo to zaliczono do gospodarstw domowych związanych z rolnictwem. Dla takich gospodarstw domowych uzyskano pełne informacje dotyczące charakterystyki demograficznej i społeczno-ekonomicznej pozostałych członków gospodarstwa domowego, a także charakterystyki gospodarstwa domowego i rolnego. Jeżeli użytkownik był osobą długotrwale nieobecną i nie pozostawił żadnej osoby w swoim gospodarstwie domowym – jego gospodarstwo rolne zostało zaliczone tylko do ogólnej liczby gospodarstw rolnych.

Wśród użytkowników gospodarstw rolnych dominowali mężczyźni stanowiąc 77,4% (w tym na wsi 79,2%), natomiast kobiety – 22,6% (na wsi 20,8%).

Tabl. 55. Struktura użytkowników gospodarstw indywidualnych powyżej 1 ha użytków rolnych według płci i grup wieku

Płeć	Ogółem	W wieku						
		15-19 lat	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65 lat i więcej
	w odsetkach							
				O g ó ł e m				
O g ó ł e m	**100,0**	**0,3**	**9,7**	**23,1**	**34,9**	**20,7**	**4,3**	**7,0**
Mężczyźni	100,0	0,3	10,2	24,1	35,4	20,4	4,1	5,5
Kobiety	100,0	0,3	7,9	19,6	33,1	21,6	5,1	12,4
				W tym wieś				
Razem	**100,0**	**0,3**	**10,2**	**24,0**	**34,9**	**19,7**	**4,1**	**6,8**
Mężczyźni	100,0	0,3	10,7	25,0	35,5	19,4	3,9	5,2
Kobiety	100,0	0,3	8,2	20,0	32,4	21,0	5,1	13,0

Użytkownicy młodzi do 29 lat – stanowili niewielki odsetek wynoszący zaledwie 10,0% (w kraju – 8,7%). Ponad $^3/_4$ użytkowników to osoby w wieku 30-59 lat. W 2002 r. osoby starsze w wieku 60 lat i więcej stanowiły 11,3% użytkowników gospodarstw rolnych. Należy zwrócić uwagę na bardzo wysoki odsetek kobiet w grupie użytkowników w wieku 60 lat i więcej wynoszący 34,8%.

Poziom wykształcenia

W strukturze użytkowników gospodarstw rolnych według poziomu wykształcenia, w porównaniu z wynikami spisu rolnego z 1996 r., nastąpiła wyraźna poprawa. Zwiększył się udział osób posiadających wyższe wykształcenie z 4,4% w 1996 r. do 7,7% w 2002 r. (w kraju odpowiednio: 2,6% i 5,1%).

Wśród tej grupy dominowali mężczyźni stanowiąc 71,9% ogółu użytkowników z wyższym wykształceniem.

Użytkownicy o wykształceniu średnim (do którego to poziomu w 2002 r. zaliczono również wykształcenie zasadnicze zawodowe) stanowili 61,9% ogółu użytkowników.

W porównaniu z 1996 r. odnotowuje się wzrost odsetka osób z wykształceniem średnim zawodowym o 2,9 punktu i 4,1 punktu – użytkowników legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym.

W 2002 r. w porównaniu z 1996 r. nastąpiło istotne zmniejszenie się liczby użytkowników z wykształceniem podstawowym ukończonym o 11,4 punktu. Obecnie stanowią oni 27,8% ogółu użytkowników (w kraju – 32,2%).

Tabl. 56. Użytkownicy gospodarstw indywidualnych powyżej 1 ha użytków rolnych według poziomu wykształcenia

Płeć	Ogółem	Poziom wykształcenia użytkownika						
		wyższe	policealne	zawodowe	ogólno-kształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego
	w odsetkach							
				1996				
				Ogółem				
Ogółem	**100,0**	**4,4**	**0,8**	**15,3**	**2,5**	**35,9**	**39,2**	**1,9**
Mężczyźni	100,0	4,3	0,6	15,1	1,7	39,9	37,2	1,4
Kobiety	100,0	4,8	1,9	16,0	5,9	20,5	47,0	3,9
				W tym wieś				
Razem	**100,0**	**2,7**	**0,7**	**13,4**	**2,0**	**37,5**	**41,8**	**2,0**
Mężczyźni	100,0	2,7	0,5	13,3	1,3	41,2	39,6	1,4
Kobiety	100,0	2,9	1,4	14,1	4,7	21,7	51,0	4,2
				2002				
				Ogółem				
Razem	**100,0**	**7,7**	**1,6**	**18,2**	**3,7**	**40,0**	**27,8**	**0,9**
Mężczyźni	100,0	7,1	1,0	17,8	2,5	44,6	26,2	0,6
Kobiety	100,0	9,5	3,4	19,9	7,9	24,0	33,1	2,1
				W tym wieś				
Razem	**100,0**	**4,2**	**1,1**	**16,2**	**2,8**	**43,3**	**31,3**	**1,0**
Mężczyźni	100,0	3,9	0,8	15,8	2,0	47,6	29,3	0,6
Kobiety	100,0	5,4	2,2	17,8	6,0	27,1	38,8	2,5

Zmniejszył się również odsetek użytkowników z wykształceniem podstawowym nieukończonym (i bez wykształcenia szkolnego) z 1,9% w 1996 r. do 0,9% w 2002 r.

2.4. Ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego do 1 ha użytków rolnych włącznie

W 2002 r. ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstw indywidualnych do 1 ha użytków rolnych włącznie stanowiła 25,8% ogółu ludności związanej z rolnictwem (w kraju – 28,8%). Ludność ta w przeważającej większości mieszkała na wsi (78,4%), a co czwarta osoba w miastach. Wśród ludności miejskiej związanej z rolnictwem 34,9% stanowiły osoby związane z go-

spodarstwami indywidualnymi do 1 ha użytków rolnych włącznie (w tym $^{2}/_{3}$ z gospodarstwami najmniejszymi – do 50 arów powierzchni użytków rolnych).

Podobny był udział osób w wieku produkcyjnym zarówno w gospodarstwach indywidualnych do 1 ha użytków rolnych włącznie, jak i w gospodarstwach rolnych powyżej 1 ha użytków rolnych. Obserwuje się jednak mniejszy odsetek (o ponad 3 punkty) osób w wieku produkcyjnym mobilnym i wyższy odsetek osób w wieku niemobilnym.

Wyższy (o 5,7 punktu) był udział osób w wieku poprodukcyjnym w porównaniu do ludności związanej z gospodarstwami powyżej 1 ha użytków rolnych.

Ludność związana z gospodarstwami indywidualnymi do 1 ha użytków rolnych włącznie miała podobną strukturę według poziomu wykształcenia, jak w gospodarstwach rolnych powyżej 1 ha użytków rolnych. Osoby z wykształceniem ponadpodstawowym stanowiły 55,4% ludności w wieku 13 lat i więcej. Dla porównania odsetek ludności związanej z gospodarstwami rolnymi z wykształceniem ponadpodstawowym wynosił 56,6%.

Dochód z pracy w gospodarstwie rolnym do 1 ha użytków rolnych włącznie w niewielkim stopniu stanowił podstawę utrzymania osób. Wyłącznie lub głównie z dochodów z pracy w tych gospodarstwach utrzymywało się tylko niecałe 2%, zaś dodatkowo – 8,9%.

Ludność utrzymująca się z innych źródeł niż praca w gospodarstwie indywidualnym do 1 ha użytków rolnych włącznie zdecydowanie dominowała, stanowiąc 87,7%. Wśród tej grupy najwyższy odsetek stanowiły osoby utrzymujące się z niezarobkowych źródeł dochodów 28,3%, następnie utrzymujący się z dochodów z pracy najemnej 22,0%.

Utrzymywani z innych źródeł niż dochody z pracy w gospodarstwie rolnym stanowili 40,7% ogółu ludności związanej z gospodarstwami indywidualnymi do 1 ha użytków rolnych włącznie.

Gospodarstwa domowe użytkowników gospodarstw indywidualnych do 1 ha użytków rolnych włącznie były mniejsze w porównaniu z gospodarstwami użytkowników gospodarstw indywidualnych powyżej 1 ha użytków rolnych i składały się przeciętnie z 3,40 osób (na wsi 3,46).

2.5. Użytkownicy gospodarstw indywidualnych do 1 ha użytków rolnych włącznie

W 2002 r. 77,1% użytkowników gospodarstw indywidualnych do 1 ha użytków rolnych włącznie było mieszkańcami wsi. W porównaniu z użytkownikami gospodarstw indywidualnych powyżej 1 ha użytków rolnych znacznie wyższy był wśród nich odsetek kobiet – 38,3% ogółu użytkowników gospodarstw indywidualnych do 1 ha użytków rolnych włącznie. Wyższy był również odsetek osób starszych będących w wieku 65 lat i więcej i wynosił 25,2% (z czego 46,7% stanowiły kobiety).

3. Pracujący

Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego w 2002 r. liczba pracujących wyłącznie lub głównie w rolnictwie wynosiła 61,5 tys. osób, co stanowiło 8,3% ogólnej liczby pracujących. Oznacza to, że w województwie pomorskim w populacji pracujących co 12 osoba pracowała w rolnictwie.

Do zbiorowości pracujących na własny rachunek w rolnictwie zaliczono osoby pracujące wyłącznie lub głównie:

- *w gospodarstwach indywidualnych powyżej 1 ha, z wyłączeniem gospodarstw produkujących wyłącznie na potrzeby własne,*
- *w gospodarstwach indywidualnych do 1 ha użytków rolnych włącznie, z wyłączeniem gospodarstw produkujących wyłącznie lub głównie na potrzeby własne,*
- *jako właściciele zwierząt gospodarskich, z wyłączeniem produkujących wyłącznie lub głównie na potrzeby własne.*

Pracujących wyłącznie lub głównie w swoim gospodarstwie rolnym było 49,8 tys., tj. blisko 81,0% ogólnej liczby pracujących w rolnictwie (w kraju 90,0%). W związku z tym dalsza część rozdziału poświęcona jest charakterystyce tej populacji.

Tabl. 57. Pracujący w swoim gospodarstwie rolnym

Płeć	Ogółem		Wyłącznie		Głównie	
	ogółem	w tym wieś	razem	w tym wieś	razem	w tym wieś
	w tysiącach					
O g ó ł e m	**49,8**	**47,3**	**47,6**	**45,3**	**2,2**	**2,0**
Mężczyźni	28,6	27,1	26,8	25,5	1,8	1,6
Kobiety	21,2	20,2	20,8	19,8	0,4	0,4

Zdecydowaną większość omawianej populacji – 95,6% – stanowiły osoby, dla których praca w swoim gospodarstwie rolnym była wyłącznym zajęciem. Odsetek pracujących wyłącznie w gospodarstwie rolnym był nieco większy wśród kobiet – 98,1% niż wśród mężczyzn – 93,7%. Wśród osób pracujących ogółem wyższy był udział mężczyzn niż kobiet, stanowili oni 57,4% pracujących.

Wykres 16. Struktura pracujących wyłacznie lub głównie w swoim gospodarstwie rolnym według wieku

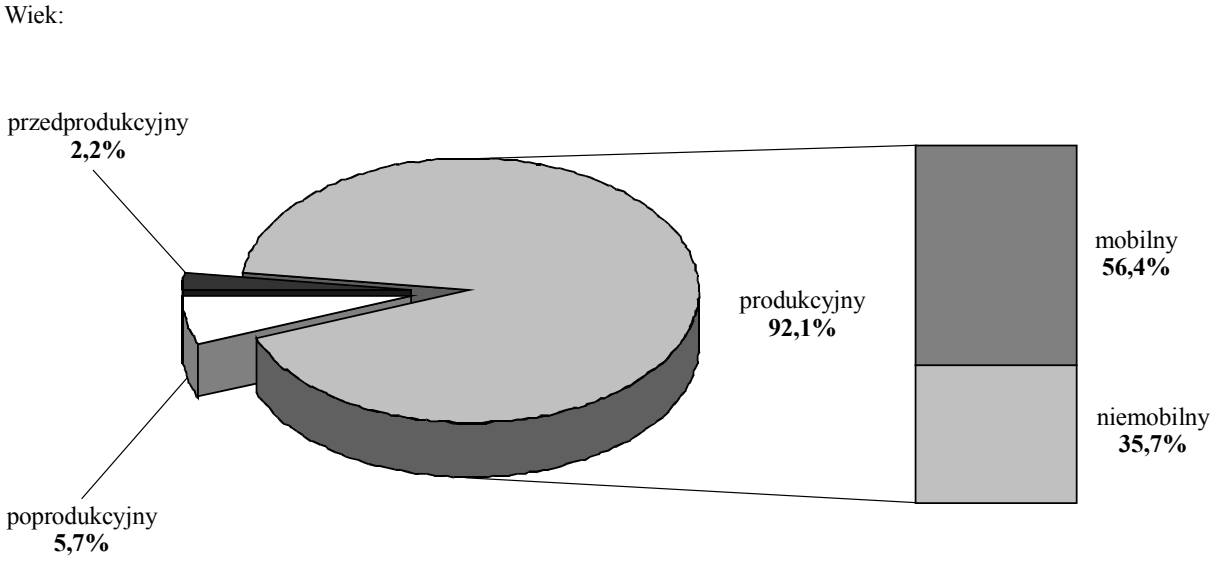

Struktura wieku pracujących wyłącznie lub głównie w gospodarstwach indywidualnych była mniej korzystna w porównaniu z pracującymi w pozarolniczym sektorze gospodarki narodowej. Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 92,1% pracujących w gospodarstwach indywidualnych, a 5,7% pracujących było już w wieku poprodukcyjnym (dla tych osób praca w gospodarstwie była zazwyczaj wyłącznym zajęciem). Natomiast w populacji pracujących poza sektorem rolniczym udział osób w wieku produkcyjnym kształtował się na poziomie 98,1%, a osób w wieku poprodukcyjnym – na poziomie 1,6%.

Tabl. 58. Pracujący wyłącznie lub głównie w swoim gospodarstwie rolnym według wieku [a)]

Wiek	Ogółem	Pracujący	
		wyłącznie	głównie
	W tysiącach		
O g ó ł e m	**49,8**	**47,6**	**2,2**
	W % ogółem		
Przedprodukcyjnym	2,2	2,3	0,4
Produkcyjnym	92,1	91,8	98,8
mobilnym	56,4	56,0	65,4
niemobilnym	35,7	35,8	33,4
Poprodukcyjnym	5,7	5,9	0,8

a) Wiek przedprodukcyjny – 15-17 lat; produkcyjny mobilny – 18-44 lata; produkcyjny niemobilny – 45-59/64 lata; poprodukcyjny: kobiety – 60 lat i więcej, mężczyźni – 65 lat i więcej.

Wśród pracujących wyłącznie lub głównie w gospodarstwach indywidualnych największą grupę (35,5%) stanowiły osoby z gospodarstw o powierzchni użytków rolnych 10-20 ha. W największych gospodarstwach – o powierzchni powyżej 50 ha – pracowało 5,2% osób. Wraz ze wzrostem powierzchni systematycznie zmniejszał się w gospodarstwie udział kobiet wśród pracujących: o ile w małych gospodarstwach (o powierzchni użytków rolnych 1-2 ha) kobiety stanowiły 48,2% pracujących, to w największych (powyżej 50 ha) – 39,2%.

4. Gospodarstwa rolne prowadzące działalność gospodarczą rolniczą i pozarolniczą

Powszechny Spis Rolny 2002 dostarczył informacji zarówno o ogólnej liczbie gospodarstw rolnych, jak i o liczbie jednostek prowadzących działalność gospodarczą rolniczą i pozarolniczą.

Tabl. 59. Gospodarstwa rolne według rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej i użytkowników

Wyszczególnienie	Ogółem	**Gospodarstwa prowadzące**			Gospodarstwa nie prowadzące działalności gospodarczej
		wyłącznie działalność rolniczą	wyłącznie działalność pozarolniczą	działalność rolniczą i pozarolniczą	
O g ó ł e m	**76722**	**44656**	**3935**	**8009**	**20122**
Sektor prywatny	76650	44641	3910	7983	20116
w tym gospodarstwa indywidualne	76412	44547	3868	7906	20091
Sektor publiczny	72	15	25	26	6

Działalność gospodarczą na własny rachunek (rolniczą i pozarolniczą) prowadziło w 2002 r. 56,6 tys. gospodarstw rolnych, tj. 73,8% ogółu spisanych gospodarstw (w kraju – 77,8%).

Wykres 17. Struktura gospodarstw według prowadzonej działalności gospodarczej

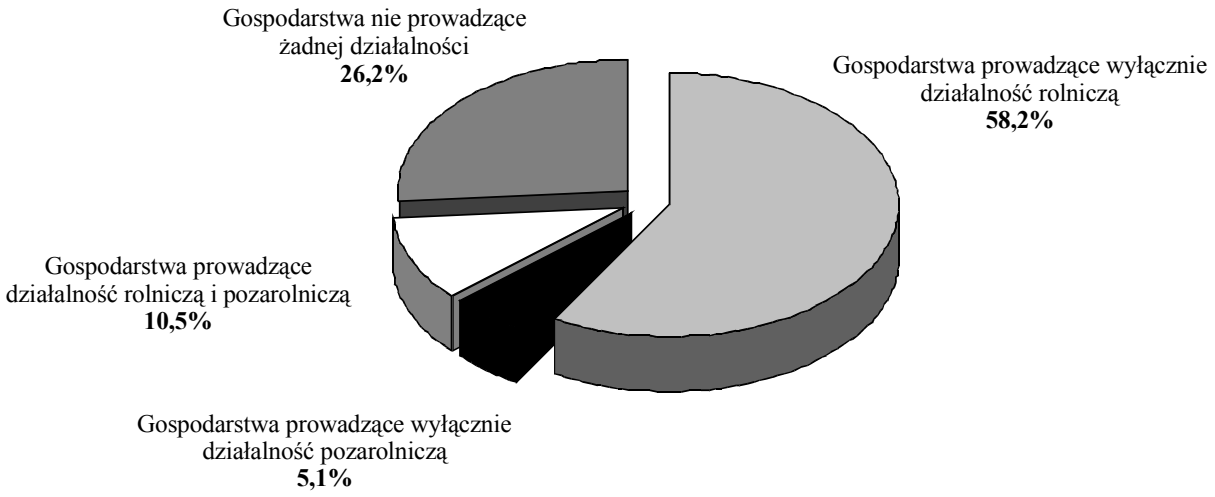

Wśród wszystkich spisanych podmiotów realizujących działalność gospodarczą – było 56,5 tys. gospodarstw rolnych należących do sektora prywatnego, w tym 99,6% stanowiły gospodarstwa indywidualne.

Gospodarstw rolnych nie prowadzących żadnej działalności gospodarczej było 20,1 tys., tj. 26,2% (w kraju – 22,2%) ogółu spisanych podmiotów. Użytkownicy tych gospodarstw odłogowali całą posiadaną powierzchnię użytków rolnych, nie utrzymywali zwierząt gospodarskich oraz jednocześnie nie potwierdzili prowadzenia działalności pozarolniczej.

Spośród podmiotów, których użytkownicy zadeklarowali prowadzenie działalności gospodarczej – 44,7 tys. (58,2% ogółu spisanych gospodarstw) prowadziło wyłącznie działalność rolniczą, 8,0 tys. (10,5% ogółu spisanych gospodarstw) realizowało zarówno działalność rolniczą, jak i pozarolniczą, a 3,9 tys. (5,1% ogółu spisanych gospodarstw) prowadziło wyłącznie działalność pozarolniczą przy zawieszonej czasowo lub zaniechanej działalności rolniczej.

Z gospodarstw rolnych, których użytkownicy deklarowali prowadzenie działalności rolniczej (realizowanej wyłącznie lub jednocześnie z działalnością pozarolniczą) – 24,1% (12,7 tys.) posiadało powierzchnię użytków rolnych do 1 ha. Największy odsetek (37,5%) stanowiły tu gospodarstwa rolne o powierzchni użytków rolnych od 0,2 ha do 0,5 ha.

W przekroju terytorialnym województwa największy udział (powyżej 80%) gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w ogólnej liczbie gospodarstw odnotowano w podregionie gdańskim w powiatach: malborskim (89,6%), nowodworskim (86,8%), sztumskim (84,1%), tczewskim (81,5%) oraz kwidzyńskim (81,3%).

Wśród gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą, o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha, najwięcej było gospodarstw należących do grupy obszarowej użytków rolnych 5 – 10 ha (21,7%) oraz gospodarstw o powierzchni użytków rolnych 10 –15 ha (17,5%).

W 2002 r. odnotowano łącznie 11,9 tys. gospodarstw (15,6% ogółu spisanych), których użytkownicy deklarowali prowadzenie działalności pozarolniczej. Podmioty prowadzące działalność pozarolniczą o powierzchni użytków rolnych do 1 ha stanowiły 19,9% i najliczniej występowały w grupie obszarowej 0,5 – 1,0 ha (37,9%) i 0,2 – 0,5 ha (37,3%).

Spośród gospodarstw rolnych, realizujących działalność pozarolniczą o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha, największy odsetek podmiotów odnotowano w grupie obszarowej od 1 do 3 ha – 34,4%.

Użytkownicy gospodarstw rolnych, którzy deklarowali prowadzenie konkretnego rodzaju działalności pozarolniczej, wskazywali m.in. działalność związaną z handlem (detalicznym i hurtowym), przetwórstwem rolno-spożywczym, budownictwem i transportem.

5. Użytkowanie ziemi

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2002 wskazują na znaczne zmiany w użytkowaniu gruntów, zarówno według kierunków użytkowania, jak i według użytkowników.

Zmniejszyła się powierzchnia gruntów należących do gospodarstw rolnych, natomiast wzrosła powierzchnia gruntów należących do jednostek nie stanowiących gospodarstw rolnych, określona jako grunty różne. Użytki rolne znajdujące się we władaniu tych jednostek, jako nie użytkowane rolniczo, w rozliczeniu gruntów ujęto w pozycji „pozostałe grunty”.

*Do **ogólnej powierzchni gruntów** gospodarstwa zaliczono wszystkie bez wyjątku grunty wchodzące w skład gospodarstwa, a więc wszystkie grunty użytkowane rolniczo (grunty orne, sady, łąki i pastwiska), wszystkie związane z nimi grunty użytkowane nierolniczo, jak lasy, podwórza, grunty pod zabudowaniami lub przeznaczone pod zabudowę, ogrody ozdobne, grunty pod wodami, drogi, torfowiska, kamieniołomy, żwirownie itp. oraz nieużytki, niezależnie od tytułu władania (własne, dzierżawione na zasadzie umowy i bezumownie, użytkowane z innego tytułu).*

Gospodarstwa indywidualne spisywano w miejscu zamieszkania użytkownika i tam ujmowano całkowitą, ogólną powierzchnię, niezależnie od miejsca położenia gruntów.

Tabl. 60. Powierzchnia gruntów [a] oraz struktura użytkowania

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
	W tysiącach ha							
O g ó ł e m	**1852,9**	**869,6**	**709,7**	**3,4**	**104,4**	**52,1**	**669,0**	**314,3** [b]
Gospodarstwa rolne	1031,3	869,6	709,7	3,4	104,4	52,1	68,2	93,5
sektora prywatnego ..	922,7	794,6	659,2	3,4	86,9	45,1	59,2	68,9
w tym gospodarstwa indywidualne	812,4	700,0	575,2	2,9	80,7	41,2	58,0	54,4
sektora publicznego ..	108,6	75,0	50,5	0,0	17,5	7,0	9,0	24,6
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych sektora prywatnego i publicznego	821,6	-	-	-	-	-	600,8	220,8 [b]

Tabl. 60. Powierzchnia gruntów [a] oraz struktura użytkowania (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
				W odsetkach				
O g ó ł e m	**100,0**	**46,9**	**38,3**	**0,2**	**5,6**	**2,8**	**36,1**	**17,0[b]**
Gospodarstwa rolne	100,0	84,3	68,8	0,3	10,1	5,1	6,6	9,1
sektora prywatnego ..	100,0	86,1	71,4	0,4	9,4	4,9	6,4	7,5
w tym gospodarstwa indywidualne	100,0	86,2	70,8	0,4	9,9	5,1	7,1	6,7
sektora publicznego ..	100,0	69,0	46,5	0,0	16,1	6,4	8,3	22,7
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych sektora prywatnego i publicznego	100,0	-	-	-	-	-	73,1	26,9[b]
				W % ogółem				
O g ó ł e m	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0[b]**
Gospodarstwa rolne	55,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	10,2	29,7
sektora prywatnego ..	49,8	91,4	92,9	98,9	83,2	86,6	8,9	21,9
w tym gospodarstwa indywidualne	43,8	80,5	81,0	85,3	77,3	79,1	8,7	17,3
sektora publicznego ..	5,9	8,6	7,1	1,1	16,8	13,4	1,3	7,8
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych sektora prywatnego i publicznego	44,3	-	-	-	-	-	89,8	70,3[b]

a) Według siedziby użytkownika. b) W pozycji „pozostałe grunty" zawarto 53,9 tys. ha użytków rolnych nie użytkowanych rolniczo (tereny budowlane , rekreacyjne itp.).

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2002 wykazały, że:

- powierzchnia gospodarstw rolnych wyniosła 1031,3 tys. ha i w stosunku do 1996 r. była mniejsza o 10,8 tys. ha, tj. o 1,0%;
- areał użytków rolnych w gospodarstwach rolnych wyniósł 869,6 tys. ha i w porównaniu z 1996 r. był mniejszy o 14,9 tys. ha, tj. o 1,7%;
- w powierzchni użytków rolnych:
  - grunty orne zajęły 709,7 tys. ha i w porównaniu z poprzednim spisem rolnego była to powierzchnia mniejsza o 5,2 tys. ha, tj. o 0,7%; powierzchnia zasiewów na gruntach ornych wyniosła 555,6 tys. ha i w relacji do 1996 r. zmniejszyła się o 56,5 tys. ha, tj. o 9,2%

    *Do **gruntów ornych** zalicza się grunty w uprawie, tj. pod zasiewami wraz z ogrodami przydomowymi oraz odłogi i ugory.*

    Za grunty orne uważa się grunty zasiane lub zasadzone ziemiopłodami rolnymi lub ogrodniczymi, plantacje wikliny i chmielu, powierzchnie szklarni, inspektów, namiotów foliowych oraz powierzchnię mniejszą od 10 arów zasadzoną drzewami owocowymi i krzewami owocowymi.
  - powierzchnia sadów wyniosła 3,4 tys. ha i w odniesieniu do 1996 r. była mniejsza o 1,2 tys. ha, tj. o 26,6%

    *Do **sadów** zalicza się grunty o powierzchni nie mniejszej niż 10 arów, zasadzone drzewami i krzewami owocowymi.*

- powierzchnia łąk trwałych wyniosła 104,4 tys. ha i w porównaniu do 1996 r. była mniejsza o 0,5 tys. ha, tj. o 0,4%

  Łąki trwałe *są to grunty pokryte trwale trawami, z zasady koszone; nie zalicza się tu gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.*

- powierzchnia pastwisk trwałych wyniosła 52,1 tys. ha, co oznacza zmniejszenie powierzchni w stosunku do 1996 r. o 8,0 tys. ha, tj. o 13,4%

  Pastwiska trwałe *są to grunty pokryte trwale trawami, które z zasady nie są koszone, lecz wypasane; nie zalicza się tu gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.*

Analizując strukturę użytkowania gruntów w 2002 r. należy zaznaczyć, że powierzchnia gruntów różnych nie stanowiących gospodarstw rolnych wyniosła 821,6 tys. ha, co stanowiło 44,3% powierzchni województwa, a więc w porównaniu z danymi z 1996 r. było to więcej o 1,2 pkt (w kraju – o 4,6 pkt).

W 2002 r. struktura użytkowania ziemi różniła się dość znacznie od notowanej w 1996 r., ponieważ:

- udział powierzchni użytków rolnych w powierzchni ogólnej zmniejszył się o 1,4 pkt;
- udział lasów zwiększył się o 0,6 pkt

  *Do **lasów i gruntów leśnych** zalicza się powierzchnię zalesioną oraz powierzchnię przejściowo pozbawioną drzewostanu. do powierzchni zalesionej zalicza się grunty pokryte uprawami leśnymi, młodnikami i drzewostanami starszymi oraz plantacjami topoli i innymi gatunkami drzew szybko rosnących prowadzonymi na gruntach leśnych. Do powierzchni przejściowo pozbawionej drzewostanu zalicza się zręby, halizny, płazowizny i plantacje choinkowe prowadzone na gruntach leśnych oraz wylesienia powstałe na skutek oddziaływania emisji przemysłowych i górnictwa (zalewiska, zapadliska).*

- udział gruntów pozostałych zwiększył się o 0,9 pkt

  *Do **powierzchni pozostałych gruntów** wchodzących w skład gospodarstwa wlicza się grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, pod drogami i liniami podziału powierzchniowego w lasach, powierzchnię wód śródlądowych, rowów melioracyjnych, plantacji leśnych prowadzonych na gruntach nieleśnych, powierzchnię porośniętą wikliną w stanie naturalnym, powierzchnię innych gruntów użytkowych (torfowiska, żwirownie) oraz nieużytków.*

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych wzrosła w wyniku zalesień związanych z realizacją Krajowego Programu Zwiększania Lesistości. Zalesienia te realizowane były między innymi na „pozostałych gruntach".

W strukturze użytkowania gruntów należących do gospodarstw rolnych powierzchnia odłogów i ugorów w 2002 r. wyniosła 154,0 tys. ha, tj. 14,9% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych oraz 21,7% powierzchni gruntów ornych (w kraju odpowiednio 11,9% i 17,6%).

*Do **odłogów** zalicza się powierzchnie gruntów ornych nie dające plonów, które co najmniej przez dwa lata nie były uprawiane, natomiast do **ugorów** – powierzchnie, które w danym roku były przejściowo nie obsiane (nieużytkowane rolniczo).*

Powierzchnia odłogów i ugorów w gospodarstwach rolnych sektora prywatnego wyniosła 115,3 tys. ha, co stanowiło 74,8% ogólnej powierzchni odłogów i ugorów, natomiast powierzchnia odłogów i ugorów w gospodarstwach rolnych sektora publicznego wyniosła 38,8 tys. ha, tj. 25,2% ogólnej powierzchni odłogów i ugorów.

6. Struktura zasiewów

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2002 r. wykazały, że w ciągu ostatnich 6 lat, tj. od pełnego spisu rolnego przeprowadzonego w 1996 r. znacznie zmieniła się ogólna powierzchnia i struktura zasiewów. W 2002 r. ogólna powierzchnia zasiewów wyniosła 555,6 tys. ha (5,2% powierzchni zasiewów w kraju) i w porównaniu z 1996 r. zmniejszyła się o 56,5 tys. ha, tj. o 9,2% (w kraju o 12,5%).

Dane o powierzchni zasiewów ujmowane w spisie dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym. W powierzchni zasiewów uwzględnia się również powierzchnię zasiewów w sadach.

Tabl. 61. Powierzchnia i struktura zasiewów według użytkowników

Wyszczególnienie	1996	2002			
	ogółem	ogółem	sektor prywatny		sektor publiczny
			razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
	W tysiącach ha				
Ogółem	**612,1**	**555,6**	**543,9**	**466,1**	**11,7**
Zboża[a)]	438,6	425,7	418,0	364,5	7,7
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	436,8	421,7	414,1	362,3	7,6
Strączkowe jadalne na ziarno	3,3	1,9	1,9	1,7	0,0
Ziemniaki	48,4	31,6	31,0	28,0	0,6
Przemysłowe	43,0	48,5	47,0	34,1	1,5
Pastewne[b)]	59,4	33,5	31,8	25,0	1,7
Pozostałe	19,4	14,4	14,2	12,8	0,2
	W % ogółem				
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Zboża[a)]	71,7	76,6	76,9	78,2	65,3
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	71,4	75,9	76,1	77,7	65,0
Strączkowe jadalne na ziarno	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
Ziemniaki	7,9	5,7	5,7	6,0	5,0
Przemysłowe	7,0	8,7	8,6	7,3	13,1
Pastewne[b)]	9,7	6,0	5,8	5,4	14,6
Pozostałe	3,2	2,6	2,6	2,7	1,6

a) Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne zbożowe mieszanki, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zboża; b) Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno.

Struktura zasiewów w 2002 r. przedstawiała się następująco:

- zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi oraz gryka, proso, inne zbożowe łącznie z kukurydzą na ziarno zajmowały powierzchnię 425,7 tys. ha, co stanowiło 76,6% ogólnej powierzchni zasiewów;

  *Do grupy **„zbóż podstawowych”** zalicza się powierzchnię uprawy poszczególnych zbóż (pszenicy, jęczmienia, owsa, pszenżyta) z podziałem na formy jare i ozime przeznaczone do zbioru ziarna;*

- strączkowe jadalne na ziarno – 1,9 tys. ha (0,4%);
- ziemniaki - 31,6 tys. ha (5,7%);
- rośliny przemysłowe – 48,5 tys. ha (8,7%);

  *Do grupy **„przemysłowych”** zaliczono powierzchnię buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, lnu i konopi oraz tytoniu. Nie zalicza się tu maku, słonecznika, chmielu, ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych. Uprawy te w niniejszej publikacji zaliczono do grupy „pozostałe uprawy”;*

- rośliny pastewne – 33,5 tys. ha (6,0%);

  *Do grupy **„pastewnych”** zaliczono uprawy okopowych pastewnych, strączkowych pastewnych, kukurydzy na zielonkę, mieszanek zbożowo-strączkowych na ziarno, motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw;*

- pozostałe uprawy – 14,4 tys. ha (2,6%);

  *Grupa **„pozostałe”** obejmuje dane o powierzchni warzyw, truskawek, wysadków roślin okopowych, łubinu gorzkiego, roślin ozdobnych oraz pozostałych przemysłowych tj. maku, słonecznika, chmielu, ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych, a także szklarni i tuneli foliowych oraz ogródków przydomowych.*

W porównaniu z wynikami pełnego spisu rolnego z 1996 r. nastąpiły istotne zmiany w strukturze zasiewów poszczególnych grup upraw.

Należy zauważyć, że:

- powierzchnia uprawy zbóż (z kukurydzą na ziarno) zmniejszyła się o 13,0 tys. ha, tj. o 3,0%, ale ich udział w ogólnej powierzchni zasiewów wzrósł o 4,9 punktu,
- znacząco zmniejszyła się powierzchnia strączkowych jadalnych na ziarno (o 1,4 tys. ha, tj. o 41,6%), przy nieznacznym spadku ich udziału w ogólnej powierzchni zasiewów o 0,1 punktu,
- powierzchnia ziemniaków zmniejszyła się o 16,8 tys. ha, tj. o 34,8%, przy spadku ich udziału w ogólnej powierzchni zasiewów o 2,2 punktu,
- powierzchnia upraw przemysłowych zwiększyła się o 5,5 tys. ha, tj. o 12,9%, przy jednoczesnym wzroście (o 1,7 punktu) ich udziału w ogólnej powierzchni zasiewów,
- powierzchnia upraw pastewnych obniżyła się o 25,9 tys. ha, tj. o 43,5%, przy jednoczesnym zmniejszeniu o 3,7 punktu ich udziału w ogólnej powierzchni zasiewów,
- powierzchnia upraw pozostałych zmniejszyła się o 5,0 tys. ha, tj. o 25,8%, przy nieznacznym spadku ich udziału w ogólnej powierzchni zasiewów (o 0,6 punktu).

W ogólnej powierzchni zasiewów udział sektora prywatnego wyniósł 97,9% (w 1996 r. -95,4%), natomiast udział sektora publicznego – 2,1% (w 1996 r. – 4,6%).

Wykres 18. Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów

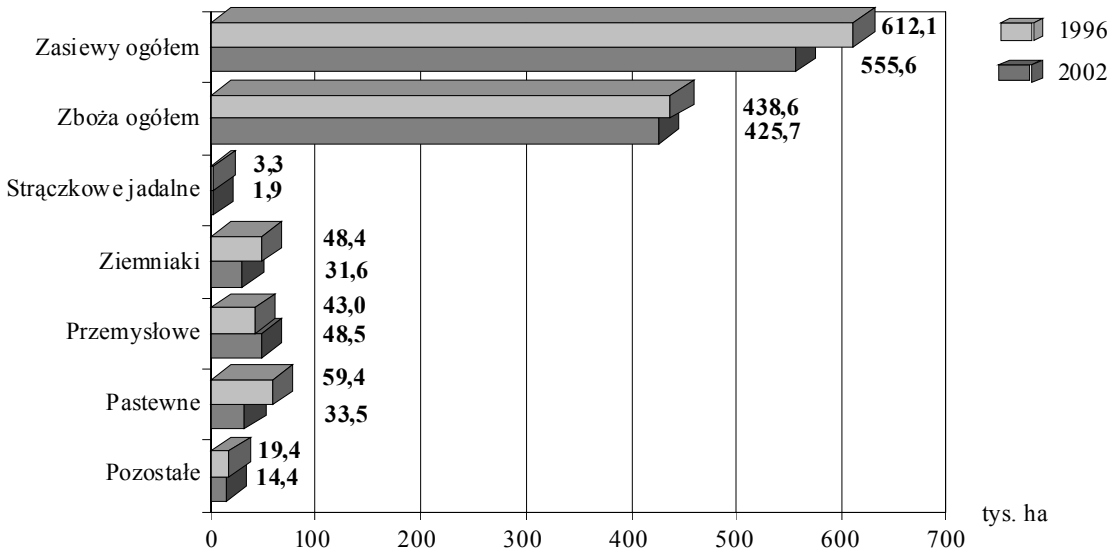

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego wykazały istotne zmiany nie tylko w strukturze zasiewów poszczególnych grup upraw, ale również zmiany w udziale poszczególnych roślin w ramach grup upraw.

Należy zwrócić uwagę na to, że w 2002 r. w porównaniu z 1996 r.:
- znacząco zmniejszył się areał uprawy żyta – o 53,2 tys. ha, tj. o 40,1 %,
- zwiększyła się powierzchnia zasiewów pszenżyta o 21,6 tys. ha, tj. o 71,3 %,
- powierzchnia uprawy buraków cukrowych wynosząca 13,7 tys. ha zmniejszyła się o 3,9 tys. ha, tj. o 22,2 %,
- powierzchnia zasiewów rzepaku zwiększyła się o 9,7 tys. ha, tj. o 39,0 %,
- powierzchnia plantacji truskawek zmniejszyła się o 0,3 tys. ha, tj. o 14,5 %.

W 2002 r. ogólna liczba gospodarstw zajmujących się uprawą ziemiopłodów rolnych wyniosła 47,6 tys., tj. 62,0% ogólnej liczby gospodarstw rolnych.

Poszczególnymi rodzajami upraw zajmowały się:
- pszenicy ozimej – 11694 gospodarstwa, tj. 15,2% ogólnej liczby gospodarstw,
- pszenicy jarej – 7950 gospodarstw (10,4%),
- żyta – 19925 gospodarstw (26,0%),
- jęczmienia ozimego – 2007 gosp. (2,6%),
- jęczmienia jarego – 11305 gosp. (14,7%),
- owsa – 12667 gosp. (16,5%),
- pszenżyta ozimego – 10854 gosp. (14,1%),
- pszenżyta jarego – 4621 gosp. (6,0%),
- mieszanek zbożowych ozimych – 1356 gosp. (1,8%),
- mieszanek zbożowych jarych – 15214 gosp. (19,8%),
- ziemniaków – 34211 gosp. (44,6%),
- buraków cukrowych – 2277 gosp. (3,0%).

W przekroju terytorialnym województwa najwyższy udział uprawy zbóż w ogólnej powierzchni zasiewów (powyżej 80%) odnotowano w powiatach: starogardzkim (84,9%), człuchowskim (84,4%), bytowskim (84,3%) i lęborskim (81,5%), natomiast uprawy ziemniaków – w powiatach: kartuskim (10,8%), kościerskim (10,0%) i słupskim (9,9%), a upraw przemysłowych – w powiatach: malborskim (20,0%), sztumskim (18,9%) i tczewskim (15,4%).

7. Zwierzęta gospodarskie

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2002, w porównaniu z informacjami uzyskanymi ze spisu pełnego w 1996 r., wykazały spadek populacji następujących gatunków zwierząt gospodarskich: bydła o 25,9%, w tym krów o 22,7%; owiec o 28,1 %; koni o 15,4%. Odnotowano natomiast, w ciągu minionych 6 lat, wzrost liczebności pogłowia: trzody chlewnej o 9,5% w tym loch na chów o 18,7% oraz pogłowia drobiu ogółem o 71,9%.

Spisowi podlegały zwierzęta gospodarskie (bydło, trzoda chlewna, owce, drób, konie, kozy, króliki-samice, zwierzęta futerkowe-samice oraz pnie pszczele) znajdujące się w gospodarstwie oraz zwierzęta wysłane na redyki, wypasy i do bacówek, a w przypadku pni pszczelich – pnie znajdujące się na pożytkach poza gospodarstwem, stanowiące własność użytkownika gospodarstwa lub członków jego gospodarstw domowego, jak również zwierzęta przetrzymywane czasowo lub stale w gospodarstwie, tj. przyjęte na wychów, opas itp., niezależnie od tego, czy przyjęto je z gospodarstw indywidualnych, czy od gospodarstw państwowych, spółdzielczych i innych.

Wykres 19. Zwierzęta gospodarskie

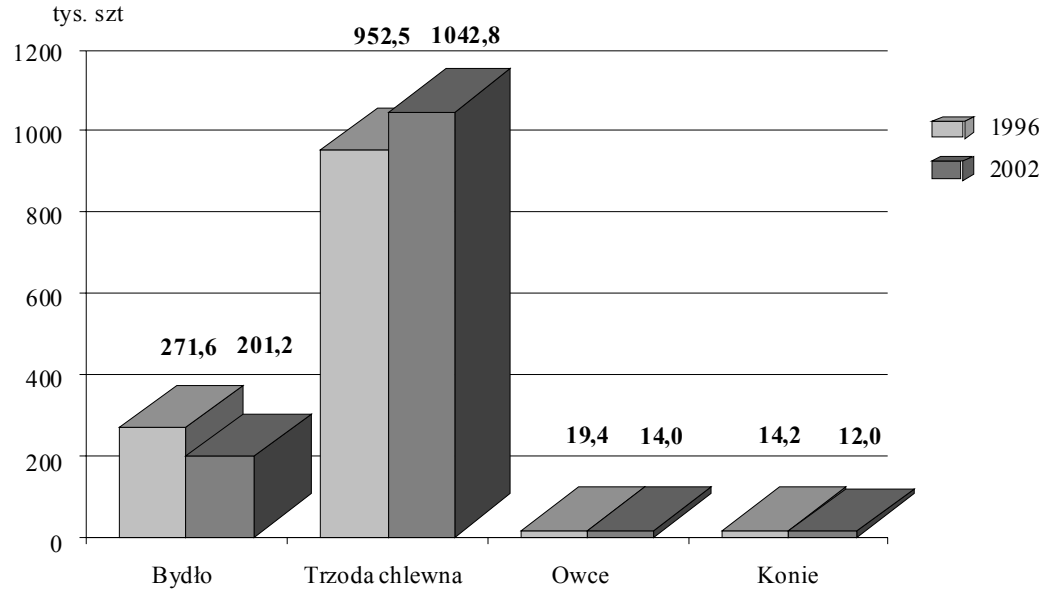

Zarejestrowane w Powszechnym Spisie Rolnym 2002 pogłowie bydła ogółem, w tym krów, w porównaniu z wynikami badania pogłowia bydła i owiec przeprowadzonego w czerwcu 2001 r., wykazało zmniejszenie populacji w dystansie rocznym odpowiednio o 9,0% i o 6,1%, a w przypadku pogłowia owiec – spadek liczebności stada w skali roku o 10,6%. Pogłowie trzody chlewnej, w tym loch na chów, ustalone w PSR 2002, w porównaniu z wynikami badania pogłowia trzody chlewnej według stanu w końcu lipca 2001 r., zwiększyło się w omawianym okresie odpowiednio o 7,1% i o 10,7%.

Według wyników PSR 2002 udział sektora prywatnego, w tym gospodarstw indywidualnych w rolnictwie ogółem w odniesieniu do stada bydła kształtował się na poziomie 98,2% i 90,8%, dla trzody chlewnej – 99,1% i 81,1%, a dla owiec – 99,2% i 85,7%.

Wykres 20. Struktura stada bydła

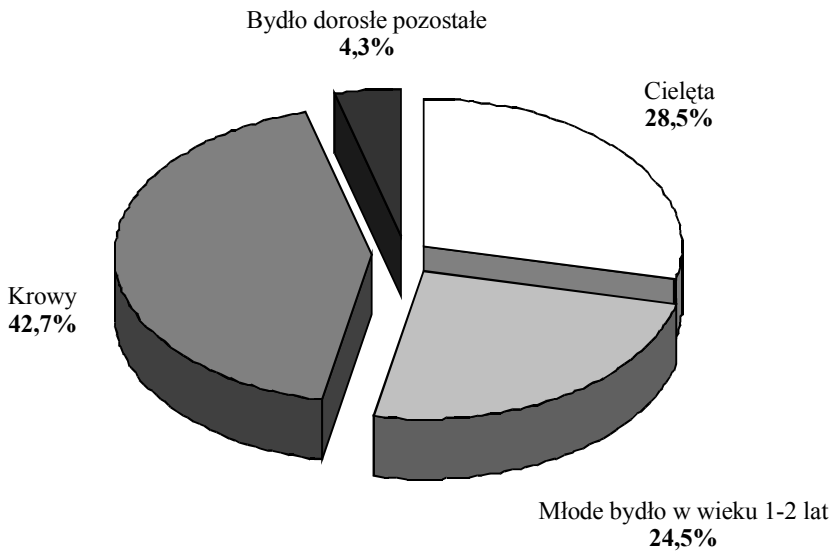

W strukturze pogłowia bydła ogółem, w porównaniu z informacjami ze spisu pełnego 1996 r., znacznie wzrósł udział stada podstawowego krów o 1,8 pkt, co przy notowanej w tym okresie dużej redukcji stada bydła o 25,9% i jednocześnie wyraźnym w 2002 r. udziale krów mlecznych w pogłowiu krów ogółem (98,4%), wskazywać może na ukierunkowanie chowu bydła przede wszystkim na produkcję mleka.

W strukturze stada trzody chlewnej, w porównaniu z wynikami spisu pełnego z 1996 r., odnotowano spadek udziału grupy prosiąt (o 0,7 pkt), warchlaków (o 4,1 pkt), natomiast wzrost udziału loch na chów (o 0,8 pkt) i trzody chlewnej pozostałej (o 3,9 pkt).

Średnio w województwie obsada bydła na 100 ha użytków rolnych (bez gruntów nie stanowiących gospodarstw rolnych) w 2002 r. wynosiła 23,1 szt. (w kraju 32,7 szt.) i była mniejsza o 7,6 szt. od notowanej w 1996 r. Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wynosiła w 2002 r. 1,6 szt. (w kraju 2,0 szt.) wobec 2,2 szt. w 1996 r., a obsada trzody chlewnej na 100 ha gruntów ornych wynosiła 146,9 szt. (w kraju 142,6 szt.) wobec 133,2 szt. w 1996 r.

Wykres 21. Struktura stada trzody chlewnej

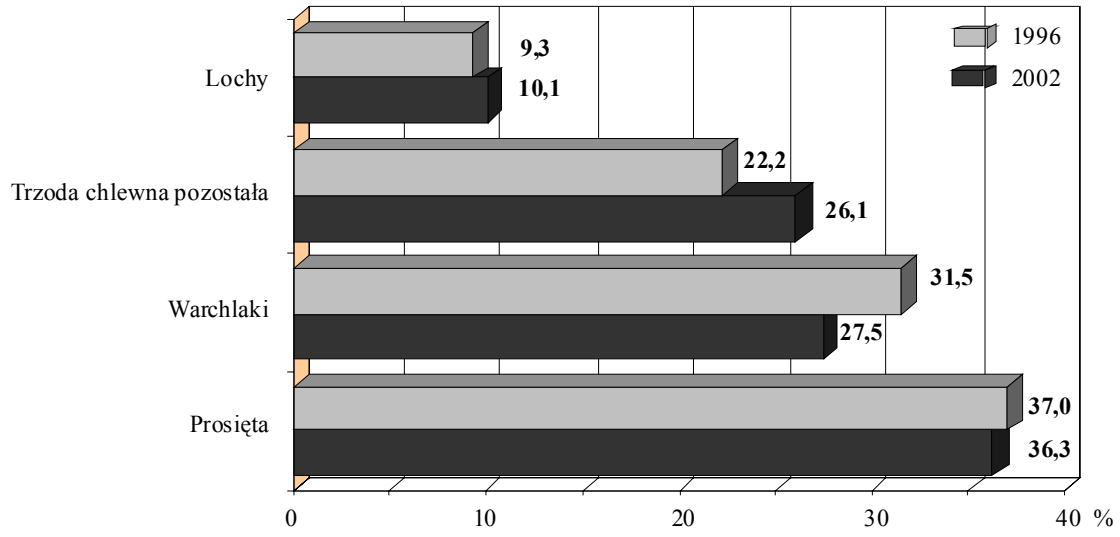

Wyniki PSR 2002 wykazały, że gospodarstwa rolne o powierzchni użytków rolnych 1 ha i mniej utrzymywały: 0,8% ogólnej liczby pogłowia bydła w województwie, 0,6% całego pogłowia trzody chlewnej, 2,0% populacji owiec, 4,9% pogłowia koni i 16,3% stada drobiu ogółem. W gospodarstwach rolnych o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha największym nasileniem chowu bydła i hodowli koni charakteryzowały się gospodarstwa średnie o powierzchni użytków rolnych 10-15 ha, trzody chlewnej i owiec – gospodarstwa duże o powierzchni 100 i więcej ha, drobiu – gospodarstwa małe – o areale użytków rolnych 1-2 ha.

Tabl. 62. Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych/gruntów ornych

L a t a	Bydło	Owce	Konie	Kozy	Trzoda chlewna w sztukach na 100 ha gruntów ornych
	w sztukach na 100 ha użytków rolnych				
1996	30,7	2,2	1,6	0,4	133,2
2002	**23,1**	**1,6**	**1,4**	**0,6**	**146,9**

W 2002 r. przeciętnie w województwie, na 1 spisane gospodarstwo rolne przypadało:

- bydła – 2,6 szt. (w 1996 r. – 3,2 szt.),
- trzody chlewnej – 13,6 szt. (w 1996 r. – 11,3 szt.),
- owiec – 0,2 szt. (w 1996 r. – 0,2 szt.),
- koni – 0,2 szt. (w 1996 r. – 0,2 szt.),
- drobiu ogółem – 124,0 szt. (w 1996 r. 65,4 szt.).

Mapka 8. Obsada bydła ogółem na 100 ha użytków rolnych według powiatów

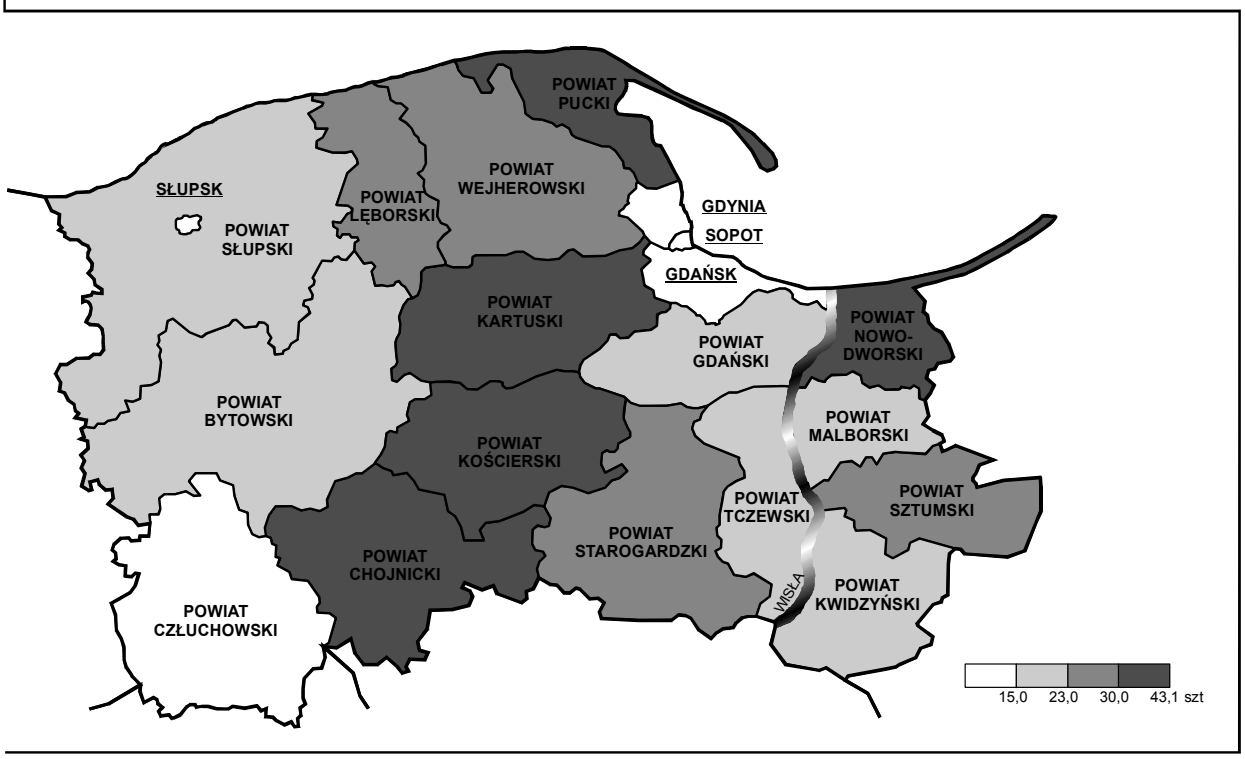

Mapka 9. Obsada trzody chlewnej na 100 ha gruntów ornych według powiatów

Tabl. 63. Obsada zwierząt na 1 gospodarstwo według grup obszarowych użytków rolnych

Zwierzęta gospodarskie	Grupy obszarowe użytków rolnych w ha					
	do 5		5 - 10		10 i więcej	
	kraj	województwo	kraj	województwo	kraj	województwo
Bydło	0,3	0,2	2,5	2,0	9,8	8,7
Trzoda chlewna	0,7	0,7	7,6	8,1	36,1	47,1
Owce	0,0	0,0	0,1	0,1	0,5	0,6
Konie	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4
Drób	42,5	101,4	69,9	154,4	206,0	160,9

Porównując wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2002 w województwie pomorskim z wynikami ogólnokrajowymi, znajdujemy potwierdzenie faktu koncentracji bydła i trzody chlewnej w gospodarstwach o powierzchni 10 ha i więcej.

W przekroju terytorialnym województwa największa koncentracja chowu zwierząt gospodarskich przedstawiała się następująco:

- bydło – powiaty: kartuski (11,1% ogólnej liczby bydła) i chojnicki (10,2%),
- trzoda chlewna – powiaty: człuchowski (18,7% ogółu pogłowia trzody chlewnej), starogardzki (12,5%) i kartuski (12,0%),
- owce – powiaty: bytowski (19,3% ogólnej liczby owiec) i tczewski (14,9%),
- kozy – powiaty: słupski (11,9% ogólnej liczby kóz), starogardzki (11,5%) i kartuski (10,6%),
- konie – powiaty: kartuski (20,1% ogółu pogłowia koni) i wejherowski (10,9%),
- drób – powiat kartuski (41,6% ogólnej liczby drobiu).

Największa obsada bydła na 100 ha użytków rolnych wystąpiła w powiatach: chojnickim (43,1 szt/100 ha użytków rolnych), kościerskim (41,8) i puckim (35,5), natomiast obsada trzody chlewnej na 100 ha gruntów ornych w powiatach: człuchowskim (371,9 szt/100 ha gruntów ornych) starogardzkim (266,1), kartuskim (240,0) i chojnickim (217,4).

8. Budynki i budowle

W 2002 r. budynki i budowle (tj. obory, chlewnie, kurniki, stodoły, wiaty, garaże, budynki wielofunkcyjne i pozostałe budynki) posiadało 53,6 tys. gospodarstw rolnych (69,9% ogółu gospodarstw rolnych). W gospodarstwach tych spisano 140,6 tys. budynków – 46,5 tys. budynków inwentarskich i 94,1 tys. budynków gospodarczych.

Większość budynków (86,1%) znajdowało się w gospodarstwach indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych. Gospodarstwa te były w posiadaniu 87,4% ogółu budynków inwentarskich oraz 85,5% ogółu budynków gospodarczych.

W liczbie budynków ogółem największy udział stanowiły stodoły (18,2%), garaże (18,0%) i budynki wielofunkcyjne (17,4%) oraz obory (14,5%).

Udział gospodarstw mających budynki inwentarskie i gospodarcze w ogólnej liczbie gospodarstw był znacznie zróżnicowany w zależności od rodzaju budynku i grupy obszarowej użytków rolnych.

Obory posiadało 25,1% ogółu gospodarstw (w 1996 r. – 21,1%). W kraju wskaźnik ten był znacznie wyższy i wyniósł 39,7%. Udział gospodarstw posiadających obory rósł systematycznie wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych od 13,6% w grupie obszarowej 1-2 ha użytków rolnych do 50,7% gospodarstw w grupie obszarowej 30-50 ha użytków rolnych. Następnie spadł osiągając 47,3% gospodarstw w grupie obszarowej 50 ha i więcej użytków rolnych.

Chlewnie posiadało 16,0% ogółu gospodarstw (w 1996 r. – 12,6%); w kraju chlewnie wystąpiły w 10,7% gospodarstw. Udział gospodarstw posiadających chlewnie był najniższy w grupie obszarowej 1-2 ha użytków rolnych (8,6%) i rósł wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych do 43,7% w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 100 ha i więcej.

Kurniki posiadało 15,7% ogółu gospodarstw (w kraju – 13,0%). W zależności od wielkości gospodarstwa wskaźnik ten rósł systematycznie do poziomu 36,7% w grupie obszarowej użytków rolnych 30-50 ha, a następnie spadał, osiągając 23,6% w grupie gospodarstw posiadających powierzchnię powyżej 50 ha użytków rolnych.

Gospodarstwa posiadające stodoły stanowiły 32,2 % ogółu gospodarstw (w kraju 39,5%), a ich największy udział był w grupie obszarowej 20-30 ha użytków rolnych (69,4%), natomiast najmniejszy w grupie obszarowej 1-2 ha użytków rolnych (14,2%).

Tabl. 64. Budynki i budowle według użytkowników

Wyszczególnienie	1996	2002			
	ogółem		sektor prywatny		sektor publiczny
			razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
Obory	18566	20375	20292	20046	83
Chlewnie	11544	13630	13526	13252	104
Kurniki	10491	12491	12487	12418	4
Stodoły	25675	25587	25496	25319	91
Wiaty	x	9895	9807	9677	88
Garaże	x	25281	25176	24935	105
Budynki wielofunkcyjne	24979	24509	24406	24132	103
Inne pomieszczenia	x	8855	8597	8026	258

Budynki wielofunkcyjne znajdowały się w 29,5% (w kraju 32,4%) gospodarstw rolnych biorących udział w spisie. Największy ich udział (43,6%) zarejestrowano w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 100 ha i więcej.

9. Ciągniki i samochody

W 2002 r. w gospodarstwach rolnych było 43,9 tys. ciągników rolniczych, tj. o 1,3% mniej niż w 1996 r. W sektorze prywatnym nastąpił niewielki spadek (o 0,1%), podczas gdy w gospodarstwach indywidualnych nastąpił wzrost (o 3,0%). W sektorze publicznym ilość ciągników stopniowo zmniejszała się, co ma związek ze zmianą struktury własności w rolnictwie. W porównaniu z poprzednim spisem liczba ciągników zmniejszyła się w omawianym sektorze o 66,4%.

Liczba ciągników rosła systematycznie wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych gospodarstw. W gospodarstwach o powierzchni do 5 ha użytków rolnych liczba ciągników nie przekraczała 40 sztuk na 100 gospodarstw, w grupie 5 – 10 ha mieściła się w granicach 57 – 80 szt., w grupie obszarowej powyżej 10 ha przekroczyła 100 szt., osiągając największe wartości w grupie gospodarstw o powierzchni użytków rolnych 100 ha i więcej (do 1900 sztuk w gospodarstwach powyżej 1000 ha).

Wykres 22. Liczba ciągników przypadająca na 100 gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych

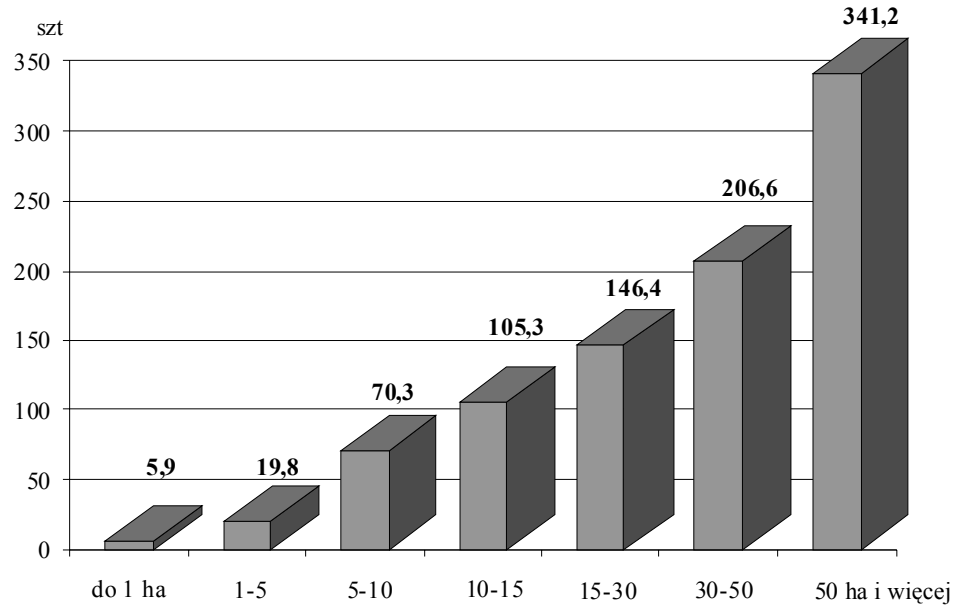

Na 1 ciągnik rolniczy w 2002 r. przypadało około 19,8 ha użytków rolnych (w 1996 r. – 19,9 ha), a w kraju – 12,4 ha.

Wśród ciągników przeważały pojazdy o mocy silnika: 25 – 40 kW oraz 40 – 60 kW, stanowiąc odpowiednio: 33,0% i 33,5% ogółu ciągników.

W 2002 r. w porównaniu z 1996 r. zmniejszyła się (o 3,9%) liczba gospodarstw posiadających ciągniki i wyniosła 29,7 tys., co stanowiło 38,8% ogółu gospodarstw rolnych.

Na 100 gospodarstw rolnych przypadało 57,2 szt. ciągników (w kraju – 46,5 szt.), w tym 29,8% ciągników znajdowało się w grupie gospodarstw o powierzchni użytków rolnych 7 – 15 ha.

W 2002 r. 4,4% (3,4 tys.) ogółu gospodarstw rolnych posiadało 4,6 tys. sztuk samochodów ciężarowych, w tym 2,9% (2,3 tys.) gospodarstw posiadało 2,7 tys. samochodów o ładowności do 2 ton. Średnio na 100 gospodarstw przypadało 6,0 szt. samochodów ciężarowych (w kraju – 4,9%).

Liczba samochodów na 100 gospodarstw ogółem zwiększała się wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych. W gospodarstwach o powierzchni do 10 ha wyniosła od 3 do 8 sztuk samochodów,

a w grupie gospodarstw powyżej 500 ha przekroczyła 100 sztuk na 100 gospodarstw, osiągając najwyższą liczbę – 387 szt. w gospodarstwach o powierzchni 1000 ha i więcej.

Liczba przyczep w 2002 r. wyniosła 35,5 tys. szt., a dysponowało nimi 25,6% (19,6 tys.) ogółu gospodarstw rolnych. Średnio w województwie na 100 gospodarstw przypadało 46,2 sztuk przyczep (w kraju – 24,8%).

Liczba przyczep na 100 gospodarstw wzrastała wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych i wynosiła od około 3 szt. w gospodarstwach do 3 ha, do 2015 sztuk w gospodarstwach o powierzchni powyżej 1000 ha.

Mapka 10. Liczba ciągników na 100 ha użytków rolnych według powiatów

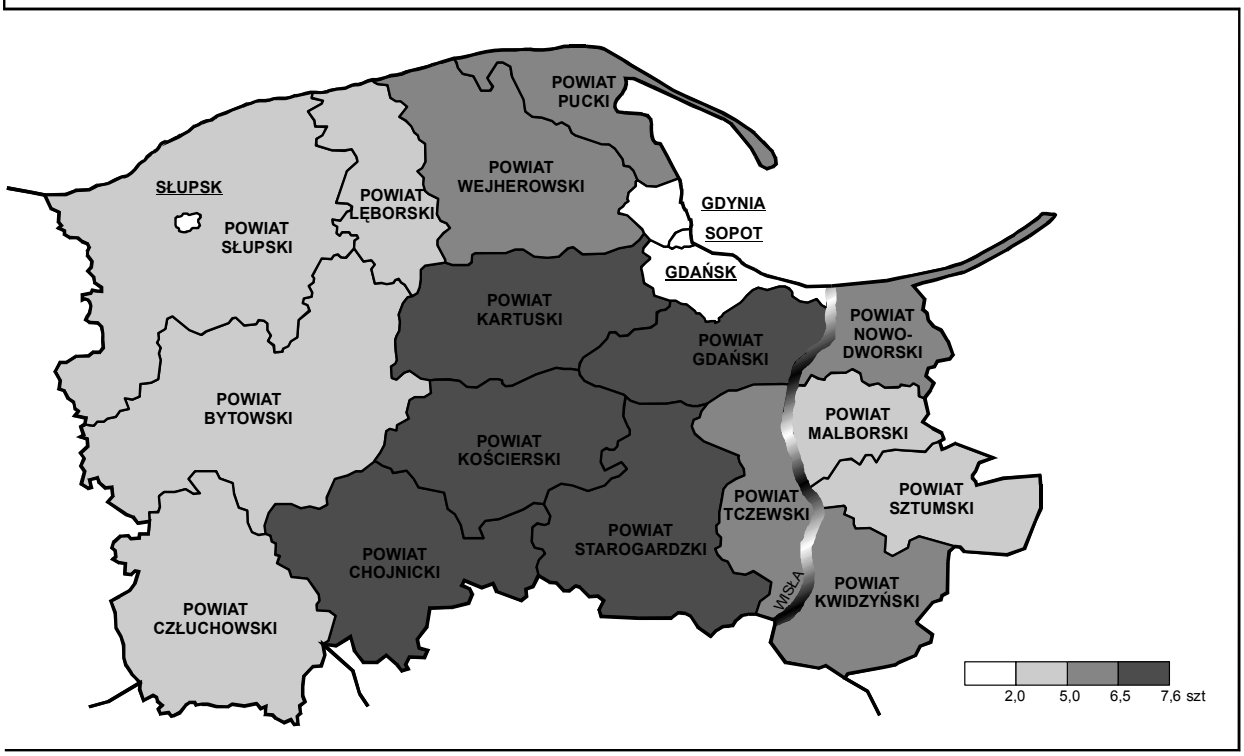

W przekroju terytorialnym województwa najwyższy udział ciągników w ogólnej ich liczbie odnotowano w powiatach: kartuskim (11,3%) i starogardzkim (9,3%), natomiast samochodów ciężarowych w powiatach: kartuskim (11,6%), gdańskim (9,8%) i wejherowskim (9,2%).

10. Maszyny rolnicze

W 2002 r., w porównaniu z 1996 r., wzrosła ilość maszyn rolniczych w całym rolnictwie (z wyjątkiem przyczep zbierających i konwiowych schładzarek do mleka, których ilość nieznacznie zmniejszyła się). Najwięcej, bo o 36,8% wzrosła ilość pras zbierających oraz polowych i sadowniczych opryskiwaczy ciągnikowych (odpowiednio o 28,4% i 29,6%), a także (o 24,1%) kombajnów zbożowych.

Liczba sadzarek do ziemniaków zwiększyła się o 18,4%, dojarek rurociągowych o 16,2%, a kopaczek do ziemniaków i rozsiewaczy nawozów i wapna – o około 13%.

Tabl. 65. Wybrane maszyny i urządzenia rolnicze według użytkowników

Wyszczególnienie	1996	2002			
	ogółem		sektor prywatny		sektor publiczny
			razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
Kombajny zbożowe	4303	5341	5292	5078	49
Kombajny ziemniaczane	1634	1647	1629	1594	18
Kombajny buraczane	991	1091	1085	1055	6
Rozsiewacze nawozów ...	18511	21060	20992	20735	68
Rozrzutniki obornika	13628	13891	13830	13626	61
Kosiarki ciągnikowe	14315	15661	15614	15466	47
Kopaczki do ziemniaków	12330	14001	13979	13938	22
Sadzarki do ziemniaków	8881	10513	10484	10422	29
Przyczepy zbierające	4040	3689	3668	3605	21
Prasy zbierające	3491	4777	4745	4625	32
Polowe opryskiwacze ciągnikowe	10200	13099	13061	12865	38
Sadownicze opryskiwacze ciągnikowe	392	508	502	477	6
Dojarki rurociągowe	396	460	445	395	15
Konwiowe schładzarki do mleka	4198	3933	3933	3928	-

W 2002 r. 98,0% maszyn rolniczych było wykorzystywanych w gospodarstwach indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych.

Udział gospodarstw indywidualnych posiadających kombajny zbożowe przeciętnie w województwie wyniósł 6,3% (w kraju – 5,9%), podczas gdy w grupie obszarowej 30 - 50 ha użytków rolnych był najwyższy i wyniósł 23,8%.

Kombajny ziemniaczane posiadały 1572 gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, co stanowiło 2,1% ogółu gospodarstw indywidualnych (w kraju – 4,1%). Najwięcej kombajnów ziemniaczanych (25,4%) posiadały gospodarstwa w grupie obszarowej 20 –30 ha użytków rolnych.

Kombajny buraczane znajdowały się w 1026 gospodarstwach indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, co stanowiło 1,3% ogółu gospodarstw indywidualnych (w kraju – 1,6%), a najwięcej omawianych kombajnów posiadały gospodarstwa w przedziale 30 –50 ha użytków rolnych (27,2%).

Mapka 11. Liczba kombajnów zbożowych na 100 ha użytków rolnych według powiatów

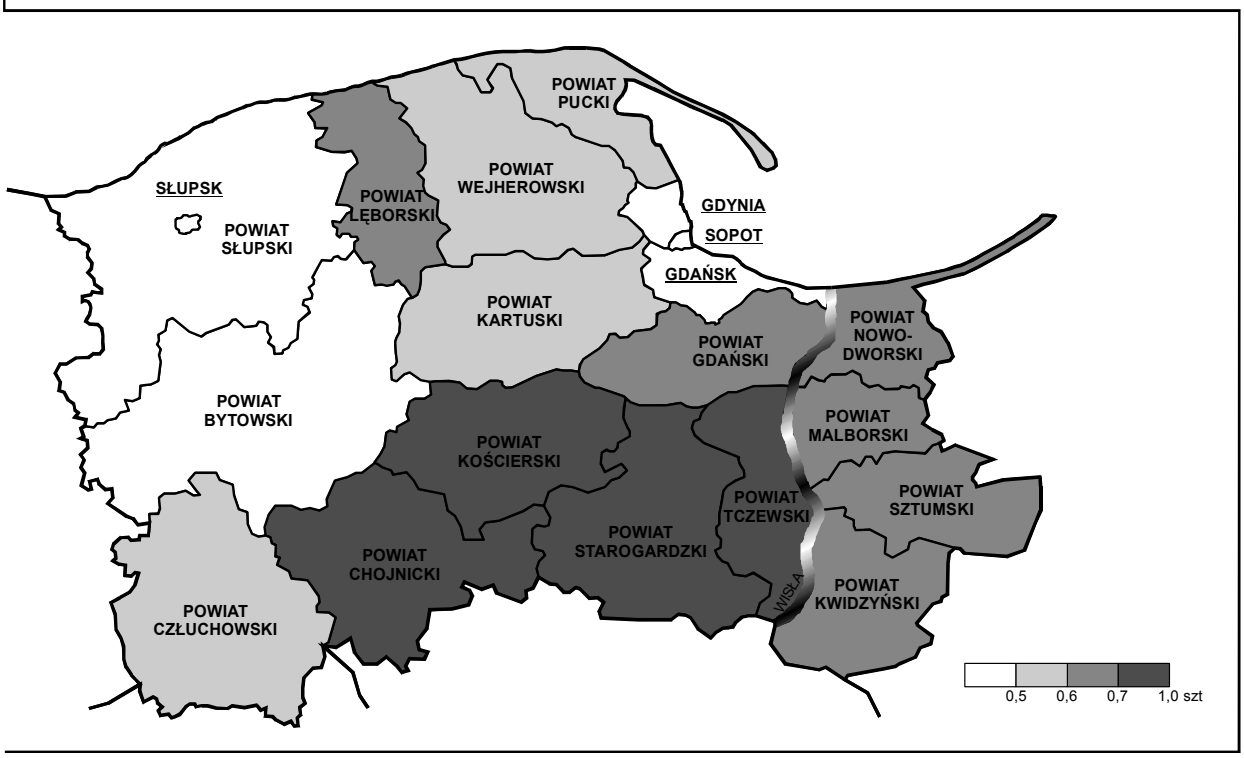

Prasami zbierającymi w ilości 4625 szt. dysponowało 4509 gospodarstw indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, co stanowiło 5,9% ogółu gospodarstw indywidualnych (w kraju – 7,6%). W gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 20 –30 ha znajdowało się 29,1% tych maszyn.

Udział gospodarstw indywidualnych posiadających kombajny buraczane w ogólnej liczbie gospodarstw indywidualnych uprawiających buraki wyniósł 45,7%, kopaczki do ziemniaków posiadało 40,6% gospodarstw indywidualnych uprawiających ziemniaki, a kombajny ziemniaczane – 4,6%.

Najwyższy udział kombajnów zbożowych w ogólnej ich liczbie zarejestrowano w powiatach: starogardzkim (11,1%) i tczewskim (8,3%), natomiast kombajnów buraczanych w powiatach: malborskim (23,9%) i gdańskim (17,3%), a kombajnów ziemniaczanych w powiatach: chojnickim (24,4%), człuchowskim (18,6%) i słupskim (15,1%).

TABL. 1. WOJEWÓDZTWO POMORSKIE NA TLE KRAJU I INNYCH WOJEWÓDZTW

A. LUDNOŚĆ, GOSPODARSTWA DOMOWE I RODZINY

WOJEWÓDZTWA	1988	2002									
	ludność					współczynnik feminizacji	niepełnosprawni na 1000 ludności	gospodarstwa domowe w tys.	przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	rodziny	
	w tys.		1988 = = 100	w miastach	z wykształceniem a) ponadpodstawowym					ogółem	w tym z dziećmi do lat 24 na utrzymaniu
				w % ogółu ludności						w tys.	
POLSKA	**37879,1**	**38230,1**	**100,9**	**61,8**	**64,6**	**106**	**143**	**13337,0**	**2,84**	**10457,6**	**6079,4**
Dolnośląskie	2948,2	2907,2	98,6	71,4	66,5	108	150	1066,9	2,69	813,6	464,4
Kujawsko-pomorskie	2044,0	2069,3	101,2	62,3	64,2	107	147	706,7	2,90	571,4	340,0
Lubelskie	2209,2	2199,1	99,5	46,6	60,6	106	185	742,2	2,93	591,7	346,2
Lubuskie	982,9	1008,9	102,6	64,5	64,8	106	175	345,7	2,88	279,2	168,4
Łódzkie	2703,7	2612,9	96,6	65,0	61,9	110	140	983,7	2,63	735,7	404,7
Małopolskie	3087,5	3232,4	104,7	50,3	66,4	106	182	1040,8	3,09	849,8	508,1
Mazowieckie	4997,8	5124,0	102,5	64,6	66,2	108	113	1919,0	2,64	1403,3	782,7
Opolskie	1080,7	1065,1	98,6	52,6	61,8	106	100	369,8	2,85	289,1	163,0
Podkarpackie	2018,9	2103,8	104,2	40,5	62,9	104	150	615,9	3,38	549,3	340,0
Podlaskie	1188,4	1208,6	101,7	58,9	58,1	104	129	407,4	2,94	320,5	187,1
Pomorskie	**2095,1**	**2179,9**	**104,0**	**68,1**	**66,5**	**105**	**138**	**755,2**	**2,86**	**592,4**	**353,5**
Śląskie	4907,9	4742,9	96,6	79,1	67,4	107	118	1778,0	2,65	1329,4	754,8
Świętokrzyskie	1317,6	1297,5	98,5	45,9	61,1	105	144	434,1	2,96	357,9	203,6
Warmińsko-mazurskie	1398,2	1428,4	102,2	60,2	58,9	105	148	483,8	2,92	385,6	236,2
Wielkopolskie	3236,4	3351,9	103,6	57,7	66,9	106	157	1079,7	3,07	914,9	546,0
Zachodniopomorskie	1662,6	1698,2	102,1	69,5	63,6	105	137	608,1	2,75	473,7	280,8

a) W wieku 13 lat i więcej.

B. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA I ŹRÓDŁA UTRZYMANIA LUDNOŚCI

WOJEWÓDZTWA	Ludność	Pracujący	Bezrobotni	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia	Udział długotrwale bezrobotnych w % ogółu bezrobotnych	Udział pracujących w rolnictwie w % ogółu pracujących	Ludność według źródeł utrzymania w % ogółu ludności		
	w wieku 15 lat i więcej w tys.			w %					dochody z pracy	niezarobkowe źródło utrzymania	na utrzymaniu
POLSKA	**31288,4**	**13218,3**	**3558,2**	**55,5**	**43,7**	**21,2**	**45,8**	**16,6**	**32,3**	**28,0**	**38,1**
Dolnośląskie	2423,1	949,8	326,4	54,2	40,3	25,6	45,8	8,4	31,3	29,8	37,7
Kujawsko-pomorskie	1680,3	699,1	221,3	55,8	42,3	24,0	48,2	17,5	31,8	28,3	38,8
Lubelskie	1779,9	788,6	179,1	55,5	45,2	18,5	48,7	35,9	31,6	29,7	37,9
Lubuskie	820,8	319,4	118,8	54,7	39,9	27,1	47,8	8,7	29,8	29,3	39,4
Łódzkie	2183,2	961,3	243,7	56,2	44,9	20,2	45,9	20,5	33,6	31,3	34,2
Małopolskie	2607,5	1097,7	259,5	54,1	43,7	19,1	44,3	17,0	31,9	27,5	39,1
Mazowieckie	4244,8	1970,3	416,0	58,3	48,1	17,4	41,5	16,7	36,0	26,4	35,5

TABL. 1. WOJEWÓDZTWO POMORSKIE NA TLE KRAJU I INNYCH WOJEWÓDZTW (cd.)

B. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA I ŹRÓDA UTRZYMANIA LUDNOŚCI (dok.)

WOJEWÓDZTWA	Ludność	Pracujący	Bezrobotni	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia	Udział długotrwale bezrobotnych w % ogółu bezrobotnych	Udział pracujących w rolnictwie w % ogółu pracujących	Ludność według źródeł utrzymania w % ogółu ludności		
	w wieku 15 lat i więcej w tys.			w %					dochody z pracy	niezarobkowe źródło utrzymania	na utrzymaniu
Opolskie	878,2	337,1	92,6	54,7	42,9	21,6	47,4	16,1	31,5	26,1	37,0
Podkarpackie	1668,1	678,2	184,3	54,3	42,7	21,4	50,6	23,8	29,3	27,8	41,4
Podlaskie	975,0	418,5	99,0	56,3	45,5	19,1	48,4	33,3	33,5	26,6	38,4
Pomorskie	**1763,3**	**743,2**	**213,5**	**56,1**	**43,6**	**22,3**	**41,8**	**8,3**	**32,6**	**25,5**	**40,1**
Śląskie	3955,1	1578,1	413,6	52,9	41,9	20,8	46,8	4,8	31,2	28,2	37,8
Świętokrzyskie	1061,9	454,9	130,1	56,3	43,8	22,2	47,6	32,3	30,8	30,4	37,9
Warmińsko-mazurskie	1142,4	437,2	171,5	55,1	39,6	28,2	49,6	15,4	29,4	27,9	41,2
Wielkopolskie	2714,0	1240,8	284,1	56,9	46,3	18,6	41,2	17,4	34,4	26,6	38,3
Zachodniopomorskie	1390,8	544,2	204,5	55,4	40,3	27,3	47,8	8,2	30,6	27,8	40,0

C. ZASOBY MIESZKANIOWE I PODSTAWOWE WSKAŹNIKI WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH

WOJEWÓDZTWA	Mieszkania		Izby w mieszkaniach zamieszkanych	Powierzchnia użytkowa mieszkań zamieszkanych w tys. m^2	Przeciętna liczba osób [a] na:			Przeciętna powierzchnia użytkowa [a] w m^2	
	ogółem	w tym zamieszkane			1 mieszkanie	1 izbę	1 pokój	1 mieszkania	na 1 osobę
	w tys.								
POLSKA	**12523,6**	**11763,5**	**43409,8**	**804615,6**	**3,25**	**0,88**	**1,19**	**68,6**	**21,0**
Dolnośląskie	989,6	948,6	3423,2	62085,9	3,07	0,85	1,15	65,6	21,3
Kujawsko-pomorskie	657,4	629,9	2293,6	40943,3	3,28	0,90	1,23	65,2	19,8
Lubelskie	703,2	647,1	2411,3	47313,7	3,40	0,91	1,26	73,3	21,5
Lubuskie	324,7	311,1	1179,3	21124,5	3,25	0,86	1,15	68,2	20,9
Łódzkie	942,2	879,1	3050,6	56225,8	2,98	0,86	1,18	64,2	21,5
Małopolskie	985,9	908,8	3444,5	66010,0	3,54	0,94	1,26	72,9	20,4
Mazowieckie	1815,4	1662,8	5854,0	109969,2	3,08	0,88	1,19	66,3	21,4
Opolskie	332,8	314,2	1277,8	24051,3	3,38	0,83	1,10	76,8	22,7
Podkarpackie	595,6	557,9	2187,3	42424,0	3,77	0,96	1,29	76,3	20,2
Podlaskie	399,3	365,2	1440,8	26316,9	3,33	0,84	1,13	72,4	21,7
Pomorskie	**689,2**	**658,9**	**2448,7**	**43886,5**	**3,31**	**0,89**	**1,20**	**66,7**	**20,0**
Śląskie	1654,2	1572,8	5664,2	102670,7	3,02	0,84	1,14	65,4	21,6
Świętokrzyskie	413,1	383,2	1388,2	26781,0	3,39	0,94	1,30	70,2	20,6
Warmińsko-mazurskie	446,8	427,1	1574,7	27275,5	3,34	0,91	1,23	63,9	19,0
Wielkopolskie	1013,3	962,4	3796,8	72859,2	3,48	0,88	1,18	75,9	21,7
Zachodniopomorskie	560,7	534,4	1974,9	34678,1	3,17	0,86	1,16	65,1	20,4

a) Dla mieszkań zamieszkanych stale.

TABL. 1. WOJEWÓDZTWO POMORSKIE NA TLE KRAJU I INNYCH WOJEWÓDZTW (dok.)

D. GOSPODARSTWA ROLNE I UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

WOJEWÓDZTWA	1996	2002						
	gospodarstwa rolne			powierzchnia gospodarstw rolnych				
				ogółem w tys. ha	użytki rolne		lasy i grunty leśne	pozostałe grunty
					razem	w tym grunty orne		
	w tys.		1996 = 100		w %			
POLSKA	**3066,5**	**2933,2**	**95,7**	**19324,8**	**87,4**	**67,6**	**6,3**	**6,3**
Dolnośląskie	147,4	141,3	95,9	1125,1	92,4	76,3	2,3	5,3
Kujawsko-pomorskie	135,5	116,0	85,6	1222,3	90,5	79,8	2,7	6,8
Lubelskie	317,2	305,9	96,4	1808,9	87,0	69,1	7,9	5,1
Lubuskie	57,2	55,3	96,7	531,8	90,3	69,4	2,0	7,7
Łódzkie	221,9	209,7	94,5	1295,3	88,5	71,0	6,8	4,7
Małopolskie	358,5	373,7	104,2	976,8	80,2	53,4	13,6	6,2
Mazowieckie	372,3	369,5	99,2	2591,6	86,8	62,2	8,5	4,7
Opolskie	87,3	74,1	84,9	594,6	94,2	83,0	1,8	4,0
Podkarpackie	313,7	311,9	99,4	968,8	83,4	59,1	9,6	7,0
Podlaskie	125,7	120,1	95,5	1360,0	84,5	54,2	10,9	4,6
Pomorskie	**84,6**	**76,7**	**90,7**	**1031,3**	**84,3**	**68,8**	**6,6**	**9,1**
Śląskie	271,5	253,1	93,2	635,0	85,6	65,9	7,2	7,2
Świętokrzyskie	177,8	172,3	96,9	718,6	87,6	66,2	6,8	5,6
Warmińsko-mazurskie	88,2	80,6	91,3	1324,2	85,2	58,7	3,0	11,8
Wielkopolskie	234,7	202,1	86,1	2001,6	90,9	77,4	3,7	5,4
Zachodniopomorskie	73,0	71,0	97,2	1138,9	89,0	72,8	1,8	9,2

E. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW I POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

WOJEWÓDZTWA	1996	2002				1996	2002		1996	2002	
	powierzchnia zasiewów					bydło			trzoda chlewna		
	ogółem			w tym							
				zboża [a)]	ziemniaki						
	w tys. ha		1996 = = 100	w % ogólnej powierzchni zasiewów		w tys. szt		1996 = = 100	w tys. szt		1996 = = 100
POLSKA	**12296,7**	**10764,3**	**87,5**	**77,1**	**7,5**	**7136,5**	**5532,7**	**77,5**	**17963,9**	**18628,9**	**103,7**
Dolnośląskie	770,4	707,2	91,8	78,6	5,0	259,4	141,3	54,5	713,3	556,0	78,0
Kujawsko-pomorskie	953,6	914,0	95,9	74,7	4,2	460,4	415,4	90,2	1973,9	2224,2	112,7
Lubelskie	1268,7	1097,7	86,5	77,3	7,2	629,3	439,2	69,8	1336,0	1354,9	101,4
Lubuskie	273,4	248,0	90,7	81,5	4,3	106,6	73,2	68,7	382,6	287,7	75,2
Łódzkie	922,5	795,6	86,2	76,7	11,9	566,0	450,2	79,5	1156,8	1382,4	119,5
Małopolskie	500,4	383,4	76,6	67,0	16,5	468,1	287,3	61,4	549,3	542,5	98,8
Mazowieckie	1572,7	1303,8	82,9	78,7	9,4	1038,7	912,6	87,9	1993,4	1992,1	99,9
Opolskie	472,3	452,1	95,7	77,6	3,5	215,0	136,1	63,3	746,7	734,9	98,4
Podkarpackie	504,3	367,6	72,9	70,0	17,5	392,8	199,7	50,8	467,5	388,4	83,1
Podlaskie	732,6	638,6	87,2	80,2	8,9	665,3	688,4	103,5	948,5	922,3	97,2
Pomorskie	**612,1**	**555,6**	**90,8**	**76,6**	**5,7**	**271,6**	**201,2**	**74,1**	**952,5**	**1042,8**	**109,5**
Śląskie	358,4	274,8	76,7	77,7	9,7	236,1	149,3	63,2	421,0	426,5	101,3
Świętokrzyskie	475,0	377,7	79,5	72,2	12,1	309,8	203,7	65,8	415,9	483,9	116,4
Warmińsko-mazurskie	691,4	586,2	84,8	79,4	3,8	463,6	391,9	84,5	867,1	861,0	99,3
Wielkopolskie	1516,3	1458,2	96,2	78,3	4,9	830,5	720,7	86,8	4230,3	4805,5	113,6
Zachodniopomorskie	672,8	603,9	89,8	77,9	3,9	223,3	122,6	54,9	809,0	623,7	77,1

a) Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne zbożowe mieszanki, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zboża.

TABL. 2. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU

GRUPY WIEKU	Ogółem			Miasta			Wieś		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
				W TYSIĄCACH					
O G Ó Ł E M	**2179,9**	**1061,7**	**1118,2**	**1484,8**	**711,2**	**773,7**	**695,1**	**350,5**	**344,6**
0-4 lata	117,1	59,7	57,4	68,9	35,2	33,6	48,2	24,4	23,8
5-9	135,8	69,8	66,0	79,6	40,8	38,8	56,2	29,0	27,2
10-14	163,8	84,1	79,7	98,8	50,8	48,0	65,0	33,3	31,7
15-19	190,9	97,1	93,8	122,1	61,9	60,2	68,8	35,1	33,7
20-24	183,6	92,9	90,7	127,4	63,6	63,7	56,2	29,3	27,0
25-29	172,0	86,5	85,5	119,9	60,1	59,9	52,1	26,5	25,6
30-34	143,9	73,1	70,8	97,1	48,9	48,2	46,8	24,1	22,6
35-39	139,6	70,4	69,2	91,5	45,4	46,1	48,0	24,9	23,1
40-44	164,1	81,8	82,3	110,6	53,5	57,2	53,5	28,4	25,1
45-49	177,6	86,8	90,8	128,0	60,4	67,6	49,7	26,5	23,2
50-54	162,0	78,7	83,2	121,3	57,4	63,9	40,7	21,4	19,3
55-59	95,8	45,8	50,0	73,4	34,6	38,8	22,4	11,2	11,2
60-64	88,6	40,5	48,1	66,0	29,6	36,5	22,6	10,9	11,7
65-69	84,1	37,1	47,1	61,9	26,9	35,0	22,3	10,2	12,1
70-74	70,7	29,1	41,6	51,6	21,2	30,4	19,1	7,9	11,2
75-79	48,6	16,0	32,5	35,9	11,9	24,0	12,7	4,2	8,5
80-84	23,6	7,3	16,3	17,1	5,2	11,9	6,5	2,1	4,4
85-89	11,6	3,1	8,5	8,6	2,2	6,3	3,0	0,9	2,1
90-94	4,7	1,2	3,6	3,6	0,8	2,7	1,2	0,3	0,9
95-99	0,8	0,2	0,6	0,6	0,1	0,5	0,2	0,0	0,1
100 lat i więcej	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Z ogółem w wieku:									
przedprodukcyjnym	528,1	270,4	257,6	317,6	162,8	154,8	210,5	107,6	102,9
produkcyjnym	1358,6	696,8	661,8	950,6	479,5	471,1	408,0	217,4	190,6
mobilnym	882,7	445,0	437,7	598,3	297,6	300,8	284,3	147,4	136,9
niemobilnym	476,0	251,9	224,1	352,2	181,9	170,4	123,7	70,0	53,7
poprodukcyjnym	292,4	94,0	198,4	215,8	68,4	147,4	76,6	25,5	51,0
nieustalonym	0,9	0,4	0,4	0,8	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0
				W ODSETKACH					
O G Ó Ł E M	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
0-4 lata	5,4	5,6	5,1	4,6	5,0	4,3	6,9	7,0	6,9
5-9	6,2	6,6	5,9	5,4	5,7	5,0	8,1	8,3	7,9
10-14	7,5	7,9	7,1	6,7	7,1	6,2	9,4	9,5	9,2
15-19	8,8	9,1	8,4	8,2	8,7	7,8	9,9	10,0	9,8
20-24	8,4	8,8	8,1	8,6	8,9	8,2	8,1	8,3	7,8
25-29	7,9	8,2	7,6	8,1	8,4	7,7	7,5	7,6	7,4
30-34	6,6	6,9	6,3	6,5	6,9	6,2	6,7	6,9	6,6
35-39	6,4	6,6	6,2	6,2	6,4	6,0	6,9	7,1	6,7
40-44	7,5	7,7	7,4	7,5	7,5	7,4	7,7	8,1	7,3
45-49	8,1	8,2	8,1	8,6	8,5	8,7	7,1	7,6	6,7
50-54	7,4	7,4	7,4	8,2	8,1	8,3	5,9	6,1	5,6
55-59	4,4	4,3	4,5	4,9	4,9	5,0	3,2	3,2	3,2
60-64	4,1	3,8	4,3	4,4	4,2	4,7	3,3	3,1	3,4
65-69	3,9	3,5	4,2	4,2	3,8	4,5	3,2	2,9	3,5
70-74	3,2	2,7	3,7	3,5	3,0	3,9	2,7	2,2	3,3
75-79	2,2	1,5	2,9	2,4	1,7	3,1	1,8	1,2	2,5
80-84	1,1	0,7	1,5	1,2	0,7	1,5	0,9	0,6	1,3
85-89	0,5	0,3	0,8	0,6	0,3	0,8	0,4	0,2	0,6
90-94	0,2	0,1	0,3	0,2	0,1	0,4	0,2	0,1	0,2
95-99	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
100 lat i więcej	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

TABL. 2. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU (dok.)

GRUPY WIEKU	Ogółem			Miasta			Wieś		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
W ODSETKACH (dok.)									
Z ogółem w wieku:									
przedprodukcyjnym	24,2	25,5	23,0	21,4	22,9	20,0	30,3	30,7	29,9
produkcyjnym	62,3	65,6	59,2	64,0	67,4	60,9	58,7	62,0	55,3
mobilnym	40,5	41,9	39,1	40,3	41,8	38,9	40,9	42,0	39,7
niemobilnym	21,8	23,7	20,0	23,7	25,6	22,0	17,8	20,0	15,6
poprodukcyjnym	13,4	8,9	17,7	14,5	9,6	19,1	11,0	7,3	14,8
nieustalonym	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0

TABL. 3. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI, GRUP WIEKU, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			W wieku						
				przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym	nieustalonym
	ogółem	mężczyźni	kobiety	razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 lata)	mobilnym (18-44 lata)	niemobilnym (45-59/64 lata)		
	w tysiącach									
OGÓŁEM										
WOJEWÓDZTWO	**2179,9**	**1061,7**	**1118,2**	**528,1**	**416,6**	**1358,6**	**882,7**	**476,0**	**292,4**	**0,9**
Miasta	1484,8	711,2	773,7	317,6	247,3	950,6	598,3	352,2	215,8	0,8
Wieś	695,1	350,5	344,6	210,5	169,3	408,0	284,3	123,7	76,6	0,0
PODREGION SŁUPSKI										
OGÓŁEM ...	**476,9**	**233,7**	**243,2**	**125,3**	**98,3**	**293,4**	**191,6**	**101,8**	**58,2**	**0,0**
POWIAT BYTOWSKI										
Razem	**75,1**	**37,4**	**37,6**	**21,9**	**17,3**	**45,0**	**30,1**	**14,8**	**8,2**	**-**
Gminy miejsko-wiejskie										
Bytów	23,3	11,4	11,9	6,6	5,2	14,3	9,5	4,8	2,4	-
miasto	17,0	8,3	8,8	4,6	3,6	10,6	6,9	3,7	1,8	-
obszar wiejski	6,2	3,2	3,1	2,0	1,6	3,7	2,6	1,1	0,6	-
Miastko	20,0	9,8	10,1	5,5	4,3	12,2	7,9	4,3	2,3	-
miasto	11,3	5,5	5,9	2,8	2,1	7,2	4,4	2,8	1,4	-
obszar wiejski	8,6	4,4	4,3	2,7	2,2	5,0	3,5	1,5	0,9	-
Gminy wiejskie										
Borzytuchom	2,7	1,4	1,3	0,9	0,7	1,5	1,1	0,5	0,3	-
Czarna Dąbrówka	5,7	2,9	2,8	1,8	1,4	3,3	2,3	1,0	0,6	-
Kołczygłowy	4,2	2,1	2,1	1,3	1,1	2,5	1,7	0,8	0,5	-
Lipnica	4,8	2,5	2,3	1,5	1,2	2,7	1,9	0,9	0,6	-
Parchowo	3,4	1,7	1,7	1,1	0,9	1,9	1,4	0,6	0,4	-
Studzienice	3,3	1,7	1,6	1,0	0,8	2,0	1,4	0,6	0,4	-
Trzebielino	3,8	1,9	1,9	1,1	0,9	2,2	1,5	0,7	0,4	-
Tuchomie	3,8	2,0	1,9	1,2	1,0	2,3	1,6	0,7	0,3	-

TABL. 3. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI, GRUP WIEKU, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)

WYSZCZE-GÓLNIENIE	Ogółem			W wieku						
				przedprodukcyjnym		produkcyjnym				
	ogółem	mężczyźni	kobiety	razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 lata)	mobilnym (18-44 lata)	niemobil-nym (45-59/64 lata)	popro-duk-cyjnym	nieustalo-nym
	w tysiącach									
PODREGION SŁUPSKI (cd.)										
POWIAT CHOJNICKI										
Razem	**90,0**	**44,2**	**45,7**	**24,8**	**19,8**	**53,8**	**35,7**	**18,1**	**11,3**	**0,0**
Gminy miejskie										
Chojnice	39,4	18,9	20,6	10,0	7,8	24,6	15,6	9,0	4,9	-
Gminy miejsko-wiejskie										
Brusy	13,0	6,5	6,5	4,0	3,2	7,4	5,1	2,2	1,7	0,0
miasto	4,5	2,2	2,3	1,3	1,1	2,7	1,8	0,8	0,5	0,0
obszar wiejski	8,5	4,3	4,2	2,6	2,1	4,7	3,3	1,4	1,1	0,0
Czersk	20,1	10,0	10,1	5,6	4,5	11,8	8,0	3,8	2,7	0,0
miasto	9,4	4,6	4,8	2,5	2,0	5,6	3,7	1,9	1,3	0,0
obszar wiejski	10,7	5,4	5,3	3,0	2,5	6,2	4,3	1,9	1,5	-
Gminy wiejskie										
Chojnice	15,3	7,7	7,6	4,7	3,8	8,8	6,1	2,7	1,8	-
Konarzyny	2,1	1,1	1,0	0,6	0,5	1,2	0,8	0,4	0,3	-
POWIAT CZŁUCHOWSKI										
Razem	**56,9**	**28,0**	**28,9**	**15,6**	**12,1**	**34,6**	**22,8**	**11,8**	**6,7**	**0,0**
Gminy miejskie										
Człuchów	14,6	7,1	7,6	3,5	2,6	9,5	5,9	3,6	1,6	-
Gminy miejsko-wiejskie										
Czarne	9,4	4,6	4,8	2,6	2,0	5,7	3,8	1,9	1,1	0,0
miasto	6,0	2,9	3,1	1,5	1,2	3,8	2,5	1,3	0,6	0,0
obszar wiejski	3,4	1,7	1,7	1,0	0,8	2,0	1,3	0,6	0,4	-
Debrzno	9,4	4,6	4,8	2,7	2,1	5,6	3,7	1,9	1,1	0,0
miasto	5,3	2,6	2,7	1,5	1,1	3,3	2,1	1,1	0,5	0,0
obszar wiejski	4,1	2,0	2,1	1,2	1,0	2,3	1,6	0,7	0,6	-
Gminy wiejskie										
Człuchów	9,9	5,1	4,8	3,0	2,4	5,8	4,0	1,8	1,1	-
Koczała	3,5	1,7	1,8	1,0	0,7	2,1	1,3	0,8	0,5	-
Przechlewo	6,2	3,1	3,1	1,7	1,3	3,7	2,5	1,2	0,8	-
Rzeczenica	3,8	1,8	1,9	1,1	0,8	2,2	1,5	0,7	0,5	-
POWIAT LĘBORSKI										
Razem	**63,4**	**31,0**	**32,3**	**17,3**	**13,7**	**38,6**	**25,2**	**13,4**	**7,5**	**0,0**
Gminy miejskie										
Lębork	35,3	16,9	18,3	9,0	7,0	21,7	13,8	7,9	4,5	-
Łeba	3,9	1,9	2,0	0,9	0,7	2,4	1,5	1,0	0,6	-
Gminy wiejskie										
Cewice	7,1	3,6	3,5	2,2	1,8	4,2	3,0	1,2	0,6	-
Nowa Wieś Lębor-ska	11,7	5,9	5,8	3,5	2,8	7,0	4,7	2,2	1,2	0,0
Wicko	5,4	2,7	2,7	1,6	1,3	3,2	2,2	1,1	0,5	-

TABL. 3. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI, GRUP WIEKU, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)

WYSZCZE-GÓLNIENIE	Ogółem			W wieku						
				przedprodukcyjnym		produkcyjnym			popro-duk-cyjnym	nieustalo-nym
	ogółem	mężczyźni	kobiety	razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 lata)	mobilnym (18-44 lata)	niemobil-nym (45-59/64 lata)		
	w tysiącach									
PODREGION SŁUPSKI (dok.)										
POWIAT SŁUPSKI										
Razem	**91,6**	**45,7**	**45,9**	**24,8**	**19,3**	**56,3**	**37,2**	**19,1**	**10,6**	**0,0**
Gminy miejskie										
Ustka	16,4	7,9	8,5	3,4	2,6	10,9	6,4	4,5	2,1	0,0
Gminy miejsko-wiejskie										
Kępice	9,7	5,0	4,7	2,7	2,0	5,9	3,9	1,9	1,2	-
miasto	3,9	1,9	2,0	1,0	0,8	2,5	1,6	0,9	0,5	-
obszar wiejski	5,8	3,0	2,7	1,7	1,2	3,4	2,4	1,0	0,7	-
Gminy wiejskie										
Damnica	6,3	3,2	3,1	2,0	1,6	3,6	2,5	1,1	0,7	-
Dębnica Kaszubska	9,2	4,6	4,6	2,6	2,0	5,6	3,8	1,8	1,1	-
Główczyce	9,5	4,8	4,7	2,8	2,2	5,6	3,9	1,7	1,1	-
Kobylnica	9,3	4,7	4,6	2,5	2,0	5,7	3,8	1,9	1,1	-
Potęgowo	7,1	3,6	3,6	2,2	1,7	4,2	2,9	1,3	0,8	-
Słupsk	13,3	6,6	6,7	3,8	3,0	8,3	5,7	2,6	1,3	0,0
Smołdzino	3,5	1,8	1,8	0,9	0,8	2,2	1,4	0,7	0,4	-
Ustka	7,2	3,6	3,6	1,9	1,5	4,4	2,9	1,4	0,9	-
POWIAT m. SŁUPSK										
Razem	**99,9**	**47,2**	**52,7**	**20,9**	**16,0**	**65,1**	**40,5**	**24,5**	**13,9**	**-**
MIASTA NA PRAWACH POWIATU										
Słupsk	99,9	47,2	52,7	20,9	16,0	65,1	40,5	24,5	13,9	-
PODREGION GDAŃSKI										
O G Ó Ł E M ...	**946,3**	**467,7**	**478,6**	**262,5**	**209,1**	**574,7**	**387,7**	**187,0**	**109,0**	**0,0**
POWIAT GDAŃSKI										
Razem	**79,9**	**39,5**	**40,3**	**21,7**	**17,3**	**49,7**	**33,7**	**16,0**	**8,4**	**0,0**
Gminy miejskie										
Pruszcz Gdański	22,7	11,0	11,8	5,2	4,0	14,7	9,6	5,1	2,8	-
Gminy wiejskie										
Cedry Wielkie ...	6,0	3,0	3,0	1,7	1,4	3,6	2,5	1,1	0,6	-
Kolbudy	10,4	5,1	5,3	2,9	2,3	6,6	4,6	2,0	0,9	-
Pruszcz Gdański	15,2	7,6	7,6	4,2	3,4	9,5	6,4	3,1	1,5	0,0
Przywidz	5,0	2,6	2,4	1,5	1,2	3,0	2,1	1,0	0,5	-
Pszczółki	7,5	3,7	3,8	2,1	1,7	4,6	3,2	1,4	0,7	-
Suchy Dąb	3,8	2,0	1,9	1,2	0,9	2,2	1,6	0,6	0,4	-
Trąbki Wielkie	9,2	4,6	4,6	2,9	2,3	5,4	3,8	1,6	1,0	-

TABL. 3. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI, GRUP WIEKU, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)

WYSZCZE-GÓLNIENIE	Ogółem			W wieku						
				przedprodukcyjnym		produkcyjnym			popro-duk-cyjnym	nieustalo-nym
	ogółem	mężczyźni	kobiety	razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 lata)	mobilnym (18-44 lata)	niemobil-nym (45-59/64 lata)		
	w tysiącach									
PODREGION GDAŃSKI (cd.)										
POWIAT KARTUSKI										
Razem	**103,3**	**51,7**	**51,6**	**32,4**	**26,4**	**59,8**	**42,2**	**17,5**	**11,1**	**0,0**
Gminy miejsko-wiejskie										
Kartuzy	30,3	14,9	15,4	8,5	6,8	18,0	12,2	5,8	3,7	0,0
miasto	15,6	7,5	8,2	3,9	3,0	9,6	6,1	3,5	2,1	-
obszar wiejski	14,7	7,4	7,2	4,6	3,8	8,5	6,1	2,4	1,6	0,0
Żukowo	22,6	11,3	11,3	7,1	5,8	13,4	9,5	3,9	2,2	-
miasto	6,0	2,9	3,1	1,7	1,4	3,7	2,6	1,1	0,5	-
obszar wiejski	16,6	8,4	8,2	5,3	4,4	9,7	7,0	2,7	1,6	-
Gminy wiejskie										
Chmielno	6,3	3,2	3,1	2,0	1,7	3,6	2,5	1,1	0,7	-
Przodkowo	6,6	3,3	3,3	2,1	1,7	3,7	2,7	1,0	0,7	-
Sierakowice	15,9	8,0	7,9	5,5	4,5	8,9	6,5	2,4	1,5	-
Somonino	8,7	4,5	4,3	2,9	2,4	4,9	3,6	1,3	0,9	0,0
Stężyca	8,2	4,2	4,0	2,7	2,2	4,6	3,4	1,3	0,8	-
Sulęczyno	4,7	2,3	2,3	1,6	1,3	2,5	1,8	0,7	0,6	-
POWIAT KOŚCIERSKI										
Razem	**65,4**	**32,5**	**32,9**	**18,7**	**15,0**	**38,9**	**26,5**	**12,4**	**7,8**	**0,0**
Gminy miejskie										
Kościerzyna	23,1	11,2	11,9	6,0	4,7	14,3	9,4	5,0	2,8	0,0
Gminy wiejskie										
Dziemiany	3,9	1,9	2,0	1,2	1,0	2,3	1,6	0,7	0,4	-
Karsin	5,9	2,9	3,0	1,7	1,4	3,3	2,2	1,1	0,9	-
Kościerzyna	12,5	6,3	6,2	3,8	3,1	7,4	5,2	2,2	1,3	-
Liniewo	4,6	2,3	2,3	1,3	1,0	2,7	1,8	0,9	0,6	-
Lipusz	3,3	1,7	1,6	1,0	0,8	1,9	1,3	0,5	0,4	-
Nowa Karczma	6,0	3,0	3,0	1,8	1,5	3,5	2,4	1,1	0,6	-
Stara Kieszewa	6,2	3,2	3,0	1,8	1,4	3,6	2,5	1,1	0,8	-
POWIAT KWIDZYŃSKI										
Razem	**79,8**	**39,4**	**40,3**	**21,7**	**17,1**	**49,2**	**32,9**	**16,2**	**8,9**	**0,0**
Gminy miejskie										
Kwidzyn	37,4	18,1	19,3	9,3	7,2	24,0	15,6	8,4	4,1	0,0
Gminy miejsko-wiejskie										
Prabuty	13,1	6,5	6,6	3,6	2,9	7,9	5,4	2,5	1,5	-
miasto	8,3	4,0	4,3	2,2	1,7	5,2	3,5	1,7	1,0	-
obszar wiejski	4,8	2,5	2,4	1,5	1,2	2,8	2,0	0,8	0,6	-
Gminy wiejskie										
Gardeja	8,2	4,1	4,0	2,5	2,0	4,7	3,2	1,5	1,0	-
Kwidzyn	9,9	5,1	4,8	2,9	2,3	5,9	4,2	1,8	1,1	-
Ryjewo	5,7	2,9	2,8	1,6	1,3	3,5	2,3	1,2	0,7	-
Sadlinki	5,4	2,7	2,7	1,7	1,4	3,1	2,2	0,9	0,6	-

TABL. 3. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI, GRUP WIEKU, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)

WYSZCZE-GÓLNIENIE	Ogółem			W wieku						
				przedprodukcyjnym		produkcyjnym				
	ogółem	mężczyźni	kobiety	razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 lata)	mobilnym (18-44 lata)	niemobil-nym (45-59/64 lata)	popro-duk-cyjnym	nieustalo-nym
	w tysiącach									
PODREGION GDAŃSKI (cd.)										
POWIAT MALBORSKI										
Razem	**63,0**	**30,6**	**32,4**	**15,5**	**12,1**	**39,0**	**25,3**	**13,7**	**8,5**	**0,0**
Gminy miejskie										
Malbork	38,5	18,5	20,0	8,8	6,8	24,4	15,4	9,0	5,3	0,0
Gminy miejsko-wiejskie										
Nowy Staw	7,9	3,9	4,0	2,1	1,6	4,7	3,1	1,6	1,1	-
miasto	4,0	1,9	2,1	1,0	0,8	2,4	1,5	0,9	0,6	-
obszar wiejski	4,0	2,0	2,0	1,1	0,9	2,3	1,6	0,7	0,5	-
Gminy wiejskie										
Lichnowy	4,6	2,3	2,3	1,4	1,1	2,7	1,9	0,8	0,5	-
Malbork	3,9	2,0	2,0	1,1	0,9	2,4	1,6	0,7	0,5	-
Miłoradz	3,5	1,7	1,7	1,0	0,8	2,1	1,4	0,7	0,4	-
Stare Pole	4,5	2,3	2,3	1,2	0,9	2,7	1,9	0,8	0,6	-
POWIAT NOWODWORSKI										
Razem	**35,7**	**17,7**	**18,0**	**9,4**	**7,5**	**21,6**	**14,2**	**7,4**	**4,6**	**0,0**
Gminy miejskie										
Krynica Morska	1,3	0,6	0,7	0,3	0,2	0,8	0,5	0,3	0,2	0,0
Gminy miejsko-wiejskie										
Nowy Dwór Gdań-ski	18,0	8,8	9,2	4,8	3,8	11,0	7,3	3,7	2,2	-
miasto	10,1	4,8	5,2	2,5	2,0	6,3	4,0	2,3	1,2	-
obszar wiejski	7,9	4,0	3,9	2,3	1,8	4,7	3,2	1,4	1,0	-
Gminy wiejskie										
Ostaszewo	3,3	1,7	1,6	0,9	0,8	1,9	1,3	0,6	0,5	-
Stegna	9,5	4,8	4,7	2,4	1,9	5,8	3,8	2,0	1,3	-
Sztutowo	3,6	1,8	1,8	1,0	0,8	2,1	1,4	0,8	0,5	-
POWIAT PUCKI										
Razem	**71,5**	**35,4**	**36,0**	**19,9**	**15,9**	**43,7**	**29,7**	**14,0**	**7,9**	**0,0**
Gminy miejskie										
Hel	4,4	2,2	2,2	1,1	0,9	2,9	2,0	0,9	0,4	-
Jastarnia	4,0	1,9	2,1	1,0	0,8	2,5	1,6	0,9	0,5	-
Puck	11,3	5,4	5,9	2,5	1,9	7,1	4,5	2,6	1,7	-
Władysławowo	14,6	7,2	7,5	4,0	3,2	9,1	6,1	3,0	1,5	0,0
Gminy wiejskie										
Kosakowo	7,0	3,5	3,5	2,0	1,6	4,4	3,0	1,4	0,6	-
Krokowa	9,8	4,9	4,9	3,0	2,4	5,7	4,1	1,7	1,0	-
Puck	20,4	10,3	10,1	6,3	5,1	12,0	8,5	3,5	2,1	-

TABL. 3. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI, GRUP WIEKU, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)

WYSZCZE-GÓLNIENIE	Ogółem			W wieku						
				przedprodukcyjnym		produkcyjnym			popro-duk-cyjnym	nieustalo-nym
	ogółem	mężczyźni	kobiety	razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 lata)	mobilnym (18-44 lata)	niemobil-nym (45-59/64 lata)		
	w tysiącach									
PODREGION GDAŃSKI (cd.)										
POWIAT STAROGARDZKI										
Razem	**120,6**	**59,2**	**61,3**	**33,5**	**26,5**	**72,3**	**48,6**	**23,7**	**14,8**	**-**
Gminy miejskie										
Czarna Woda	3,2	1,6	1,6	0,9	0,7	1,9	1,2	0,7	0,5	-
Skórcz	3,4	1,7	1,8	1,0	0,8	2,1	1,5	0,6	0,4	-
Starogard Gdański	49,0	23,7	25,4	12,1	9,4	30,5	19,5	11,0	6,4	-
Gminy miejsko-wiejskie										
Skarszewy	13,6	6,7	6,9	4,1	3,2	8,0	5,6	2,4	1,5	-
miasto	6,6	3,2	3,4	2,0	1,5	3,9	2,8	1,2	0,7	-
obszar wiejski	7,0	3,5	3,5	2,2	1,7	4,1	2,9	1,2	0,8	-
Gminy wiejskie										
Bobowo	2,8	1,4	1,4	0,8	0,7	1,6	1,1	0,5	0,3	-
Kaliska	5,0	2,5	2,5	1,5	1,2	2,9	2,1	0,8	0,6	-
Lubichowo	5,6	2,8	2,9	1,6	1,3	3,2	2,2	1,0	0,7	-
Osieczna	2,8	1,4	1,4	0,8	0,7	1,6	1,1	0,5	0,4	-
Osiek	2,5	1,2	1,2	0,6	0,5	1,4	0,9	0,5	0,4	-
Skórcz	4,5	2,3	2,3	1,3	1,1	2,7	1,8	0,9	0,5	-
Smętowo Granicz-ne	5,2	2,6	2,6	1,5	1,2	3,1	2,1	1,0	0,7	-
Starogard Gdański	12,2	6,2	6,0	3,9	3,1	7,2	5,1	2,1	1,1	-
Zblewo	10,6	5,2	5,4	3,3	2,7	6,1	4,3	1,7	1,2	-
POWIAT SZTUMSKI										
Razem	**42,0**	**20,8**	**21,3**	**11,9**	**9,3**	**25,4**	**17,1**	**8,3**	**4,7**	**-**
Gminy miejsko-wiejskie										
Dzierzgoń	9,6	4,8	4,8	2,8	2,2	5,7	3,9	1,8	1,1	-
miasto	5,7	2,8	2,9	1,6	1,3	3,4	2,3	1,1	0,7	-
obszar wiejski	3,9	2,0	1,9	1,2	1,0	2,2	1,5	0,7	0,5	-
Sztum	17,9	8,7	9,2	4,8	3,7	11,3	7,4	3,9	1,9	-
miasto	10,3	4,9	5,4	2,5	1,9	6,6	4,2	2,4	1,2	-
obszar wiejski	7,6	3,8	3,8	2,3	1,8	4,6	3,2	1,4	0,7	-
Gminy wiejskie										
Mikołajki Pomor-skie	3,7	1,9	1,8	1,1	0,9	2,2	1,5	0,6	0,4	-
Stary Dzierzgoń	4,1	2,1	2,1	1,2	1,0	2,3	1,6	0,8	0,6	-
Stary Targ	6,6	3,3	3,3	2,0	1,6	4,0	2,8	1,2	0,7	-

TABL. 3. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI, GRUP WIEKU, PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (dok.)

WYSZCZE-GÓLNIENIE	Ogółem			W wieku						
				przedprodukcyjnym		produkcyjnym				
	ogółem	mężczyźni	kobiety	razem (0-17 lat)	w tym 0-14 lat	razem (18-59/64 lata)	mobilnym (18-44 lata)	niemobil-nym (45-59/64 lata)	popro-duk-cyjnym	nieustalo-nym
	w tysiącach									
PODREGION GDAŃSKI (dok.)										
POWIAT TCZEWSKI										
Razem	**111,7**	**54,6**	**57,2**	**29,0**	**23,0**	**69,1**	**45,5**	**23,6**	**13,6**	**0,0**
Gminy miejskie										
Tczew	59,9	28,7	31,2	14,2	11,2	38,0	24,1	13,9	7,7	0,0
Gminy miejsko-wiejskie										
Gniew	15,8	7,8	8,0	4,3	3,4	9,5	6,4	3,1	2,0	-
miasto	6,9	3,3	3,6	1,7	1,3	4,3	2,7	1,6	0,9	-
obszar wiejski	8,8	4,5	4,4	2,6	2,1	5,2	3,6	1,6	1,0	-
Pelplin	16,5	8,2	8,3	4,6	3,6	10,0	6,9	3,2	1,8	-
miasto	8,5	4,2	4,3	2,1	1,7	5,3	3,5	1,8	1,1	-
obszar wiejski	7,9	3,9	4,0	2,4	2,0	4,7	3,4	1,3	0,8	-
Gminy wiejskie										
Morzeszczyn	3,8	1,9	1,9	1,2	1,0	2,2	1,5	0,7	0,4	-
Subkowy	5,1	2,6	2,5	1,6	1,3	3,0	2,1	0,9	0,5	-
Tczew	10,8	5,4	5,4	3,2	2,5	6,4	4,5	1,9	1,2	-
POWIAT WEJHEROWSKI										
Razem	**173,5**	**86,2**	**87,3**	**48,8**	**39,1**	**106,1**	**71,9**	**34,1**	**18,6**	**0,0**
Gminy miejskie										
Reda	17,5	8,6	8,8	5,1	3,9	11,2	7,7	3,6	1,2	0,0
Rumia	43,7	21,5	22,2	10,6	8,4	28,2	18,3	9,9	4,9	0,0
Wejherowo	45,0	21,8	23,2	11,1	8,8	27,7	18,0	9,7	6,2	0,0
Gminy wiejskie										
Choczewo	5,5	2,9	2,7	1,6	1,2	3,3	2,2	1,0	0,7	-
Gniewino	6,5	3,4	3,1	2,1	1,7	3,8	2,7	1,1	0,6	-
Linia	5,5	2,8	2,7	1,9	1,5	3,1	2,2	0,9	0,6	-
Luzino	11,7	5,9	5,8	4,0	3,4	6,7	5,0	1,7	1,0	-
Łęczyce	10,9	5,5	5,4	3,4	2,7	6,5	4,5	2,0	1,0	-
Szemud	11,2	5,8	5,5	3,8	3,1	6,3	4,5	1,8	1,1	-
Wejherowo	15,9	8,0	7,9	5,2	4,3	9,3	6,8	2,5	1,4	0,0
PODREGION GDAŃSK-GDYNIA-SOPOT										
Razem	**756,7**	**360,2**	**396,5**	**140,3**	**109,2**	**490,5**	**303,3**	**187,2**	**125,2**	**0,8**
MIASTA NA PRAWACH POWIATU										
Gdańsk	461,3	219,5	241,8	85,6	66,7	300,3	186,8	113,5	75,0	0,5
Gdynia	253,5	121,5	132,0	48,1	37,5	164,0	100,9	63,1	41,0	0,3
Sopot	41,9	19,3	22,7	6,6	5,1	26,2	15,6	10,6	9,2	-

TABL. 4. LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, GRUP WIEKU ORAZ PŁCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Poziom wykształcenia								
		wyższe	policealne	średnie				podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalony
				razem	zawodowe	ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe			
	W TYSIĄCACH									
O G Ó Ł E M ...	**1830,7**	**199,9**	**56,1**	**962,3**	**344,5**	**180,0**	**437,8**	**522,1**	**50,5**	**39,9**
13-14 lat	67,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	48,2	19,2	0,1
15-19	190,9	0,0	0,0	40,7	7,3	15,3	18,1	138,5	7,7	4,0
20-24	183,6	10,7	7,3	141,4	47,7	46,3	47,4	18,5	0,8	5,0
25-29	172,0	36,2	7,8	107,1	38,9	16,6	51,6	15,7	0,7	4,5
30-34	143,9	25,0	5,3	94,1	33,2	11,2	49,7	14,9	0,6	3,9
35-39	139,6	20,6	5,2	93,6	34,2	9,9	49,5	16,0	0,6	3,5
40-44	164,1	21,3	7,6	109,4	40,4	12,1	56,9	21,0	0,8	4,0
45-49	177,6	22,2	7,3	111,0	40,7	14,7	55,5	32,3	0,9	4,0
50-54	162,0	20,5	5,7	96,2	36,3	14,2	45,8	35,4	0,9	3,3
55-59	95,8	13,4	3,8	48,7	18,2	9,1	21,5	27,3	0,7	1,9
60-64	88,6	10,5	2,5	37,9	15,1	7,8	15,0	35,0	1,3	1,4
65-69	84,1	8,6	1,5	34,3	14,6	7,7	11,9	35,6	3,0	1,2
70-74	70,7	6,0	1,0	24,0	9,6	6,4	8,0	33,7	5,1	0,9
75-79	48,6	3,2	0,6	13,7	4,8	5,0	3,8	26,7	3,8	0,7
80 lat i więcej	40,8	1,7	0,5	10,1	3,4	3,7	3,1	23,4	4,2	0,9
Wiek nieustalony	0,9	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7
	W ODSETKACH									
O G Ó Ł E M ...	**100,0**	**10,9**	**3,1**	**52,6**	**18,8**	**9,8**	**23,9**	**28,5**	**2,8**	**2,2**
Mężczyźni	100,0	10,5	1,6	57,2	19,5	6,6	31,2	25,9	2,5	2,2
Kobiety	100,0	11,3	4,4	48,2	18,2	12,9	17,2	30,9	3,0	2,1
Miasta	**100,0**	**13,8**	**3,7**	**54,6**	**21,2**	**12,2**	**21,2**	**23,0**	**2,0**	**2,8**
Mężczyźni	100,0	13,7	2,0	59,0	22,8	8,3	27,8	20,4	1,8	3,0
Kobiety	100,0	13,9	5,3	50,6	19,8	15,7	15,2	25,3	2,2	2,7
Wieś	**100,0**	**4,2**	**1,5**	**47,9**	**13,2**	**4,3**	**30,3**	**41,3**	**4,5**	**0,7**
Mężczyźni	100,0	3,5	0,7	53,3	12,2	2,6	38,5	37,9	4,0	0,6
Kobiety	100,0	4,9	2,3	42,4	14,3	6,0	22,1	44,7	5,1	0,7

TABL. 5. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE WEDŁUG GRUP WIEKU, PŁCI I KATEGORII NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym w wieku							
		0-15 lat	16-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75 lat i więcej
	w tysiącach								
	O G Ó Ł E M								
O G Ó Ł E M	**301,6**	**13,0**	**12,7**	**15,2**	**26,0**	**66,4**	**62,1**	**61,0**	**45,2**
Osoby odczuwające ograniczenie sprawności:									
całkowite	47,0	2,3	2,1	2,1	3,1	7,3	7,7	11,0	11,2
poważne	159,5	7,4	6,3	6,3	12,8	34,1	31,6	34,5	26,6
Osoby nieodczuwające ograniczenia sprawności	95,1	3,3	4,3	6,8	10,1	25,0	22,9	15,4	7,3

TABL. 5. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE WEDŁUG GRUP WIEKU, PŁCI I KATEGORII NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym w wieku							
		0-15 lat	16-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75 lat i więcej
	w tysiącach								
O G Ó Ł E M (dok.)									
Niepełnosprawne prawnie	**251,0**	**8,7**	**10,5**	**13,7**	**22,9**	**60,0**	**55,9**	**48,9**	**30,6**
O znacznym stopniu niepełnosprawności	69,9	-	2,8	3,7	4,4	8,3	9,6	20,8	20,4
O umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	75,4	-	3,9	4,6	7,1	18,1	19,9	15,8	6,1
O lekkim stopniu niepełnosprawności	84,0	-	2,9	4,8	10,1	29,4	23,0	10,8	3,0
O nieustalonej treści	13,1	-	0,8	0,6	1,3	4,2	3,5	1,6	1,1
W wieku 0-15 lat z uprawnieniami do zasiłku pielęgnacyjnego	8,7	8,7	-	-	-	-	-	-	-
Niepełnosprawne tylko biologicznie	**50,6**	**4,3**	**2,2**	**1,6**	**3,1**	**6,4**	**6,3**	**12,0**	**14,7**
Z całkowitym ograniczeniem sprawności	6,6	0,9	0,3	0,1	0,2	0,4	0,5	1,2	2,9
Z poważnym ograniczeniem sprawności	43,9	3,4	1,9	1,4	2,9	6,0	5,7	10,9	11,8
MĘŻCZYŹNI									
RAZEM	**143,8**	**7,5**	**7,3**	**8,7**	**14,3**	**33,3**	**32,1**	**26,4**	**14,2**
Odczuwający ograniczenie sprawności:									
całkowite	22,2	1,3	1,2	1,3	1,8	3,9	4,2	5,1	3,5
poważne	74,6	4,4	3,7	3,7	7,2	17,2	16,1	14,3	8,1
Nieodczuwający ograniczenia sprawności	47,1	1,8	2,4	3,7	5,4	12,2	11,9	7,0	2,7
Niepełnosprawni prawnie	**123,7**	**5,0**	**6,0**	**7,7**	**12,6**	**30,2**	**29,6**	**22,1**	**10,6**
O znacznym stopniu niepełnosprawności	31,7	-	1,6	2,1	2,4	4,2	4,9	9,4	7,1
O umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	37,9	-	2,2	2,5	3,9	9,3	10,6	7,3	2,2
O lekkim stopniu niepełnosprawności	42,9	-	1,7	2,9	5,6	14,6	12,2	4,8	1,1
O nieustalonej treści	6,3	-	0,5	0,3	0,7	2,0	1,9	0,6	0,2
W wieku 0-15 lat z uprawnieniami do zasiłku pielęgnacyjnego	5,0	5,0	-	-	-	-	-	-	-
Niepełnosprawni tylko biologicznie	**20,1**	**2,5**	**1,4**	**0,9**	**1,7**	**3,1**	**2,5**	**4,3**	**3,6**
Z całkowitym ograniczeniem sprawności	2,5	0,5	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,5	0,7
Z poważnym ograniczeniem sprawności	17,6	2,0	1,2	0,9	1,6	2,9	2,3	3,8	2,9
KOBIETY									
RAZEM	**157,8**	**5,5**	**5,4**	**6,5**	**11,7**	**33,1**	**30,0**	**34,6**	**31,0**
Odczuwające ograniczenie sprawności:									
całkowite	24,8	1,1	0,9	0,9	1,4	3,4	3,5	5,9	7,8
poważne	84,9	3,0	2,5	2,6	5,6	16,9	15,5	20,2	18,6
Nieodczuwające ograniczenia sprawności	48,0	1,4	1,9	3,1	4,7	12,8	11,0	8,4	4,6
Niepełnosprawne prawnie	**127,3**	**3,7**	**4,5**	**5,9**	**10,3**	**29,8**	**26,3**	**26,8**	**20,0**
O znacznym stopniu niepełnosprawności	38,2	-	1,2	1,6	1,9	4,0	4,7	11,3	13,3
O umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	37,5	-	1,7	2,1	3,3	8,9	9,2	8,5	3,9
O lekkim stopniu niepełnosprawności	41,1	-	1,2	2,0	4,5	14,8	10,7	6,0	1,9
O nieustalonej treści	6,8	-	0,4	0,3	0,6	2,1	1,6	1,0	0,8
W wieku 0-15 lat z uprawnieniami do zasiłku pielęgnacyjnego	3,7	3,7	-	-	-	-	-	-	-
Niepełnosprawne tylko biologicznie	**30,5**	**1,8**	**0,9**	**0,6**	**1,4**	**3,3**	**3,8**	**7,7**	**11,0**
Z całkowitym ograniczeniem sprawności	4,2	0,4	0,2	0,1	0,1	0,2	0,3	0,7	2,2
Z poważnym ograniczeniem sprawności	26,3	1,4	0,7	0,5	1,3	3,1	3,4	7,0	8,8

TABL. 6. LUDNOŚĆ WEDŁUG OKRESU ZAMIESZKIWANIA I GRUP WIEKU

GRUPY WIEKU	Ogółem	Zamieszkała od urodzenia	Przybyła do miejscowości aktualnego zamieszkania					Nie ustalono od kiedy mieszka
			razem	w 1988 r. i wcześniej	w latach 1989-2002			
					razem	z kraju	z zagranicy	
	w tysiącach							
O G Ó Ł E M	**2179,9**	**1179,8**	**960,8**	**699,9**	**260,9**	**254,5**	**6,4**	**39,3**
0-14 lat	416,6	367,0	43,8	2,1	41,7	40,5	1,2	5,9
15-24	374,5	277,9	89,5	40,2	49,3	48,5	0,8	7,1
25-44	619,6	325,8	280,1	157,2	122,9	120,3	2,5	13,7
45-59	435,5	152,7	274,9	244,3	30,6	29,4	1,2	7,8
60-74	243,5	43,9	196,6	185,5	11,1	10,7	0,4	3,0
75 lat i więcej	89,4	12,3	75,8	70,6	5,2	5,1	0,2	1,3
Wiek nieustalony	0,9	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,6

TABL. 7. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG GRUP WIEKU

GRUPY WIEKU	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
O G Ó Ł E M	**1763,3**	**956,7**	**743,2**	**213,5**	**747,6**	**59,0**	**56,1**	**43,6**	**22,3**
15-17	111,4	4,3	3,3	1,0	105,7	1,4	3,9	3,0	23,3
18-19	79,5	21,6	9,3	12,3	55,8	2,1	27,9	12,0	56,9
20-24	183,6	119,1	71,9	47,2	56,9	7,7	67,7	40,8	39,6
25-29	172,0	140,3	108,3	32,0	23,9	7,9	85,5	66,0	22,8
30-34	143,9	119,0	95,9	23,2	18,1	6,8	86,8	69,9	19,5
35-39	139,6	115,7	93,5	22,1	17,5	6,4	86,9	70,3	19,1
40-44	164,1	134,4	108,4	26,0	22,9	6,9	85,5	68,9	19,3
45-49	177,6	137,0	111,2	25,8	34,3	6,4	80,0	64,9	18,9
50-54	162,0	102,7	86,0	16,7	54,2	5,1	65,4	54,8	16,3
55-59	95,8	37,7	32,6	5,1	55,2	2,9	40,6	35,0	13,6
60-64	88,6	14,8	13,3	1,5	71,5	2,3	17,2	15,4	10,0
65-69	84,1	6,5	6,1	0,4	75,7	1,9	8,0	7,4	6,8
70-74	70,7	2,6	2,5	0,1	67,8	0,3	3,8	3,5	5,6
75 lat i więcej	89,4	0,9	0,9	-	88,2	0,3	1,0	1,0	-
Wiek nieustalony	0,9	0,1	0,1	0,0	0,1	0,7	59,0	50,7	13,9
Z ogółem w wieku:									
przedprodukcyjnym	111,4	4,3	3,3	1,0	105,7	1,4	3,9	3,0	23,3
produkcyjnym	1358,6	937,5	726,0	211,6	368,0	53,1	71,8	55,6	22,6
mobilnym	882,7	650,0	487,2	162,8	194,9	37,7	76,9	57,7	25,0
niemobilnym	476,0	287,5	238,7	48,8	173,0	15,4	62,4	51,8	17,0
poprodukcyjnym	292,4	14,7	13,8	0,9	273,9	3,8	5,1	4,8	6,4

TABL. 8. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I PŁCI

POZIOM WYKSZTAŁCENIA	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
O G Ó Ł E M									
O G Ó Ł E M	**1763,3**	**956,7**	**743,2**	**213,5**	**747,6**	**59,0**	**56,1**	**43,6**	**22,3**
Wyższe	199,9	158,3	147,7	10,6	38,3	3,3	80,5	75,1	6,7
Policealne	56,1	40,2	34,1	6,2	14,8	1,1	73,1	61,9	15,3

TABL. 8. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I PŁCI (dok.)

POZIOM WYKSZTAŁCENIA	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
O G Ó Ł E M (dok.)									
Średnie zawodowe	344,5	236,8	193,9	42,9	101,8	5,9	69,9	57,3	18,1
Średnie ogólnokształcące	180,0	86,9	66,2	20,8	89,3	3,7	49,3	37,5	23,9
Zasadnicze zawodowe	437,8	307,5	222,3	85,1	123,3	7,0	71,4	51,6	27,7
Podstawowe ukończone	473,9	124,4	77,4	47,0	345,7	3,8	26,5	16,5	37,8
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	31,3	1,7	1,0	0,7	29,3	0,2	5,5	3,1	43,1
Nieustalony poziom wykształcenia	39,8	0,9	0,7	0,2	4,9	34,0	14,8	12,0	18,9
MĘŻCZYŹNI									
RAZEM	**848,1**	**521,0**	**412,1**	**108,9**	**298,2**	**28,8**	**63,6**	**50,3**	**20,9**
Wyższe	92,8	74,3	69,8	4,5	17,1	1,4	81,3	76,4	6,1
Policealne	14,3	11,0	9,4	1,6	3,0	0,3	78,4	67,0	14,6
Średnie zawodowe	172,0	126,6	106,7	19,9	42,6	2,8	74,8	63,1	15,7
Średnie ogólnokształcące	57,8	30,6	24,2	6,5	26,1	1,1	54,0	42,6	21,1
Zasadnicze zawodowe	275,1	209,2	157,7	51,5	61,7	4,2	77,2	58,2	24,6
Podstawowe ukończone	204,6	67,8	43,4	24,3	135,1	1,7	33,4	21,4	35,9
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	11,9	1,1	0,6	0,5	10,7	0,1	9,2	5,1	45,1
Nieustalony poziom wykształcenia	19,8	0,5	0,4	0,1	2,1	17,1	19,9	16,4	17,3
KOBIETY									
RAZEM	**915,1**	**435,6**	**331,1**	**104,6**	**449,3**	**30,2**	**49,2**	**37,4**	**24,0**
Wyższe	107,1	84,0	77,9	6,1	21,2	1,8	79,8	74,1	7,2
Policealne	41,8	29,3	24,7	4,6	11,8	0,8	71,3	60,2	15,6
Średnie zawodowe	172,5	110,2	87,2	23,0	59,3	3,0	65,0	51,4	20,9
Średnie ogólnokształcące	122,2	56,3	42,0	14,3	63,2	2,6	47,1	35,1	25,4
Zasadnicze zawodowe	162,7	98,3	64,7	33,6	61,7	2,8	61,4	40,4	34,2
Podstawowe ukończone	269,4	56,6	33,9	22,7	210,6	2,1	21,2	12,7	40,1
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	19,4	0,6	0,4	0,2	18,7	0,1	3,2	2,0	39,6
Nieustalony poziom wykształcenia	20,1	0,3	0,3	0,1	2,8	16,9	10,6	8,3	21,4

TABL. 9. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
WOJEWÓDZTWO ...	**1763,3**	**956,7**	**743,2**	**213,5**	**747,6**	**59,0**	**56,1**	**43,6**	**22,3**
Miasta	1237,5	663,2	525,7	137,6	524,1	50,2	55,9	44,3	20,7
Wieś	525,7	293,5	217,5	76,0	223,5	8,8	56,8	42,1	25,9

TABL. 9. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
Podregion słupski	**378,6**	**208,6**	**148,5**	**60,2**	**161,4**	**8,6**	**56,4**	**40,1**	**28,8**
Powiaty:									
bytowski	57,8	32,7	22,9	9,8	23,6	1,4	58,1	40,7	30,0
chojnicki	70,2	38,6	28,6	10,0	30,4	1,2	55,9	41,4	26,0
człuchowski	44,8	24,7	17,1	7,6	19,3	0,8	56,2	38,8	30,8
lęborski	49,6	27,4	18,4	9,1	21,1	1,1	56,5	37,8	33,1
słupski	72,3	39,3	27,0	12,3	31,8	1,2	55,3	38,0	31,2
Miasta na prawach powiatu:									
Słupsk	83,9	45,9	34,5	11,4	35,2	2,9	56,6	42,6	24,8
Podregion gdański	**737,2**	**406,0**	**311,2**	**94,8**	**313,2**	**18,0**	**56,4**	**43,3**	**23,4**
Powiaty:									
gdański	62,6	35,1	28,5	6,6	25,5	2,0	57,9	47,0	18,8
kartuski	76,9	44,4	36,5	7,9	31,3	1,3	58,7	48,2	17,8
kościerski	50,4	27,8	21,5	6,3	21,5	1,1	56,4	43,6	22,6
kwidzyński	62,7	35,4	26,6	8,8	25,9	1,5	57,8	43,4	24,8
malborski	50,9	27,1	18,9	8,1	22,7	1,0	54,4	38,0	30,1
nowodworski	28,2	15,5	10,8	4,7	12,1	0,5	56,1	39,1	30,3
pucki	55,6	30,3	24,5	5,7	24,3	1,1	55,5	44,9	19,0
starogardzki	94,0	50,8	37,7	13,0	40,8	2,5	55,4	41,2	25,7
sztumski	32,7	17,3	11,5	5,8	14,3	1,1	54,8	36,4	33,5
tczewski	88,7	47,0	34,3	12,6	39,2	2,5	54,5	39,8	26,9
wejherowski	134,4	75,5	60,3	15,2	55,6	3,4	57,6	46,0	20,1
Podregion Gdańsk--Gdynia-Sopot	**647,5**	**342,1**	**283,5**	**58,6**	**272,9**	**32,5**	**55,6**	**46,1**	**17,1**
Miasta na prawach powiatu:									
Gdańsk	394,6	208,1	172,1	36,0	164,9	21,6	55,8	46,1	17,3
Gdynia	216,0	116,4	96,8	19,6	91,8	7,8	55,9	46,5	16,8
Sopot	36,9	17,6	14,6	2,9	16,3	3,0	51,9	43,2	16,8

TABL. 10. LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA, GRUP WIEKU I PŁCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Główne źródło utrzymania ludności									
		dochody z pracy			niezarobkowe źródło				dochody z własności	na utrzymaniu	nieustalone źródło
		najemnej	na rachunek własny [a)]		emerytura	renta	zasiłek dla bezrobotnych	pozostałe niezarobkowe źródło			
			razem	w tym w swoim gospodarstwie rolnym (działce rolnej)							
	w tysiącach										
O G Ó Ł E M	**2179,9**	**585,6**	**126,1**	**41,9**	**258,1**	**188,0**	**40,6**	**68,9**	**1,6**	**873,9**	**37,0**
w wieku:											
19 lat i mniej	607,5	6,8	1,0	0,7	-	5,6	0,3	7,0	0,0	578,7	8,3
20-29	355,6	155,2	18,5	6,3	-	10,8	13,5	14,4	0,2	134,0	9,1
30-39	283,4	156,2	33,8	11,2	0,3	9,5	9,2	10,7	0,4	57,5	5,8
40-49	341,8	172,8	46,2	15,2	4,7	28,3	11,2	12,9	0,6	58,3	6,9
50-59	257,8	87,5	23,0	7,2	34,1	54,6	6,3	18,8	0,4	29,2	3,9
60-64	88,6	5,6	2,3	0,8	51,3	21,2	0,3	2,2	0,0	4,8	0,9
65 lat i więcej	244,3	1,5	1,2	0,6	167,7	58,1	-	3,0	0,0	11,0	1,8
Nieustalonym	0,9	0,1	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,4	0,3

TABL. 10. LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA, GRUP WIEKU I PŁCI (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Główne źródło utrzymania ludności									
		dochody z pracy			niezarobkowe źródło				dochody z własności	na utrzymaniu	nieustalone źródło
		najemnej	na rachunek własny [a)]		emerytura	renta	zasiłek dla bezrobotnych	pozostałe niezarobkowe źródło			
			razem	w tym w swoim gospodarstwie rolnym (działce rolnej)							
	w tysiącach										
W tym mężczyźni	**1061,7**	**314,6**	**82,1**	**24,7**	**113,1**	**73,5**	**24,5**	**29,3**	**1,1**	**405,2**	**18,1**
w wieku:											
19 lat i mniej	310,6	3,7	0,7	0,5	-	2,8	0,2	3,6	0,0	295,6	4,2
20-29	179,4	85,5	12,3	3,9	-	5,4	8,5	3,5	0,1	59,7	4,3
30-39	143,5	86,2	21,9	6,1	0,3	5,1	5,2	3,2	0,3	18,5	2,9
40-49	168,7	86,7	29,2	8,7	2,9	14,1	6,3	5,5	0,4	20,1	3,4
50-59	124,5	47,2	15,3	4,6	9,5	25,9	4,0	10,9	0,3	9,5	2,0
60-64	40,5	4,1	1,7	0,6	21,2	9,9	0,3	1,8	0,0	1,0	0,4
65 lat i więcej	94,0	1,1	0,8	0,4	79,2	10,5	-	0,8	0,0	0,7	0,8
Nieustalonym	0,4	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,2	0,1

a) Łącznie z dochodami z najmu.

TABL. 11. GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG LICZBY OSÓB W GOSPODARSTWIE, PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa domowe według liczby osób					Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym
		1	2	3	4	5 i więcej	
	w tysiącach						
O G Ó Ł E M	**755,2**	**181,6**	**173,9**	**153,8**	**140,3**	**105,6**	**2,86**
Miasta	557,3	150,3	138,1	117,4	98,3	53,3	2,63
Wieś	197,9	31,2	35,8	36,5	42,0	52,3	3,50
Podregion słupski	**156,2**	**33,2**	**34,2**	**31,3**	**30,9**	**26,6**	**3,03**
miasta	95,8	23,2	23,1	20,3	18,3	10,9	2,76
wieś	60,4	10,0	11,1	11,0	12,6	15,6	3,45
Powiaty:							
bytowski	22,2	3,9	4,2	4,1	4,7	5,3	3,36
miasta	9,4	1,9	2,1	1,9	2,0	1,4	2,97
wieś	12,8	2,0	2,1	2,2	2,7	3,8	3,64
chojnicki	27,4	4,8	5,4	5,4	5,8	5,9	3,28
miasta	17,5	3,4	3,8	3,7	3,8	2,9	3,03
wieś	9,8	1,4	1,6	1,7	2,1	3,1	3,71
człuchowski	17,7	3,2	3,8	3,4	3,7	3,6	3,19
miasta	8,6	1,7	2,0	1,9	1,8	1,3	2,96
wieś	9,0	1,5	1,8	1,5	1,9	2,3	3,41
lęborski	20,9	4,3	4,6	4,2	4,4	3,4	3,01
miasta	13,7	3,1	3,3	2,9	2,8	1,7	2,82
wieś	7,2	1,2	1,3	1,4	1,6	1,7	3,36
słupski	29,1	5,7	6,2	5,9	5,9	5,4	3,12
miasta	7,5	1,8	2,0	1,7	1,4	0,7	2,68
wieś	21,5	3,9	4,3	4,2	4,4	4,8	3,28

TABL. 11. GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG LICZBY OSÓB W GOSPODARSTWIE, PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gospodarstwa domowe według liczby osób					Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym
		1	2	3	4	5 i więcej	
	w tysiącach						
Podregion słupski (dok.)							
Miasta na prawach powiatu:							
Słupsk	39,0	11,2	10,0	8,3	6,5	3,0	2,52
Podregion gdański	**294,7**	**54,2**	**60,8**	**59,8**	**61,9**	**58,0**	**3,19**
miasta	157,2	32,9	36,1	34,4	32,5	21,3	2,91
wieś	137,5	21,2	24,7	25,5	29,4	36,7	3,51
Powiaty:							
gdański	25,2	4,4	5,2	5,3	5,5	4,7	3,17
miasta	7,9	1,6	1,9	1,8	1,7	0,9	2,85
wieś	17,2	2,8	3,3	3,5	3,8	3,8	3,31
kartuski	29,1	4,5	5,2	5,2	6,3	7,9	3,54
miasta	7,1	1,4	1,6	1,5	1,5	1,1	2,99
wieś	22,0	3,1	3,6	3,8	4,7	6,8	3,71
kościerski	18,8	3,0	3,5	3,6	4,0	4,8	3,46
miasta	7,4	1,3	1,6	1,6	1,6	1,3	3,11
wieś	11,4	1,6	1,9	2,0	2,4	3,5	3,69
kwidzyński	25,3	4,9	5,4	5,0	5,3	4,7	3,13
miasta	15,5	3,2	3,6	3,3	3,3	2,1	2,92
wieś	9,7	1,7	1,8	1,7	2,0	2,6	3,47
malborski	21,7	4,8	5,2	4,5	4,1	3,1	2,88
miasta	15,5	3,7	3,9	3,3	2,9	1,7	2,72
wieś	6,3	1,2	1,3	1,2	1,3	1,4	3,25
nowodworski	11,3	2,2	2,4	2,2	2,3	2,2	3,12
miasta	4,0	0,9	0,9	0,9	0,8	0,5	2,82
wieś	7,4	1,4	1,5	1,4	1,5	1,7	3,28
pucki	21,9	3,7	4,5	4,6	4,8	4,4	3,25
miasta	11,4	2,3	2,6	2,4	2,4	1,7	2,97
wieś	10,5	1,3	1,9	2,1	2,5	2,7	3,54
starogardzki	37,6	7,2	7,8	7,4	7,6	7,6	3,17
miasta	21,0	4,6	4,7	4,4	4,2	3,1	2,93
wieś	16,6	2,7	3,0	3,0	3,5	4,4	3,48
sztumski	13,1	2,5	2,7	2,6	2,7	2,6	3,18
miasta	5,4	1,1	1,2	1,2	1,1	0,8	2,93
wieś	7,7	1,4	1,5	1,4	1,6	1,8	3,36
tczewski	36,5	7,5	7,9	7,7	7,3	6,0	3,03
miasta	26,2	5,8	6,1	5,8	5,2	3,3	2,85
wieś	10,3	1,7	1,8	1,9	2,2	2,7	3,50
wejherowski	54,2	9,4	11,0	11,6	12,1	10,1	3,19
miasta	35,8	7,0	7,9	8,1	7,9	4,8	2,95
wieś	18,4	2,4	3,1	3,6	4,1	5,3	3,65
Podregion Gdańsk--Gdynia-Sopot	**304,3**	**94,3**	**78,9**	**62,7**	**47,4**	**21,1**	**2,45**
Miasta na prawach powiatu:							
Gdańsk	184,1	56,9	47,7	37,7	28,4	13,3	2,45
Gdynia	101,3	29,8	26,3	21,6	16,8	6,8	2,48
Sopot	18,9	7,6	4,8	3,3	2,2	1,0	2,18

TABL. 12. RODZINY WEDŁUG TYPU I LICZBY DZIECI DO LAT 24 POZOSTAJĄCYCH NA UTRZYMANIU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Rodziny bez dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu	Rodziny według liczby dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu				
			razem	1	2	3	4 i więcej
	w tysiącach						
O G Ó Ł E M	**460,1**	**106,6**	**353,5**	**133,7**	**140,7**	**52,1**	**27,1**
Małżeństwa	333,2	56,4	276,8	91,1	117,8	44,7	23,3
Partnerzy	8,1	0,7	7,4	3,7	2,1	0,9	0,7
Samotne matki	105,5	42,4	63,1	35,4	19,0	5,8	2,8
Samotni ojcowie	13,3	7,1	6,2	3,5	1,8	0,6	0,3
Miasta	**314,2**	**77,1**	**237,2**	**101,0**	**97,6**	**28,7**	**9,9**
Małżeństwa	219,2	40,2	179,0	67,2	79,9	23,8	8,1
Partnerzy	5,5	0,5	5,0	2,7	1,4	0,5	0,3
Samotne matki	79,7	31,1	48,6	28,2	14,9	4,0	1,4
Samotni ojcowie	9,8	5,2	4,6	2,8	1,3	0,4	0,1
Wieś	**145,9**	**29,5**	**116,4**	**32,7**	**43,2**	**23,4**	**17,2**
Małżeństwa	114,0	16,2	97,8	23,9	37,9	20,9	15,2
Partnerzy	2,6	0,2	2,4	1,0	0,7	0,4	0,4
Samotne matki	25,8	11,3	14,5	7,2	4,2	1,8	1,4
Samotni ojcowie	3,5	1,9	1,6	0,7	0,5	0,2	0,2

TABL. 13. MIESZKANIA ZAMIESZKANE WEDŁUG RODZAJU PODMIOTÓW BĘDĄCYCH WŁAŚCICIELAMI MIESZKAŃ

WYSZCZE-GÓLNIENIE	Ogółem	Mieszkania stanowiące własność							
		osób fi-zycz-nych	spółdzielni mieszka-niowych		gmin	Skarbu Państwa	zakładów pracy	towa-rzystw budownic-twa spo-łecznego	innych podmio-tów
			mieszka-nia własnościowe	mieszka-nia loka-torskie					
	W TYSIĄCACH								
O G Ó Ł E M ...	**658,9**	**326,5**	**150,2**	**58,7**	**89,4**	**17,0**	**13,2**	**2,6**	**1,4**
Miasta	**488,3**	**175,7**	**148,4**	**57,2**	**84,1**	**12,4**	**7,3**	**2,5**	**0,9**
w tym miasta na prawach powiatu:									
Gdańsk	158,6	40,1	56,9	20,6	36,4	2,4	1,4	0,6	0,3
Gdynia	89,0	35,6	30,8	10,3	7,5	2,9	1,5	0,2	0,2
Słupsk	33,8	7,6	11,5	2,6	10,2	1,5	0,2	0,2	0,0
Sopot	15,9	6,0	5,8	0,8	3,1	0,0	0,1	-	0,0
Wieś	**170,6**	**150,8**	**1,8**	**1,5**	**5,3**	**4,6**	**5,9**	**0,1**	**0,6**
	W ODSETKACH								
O G Ó Ł E M ...	**100,0**	**49,5**	**22,8**	**8,9**	**13,6**	**2,6**	**2,0**	**0,4**	**0,2**
Miasta	**100,0**	**36,0**	**30,4**	**11,7**	**17,2**	**2,5**	**1,5**	**0,5**	**0,2**
w tym miasta na prawach powiatu:									
Gdańsk	100,0	25,3	35,9	13,0	22,9	1,5	0,8	0,4	0,2
Gdynia	100,0	40,0	34,6	11,6	8,4	3,3	1,7	0,2	0,2
Słupsk	100,0	22,5	34,0	7,5	30,2	4,5	0,6	0,6	0,1
Sopot	100,0	38,0	36,7	5,1	19,4	0,1	0,6	-	0,1
Wieś	**100,0**	**88,4**	**1,1**	**0,9**	**3,1**	**2,7**	**3,4**	**0,1**	**0,3**

TABL. 14. GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG SAMODZIELNOŚCI ZAMIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zamieszkujące samodzielnie				Zamieszkujące wspólnie					Przeciętna liczba gospodarstw domowych na 100 mieszkań
		razem	jednorodzinne	dwu i więcej rodzinne	nierodzinne	razem	w mieszkaniu zamieszkują				
							2 gospodarstwa domowe			3 i więcej gospodarstw domowych	
							oba rodzinne	oba nierodzinne	rodzinne i nierodzinne		
	w tysiącach										
O G Ó Ł E M ...	**754,6**	**563,4**	**421,2**	**27,2**	**115,0**	**191,2**	**54,7**	**22,0**	**75,3**	**39,2**	**115,7**
Miasta	**557,0**	**420,3**	**308,7**	**15,8**	**95,8**	**136,7**	**31,0**	**19,9**	**57,8**	**28,0**	**115,2**
w tym miasta na prawach powiatu:											
Gdańsk	184,0	135,1	95,2	4,6	35,3	48,9	8,3	8,8	21,2	10,7	116,8
Gdynia	101,2	77,1	55,9	2,3	18,9	24,1	4,4	4,0	10,9	4,8	114,6
Słupsk	39,0	29,1	21,4	1,0	6,7	9,9	1,6	1,7	4,6	2,0	115,8
Sopot	18,9	13,0	8,1	0,4	4,5	5,9	0,8	1,2	2,4	1,5	120,7
Wieś	**197,6**	**143,1**	**112,5**	**11,4**	**19,2**	**54,5**	**23,7**	**2,1**	**17,5**	**11,2**	**117,4**

TABL. 15. ZASOBY MIESZKANIOWE ZAMIESZKANE I PODSTAWOWE WSKAŹNIKI WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania zamieszkane		W mieszkaniach zamieszkanych stale							
			izby	powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2	ludność w mieszkaniach w tys.	przeciętna liczba			przeciętna powierzchnia użytkowa	
	ogółem	w tym stale a)				izb w 1 mieszkaniu	osób w 1 mieszkaniu	osób na 1 izbę b)	1 mieszkania	na 1 osobę c)
	w tys.								w m^2	
O G Ó Ł E M										
WOJEWÓDZTWO	**658,9**	**652,0**	**2425,6**	**43459,5**	**2155,6**	**3,7**	**3,31**	**0,89**	**66,7**	**20,0**
Miasta	488,3	483,6	1722,3	29465,3	1464,7	3,6	3,03	0,86	61,0	20,0
Wieś	170,6	168,4	703,3	13994,2	690,9	4,2	4,10	0,99	83,2	20,2
PODREGION SŁUPSKI										
O G Ó Ł E M ...	**138,4**	**136,8**	**525,6**	**9340,7**	**472,3**	**3,8**	**3,45**	**0,90**	**68,3**	**19,6**
POWIAT BYTOWSKI										
Razem	**19,7**	**19,4**	**79,1**	**1455,2**	**74,5**	**4,1**	**3,83**	**0,94**	**74,9**	**19,4**
Gminy miejsko-wiejskie										
Bytów	6,4	6,3	25,0	446,1	23,0	4,0	3,66	0,92	70,8	19,3
Miastko	5,7	5,6	21,3	373,5	19,7	3,8	3,51	0,93	66,5	18,9
Gminy wiejskie										
Borzytuchom	0,6	0,6	2,7	53,6	2,7	4,3	4,38	1,01	85,6	19,5
Czarna Dąbrówka	1,4	1,4	5,5	103,7	5,7	3,9	4,04	1,03	73,8	18,2
Kołczygłowy	1,1	1,1	4,4	84,1	4,2	4,1	3,91	0,96	77,4	19,7
Lipnica	1,1	1,1	5,4	110,6	4,8	5,0	4,48	0,89	102,6	22,8
Parchowo	0,7	0,7	3,3	65,1	3,3	4,6	4,52	0,99	88,6	19,6
Studzienice	0,8	0,8	3,6	71,7	3,3	4,8	4,43	0,92	95,3	21,4
Trzebielino	1,0	1,0	3,8	72,6	3,8	4,0	3,89	0,98	74,9	19,1
Tuchomie	0,9	0,9	3,9	74,3	3,8	4,4	4,38	0,99	84,6	19,3

TABL. 15. ZASOBY MIESZKANIOWE ZAMIESZKANE I PODSTAWOWE WSKAŹNIKI WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania zamieszkane		W mieszkaniach zamieszkanych stale							
			izby	powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2	ludność w mieszkaniach w tys.	przeciętna liczba			przeciętna powierzchnia użytkowa	
	ogółem	w tym stale [a)]				izb w 1 mieszkaniu	osób w 1 mieszkaniu	osób na 1 izbę [b)]	1 mieszkania	na 1 osobę [c)]
	w tys.								w m^2	
PODREGION SŁUPSKI (cd.)										
POWIAT CHOJNICKI										
Razem	**24,3**	**24,0**	**97,9**	**1780,3**	**89,6**	**4,1**	**3,73**	**0,92**	**74,1**	**19,8**
Gminy miejskie										
Chojnice	11,7	11,6	44,5	757,2	39,3	3,8	3,39	0,89	65,3	19,2
Gminy miejsko-wiejskie										
Brusy	3,1	3,1	13,7	265,3	13,0	4,4	4,22	0,95	86,4	20,4
Czersk	5,4	5,3	22,4	410,2	20,1	4,2	3,79	0,90	77,2	20,3
Gminy wiejskie										
Chojnice	3,6	3,5	15,1	302,9	15,1	4,3	4,26	1,00	85,5	20,0
Konarzyny	0,5	0,5	2,2	44,7	2,1	4,5	4,33	0,96	91,6	21,0
POWIAT CZŁUCHOWSKI										
Razem	**16,2**	**15,9**	**62,0**	**1117,3**	**56,3**	**3,9**	**3,53**	**0,91**	**70,1**	**19,7**
Gminy miejskie										
Człuchów	4,5	4,4	17,3	304,6	14,5	3,9	3,26	0,84	68,7	20,8
Gminy miejsko-wiejskie										
Czarne	2,7	2,7	10,0	171,9	9,2	3,8	3,46	0,92	64,7	18,7
Debrzno	2,8	2,7	10,3	185,1	9,4	3,8	3,43	0,91	67,7	19,7
Gminy wiejskie										
Człuchów	2,5	2,5	9,7	184,6	9,8	3,9	3,97	1,02	74,4	18,7
Koczała	1,0	1,0	4,1	72,7	3,5	4,0	3,46	0,86	71,2	20,5
Przechlewo	1,6	1,6	6,6	120,0	6,1	4,1	3,81	0,94	74,7	19,4
Rzeczenica	1,0	1,0	4,1	78,5	3,8	4,1	3,75	0,93	78,6	20,9
POWIAT LĘBORSKI										
Razem	**18,7**	**18,4**	**70,4**	**1254,4**	**62,9**	**3,8**	**3,42**	**0,91**	**68,2**	**19,5**
Gminy miejskie										
Lębork	11,2	11,0	39,7	669,7	34,9	3,6	3,17	0,88	60,8	19,1
Łeba	1,3	1,2	6,2	125,1	3,8	5,0	3,10	0,74	101,8	27,1
Gminy wiejskie										
Cewice	1,8	1,8	7,0	124,6	7,1	3,8	3,89	1,02	68,4	17,5
Nowa Wieś Lęborska	2,9	2,9	11,8	226,7	11,7	4,1	4,08	0,99	79,0	19,3
Wicko	1,5	1,5	5,7	108,4	5,4	3,9	3,73	0,95	74,5	19,9

TABL. 15. ZASOBY MIESZKANIOWE ZAMIESZKANE I PODSTAWOWE WSKAŹNIKI WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania zamieszkane		W mieszkaniach zamieszkanych stale							
			izby	powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2	ludność w mieszkaniach w tys.	przeciętna liczba			przeciętna powierzchnia użytkowa	
	ogółem	w tym stale [a)]				izb w 1 mieszkaniu	osób w 1 mieszkaniu	osób na 1 izbę [b)]	1 mieszkania	na 1 osobę [c)]
	w tys.								w m^2	
PODREGION SŁUPSKI (dok.)										
POWIAT SŁUPSKI										
Razem	**25,8**	**25,3**	**97,8**	**1791,9**	**90,7**	**3,9**	**3,58**	**0,93**	**70,8**	**19,6**
Gminy miejskie										
Ustka	5,7	5,5	20,6	342,1	16,3	3,8	2,97	0,80	62,4	20,6
Gminy miejsko-wiejskie										
Kępice	2,8	2,7	10,0	175,9	9,4	3,6	3,46	0,95	64,4	18,6
Gminy wiejskie										
Damnica	1,6	1,6	6,2	118,6	6,2	3,9	3,89	1,00	74,7	19,1
Dębnica Kaszubska	2,5	2,5	9,6	175,2	9,2	3,9	3,72	0,97	70,6	18,9
Główczyce	2,4	2,4	9,0	165,7	9,5	3,7	3,93	1,05	68,8	17,5
Kobylnica	2,5	2,5	10,0	196,1	9,3	4,0	3,72	0,93	78,3	21,0
Potęgowo	1,8	1,8	6,9	128,6	7,1	3,9	3,97	1,03	71,5	18,0
Słupsk	3,6	3,5	13,6	257,8	13,2	3,9	3,74	0,97	73,2	19,5
Smołdzino	1,0	1,0	4,0	73,1	3,5	4,2	3,70	0,89	76,6	20,6
Ustka	1,9	1,8	8,0	158,6	7,0	4,3	3,78	0,87	86,0	22,6
POWIAT m. SŁUPSK										
Razem	**33,8**	**33,7**	**118,5**	**1941,7**	**98,4**	**3,5**	**2,92**	**0,83**	**57,6**	**19,6**
MIASTA NA PRAWACH POWIATU										
Słupsk	33,8	33,7	118,5	1941,7	98,4	3,5	2,92	0,83	57,6	19,6
PODREGION GDAŃSKI										
O G Ó Ł E M ...	**257,1**	**253,6**	**1006,0**	**18943,4**	**939,1**	**4,0**	**3,70**	**0,94**	**74,7**	**20,0**
POWIAT GDAŃSKI										
Razem	**21,4**	**21,2**	**84,9**	**1688,2**	**79,5**	**4,0**	**3,76**	**0,94**	**79,9**	**21,1**
Gminy miejskie										
Pruszcz Gdański	6,8	6,7	25,7	463,9	22,6	3,8	3,38	0,88	69,3	20,4
Gminy wiejskie										
Cedry Wielkie ...	1,6	1,5	5,8	118,5	6,0	3,8	3,91	1,03	77,3	19,7
Kolbudy	3,0	3,0	11,7	234,4	10,4	3,9	3,48	0,90	78,5	22,4
Pruszcz Gdański	3,9	3,9	16,7	368,9	15,1	4,3	3,90	0,91	95,7	24,4
Przywidz	1,2	1,2	5,0	98,6	5,0	4,2	4,22	1,01	82,9	19,5
Pszczółki	1,7	1,7	7,9	158,2	7,5	4,6	4,34	0,95	91,9	21,0
Suchy Dąb	0,9	0,9	3,6	74,6	3,8	4,0	4,24	1,07	82,7	19,5
Trąbki Wielkie	2,3	2,2	8,5	171,0	9,1	3,8	4,04	1,06	76,1	18,8

TABL. 15. ZASOBY MIESZKANIOWE ZAMIESZKANE I PODSTAWOWE WSKAŹNIKI WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania zamieszkane		W mieszkaniach zamieszkanych stale							
			izby	powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	ludność w mieszkaniach w tys.	przeciętna liczba			przeciętna powierzchnia użytkowa	
	ogółem	w tym stale a)				izb w 1 mieszkaniu	osób w 1 mieszkaniu	osób na 1 izbę b)	1 mieszkania	na 1 osobę c)
	w tys.								w m²	
PODREGION GDAŃSKI (cd.)										
POWIAT KARTUSKI										
Razem	**24,5**	**24,2**	**107,1**	**2198,8**	**102,8**	**4,4**	**4,25**	**0,96**	**90,9**	**21,3**
Gminy miejsko-wiejskie										
Kartuzy	8,2	8,1	32,9	645,1	30,1	4,1	3,73	0,92	80,0	21,3
Żukowo	5,3	5,3	24,1	516,3	22,5	4,6	4,28	0,94	98,2	22,8
Gminy wiejskie										
Chmielno	1,3	1,3	6,7	141,0	6,3	5,1	4,82	0,94	108,2	22,3
Przodkowo	1,3	1,3	6,4	133,4	6,5	4,8	4,94	1,03	101,3	20,4
Sierakowice	3,6	3,5	15,8	321,7	15,9	4,5	4,53	1,01	91,4	20,1
Somonino	2,0	1,9	8,5	170,1	8,7	4,4	4,49	1,03	87,3	19,4
Stężyca	1,8	1,8	8,2	177,1	8,2	4,6	4,63	1,00	100,6	21,6
Sulęczyno	1,0	1,0	4,6	94,1	4,6	4,6	4,58	1,01	92,8	20,1
POWIAT KOŚCIERSKI										
Razem	**16,6**	**16,4**	**68,0**	**1296,9**	**65,0**	**4,2**	**3,98**	**0,96**	**79,3**	**19,8**
Gminy miejskie										
Kościerzyna	6,8	6,6	24,6	438,0	23,0	3,7	3,45	0,94	65,9	18,9
Gminy wiejskie										
Dziemiany	0,9	0,9	4,2	86,6	3,9	4,8	4,42	0,93	97,9	22,0
Karsin	1,5	1,4	6,5	125,8	5,8	4,6	4,07	0,90	88,8	21,7
Kościerzyna	2,8	2,8	12,5	250,0	12,4	4,5	4,46	1,00	89,6	20,0
Liniewo	1,1	1,1	4,5	88,9	4,6	4,1	4,21	1,02	81,8	19,4
Lipusz	0,8	0,7	3,5	68,0	3,3	4,7	4,38	0,94	91,2	20,8
Nowa Karczma	1,4	1,3	5,8	113,6	5,9	4,3	4,45	1,03	85,0	19,1
Stara Kieszewa	1,5	1,4	6,4	125,8	6,2	4,4	4,28	0,97	87,2	20,3
POWIAT KWIDZYŃSKI										
Razem	**22,5**	**22,2**	**84,2**	**1500,5**	**79,0**	**3,8**	**3,55**	**0,94**	**67,5**	**18,9**
Gminy miejskie										
Kwidzyn	11,8	11,6	42,6	714,9	37,0	3,7	3,18	0,87	61,4	19,2
Gminy miejsko-wiejskie										
Prabuty	3,6	3,5	13,5	247,6	13,1	3,8	3,72	0,97	70,2	18,8
Gminy wiejskie										
Gardeja	2,0	2,0	7,1	132,7	8,2	3,6	4,15	1,15	67,4	16,2
Kwidzyn	2,5	2,5	9,8	191,4	9,9	4,0	4,01	1,01	77,5	19,3
Ryjewo	1,4	1,4	5,9	110,8	5,5	4,2	3,88	0,93	78,8	20,2
Sadlinki	1,2	1,2	5,3	103,2	5,4	4,4	4,40	1,01	84,4	19,1

TABL. 15. ZASOBY MIESZKANIOWE ZAMIESZKANE I PODSTAWOWE WSKAŹNIKI WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania zamieszkane		W mieszkaniach zamieszkanych stale							
			izby	powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2	ludność w mieszkaniach w tys.	przeciętna liczba			przeciętna powierzchnia użytkowa	
	ogółem	w tym stale [a]				izb w 1 mieszkaniu	osób w 1 mieszkaniu	osób na 1 izbę [b]	1 mieszkania	na 1 osobę [c]
	w tys.								w m^2	
PODREGION GDAŃSKI (cd.)										
POWIAT MALBORSKI										
Razem	**19,0**	**18,7**	**68,9**	**1209,0**	**62,5**	**3,7**	**3,34**	**0,91**	**64,6**	**19,3**
Gminy miejskie										
Malbork	12,3	12,1	44,5	742,4	38,1	3,7	3,15	0,86	61,3	19,4
Gminy miejsko-wiejskie										
Nowy Staw	2,3	2,3	8,2	151,1	7,9	3,6	3,49	0,97	66,7	19,0
Gminy wiejskie										
Lichnowy	1,2	1,2	4,2	79,5	4,6	3,4	3,77	1,09	65,1	17,3
Malbork	1,0	1,0	4,0	81,4	3,9	4,1	3,99	0,98	83,4	20,8
Miłoradz	0,9	0,9	3,3	67,0	3,5	3,7	3,87	1,03	75,1	19,4
Stare Pole	1,3	1,2	4,7	87,7	4,5	3,8	3,66	0,97	70,7	19,3
POWIAT NOWODWORSKI										
Razem	**9,9**	**9,8**	**39,8**	**762,5**	**35,3**	**4,1**	**3,60**	**0,90**	**77,7**	**21,1**
Gminy miejskie										
Krynica Morska	0,4	0,4	2,2	41,9	1,3	5,7	3,28	0,75	108,0	25,2
Gminy miejsko-wiejskie										
Nowy Dwór Gdań-ski	5,2	5,1	18,7	342,0	17,9	3,7	3,50	0,96	67,0	19,0
Gminy wiejskie										
Ostaszewo	0,8	0,8	3,4	70,4	3,3	4,1	3,96	0,98	84,2	21,2
Stegna	2,5	2,5	10,7	214,7	9,3	4,3	3,75	0,87	86,6	22,9
Sztutowo	1,0	1,0	4,7	93,6	3,6	4,7	3,57	0,77	93,2	25,6
POWIAT PUCKI										
Razem	**18,7**	**18,4**	**84,4**	**1665,7**	**70,9**	**4,6**	**3,86**	**0,88**	**90,7**	**22,4**
Gminy miejskie										
Hel	1,5	1,4	4,7	76,2	4,3	3,3	2,97	0,93	52,9	17,0
Jastarnia	1,2	1,1	5,7	108,0	3,9	5,0	3,47	0,72	94,8	26,0
Puck	3,4	3,4	12,4	222,5	11,1	3,7	3,29	0,90	65,8	19,9
Władysławowo	4,0	3,8	22,5	434,7	14,6	5,9	3,79	0,73	113,2	26,2
Gminy wiejskie										
Kosakowo	1,9	1,9	8,9	198,0	7,0	4,8	3,73	0,79	106,1	28,3
Krokowa	2,2	2,1	9,9	198,2	9,7	4,6	4,52	1,01	92,8	19,7
Puck	4,6	4,6	20,3	428,1	20,4	4,4	4,45	1,00	93,7	20,9

TABL. 15. ZASOBY MIESZKANIOWE ZAMIESZKANE I PODSTAWOWE WSKAŹNIKI WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania zamieszkane		W mieszkaniach zamieszkanych stale							
			izby	powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2	ludność w mieszkaniach w tys.	przeciętna liczba			przeciętna powierzchnia użytkowa	
	ogółem	w tym stale [a)]				izb w 1 mieszkaniu	osób w 1 mieszkaniu	osób na 1 izbę [b)]	1 mieszkania	na 1 osobę [c)]
	w tys.								w m^2	
PODREGION GDAŃSKI (cd.)										
POWIAT STAROGARDZKI										
Razem	**33,0**	**32,6**	**127,2**	**2378,2**	**119,3**	**3,9**	**3,66**	**0,94**	**73,1**	**19,8**
Gminy miejskie										
Czarna Woda	0,9	0,9	3,7	66,4	3,2	4,0	3,54	0,88	72,5	20,4
Skórcz	0,9	0,9	3,9	71,4	3,4	4,3	3,74	0,88	78,5	20,9
Starogard Gdański	14,8	14,6	52,7	915,2	48,3	3,6	3,31	0,92	62,9	18,9
Gminy miejsko-wiejskie										
Skarszewy	3,6	3,6	13,7	258,3	13,5	3,8	3,79	0,99	72,4	19,0
Gminy wiejskie										
Bobowo	0,6	0,6	2,7	55,2	2,8	4,3	4,40	1,02	87,6	19,8
Kaliska	1,4	1,3	5,4	105,3	5,0	4,1	3,76	0,93	78,8	20,9
Lubichowo	1,5	1,4	6,2	120,7	5,6	4,3	3,87	0,91	83,3	21,3
Osieczna	0,7	0,7	3,0	55,9	2,8	4,2	3,95	0,94	78,4	19,8
Osiek	0,7	0,7	3,0	57,3	2,5	4,2	3,45	0,83	80,6	23,2
Skórcz	1,1	1,1	4,6	94,2	4,5	4,2	4,15	0,99	86,4	20,7
Smętowo Graniczne	1,4	1,3	5,4	106,9	5,2	4,0	3,87	0,96	79,9	20,6
Starogard Gdański	2,8	2,8	12,0	257,8	11,9	4,3	4,30	1,00	93,1	21,5
Zblewo	2,6	2,6	10,9	213,5	10,6	4,3	4,13	0,97	83,6	20,1
POWIAT SZTUMSKI										
Razem	**11,7**	**11,5**	**43,3**	**779,1**	**41,7**	**3,8**	**3,61**	**0,97**	**67,5**	**18,6**
Gminy miejsko-wiejskie										
Dzierzgoń	2,7	2,6	9,7	173,8	9,5	3,7	3,62	0,99	66,1	18,2
Sztum	5,3	5,2	19,7	343,7	17,8	3,8	3,41	0,91	66,0	19,2
Gminy wiejskie										
Mikołajki Pomorskie	1,0	0,9	3,7	72,7	3,7	4,0	3,89	0,98	77,4	19,8
Stary Dzierzgoń	1,1	1,1	4,1	75,8	4,1	3,7	3,78	1,02	69,6	18,3
Stary Targ	1,7	1,7	6,2	113,1	6,6	3,7	3,96	1,08	67,7	17,0
POWIAT TCZEWSKI										
Razem	**32,3**	**31,8**	**114,5**	**2015,8**	**110,6**	**3,6**	**3,48**	**0,97**	**63,4**	**18,2**
Gminy miejskie										
Tczew	18,9	18,6	64,5	1062,4	59,6	3,5	3,20	0,93	57,1	17,8

TABL. 15. ZASOBY MIESZKANIOWE ZAMIESZKANE I PODSTAWOWE WSKAŹNIKI WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania zamieszkane		W mieszkaniach zamieszkanych stale							
			izby	powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2	ludność w mieszkaniach w tys.	przeciętna liczba			przeciętna powierzchnia użytkowa	
	ogółem	w tym stale a)				izb w 1 mieszkaniu	osób w 1 mieszkaniu	osób na 1 izbę b)	1 mieszkania	na 1 osobę c)
	w tys.								w m^2	
PODREGION GDAŃSKI (dok.)										
POWIAT TCZEWSKI (dok.)										
Gminy miejsko-wiejskie										
Gniew	4,4	4,3	15,5	284,5	15,6	3,6	3,60	1,01	65,6	18,2
Pelplin	4,3	4,2	15,3	273,1	15,9	3,6	3,78	1,05	64,8	17,1
Gminy wiejskie										
Morzeszczyn	0,9	0,9	3,6	71,5	3,8	4,0	4,13	1,05	78,3	18,9
Subkowy	1,2	1,2	5,0	102,0	5,1	4,1	4,19	1,02	84,2	20,1
Tczew	2,5	2,5	10,6	222,3	10,6	4,2	4,22	1,00	88,9	20,9
POWIAT WEJHEROWSKI										
Razem	**47,5**	**46,8**	**183,8**	**3448,8**	**172,2**	**3,9**	**3,68**	**0,94**	**73,7**	**19,9**
Gminy miejskie										
Reda	4,9	4,8	19,7	366,1	17,5	4,1	3,62	0,89	75,9	20,9
Rumia	13,2	13,0	51,5	961,0	43,6	4,0	3,36	0,85	74,1	21,9
Wejherowo	13,4	13,3	47,1	804,7	44,1	3,5	3,32	0,94	60,6	18,2
Gminy wiejskie										
Choczewo	1,4	1,4	5,4	100,8	5,5	3,9	4,00	1,04	72,8	18,1
Gniewino	1,6	1,5	5,7	105,0	6,4	3,7	4,16	1,13	68,5	16,4
Linia	1,2	1,2	5,4	106,6	5,5	4,3	4,47	1,03	86,4	19,2
Luzino	2,7	2,6	11,6	228,5	11,7	4,4	4,42	1,01	86,4	19,5
Łęczyce	2,7	2,7	10,5	200,1	10,9	4,0	4,10	1,04	75,5	18,3
Szemud	2,6	2,6	11,0	236,5	11,2	4,3	4,37	1,03	92,1	21,0
Wejherowo	3,8	3,7	16,1	339,5	15,9	4,3	4,26	0,99	91,3	21,3
PODREGION GDAŃSK-GDYNIA-SOPOT										
Razem	**263,4**	**261,6**	**894,0**	**15175,4**	**744,2**	**3,4**	**2,84**	**0,83**	**58,1**	**20,3**
MIASTA NA PRAWACH POWIATU										
Gdańsk	158,6	157,6	532,9	8977,2	451,7	3,4	2,87	0,85	57,0	19,8
Gdynia	89,0	88,3	306,5	5223,3	251,1	3,5	2,84	0,82	59,2	20,7
Sopot	15,9	15,7	54,6	974,9	41,3	3,5	2,64	0,76	62,2	23,4

a) Stanowiące w czasie spisu miejsce faktycznego zamieszkania co najmniej jednej osoby. b) Bez izb wykorzystywanych wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej. c) Bez powierzchni wykorzystywanej wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej i bez mieszkań o nieustalonej powierzchni użytkowej.

TABL. 16. MIESZKANIA ZAMIESZKANE WEDŁUG WYPOSAŻENIA W INSTALACJE WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:									
		wodociąg		ustęp spłukiwany		łazienkę	ciepłą wodę	gaz		centralne ogrzewanie	
		razem	w tym z sieci	razem	w tym z odprowadzeniem do sieci			z sieci	z butli	zbiorowe [a)]	indywidualne
	w tysiącach										
OGÓŁEM											
WOJEWÓDZTWO	**658,9**	**651,2**	**617,0**	**621,7**	**508,3**	**602,2**	**568,4**	**392,0**	**206,7**	**312,8**	**223,7**
Miasta	488,3	486,9	481,7	476,1	458,0	458,6	437,9	384,6	65,6	300,4	119,3
Wieś	170,6	164,3	135,3	145,6	50,3	143,6	130,5	7,4	141,1	12,4	104,4
PODREGION SŁUPSKI											
OGÓŁEM	**138,4**	**136,6**	**126,9**	**127,5**	**100,0**	**124,5**	**114,1**	**60,7**	**65,2**	**50,9**	**52,2**
POWIAT BYTOWSKI											
Razem	**19,7**	**19,4**	**16,9**	**18,0**	**10,7**	**17,7**	**16,2**	**4,2**	**13,7**	**4,4**	**9,6**
Gminy miejsko-wiejskie											
Bytów	6,4	6,4	6,1	6,1	4,9	6,0	5,5	4,2	1,8	2,4	2,8
Miastko	5,7	5,6	4,9	5,2	3,3	5,1	4,5	-	5,1	1,7	2,5
Gminy wiejskie											
Borzytuchom	0,6	0,6	0,6	0,5	0,2	0,5	0,5	-	0,6	-	0,4
Czarna Dąbrówka	1,4	1,4	1,1	1,2	0,4	1,2	1,1	-	1,3	0,1	0,7
Kołczygłowy	1,1	1,1	1,0	1,0	0,6	1,0	1,0	-	1,0	-	0,6
Lipnica	1,1	1,0	0,7	0,9	0,0	0,9	0,8	-	1,0	0,0	0,7
Parchowo	0,7	0,7	0,5	0,6	0,2	0,6	0,6	-	0,6	0,0	0,5
Studzienice	0,8	0,8	0,6	0,7	0,4	0,7	0,6	-	0,6	0,1	0,4
Trzebielino	1,0	0,9	0,7	0,9	0,4	0,9	0,9	-	0,9	0,0	0,5
Tuchomie	0,9	0,9	0,7	0,8	0,4	0,8	0,7	-	0,8	0,0	0,6
POWIAT CHOJNICKI											
Razem	**24,3**	**23,6**	**21,0**	**22,0**	**16,3**	**21,0**	**18,8**	**9,9**	**10,6**	**6,8**	**10,5**
Gminy miejskie											
Chojnice	11,7	11,7	11,7	11,5	11,2	10,8	9,7	8,6	2,3	5,7	3,6
Gminy miejsko-wiejskie											
Brusy	3,1	3,0	2,3	2,7	1,2	2,6	2,5	-	2,1	0,2	2,0
Czersk	5,4	4,9	3,6	4,3	1,9	4,1	3,6	1,3	2,6	0,5	2,5
Gminy wiejskie											
Chojnice	3,6	3,5	3,1	3,2	1,8	3,1	2,6	-	3,1	0,4	2,1
Konarzyny	0,5	0,5	0,4	0,4	0,2	0,4	0,4	-	0,5	0,0	0,2
POWIAT CZŁUCHOWSKI											
Razem	**16,2**	**15,9**	**14,5**	**14,7**	**10,5**	**14,5**	**12,8**	**0,0**	**15,1**	**5,5**	**5,9**
Gminy miejskie											
Człuchów	4,5	4,5	4,5	4,4	4,3	4,3	4,0	0,0	4,2	2,6	1,4
Gminy miejsko-wiejskie											
Czarne	2,7	2,7	2,5	2,5	2,0	2,4	2,2	-	2,5	1,1	0,9
Debrzno	2,8	2,7	2,4	2,5	1,6	2,4	1,7	-	2,7	1,0	0,8

TABL. 16. MIESZKANIA ZAMIESZKANE WEDŁUG WYPOSAŻENIA W INSTALACJE WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:									
		wodociąg		ustęp spłukiwany		łazienkę	ciepłą wodę	gaz		centralne ogrzewanie	
		razem	w tym z sieci	razem	w tym z odprowadzeniem do sieci			z sieci	z butli	zbiorowe [a)]	indywidualne
	w tysiącach										
PODREGION SŁUPSKI (dok.)											
POWIAT CZŁUCHOWSKI (dok.)											
Gminy wiejskie											
Człuchów	2,5	2,5	2,1	2,1	0,4	2,1	1,9	-	2,3	0,1	1,3
Koczała	1,0	1,0	0,7	0,9	0,5	0,9	0,8	-	0,9	0,3	0,4
Przechlewo	1,6	1,6	1,4	1,5	1,2	1,5	1,4	-	1,5	0,4	0,7
Rzeczenica	1,0	1,0	0,9	0,8	0,5	0,8	0,8	-	0,9	0,1	0,4
POWIAT LĘBORSKI											
Razem	**18,7**	**18,5**	**17,0**	**17,5**	**14,2**	**16,9**	**15,4**	**10,8**	**6,7**	**6,8**	**7,5**
Gminy miejskie											
Lębork	11,2	11,2	11,1	10,7	10,5	10,2	9,1	10,5	0,4	5,6	3,2
Łeba	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	-	0,9	0,2	0,8
Gminy wiejskie											
Cewice	1,8	1,8	1,5	1,7	1,1	1,6	1,6	-	1,7	0,8	0,7
Nowa Wieś Lęborska	2,9	2,9	2,4	2,6	0,9	2,6	2,3	0,3	2,4	0,2	2,0
Wicko	1,5	1,4	0,8	1,3	0,5	1,3	1,2	-	1,3	0,1	0,9
POWIAT SŁUPSKI											
Razem	**25,8**	**25,5**	**23,9**	**23,1**	**16,3**	**23,0**	**21,3**	**5,2**	**18,0**	**6,4**	**11,8**
Gminy miejskie											
Ustka	5,7	5,6	5,6	5,6	5,5	5,4	5,2	5,1	0,2	3,8	1,1
Gminy miejsko-wiejskie											
Kępice	2,8	2,7	2,5	2,5	1,6	2,4	2,2	-	2,4	0,7	1,1
Gminy wiejskie											
Damnica	1,6	1,6	1,6	1,4	0,8	1,4	1,3	-	1,5	0,0	1,0
Dębnica Kaszubska	2,5	2,5	2,3	2,2	1,5	2,2	2,0	-	2,2	0,1	1,4
Główczyce	2,4	2,4	2,1	2,1	1,0	2,2	2,0	-	2,2	0,3	1,1
Kobylnica	2,5	2,5	2,2	2,1	1,3	2,2	2,0	0,1	2,2	0,2	1,6
Potęgowo	1,8	1,8	1,6	1,6	1,0	1,6	1,5	-	1,7	0,2	1,0
Słupsk	3,6	3,5	3,3	3,2	2,5	3,2	3,0	0,0	3,2	1,0	1,7
Smołdzino	1,0	1,0	0,8	0,8	0,1	0,8	0,8	-	0,9	0,0	0,5
Ustka	1,9	1,9	1,8	1,5	0,9	1,6	1,4	-	1,6	0,0	1,2
POWIAT m. SŁUPSK											
Razem	**33,8**	**33,7**	**33,6**	**32,2**	**32,1**	**31,3**	**29,6**	**30,6**	**1,0**	**21,1**	**6,9**
MIASTA NA PRAWACH POWIATU											
Słupsk	33,8	33,7	33,6	32,2	32,1	31,3	29,6	30,6	1,0	21,1	6,9

TABL. 16. MIESZKANIA ZAMIESZKANE WEDŁUG WYPOSAŻENIA W INSTALACJE WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:									
		wodociąg		ustęp spłukiwany		łazienkę	ciepłą wodę	gaz		centralne ogrzewanie	
		razem	w tym z sieci	razem	w tym z odprowadzeniem do sieci			z sieci	z butli	zbiorowe [a)]	indywidualne
	w tysiącach										
PODREGION GDAŃSKI											
O G Ó Ł E M ...	**257,1**	**251,8**	**229,3**	**235,4**	**156,0**	**226,8**	**210,8**	**101,7**	**128,1**	**76,7**	**123,1**
POWIAT GDAŃSKI											
Razem	**21,4**	**20,9**	**19,4**	**19,7**	**12,6**	**19,3**	**18,2**	**8,6**	**10,3**	**5,0**	**12,4**
Gminy miejskie											
Pruszcz Gdański	6,8	6,8	6,7	6,7	6,7	6,6	6,4	6,0	0,3	3,2	3,0
Gminy wiejskie											
Cedry Wielkie ...	1,6	1,5	1,2	1,4	0,4	1,4	1,3	-	1,5	0,1	1,0
Kolbudy	3,0	3,0	2,7	2,8	2,1	2,7	2,6	0,9	1,3	0,9	1,7
Pruszcz Gdański	3,9	3,8	3,7	3,6	2,1	3,6	3,3	1,4	2,0	0,3	2,8
Przywidz	1,2	1,1	0,9	0,9	0,3	0,9	0,8	-	1,1	0,2	0,7
Pszczółki	1,7	1,7	1,6	1,6	0,6	1,5	1,4	0,4	1,2	0,0	1,3
Suchy Dąb	0,9	0,9	0,8	0,8	0,1	0,8	0,8	-	0,9	0,1	0,6
Trąbki Wielkie	2,3	2,1	1,8	1,8	0,3	1,8	1,6	-	2,0	0,2	1,4
POWIAT KARTUSKI											
Razem	**24,5**	**24,0**	**21,3**	**21,9**	**10,5**	**21,2**	**20,0**	**2,0**	**19,9**	**3,4**	**15,9**
Gminy miejsko-wiejskie											
Kartuzy	8,2	8,1	7,5	7,6	5,3	7,3	6,7	0,0	7,2	2,8	3,8
Żukowo	5,3	5,2	4,3	4,8	1,4	4,7	4,5	2,0	2,8	0,3	4,0
Gminy wiejskie											
Chmielno	1,3	1,3	1,2	1,2	0,8	1,1	1,1	-	1,2	-	1,0
Przodkowo	1,3	1,3	1,1	1,0	0,3	1,0	1,0	-	1,2	-	1,0
Sierakowice	3,6	3,5	3,1	3,2	1,4	3,1	2,9	0,0	3,2	0,2	2,6
Somonino	2,0	1,9	1,7	1,7	1,0	1,6	1,5	-	1,8	0,0	1,5
Stężyca	1,8	1,8	1,6	1,5	0,2	1,5	1,4	-	1,6	0,0	1,4
Sulęczyno	1,0	1,0	0,8	0,9	0,3	0,9	0,8	-	1,0	-	0,8
POWIAT KOŚCIERSKI											
Razem	**16,6**	**16,0**	**12,3**	**14,9**	**7,8**	**14,5**	**13,5**	**0,1**	**14,2**	**4,5**	**8,2**
Gminy miejskie											
Kościerzyna	6,8	6,7	6,6	6,6	6,2	6,3	5,8	-	5,8	3,5	2,3
Gminy wiejskie											
Dziemiany	0,9	0,9	0,5	0,8	0,3	0,8	0,7	-	0,8	0,1	0,5
Karsin	1,5	1,4	0,9	1,2	0,0	1,2	1,1	-	1,1	0,0	0,9
Kościerzyna	2,8	2,7	1,8	2,5	0,6	2,4	2,3	0,1	2,5	0,4	1,8
Liniewo	1,1	1,1	0,9	0,9	0,3	0,9	0,8	-	1,0	0,2	0,6
Lipusz	0,8	0,7	0,1	0,6	-	0,6	0,6	-	0,7	-	0,5
Nowa Karczma	1,4	1,2	1,0	1,1	0,4	1,1	1,0	-	1,3	0,3	0,8
Stara Kieszewa	1,5	1,3	0,6	1,2	0,0	1,1	1,1	-	1,2	0,1	0,8

TABL. 16. MIESZKANIA ZAMIESZKANE WEDŁUG WYPOSAŻENIA W INSTALACJE WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:									
		wodociąg		ustęp spłukiwany		łazienkę	ciepłą wodę	gaz		centralne ogrzewanie	
		razem	w tym z sieci	razem	w tym z odprowadzeniem do sieci			z sieci	z butli	zbiorowe [a)]	indywidualne
	w tysiącach										
PODREGION GDAŃSKI (cd.)											
POWIAT KWIDZYŃSKI											
Razem	**22,5**	**22,1**	**20,7**	**20,4**	**16,0**	**19,9**	**18,3**	**13,0**	**8,1**	**8,5**	**9,5**
Gminy miejskie											
Kwidzyn	11,8	11,7	11,7	11,5	11,2	11,0	10,8	10,8	0,3	7,0	3,2
Gminy miejsko-wiejskie											
Prabuty	3,6	3,5	3,3	3,1	2,0	3,0	2,3	1,6	1,8	1,1	1,5
Gminy wiejskie											
Gardeja	2,0	1,9	1,7	1,5	0,7	1,5	1,3	-	1,8	0,1	1,3
Kwidzyn	2,5	2,5	2,3	2,2	1,2	2,2	1,9	0,5	1,8	0,3	1,7
Ryjewo	1,4	1,3	1,0	1,2	0,6	1,1	1,0	-	1,3	0,1	0,9
Sadlinki	1,2	1,2	0,8	1,0	0,3	1,0	1,0	-	1,1	0,1	0,9
POWIAT MALBORSKI											
Razem	**19,0**	**18,9**	**18,3**	**17,8**	**13,6**	**17,1**	**16,2**	**13,2**	**5,0**	**7,3**	**7,6**
Gminy miejskie											
Malbork	12,3	12,3	12,3	11,9	11,0	11,4	11,3	11,6	0,3	6,7	3,6
Gminy miejsko-wiejskie											
Nowy Staw	2,3	2,3	2,2	2,1	1,4	2,0	1,8	1,3	0,9	0,5	1,1
Gminy wiejskie											
Lichnowy	1,2	1,2	0,8	1,0	0,1	1,0	0,7	-	1,2	0,0	0,8
Malbork	1,0	1,0	0,9	0,9	0,2	0,9	0,7	-	0,9	0,1	0,6
Miłoradz	0,9	0,9	0,9	0,8	0,4	0,8	0,7	-	0,9	-	0,7
Stare Pole	1,3	1,3	1,2	1,1	0,6	1,1	1,0	0,3	0,9	0,1	0,9
POWIAT NOWODWORSKI											
Razem	**9,9**	**9,8**	**9,6**	**9,2**	**5,3**	**9,1**	**8,7**	**1,2**	**8,1**	**1,8**	**6,1**
Gminy miejskie											
Krynica Morska	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	-	0,4	0,0	0,3
Gminy miejsko-wiejskie											
Nowy Dwór Gdański	5,2	5,1	5,1	4,9	3,3	4,8	4,5	1,2	3,7	1,7	2,5
Gminy wiejskie											
Ostaszewo	0,8	0,8	0,8	0,7	0,1	0,7	0,7	-	0,8	-	0,6
Stegna	2,5	2,5	2,3	2,2	1,0	2,2	2,2	-	2,3	0,0	1,9
Sztutowo	1,0	1,0	0,9	0,9	0,6	0,9	0,9	-	1,0	0,1	0,7

TABL. 16. MIESZKANIA ZAMIESZKANE WEDŁUG WYPOSAŻENIA W INSTALACJE WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:									
		wodociąg		ustęp spłukiwany		łazienkę	ciepłą wodę	gaz		centralne ogrzewanie	
		razem	w tym z sieci	razem	w tym z odprowadzeniem do sieci			z sieci	z butli	zbiorowe [a)]	indywidualne
	w tysiącach										
PODREGION GDAŃSKI (cd.)											
POWIAT PUCKI											
Razem	**18,7**	**18,5**	**17,7**	**17,7**	**12,6**	**17,1**	**16,1**	**1,5**	**13,9**	**3,9**	**10,3**
Gminy miejskie											
Hel	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4	1,3	-	1,4	1,0	0,2
Jastarnia	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	-	0,9	-	0,8
Puck	3,4	3,4	3,4	3,3	3,3	3,1	2,7	-	2,7	1,5	1,1
Władysławowo	4,0	3,9	3,9	3,9	3,8	3,9	3,9	0,3	2,9	1,1	2,5
Gminy wiejskie											
Kosakowo	1,9	1,9	1,7	1,8	0,4	1,8	1,7	0,7	0,8	0,0	1,5
Krokowa	2,2	2,1	1,9	2,0	1,2	1,9	1,8	0,5	1,5	0,1	1,4
Puck	4,6	4,5	4,2	4,1	1,4	4,0	3,6	0,0	3,8	0,3	2,8
POWIAT STAROGARDZKI											
Razem	**33,0**	**32,1**	**28,8**	**29,5**	**16,9**	**28,3**	**25,6**	**12,3**	**15,3**	**9,8**	**14,5**
Gminy miejskie											
Czarna Woda	0,9	0,9	0,9	0,8	0,4	0,8	0,8	-	0,5	0,4	0,4
Skórcz	0,9	0,9	0,9	0,8	0,0	0,8	0,6	-	0,6	0,1	0,5
Starogard Gdański	14,8	14,8	14,3	14,3	13,1	13,4	12,6	12,1	1,6	7,9	4,6
Gminy miejsko-wiejskie											
Skarszewy	3,6	3,4	3,0	3,2	1,8	3,0	2,5	-	2,8	0,8	1,6
Gminy wiejskie											
Bobowo	0,6	0,6	0,4	0,5	-	0,5	0,4	-	0,5	0,0	0,4
Kaliska	1,4	1,3	1,2	1,2	0,3	1,1	1,0	-	1,1	0,1	0,8
Lubichowo	1,5	1,3	0,9	1,1	0,2	1,1	1,0	-	1,1	0,0	0,8
Osieczna	0,7	0,7	0,6	0,6	0,0	0,5	0,5	-	0,5	-	0,4
Osiek	0,7	0,6	0,2	0,5	-	0,5	0,4	-	0,5	-	0,3
Skórcz	1,1	1,1	1,0	0,8	0,0	0,8	0,7	-	0,8	0,1	0,5
Smętowo Graniczne	1,4	1,3	1,1	1,1	0,3	1,1	0,9	-	1,2	0,2	0,7
Starogard Gdański	2,8	2,7	2,0	2,4	0,5	2,4	2,2	0,2	2,1	0,2	1,9
Zblewo	2,6	2,5	2,4	2,2	0,3	2,1	1,9	-	2,0	0,2	1,6
POWIAT SZTUMSKI											
Razem	**11,7**	**11,3**	**9,4**	**10,4**	**6,4**	**10,2**	**8,7**	**4,5**	**6,6**	**3,7**	**5,4**
Gminy miejsko-wiejskie											
Dzierzgoń	2,7	2,6	2,3	2,5	1,9	2,4	1,9	1,5	1,1	0,8	1,3
Sztum	5,3	5,2	4,8	4,9	3,9	4,7	4,4	3,0	2,0	2,4	2,0

TABL. 16. MIESZKANIA ZAMIESZKANE WEDŁUG WYPOSAŻENIA W INSTALACJE WEDŁUG PODREGIONÓW, POWIATÓW I GMIN (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:									
		wodociąg		ustęp spłukiwany		łazienkę	ciepłą wodę	gaz		centralne ogrzewanie	
		razem	w tym z sieci	razem	w tym z odprowadzeniem do sieci			z sieci	z butli	zbiorowe [a]	indywidualne
	w tysiącach										
PODREGION GDAŃSKI (dok.)											
POWIAT SZTUMSKI (dok.)											
Gminy wiejskie											
Mikołajki Pomorskie	1,0	0,9	0,5	0,8	0,3	0,8	0,7	-	0,9	0,1	0,6
Stary Dzierzgoń	1,1	1,0	0,8	0,8	0,1	0,8	0,8	-	1,0	0,0	0,6
Stary Targ	1,7	1,6	1,0	1,4	0,2	1,4	1,0	-	1,6	0,3	0,9
POWIAT TCZEWSKI											
Razem	**32,3**	**31,6**	**29,7**	**29,4**	**23,4**	**27,5**	**25,3**	**19,2**	**10,1**	**13,7**	**10,7**
Gminy miejskie											
Tczew	18,9	18,9	18,8	18,2	18,0	16,8	16,3	16,6	1,0	11,3	4,0
Gminy miejsko-wiejskie											
Gniew	4,4	4,1	3,5	3,7	2,2	3,5	2,9	2,1	2,0	1,2	1,9
Pelplin	4,3	4,1	3,5	3,7	1,9	3,4	2,9	-	3,6	1,1	1,7
Gminy wiejskie											
Morzeszczyn	0,9	0,8	0,7	0,7	0,4	0,7	0,7	-	0,8	0,1	0,5
Subkowy	1,2	1,2	0,9	0,9	0,0	0,9	0,8	-	1,1	0,0	0,8
Tczew	2,5	2,5	2,3	2,2	0,9	2,1	1,7	0,5	1,7	0,1	1,8
POWIAT WEJHEROWSKI											
Razem	**47,5**	**46,7**	**42,1**	**44,4**	**30,8**	**42,7**	**40,3**	**26,0**	**16,3**	**15,1**	**22,5**
Gminy miejskie											
Reda	4,9	4,8	4,7	4,7	3,8	4,7	4,5	3,6	1,0	2,3	2,1
Rumia	13,2	13,1	12,7	13,0	12,0	12,6	12,2	10,9	1,5	5,2	6,5
Wejherowo	13,4	13,3	12,9	12,9	12,3	12,2	11,4	11,6	0,9	6,7	3,9
Gminy wiejskie											
Choczewo	1,4	1,4	1,1	1,3	0,6	1,2	1,2	-	1,3	0,1	0,6
Gniewino	1,6	1,5	1,3	1,3	0,7	1,3	1,2	-	1,3	0,3	0,7
Linia	1,2	1,2	1,0	1,0	-	0,9	0,9	-	1,1	0,0	0,8
Luzino	2,7	2,6	2,3	2,3	0,8	2,2	2,0	-	2,1	-	2,0
Łęczyce	2,7	2,6	1,4	2,4	0,4	2,3	2,1	-	2,4	0,3	1,6
Szemud	2,6	2,4	1,9	2,1	0,2	2,0	1,8	-	2,2	0,0	1,8
Wejherowo	3,8	3,7	2,6	3,4	0,1	3,2	2,9	-	2,7	0,1	2,6
PODREGION GDAŃSK-GDYNIA-SOPOT											
Razem	**263,4**	**262,8**	**260,8**	**258,8**	**252,3**	**250,9**	**243,4**	**229,5**	**13,5**	**185,2**	**48,5**
MIASTA NA PRAWACH POWIATU											
Gdańsk	158,6	158,2	156,8	155,1	151,3	149,6	144,4	140,5	7,8	112,7	25,0
Gdynia	89,0	88,8	88,1	87,9	85,3	86,1	84,1	74,3	5,6	64,6	17,4
Sopot	15,9	15,9	15,8	15,8	15,7	15,3	14,9	14,7	0,1	7,9	6,0

a) Z sieci i ze źródła ciepła zasilającego jeden budynek wielomieszkaniowy.

TABL. 17. LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH I UŻYTKOWNIKÓW

GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH W HA	1996	2002		1996	2002	
	ogółem		w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem		w tym gospodarstwa indywidualne
	w liczbach bezwzględnych			w odsetkach		
	OGÓŁEM					
OGÓŁEM	**84569**	**76722**	**76412**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
	GOSPODARSTWA ROLNE DO 1 HA UR WŁĄCZNIE (DZIAŁKI ROLNE I WŁAŚCICIELE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH)					
RAZEM	**31122**	**22818**	**22805**	**36,8**	**29,7**	**29,8**
0 – 0,1	1012	1240	1236	1,2	1,6	1,6
0,1 – 0,2	10340	5450	5448	12,2	7,1	7,1
0,2 – 0,5	12090	9034	9034	14,3	11,8	11,8
0,5 – 1	7680	7094	7087	9,1	9,2	9,3
	GOSPODARSTWA ROLNE POWYŻEJ 1 HA UR					
RAZEM	**53447**	**53904**	**53607**	**63,2**	**70,3**	**70,2**
1 – 2	9971	11769	11763	11,8	15,3	15,4
2 – 3	4775	5667	5661	5,6	7,4	7,4
3 – 5	5454	6162	6151	6,4	8,1	8,1
5 – 7	4439	4467	4457	5,2	5,8	5,8
7 – 10	7169	6233	6218	8,5	8,0	8,1
10 – 15	9606	7723	7701	11,4	10,1	10,1
15 – 20	5183	4273	4264	6,1	5,6	5,6
20 – 30	3885	3552	3534	4,5	4,6	4,6
30 – 50	1747	2273	2255	2,1	3,0	3,0
50 – 100	617	1122	1100	0,7	1,5	1,4
100 – 200	176	301	272	0,2	0,4	0,4
200 – 300	74	91	72	0,1	0,1	0,1
300 – 500	142	134	91	0,2	0,2	0,1
500 – 1000	151	98	54	0,3	0,1	0,1
1000 i więcej	58	39	14	0,1	0,1	0,0

TABL. 18. LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe użytków rolnych w ha									
		0-1	1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 7	7 - 10	10 - 15	15 - 20	20 - 50	50 i więcej
	W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH										
WOJEWÓDZTWO	**76722**	**22818**	**11769**	**5667**	**6162**	**4467**	**6233**	**7723**	**4273**	**5825**	**1785**
Podregion słupski	**24423**	**7718**	**3994**	**1848**	**1825**	**1175**	**1580**	**2239**	**1408**	**2013**	**623**
Powiaty:											
bytowski	5969	1453	904	458	494	366	444	671	422	620	137
chojnicki	4932	1284	690	358	412	261	378	592	380	511	66
człuchowski ...	3852	1258	760	251	228	124	214	328	220	323	146
lęborski	2128	710	337	166	170	117	136	188	96	141	67
słupski	6442	2627	1056	484	402	243	352	426	268	395	189
Miasta na prawach powiatu:											
Słupsk	1100	386	247	131	119	64	56	34	22	23	18

TABL. 18. LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZE-GÓLNIENIE	Ogółem	Grupy obszarowe użytków rolnych w ha									
		0-1	1 - 2	2 - 3	3 - 5	5 - 7	7 - 10	10 - 15	15 - 20	20 - 50	50 i więcej
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH (dok.)											
Podregion gdański	**45510**	**12656**	**6159**	**3034**	**3591**	**2931**	**4348**	**5272**	**2762**	**3687**	**1070**
Powiaty:											
gdański	3979	1211	627	302	337	257	328	396	177	249	95
kartuski	7671	1128	1062	568	805	798	1280	1239	441	307	43
kościerski	5034	1116	726	372	393	312	487	701	435	443	49
kwidzyński	4232	1690	494	226	224	177	262	367	241	401	150
malborski	2039	697	226	99	108	72	138	198	127	267	107
nowodworski	2197	788	236	119	109	82	149	201	158	278	77
pucki	2395	584	322	197	258	204	244	229	126	193	38
starogardzki	6566	2067	989	472	539	388	501	594	374	525	117
sztumski	2453	960	239	106	70	73	88	192	169	368	188
tczewski	3620	1233	475	184	233	151	245	364	214	385	136
wejherowski	5324	1182	763	389	515	417	626	791	300	271	70
Podregion Gdańsk-Gdynia-Sopot	**6789**	**2444**	**1616**	**785**	**746**	**361**	**305**	**212**	**103**	**125**	**92**
Miasta na prawach powiatu:											
Gdańsk	4298	1595	1007	486	473	221	198	129	60	73	56
Gdynia	2175	738	524	262	252	123	90	71	37	47	31
Sopot	316	111	85	37	21	17	17	12	6	5	5
W ODSETKACH											
WOJEWÓDZTWO	**100,0**	**29,8**	**15,3**	**7,4**	**8,0**	**5,8**	**8,1**	**10,1**	**5,6**	**7,6**	**2,3**
Podregion słupski	**100,0**	**31,6**	**16,3**	**7,5**	**7,5**	**4,8**	**6,5**	**9,2**	**5,8**	**8,2**	**2,6**
Powiaty:											
bytowski	100,0	24,3	15,1	7,8	8,3	6,1	7,4	11,2	7,1	10,4	2,3
chojnicki	100,0	26,0	14,0	7,3	8,4	5,3	7,7	12,0	7,6	10,4	1,3
człuchowski	100,0	32,7	19,7	6,5	5,9	3,2	5,6	8,5	5,7	8,4	3,8
lęborski	100,0	33,4	15,8	7,8	8,0	5,5	6,4	8,8	4,5	6,6	3,2
słupski	100,0	40,8	16,4	7,5	6,2	3,8	5,5	6,6	4,2	6,1	2,9
Miasta na prawach powiatu:											
Słupsk	100,0	35,1	22,5	11,9	10,8	5,8	5,1	3,1	2,0	2,1	1,6
Podregion gdański	**100,0**	**27,8**	**13,5**	**6,7**	**7,9**	**6,4**	**9,6**	**11,6**	**6,1**	**8,1**	**2,3**
Powiaty:											
gdański	100,0	30,4	15,8	7,6	8,5	6,5	8,2	9,9	4,4	6,3	2,4
kartuski	100,0	14,7	13,8	7,4	10,5	10,4	16,7	16,2	5,7	4,0	0,6
kościerski	100,0	22,2	14,4	7,4	7,8	6,2	9,7	13,9	8,6	8,8	1,0
kwidzyński	100,0	39,9	11,7	5,3	5,3	4,2	6,2	8,7	5,7	9,5	3,5
malborski	100,0	34,2	11,1	4,9	5,3	3,5	6,8	9,7	6,2	13,1	5,2
nowodworski	100,0	35,9	10,7	5,4	5,0	3,7	6,8	9,1	7,2	12,7	3,5
pucki	100,0	24,4	13,4	8,2	10,7	8,5	10,2	9,6	5,3	8,1	1,6
starogardzki	100,0	31,5	15,1	7,2	8,2	5,9	7,6	9,0	5,7	8,0	1,8
sztumski	100,0	39,1	9,7	4,3	2,9	3,0	3,6	7,8	6,9	15,0	7,7
tczewski	100,0	34,0	13,1	5,1	6,4	4,2	6,8	10,1	5,9	10,6	3,8
wejherowski	100,0	22,2	14,3	7,3	9,7	7,8	11,8	14,9	5,6	5,1	1,3
Podregion Gdańsk-Gdynia-Sopot	**100,0**	**36,0**	**23,8**	**11,6**	**11,0**	**5,3**	**4,5**	**3,1**	**1,5**	**1,8**	**1,4**
Miasta na prawach powiatu:											
Gdańsk	100,0	37,1	23,5	11,3	11,0	5,1	4,6	3,0	1,4	1,7	1,3
Gdynia	100,0	33,9	24,1	12,0	11,6	5,7	4,1	3,3	1,7	2,2	1,4
Sopot	100,0	35,1	26,9	11,7	6,6	5,4	5,4	3,8	1,9	1,6	1,6

TABL. 19. LUDNOŚĆ ZWIĄZANA Z UŻYTKOWNIKIEM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNEGO WEDŁUG PŁCI I POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			Miasta			Wieś			Na 100 mężczyzn przypada kobiet	
	ogółem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	miasta	wieś
O G Ó Ł E M ...	**283877**	**145479**	**138398**	**45320**	**22630**	**22690**	**238557**	**122849**	**115708**	**100**	**94**
Ludność w gospodarstwach domowych z właścicielem zwierząt gospodarskich	4267	2176	2091	1141	583	558	3126	1593	1533	96	96
Ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego do 1 ha UR włącznie	69018	34511	34507	14663	7243	7420	54355	27268	27087	102	99
o powierzchni:											
0,1 – 0,5 ha	46173	23065	23108	8958	4447	4511	37215	18618	18597	101	100
0,5 – 1,0 ha	22845	11446	11399	5705	2796	2909	17140	8650	8490	104	98
Ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego powyżej 1 ha UR	210592	108792	101800	29516	14804	14712	181076	93988	87088	99	93
o powierzchni:											
1 – 2 ha	39250	19895	19355	10321	5095	5226	28929	14800	14129	103	95
2 – 3	19485	9881	9604	5000	2465	2535	14485	7416	7069	103	95
3 – 5	22289	11457	10832	4664	2366	2298	17625	9091	8534	97	94
5 – 7	17472	9060	8412	2729	1393	1336	14743	7667	7076	96	92
7 – 10	25621	13472	12149	2309	1171	1138	23312	12301	11011	97	90
10 – 15	34185	17789	16396	1804	938	866	32381	16851	15530	92	92
15 – 20	19148	9936	9212	891	462	429	18257	9474	8783	93	93
20 – 50	26646	13910	12736	1179	603	576	25467	13307	12160	96	91
50 – 100	4705	2469	2236	303	154	149	4402	2315	2087	97	90
100 ha i więcej	1791	923	868	316	157	159	1475	766	709	101	93

TABL. 20. LUDNOŚĆ ZWIĄZANA Z UŻYTKOWNIKIEM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNEGO WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność w wieku [a)]				
	przedprodukcyjnym	produkcyjnym			poprodukcyjnym
		razem	mobilnym	niemobilnym	
	O G Ó Ł E M				
	W liczbach bezwzględnych				
O G Ó Ł E M	**80895**	**170772**	**111658**	**59114**	**32205**
	W odsetkach				
Ludność w gospodarstwach indywidualnych do 1 ha UR włącznie [b)]	24,2	60,2	36,9	23,2	15,6

TABL. 20. LUDNOŚĆ ZWIĄZANA Z UŻYTKOWNIKIEM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNEGO WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność w wieku [a)]				
	przedprodukcyjnym	produkcyjnym			poprodukcyjnym
		razem	mobilnym	niemobilnym	
	W odsetkach (dok.)				
Ludność w gospodarstwach indywidualnych powyżej 1 ha UR	30,0	60,2	40,2	20,0	9,9
o powierzchni:					
1 – 2 ha	27,1	62,4	39,4	23,0	10,5
2 – 3	28,3	62,1	40,4	21,8	9,6
3 – 5	28,8	61,7	40,7	21,0	9,5
5 – 7	30,3	60,2	40,5	19,7	9,5
7 – 10	30,5	59,4	40,1	19,3	10,1
10 – 15	31,2	58,5	39,9	18,7	10,3
15 – 20	31,2	58,5	40,2	18,3	10,3
20 – 50	32,4	58,2	40,6	17,6	9,4
50 – 100	34,1	58,7	41,4	17,3	7,2
100 ha i więcej	32,1	63,0	41,9	21,1	4,9
	W tym WIEŚ W liczbach bezwzględnych				
RAZEM	**70379**	**140561**	**93924**	**46637**	**27617**
	W odsetkach				
Ludność w gospodarstwach indywidualnych do 1 ha UR włącznie [b)]	25,2	58,7	36,9	21,8	16,1
Ludność w gospodarstwach indywidualnych powyżej 1 ha UR	30,9	59,0	40,1	18,8	10,2
o powierzchni:					
1 – 2 ha	28,6	60,3	39,4	21,0	11,1
2 – 3	29,8	60,3	39,9	20,4	9,9
3 – 5	30,0	59,9	40,9	19,0	10,1
5 – 7	31,1	59,1	40,2	18,9	9,8
7 – 10	30,9	58,8	40,2	18,6	10,3
10 – 15	31,4	58,1	39,8	18,3	10,5
15 – 20	31,5	58,1	40,2	17,9	10,4
20 – 50	32,6	57,8	40,6	17,2	9,6
50 – 100	34,4	58,2	41,3	16,9	7,4
100 ha i więcej	31,9	63,2	43,1	20,1	4,9

a) Osoby w wieku nieustalonym uwzględniono tylko w „ogółem". b) Łącznie z osobami w gospodarstwach domowych właścicieli zwierząt gospodarskich.

TABL. 21. LUDNOŚĆ ZWIĄZANA Z UŻYTKOWNIKIEM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNEGO WEDŁUG PŁCI I ŹRÓDEŁ URZYMANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			W tym wieś		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
	W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH					
O G Ó Ł E M	**283877**	**145479**	**138398**	**238557**	**122849**	**115708**

TABL. 21. LUDNOŚĆ ZWIĄZANA Z UŻYTKOWNIKIEM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNEGO WEDŁUG PŁCI I ŹRÓDEŁ URZYMANIA (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			W tym wieś		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
	W ODSETKACH					
Ludność utrzymująca się głównie lub dodatkowo z dochodów z pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym	37,2	40,9	33,3	41,5	45,4	37,5
wyłącznie z dochodów z pracy w gospodarstwie rolnym	12,8	14,4	11,2	14,4	16,1	12,6
głównie z dochodów z pracy w gospodarstwie rolnym, a dodatkowo z innych źródeł	1,8	2,4	1,2	2,0	2,6	1,3
dodatkowo z dochodów z pracy w gospodarstwie rolnym, a głównie z innych źródeł	8,0	10,1	5,7	8,7	10,9	6,3
utrzymywani z dochodów z pracy w gospodarstwie rolnym	14,5	13,9	15,2	16,5	15,7	17,3
Ludność utrzymująca się z innych źródeł niż dochody z pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym	62,5	58,8	66,4	58,2	54,4	62,2
z dochodów z pracy najemnej	13,9	14,9	12,8	12,0	13,2	10,7
z dochodów z pracy na rachunek własny lub z dochodów z najmu	2,7	3,4	1,9	1,7	2,2	1,2
z emerytury pracowniczej, kombatanckiej i pochodnych	4,0	4,0	4,0	3,3	3,4	3,2
z emerytury rolnej	4,0	2,2	5,9	4,5	2,5	6,7
z renty z tytułu niezdolności do pracy (renty inwalidzkiej)	5,4	5,1	5,7	5,5	5,1	5,9
z pozostałych niezarobkowych źródeł	4,4	3,7	5,1	4,4	3,8	5,1
z dochodów z własności	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0
utrzymywani z innych dochodów niż praca w gospodarstwie rolnym	28,1	25,5	30,9	26,7	24,2	29,3
Nie ustalono	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3

TABL. 22. UŻYTKOWNICY INDYWIDUALNYCH GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP WIEKU I POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku							
		15-19 lat	20-29	30-39	40-49	50-59	60 - 64	65 lat i więcej	nieustalonym
	OGÓŁEM								
OGÓŁEM	**72202**	**193**	**5752**	**14582**	**23297**	**15256**	**4140**	**8981**	**1**
Użytkownicy gospodarstw indywidualnych do 1 ha UR włącznie [a)]	21505	28	839	2894	5596	4780	1958	5409	1

TABL. 22. UŻYTKOWNICY INDYWIDUALNYCH GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP WIEKU I POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku							
		15-19 lat	20-29	30-39	40-49	50-59	60 - 64	65 lat i więcej	nieusta-lonym
O G Ó Ł E M (dok.)									
Użytkownicy gospodarstw indywidualnych powyżej 1 ha UR	50697	165	4913	11688	17701	10476	2182	3572	-
o powierzchni:									
1-2 ha	10865	20	749	2084	3430	2489	694	1399	-
2-3	5191	11	391	1079	1784	1099	282	545	-
3-5	5726	16	523	1274	1975	1156	277	505	-
5-7	4212	13	387	996	1456	869	188	303	-
7-10	5957	29	698	1460	2088	1179	217	286	-
10-15	7490	42	875	1871	2687	1500	228	287	-
15-20	4138	15	490	1053	1528	817	119	116	-
20-50	5646	16	642	1510	2140	1084	143	111	-
50-100	1048	1	120	265	440	187	21	14	-
100 ha i więcej	424	2	38	96	173	96	13	6	-
W tym WIEŚ									
RAZEM	**58782**	**162**	**4950**	**12390**	**18920**	**11818**	**3260**	**7282**	**-**
Użytkownicy gospodarstw indywidualnych do 1 ha UR włącznie	16584	18	642	2267	4219	3499	1526	4413	-
Użytkownicy gospodarstw indywidualnych powyżej 1 ha UR	42198	144	4308	10123	14701	8319	1734	2869	-
o powierzchni:									
1-2 ha	7771	12	544	1544	2418	1658	515	1080	-
2-3	3723	8	278	792	1272	767	204	402	-
3-5	4378	12	426	1043	1462	820	215	400	-
5-7	3480	12	332	848	1200	686	145	257	-
7-10	5323	27	653	1338	1852	1028	181	244	-
10-15	7002	42	830	1777	2508	1378	203	264	-
15-20	3892	14	475	1010	1429	748	112	104	-
20-50	5327	16	625	1446	2015	990	131	104	-
50-100	958	-	112	245	402	170	18	11	-
100 ha i więcej	344	1	33	80	143	74	10	3	-

a) Łącznie z właścicielami zwierząt gospodarskich.

TABL. 23. PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNIE W SWOIM GOSPODARSTWIE ROLNYM WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH

GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH W HA	Ogółem	Pracujący	
		wyłącznie	głównie
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH			
O G Ó Ł E M	**49750**	**47584**	**2166**
Gospodarstwa indywidualne do 1 ha UR włącznie			
RAZEM	**650**	**621**	**29**

TABL. 23. PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNIE W SWOIM GOSPODARSTWIE ROLNYM WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH (dok.)

GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH W HA	Ogółem	Pracujący	
		wyłącznie	głównie
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH (dok.)			
Gospodarstwa indywidualne powyżej 1 ha UR			
RAZEM	**49100**	**46963**	**2137**
1 – 2	2767	2674	93
2 – 5	5305	5092	213
5 – 10	10682	10174	508
10 – 20	17667	16916	751
20 – 50	10093	9692	401
50 – 100	1881	1778	103
100 i więcej	705	637	68
W ODSETKACH			
O G Ó Ł E M	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Gospodarstwa indywidualne do 1 ha UR włącznie			
RAZEM	**1,3**	**1,3**	**1,3**
Gospodarstwa indywidualne powyżej 1 ha UR			
RAZEM	**98,7**	**98,7**	**98,7**
1 – 2	5,6	5,6	4,3
2 – 5	10,7	10,7	9,8
5 – 10	21,5	21,4	23,5
10 – 20	35,5	35,5	34,7
20 – 50	20,3	20,4	18,5
50 – 100	3,8	3,7	4,8
100 i więcej	1,4	1,3	3,1

TABL. 24. LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH I PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ

GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH W HA	Ogółem	Prowadzące działalność rolniczą	Nie prowadzące działalności rolniczej	Ogółem	Prowadzące działalność rolniczą	Nie prowadzące działalności rolniczej
	w liczbach bezwzględnych			w odsetkach		
O G Ó Ł E M						
O G Ó Ł E M	**76722**	**52665**	**24057**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
GOSPODARSTWA ROLNE DO 1 HA UR WŁĄCZNIE (DZIAŁKI ROLNE I WŁAŚCICIELE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH)						
RAZEM	**22818**	**12702**	**10116**	**29,7**	**24,1**	**42,1**
0 – 0,1	1240	1236	4	1,6	2,4	0,0
0,1 – 0,2	5450	3110	2340	7,1	5,9	9,7
0,2 – 0,5	9034	4762	4272	11,8	9,0	17,8
0,5 – 1	7094	3594	3500	9,2	6,8	14,6
GOSPODARSTWA ROLNE POWYŻEJ 1 HA UR						
RAZEM	**53904**	**39963**	**13941**	**70,3**	**75,9**	**57,9**
1 – 2	11769	5933	5836	15,3	11,3	24,2
2 – 3	5667	3245	2422	7,4	6,2	10,0
3 – 5	6162	4029	2133	8,0	7,6	8,9
5 – 7	4467	3408	1059	5,8	6,5	4,4

TABL. 24. LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH I PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ (dok.)

GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH W HA	Ogółem	Prowadzące działalność rolniczą	Nie prowadzące działalności rolniczej	Ogółem	Prowadzące działalność rolniczą	Nie prowadzące działalności rolniczej
	w liczbach bezwzględnych			w odsetkach		
GOSPODARSTWA ROLNE POWYŻEJ 1 HA UR (dok.)						
7 – 10	6233	5253	980	8,1	10,0	4,1
10 – 15	7723	7008	715	10,1	13,3	3,0
15 – 20	4273	3967	306	5,6	7,5	1,3
20 – 30	3552	3342	210	4,6	6,3	0,9
30 – 50	2273	2157	116	3,0	4,1	0,5
50 – 100	1122	1031	91	1,5	1,9	0,4
100 – 200	301	263	38	0,4	0,5	0,1
200 – 300	91	82	9	0,1	0,2	0,0
300 – 500	134	118	16	0,2	0,2	0,1
500 i więcej	137	127	10	0,2	0,3	0,0

TABL. 25. LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ ORAZ PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Prowadzące działalność rolniczą	Nie prowadzące działalności rolniczej	Prowadzące działalność rolniczą	Nie prowadzące działalności rolniczej
	w liczbach bezwzględnych			w % ogółem	
WOJEWÓDZTWO	**76722**	**52665**	**24057**	**68,6**	**31,4**
Podregion słupski	**24423**	**15949**	**8474**	**65,3**	**34,7**
Powiaty:					
bytowski	5969	4019	1950	67,3	32,7
chojnicki	4932	3842	1090	77,9	22,1
człuchowski	3852	2833	1019	73,5	26,5
lęborski	2128	1152	976	54,1	45,9
słupski	6442	3823	2619	59,3	40,7
Miasta na prawach powiatu:					
Słupsk	1100	280	820	25,5	74,5
Podregion gdański	**45510**	**34636**	**10874**	**76,1**	**23,9**
Powiaty:					
gdański	3979	2830	1149	71,1	28,9
kartuski	7671	5938	1733	77,4	22,6
kościerski	5034	3761	1273	74,7	25,3
kwidzyński	4232	3441	791	81,3	18,7
malborski	2039	1827	212	89,6	10,4
nowodworski	2197	1906	291	86,8	13,2
pucki	2395	1555	840	64,9	35,1
starogardzki	6566	4764	1802	72,6	27,4
sztumski	2453	2064	389	84,1	15,9
tczewski	3620	2949	671	81,5	18,5
wejherowski	5324	3601	1723	67,6	32,4
Podregion Gdańsk--Gdynia-Sopot	**6789**	**2080**	**4709**	**30,6**	**69,4**
Miasta na prawach powiatu:					
Gdańsk	4298	1431	2867	33,3	66,7
Gdynia	2175	575	1600	26,4	73,6
Sopot	316	74	242	23,4	76,6

TABL. 26. POWIERZCHNIA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH I UŻYTKOWNIKÓW

GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH W HA	1996	2002			
	ogółem	ogółem	sektor prywatny		sektor publiczny
			razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
		W HEKTARACH			
O G Ó Ł E M	**1018855**[a)]	**1031267**	**922724**	**812358**	**108543**
		Gospodarstwa rolne do 1 ha UR włącznie (działki rolne i właściciele zwierząt gospodarskich)			
RAZEM	**14780**	**13016**	**12956**	**12868**	**60**
0 – 0,1	206	696	656	576	40
0,1 – 0,2	2235	1584	1584	1582	-
0,2 – 0,5	5815	4108	4108	4108	-
0,5 – 1	6524	6628	6608	6602	20
		Gospodarstwa rolne powyżej 1 ha UR			
RAZEM	**1004075**	**1018251**	**909768**	**799490**	**108483**
1 – 2	17937	21602	21602	21591	-
2 – 3	15242	17246	17227	17207	19
3 – 5	27016	30220	30147	30018	73
5 – 7	32090	32953	32953	32891	-
7 – 10	72848	67386	66254	66135	1132
10 – 15	142855	115954	115923	112700	31
15 – 20	104183	86293	86293	86119	-
20 – 30	119808	106460	106264	99373	196
30 – 50	78071	96702	96608	95771	94
50 – 100	46309	88033	80802	79736	7231
100 – 200	27670	45394	43976	40930	1418
200 – 300	19719	24254	22991	19219	1263
300 – 500	61178	57224	52264	38445	4960
500 – 1000	110766	86572	61860	38085	24712
1000 i więcej	128383	141958	74604	21270	67354
		W ODSETKACH			
O G Ó Ł E M	**100,0** [a)]	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
		Gospodarstwa rolne do 1 ha UR włącznie (działki rolne i właściciele zwierząt gospodarskich)			
RAZEM	**1,5**	**1,3**	**1,4**	**1,6**	**0,0**
0 – 0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
0,1 – 0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	-
0,2 – 0,5	0,6	0,4	0,4	0,5	-
0,5 – 1	0,7	0,6	0,7	0,8	0,0
		Gospodarstwa rolne powyżej 1 ha UR			
RAZEM	**98,5**	**98,7**	**98,6**	**98,4**	**100,0**
1 – 2	1,8	2,1	2,3	2,7	-
2 – 3	1,5	1,7	1,8	2,1	0,0
3 – 5	2,7	2,9	3,3	3,7	0,1
5 – 7	3,1	3,2	3,6	4,1	-
7 – 10	7,1	6,5	7,2	8,1	1,0
10 – 15	14,0	11,2	12,6	13,9	0,0
15 – 20	10,2	8,4	9,3	10,6	-
20 – 30	11,8	10,3	11,5	12,2	0,2
30 – 50	7,7	9,4	10,5	11,8	0,1
50 – 100	4,5	8,5	8,7	9,8	6,7
100 – 200	2,7	4,4	4,8	5,0	1,3
200 – 300	1,9	2,4	2,5	2,4	1,2
300 – 500	6,0	5,5	5,7	4,7	4,6
500 – 1000	10,9	8,4	6,7	4,7	22,8
1000 i więcej	12,6	13,8	8,1	2,6	62,0

a) Bez szacunku powierzchni w gospodarstwach rolnych w obwodach wyłączonych z PSR 1996 i bez działek użytkowników zamieszkałych poza terenem obwodów spisowych (szacunek wyniósł – 23,2 tys. ha).

TABL. 27. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH

LATA GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH W HA	Użytki rolne							Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
	ogółem	grunty orne			sady	łąki	pastwiska		
		razem	pod zasiewami	odłogi i ugory					
	w % ogółem powierzchni gruntów								
OGÓŁEM									
OGÓŁEM 1996	84,9	68,6	58,7	9,9	0,4	10,1	5,8	6,3	8,8
2002	**84,3**	**68,8**	**53,9**	**14,9**	**0,3**	**10,1**	**5,1**	**6,6**	**9,1**
GOSPODARSTWA ROLNE DO 1 HA UR WŁĄCZNIE (DZIAŁKI ROLNE I WŁAŚCICIELE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH)									
RAZEM	**66,3**	**56,5**	**23,2**	**33,3**	**2,2**	**5,9**	**1,7**	**8,4**	**25,3**
0 – 0,1	1,3	1,2	0,6	0,6	-	0,1	-	31,9	66,8
0,1 – 0,2	46,1	40,9	18,9	22,0	1,9	2,5	0,8	11,7	42,2
0,2 – 0,5	69,6	60,2	24,9	35,3	3,1	5,0	1,3	5,0	25,4
0,5 – 1	75,9	63,7	25,5	38,2	2,0	7,8	2,4	7,3	16,8
GOSPODARSTWA ROLNE POWYŻEJ 1 HA UR									
RAZEM	**84,6**	**69,0**	**54,3**	**14,7**	**0,3**	**10,2**	**5,1**	**6,6**	**8,8**
1 – 2	75,7	60,4	23,9	36,5	1,1	11,5	2,7	6,0	18,3
2 – 5	79,1	61,8	31,1	30,7	0,8	12,6	3,9	9,3	11,6
5 – 7	80,5	62,7	39,9	22,8	0,6	12,0	5,2	10,8	8,7
7 – 10	78,0	61,6	45,6	16,0	0,4	10,8	5,2	11,8	10,2
10 – 15	81,7	64,0	52,1	11,9	0,3	11,2	6,2	9,8	8,5
15 – 20	85,2	66,9	57,1	9,8	0,3	11,4	6,6	10,3	4,5
20 – 30	80,4	63,8	55,5	8,3	0,2	10,4	6,0	9,1	10,5
30 – 50	88,1	72,5	64,9	7,6	0,3	10,0	5,3	6,4	5,5
50 – 100	86,3	73,7	64,6	9,1	0,3	8,2	4,1	8,0	5,7
100 – 200	90,1	78,3	64,4	13,9	1,1	7,0	3,7	1,9	8,0
200 – 300	93,5	80,8	68,2	12,6	0,1	8,2	4,4	1,6	4,9
300 – 500	93,6	80,6	68,6	12,0	0,0	8,6	4,4	1,8	4,6
500 – 1000	76,2	65,9	57,7	8,2	0,1	6,5	3,7	1,9	21,9
1000 i więcej	91,5	73,7	46,2	27,5	0,0	12,4	5,4	1,9	6,6

TABL. 28. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
W HEKTARACH								
WOJEWÓDZTWO	**1031267**	**869625**	**709675**	**3395**	**104435**	**52120**	**68137**	**93505**
Podregion słupski	**338916**	**285004**	**231259**	**900**	**35044**	**17801**	**26117**	**27795**
Powiaty:								
bytowski	83742	66123	52984	60	7889	5190	9754	7865
chojnicki	70871	47696	38146	87	6991	2472	13085	10090
człuchowski	65399	60305	52402	467	5195	2241	1158	3936
lęborski	23942	21738	15791	58	3845	2044	485	1719
słupski	83628	79501	63807	186	10118	5390	939	3188
Miasta na prawach powiatu:								
Słupsk	11334	9641	8129	42	1006	464	696	997
Podregion gdański	**568353**	**493847**	**410675**	**2114**	**52591**	**28467**	**34954**	**39552**
Powiaty:								
gdański	41318	38318	33099	299	3202	1718	709	2291
kartuski	80903	65322	51893	129	7215	6085	8259	7322
kościerski	60907	43422	34507	65	5772	3078	10745	6740
kwidzyński	49336	46391	39433	198	4247	2513	677	2268
malborski	43451	41403	37049	58	2682	1614	89	1959
nowodworski	33845	31767	27088	33	2900	1746	46	2032
pucki	29460	26487	18564	130	5942	1851	1296	1677
starogardzki	68327	58173	49125	193	6966	1889	5795	4359

TABL. 28. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
				W HEKTARACH (dok.)				
Podregion gdański (dok.)								
sztumski	52882	48490	41324	131	4075	2960	508	3884
tczewski	51504	46527	41389	718	2724	1696	1058	3919
wejherowski	56420	47547	37204	160	6866	3317	5772	3101
Podregion Gdańsk-Gdynia--Sopot	**123998**	**90774**	**67741**	**381**	**16800**	**5852**	**7066**	**26158**
Miasta na prawach powiatu:								
Gdańsk	103711	74718	55154	234	14029	5301	5447	23546
Gdynia	18204	14192	10924	119	2659	490	1522	2490
Sopot	2083	1864	1663	28	112	61	97	122
				W ODSETKACH				
WOJEWÓDZTWO	**100,0**	**84,3**	**68,8**	**0,3**	**10,1**	**5,1**	**6,6**	**9,1**
Podregion słupski	**100,0**	**84,1**	**68,2**	**0,3**	**10,3**	**5,3**	**7,7**	**8,2**
Powiaty:								
bytowski	100,0	79,0	63,3	0,1	9,4	6,2	11,6	9,4
chojnicki	100,0	67,3	53,8	0,1	9,9	3,5	18,5	14,2
człuchowski	100,0	92,2	80,1	0,7	8,0	3,4	1,8	6,0
lęborski	100,0	90,8	66,0	0,2	16,1	8,5	2,0	7,2
słupski	100,0	95,1	76,3	0,2	12,1	6,5	1,1	3,8
Miasta na prawach powiatu:								
Słupsk	100,0	85,1	71,7	0,4	8,9	4,1	6,1	8,8
Podregion gdański	**100,0**	**86,9**	**72,2**	**0,4**	**9,3**	**5,0**	**6,1**	**7,0**
Powiaty:								
gdański	100,0	92,7	80,1	0,7	7,7	4,2	1,8	5,5
kartuski	100,0	80,7	64,1	0,2	8,9	7,5	10,2	9,1
kościerski	100,0	71,3	56,6	0,1	9,5	5,1	17,6	11,1
kwidzyński	100,0	94,0	79,9	0,4	8,6	5,1	1,4	4,6
malborski	100,0	95,3	85,3	0,1	6,2	3,7	0,2	4,5
nowodworski	100,0	93,9	80,0	0,1	8,6	5,2	0,1	6,0
pucki	100,0	89,9	63,0	0,4	20,2	6,3	4,4	5,7
starogardzki	100,0	85,1	71,9	0,3	10,2	2,7	8,5	6,4
sztumski	100,0	91,7	78,1	0,3	7,7	5,6	1,0	7,3
tczewski	100,0	90,3	80,3	1,4	5,3	3,3	2,1	7,6
wejherowski	100,0	84,3	65,9	0,3	12,2	5,9	10,2	5,5
Podregion Gdańsk-Gdynia--Sopot	**100,0**	**73,2**	**54,6**	**0,3**	**13,6**	**4,7**	**5,7**	**21,1**
Miasta na prawach powiatu:								
Gdańsk	100,0	72,0	53,2	0,2	13,5	5,1	5,3	22,7
Gdynia	100,0	78,0	60,0	0,7	14,6	2,7	8,3	13,7
Sopot	100,0	89,5	79,8	1,4	5,4	2,9	4,7	5,8

TABL. 29. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia zasiewów ogółem	Zboża [a)]		Strączkowe jadalne	Ziemniaki	Przemysłowe	Pastewne [b)]	Pozostałe
		razem	podstawowe z mieszankami zbożowymi					
				W HEKTARACH				
WOJEWÓDZTWO	**555636**	**425660**	**421673**	**1921**	**31575**	**48564**	**33553**	**14363**
Podregion słupski	**180856**	**145220**	**141882**	**70**	**12692**	**9560**	**10624**	**2690**
Powiaty:								
bytowski	35801	30195	28611	-	2159	322	2625	500
chojnicki	33260	26223	26107	1	2889	798	2958	391
człuchowski	45196	38175	36739	0	1582	2833	1659	947

TABL. 29. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia zasiewów ogółem	Zboża [a] razem	Zboża [a] podstawowe z mieszankami zbożowymi	Strączkowe jadalne	Ziemniaki	Przemysłowe	Pastewne [b]	Pozostałe
			W HEKTARACH (dok.)					
Podregion słupski (dok.)								
Powiaty:								
lęborski	11959	9747	9737	29	946	445	714	78
słupski	50836	37979	37789	40	5068	4459	2598	692
Miasta na prawach powiatu:								
Słupsk	3804	2901	2899	-	48	703	70	82
Podregion gdański	**362999**	**272424**	**272006**	**1732**	**18273**	**38085**	**22538**	**9947**
Powiaty:								
gdański	27340	19067	19046	208	1169	3757	2066	1073
kartuski	43720	32772	32763	-	4723	902	3996	1327
kościerski	29025	23228	23207	4	2910	7	2568	308
kwidzyński	35679	25347	25330	356	1009	4795	1120	3052
malborski	36174	24619	24599	474	475	7239	1715	1652
nowodworski	25126	17614	17524	215	523	3701	2223	850
pucki	15266	11297	11296	2	1484	856	1291	336
starogardzki	43570	37022	36916	93	2035	1784	2299	337
sztumski	39215	29646	29638	60	468	7425	1297	319
tczewski	38886	28966	28846	318	808	6000	2483	311
wejherowski	28998	22846	22841	2	2669	1619	1480	382
Podregion Gdańsk-Gdynia--Sopot	**11781**	**8016**	**7785**	**119**	**610**	**919**	**391**	**1726**
Miasta na prawach powiatu:								
Gdańsk	8125	5202	5052	115	365	784	268	1391
Gdynia	3463	2686	2605	4	237	125	80	331
Sopot	193	128	128	-	8	10	43	4
			W ODSETKACH					
WOJEWÓDZTWO	**100,0**	**76,6**	**75,9**	**0,4**	**5,7**	**8,7**	**6,0**	**2,6**
Podregion słupski	**100,0**	**80,3**	**78,5**	**0,0**	**7,0**	**5,3**	**5,9**	**1,5**
Powiaty:								
bytowski	100,0	84,3	79,9	-	6,1	0,9	7,3	1,4
chojnicki	100,0	78,8	78,5	0,0	8,7	2,4	8,9	1,2
człuchowski	100,0	84,4	81,3	0,0	3,5	6,3	3,7	2,1
lęborski	100,0	81,5	81,4	0,2	7,9	3,7	6,0	0,7
słupski	100,0	74,7	74,3	0,1	9,9	8,8	5,1	1,4
Miasta na prawach powiatu:								
Słupsk	100,0	76,3	76,2	-	1,3	18,5	1,8	2,1
Podregion gdański	**100,0**	**75,0**	**74,9**	**0,5**	**5,0**	**10,5**	**6,2**	**2,8**
Powiaty:								
gdański	100,0	69,7	69,7	0,8	4,3	13,7	7,6	3,9
kartuski	100,0	75,0	74,9	-	10,8	2,1	9,1	3,0
kościerski	100,0	80,0	80,0	0,0	10,0	0,0	8,9	1,1
kwidzyński	100,0	71,0	71,0	1,0	2,8	13,4	3,2	8,6
malborski	100,0	68,1	68,0	1,3	1,3	20,0	4,7	4,6
nowodworski	100,0	70,1	69,7	0,9	2,1	14,7	8,8	3,4
pucki	100,0	74,0	74,0	0,0	9,7	5,6	8,5	2,2
starogardzki	100,0	84,9	84,7	0,2	4,7	4,1	5,3	0,8
sztumski	100,0	75,6	75,6	0,2	1,2	18,9	3,3	0,8
tczewski	100,0	74,5	74,2	0,8	2,1	15,4	6,4	0,8
wejherowski	100,0	78,8	78,8	0,0	9,2	5,6	5,1	1,3
Podregion Gdańsk-Gdynia--Sopot	**100,0**	**68,0**	**66,1**	**1,0**	**5,2**	**7,8**	**3,3**	**14,7**
Miasta na prawach powiatu:								
Gdańsk	100,0	64,0	62,2	1,4	4,5	9,7	3,3	17,1
Gdynia	100,0	77,6	75,2	0,1	6,8	3,6	2,3	9,6
Sopot	100,0	66,4	66,4	-	4,4	5,0	22,1	2,1

a) Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne zbożowe mieszanki, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zboża. b) Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno.

TABL. 30. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH

LATA GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH W HA	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Konie	Drób [a)]
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy			
	w sztukach						
OGÓŁEM							
OGÓŁEM 1996	271628	111039	952548	88674	19400	14212	5533338
2002	**201213**	**85875**	**1042812**	**105254**	**13952**	**12029**	**9512608**
GOSPODARSTWA ROLNE DO 1 HA UR WŁĄCZNIE (DZIAŁKI ROLNE I WŁAŚCICIELE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH)							
RAZEM	**1697**	**916**	**6440**	**717**	**280**	**590**	**1547970**
0 – 0,1	566	296	2895	332	105	343	986964
0,1 – 0,2	122	67	392	50	9	23	39370
0,2 – 0,5	418	231	1232	122	86	96	149859
0,5 – 1	591	322	1921	213	80	128	371777
GOSPODARSTWA ROLNE POWYŻEJ 1 HA UR							
RAZEM	**199516**	**84959**	**1036372**	**104537**	**13672**	**11439**	**7964638**
1 – 2	1431	697	7358	964	130	460	1429265
2 – 3	1634	795	5722	638	100	515	934420
3 – 5	3967	1834	13603	1499	435	808	794616
5 – 7	6075	2748	23540	2595	285	952	685308
7 – 10	15405	6833	63485	7044	782	1646	966499
10 – 15	33664	14416	133489	14572	1484	2564	775998
15 – 20	29038	12098	112954	11809	1308	1446	665571
20 – 30	33123	13857	132775	13396	2419	1208	576630
30 – 50	27656	11440	134930	12864	1585	788	350133
50 – 100	14700	5853	84745	7790	1882	533	175239
100 i więcej	32823	14388	323771	31366	3262	519	610959

a) W wieku powyżej 2 tygodni.

TABL. 31. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE WEDŁUG WIEKU I PŁCI ORAZ UŻYTKOWNIKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
	w sztukach			
Bydło	**201213**	**197593**	**182784**	**3620**
Cielęta w wieku poniżej 1 roku	57415	56439	52352	976
byczki	28020	27749	26384	271
jałówki	29395	28690	25968	705
Młode bydło w wieku 1-2 lat	49291	48659	45437	632
byczki	23356	23217	21911	139
jałówki	25935	25442	23526	493
Bydło w wieku 2 lat i więcej	94507	92495	84995	2012
buhaje rozpłodowe, opasy	2206	2166	2110	40
jałówki	6426	6218	5263	208
krowy	85875	84111	77622	1764
mleczne	84465	82715	76532	1750
mamki	1410	1396	1090	14

TABL. 31. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE WEDŁUG WIEKU I PŁCI ORAZ UŻYTKOWNIKÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
	w sztukach			
Trzoda chlewna	**1042812**	**1033265**	**845532**	**9547**
Prosięta o wadze do 20 kg	379027	374905	305993	4122
Warchlaki o wadze od 20 do 50 kg	286224	284342	236506	1882
Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej	377561	374018	303033	3543
w tym: knury rozpłodowe	4015	3967	3731	48
lochy na chów	105254	104255	84214	999
Owce	**13952**	**13846**	**11959**	**106**
Jagnięta w wieku poniżej 1 roku	4724	4684	4477	40
Maciorki 1-roczne i starsze	6593	6533	5732	60
Kozy	**5323**	**5323**	**5312**	**-**
Konie	**12029**	**11722**	**11580**	**307**
Króliki (samice)	**15480**	**15480**	**15480**	**-**
Pozostałe zwierzęta futerkowe (samice)	**13646**	**13646**	**13646**	**-**
Pnie pszczele	**25221**	**25166**	**25166**	**55**
Drób (w wieku powyżej 2 tygodni)	**9512608**	**9512608**	**9370477**	**-**

TABL. 32. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Kozy	Konie	Drób [a)]
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy na chów o wadze 50 kg i więcej				
	W SZTUKACH							
WOJEWÓDZTWO	**201213**	**85875**	**1042812**	**105254**	**13952**	**5323**	**12029**	**9512608**
Podregion słupski	**61428**	**26391**	**391963**	**39411**	**4940**	**1591**	**2512**	**1571879**
Powiaty:								
bytowski	14709	6089	54366	5922	2696	291	879	549462
chojnicki	20556	8217	82916	7202	382	346	593	127325
człuchowski	7336	3062	194900	20916	193	168	255	164424
lęborski	6014	2947	12583	1194	1052	126	327	59622
słupski	12538	5994	42703	3840	591	631	432	636076
Miasta na prawach powiatu:								
Słupsk	275	82	4495	337	26	29	26	34970
Podregion gdański	**137826**	**58564**	**645562**	**65458**	**8924**	**3571**	**8941**	**7404539**
Powiaty:								
gdański	8626	3893	22034	2545	418	291	549	274222
kartuski	22325	10052	124560	11232	1831	565	2418	3963643
kościerski	18166	7376	61913	6239	1549	319	1126	179249
kwidzyński	10578	3875	59593	6492	769	200	646	136005
malborski	8736	4168	18672	2180	186	115	76	28580
nowodworski	10032	4723	18953	2059	36	165	178	47501

TABL. 32. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bydło		Trzoda chlewna		Owce	Kozy	Konie	Drób [a)]
	ogółem	w tym krowy	ogółem	w tym lochy na chów o wadze 50 kg i więcej				
	W SZTUKACH (dok.)							
Podregion gdański (dok.)								
Powiaty:								
pucki	9394	4227	25402	2743	152	308	441	85258
starogardzki	14387	5329	130700	12715	567	611	1128	864545
sztumski	11893	5439	43810	4949	229	167	398	159063
tczewski	10660	3915	75120	8538	2084	415	673	672974
wejherowski	13029	5567	64805	5766	1103	415	1308	993499
Podregion Gdańsk-Gdynia--Sopot	**1959**	**920**	**5287**	**385**	**88**	**161**	**576**	**536190**
Miasta na prawach powiatu:								
Gdańsk	1208	513	3175	231	32	98	171	301306
Gdynia	741	404	2076	149	56	34	201	160761
Sopot	10	3	36	5	-	29	204	74123
	W ODSETKACH							
WOJEWÓDZTWO	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Podregion słupski	**30,5**	**30,7**	**37,6**	**37,4**	**35,4**	**29,9**	**20,9**	**16,5**
Powiaty:								
bytowski	7,3	7,1	5,2	5,7	19,3	5,5	7,3	5,8
chojnicki	10,2	9,5	8,0	6,8	2,7	6,5	5,0	1,3
człuchowski	3,7	3,6	18,7	19,9	1,4	3,2	2,1	1,7
lęborski	3,0	3,4	1,2	1,1	7,6	2,3	2,7	0,6
słupski	6,2	7,0	4,1	3,6	4,2	11,9	3,6	6,7
Miasta na prawach powiatu:								
Słupsk	0,1	0,1	0,4	0,3	0,2	0,5	0,2	0,4
Podregion gdański	**68,5**	**68,2**	**61,9**	**62,2**	**64,0**	**67,1**	**74,3**	**77,8**
Powiaty:								
gdański	4,3	4,5	2,1	2,4	3,0	5,5	4,5	2,9
kartuski	11,1	11,7	12,0	10,7	13,1	10,6	20,1	41,6
kościerski	9,0	8,6	5,9	5,9	11,1	6,0	9,3	1,9
kwidzyński	5,2	4,5	5,7	6,1	5,5	3,7	5,4	1,4
malborski	4,3	4,9	1,8	2,1	1,3	2,2	0,6	0,3
nowodworski	5,0	5,5	1,8	2,0	0,3	3,1	1,5	0,5
pucki	4,7	4,9	2,5	2,6	1,2	5,8	3,7	0,9
starogardzki	7,2	6,2	12,5	12,1	4,1	11,5	9,4	9,1
sztumski	5,9	6,3	4,2	4,7	1,6	3,1	3,3	1,7
tczewski	5,3	4,6	7,2	8,1	14,9	7,8	5,6	7,1
wejherowski	6,5	6,5	6,2	5,5	7,9	7,8	10,9	10,4
Podregion Gdańsk-Gdynia--Sopot	**1,0**	**1,1**	**0,5**	**0,4**	**0,6**	**3,0**	**4,8**	**5,7**
Miasta na prawach powiatu:								
Gdańsk	0,6	0,6	0,3	0,2	0,2	1,8	1,4	3,2
Gdynia	0,4	0,5	0,2	0,2	0,4	0,6	1,7	1,7
Sopot	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,6	1,7	0,8

a) W wieku powyżej 2 tygodni.

TABL. 33. LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH UŻYTKUJĄCYCH BUDYNKI I BUDOWLE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH

LATA GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH W HA	Obory	Chlewnie	Kurniki	Stodoły	Wiaty	Garaże	Budynki wielofunkcyjne	Inne pomieszczenia
OGÓŁEM								
OGÓŁEM 1996	17872	10693	10314	25241	7370	17630	23887	2394
2002	**19284**	**12289**	**12048**	**24728**	**8542**	**21101**	**22601**	**6660**
GOSPODARSTWA ROLNE DO 1 HA UR WŁĄCZNIE (DZIAŁKI ROLNE I WŁAŚCICIELE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH)								
RAZEM	**2428**	**1523**	**1793**	**2021**	**719**	**2789**	**5370**	**1818**
0 – 0,1	146	100	174	136	57	120	331	82
0,1 – 0,2	381	352	311	290	140	581	1294	498
0,2 – 0,5	1038	584	723	827	275	1107	2112	717
0,5 – 1	863	487	585	768	247	981	1633	521
GOSPODARSTWA ROLNE POWYŻEJ 1 HA UR								
RAZEM	**16856**	**10766**	**10255**	**22707**	**7823**	**18312**	**17231**	**4842**
1 – 2	1597	1008	932	1669	486	1684	2854	855
2 – 3	970	533	540	1174	278	939	1468	416
3 – 5	1435	793	764	1804	519	1360	1827	415
5 – 7	1327	746	769	1805	514	1308	1540	380
7 – 10	2384	1294	1323	3394	907	2370	2298	533
10 – 15	3284	2076	2022	4987	1524	3679	2993	746
15 – 20	2074	1378	1400	2951	1095	2429	1546	449
20 – 30	1787	1279	1248	2464	1009	2108	1281	377
30 – 50	1153	940	835	1500	786	1422	770	286
50 – 100	517	429	340	619	404	643	365	157
100 i więcej	328	290	82	340	301	370	289	228

TABL. 34. LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH POSIADAJĄCYCH CIĄGNIKI, SAMOCHODY CIĘŻAROWE I PRZYCZEPY WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH

LATA GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH W HA	Gospodarstwa posiadające				
	ciągniki	samochody		przyczepy	
		ogółem	w tym do 2 ton ładowności	ogółem	w tym ciągnikowe
	w sztukach				
OGÓŁEM					
OGÓŁEM 1996	30943	7881	5723	18800	.
2002	**29737**	**3401**	**2256**	**19627**	**18784**
GOSPODARSTWA ROLNE DO 1 HA UR WŁĄCZNIE (DZIAŁKI ROLNE I WŁAŚCICIELE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH)					
RAZEM	**1239**	**6**	**4**	**5**	**5**
GOSPODARSTWA ROLNE POWYŻEJ 1 HA UR					
RAZEM	**28498**	**3395**	**2252**	**19622**	**18779**
1 – 2	1196	365	255	574	469

TABL. 34. LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH POSIADAJĄCYCH CIĄGNIKI, SAMOCHODY CIĘŻAROWE I PRZYCZEPY WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W LATACH 1996 I 2002 (dok.)

LATA GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH W HA	Gospodarstwa posiadające				
	ciągniki	samochody		przyczepy	
		ogółem	w tym do 2 ton ładowności	ogółem	w tym ciągnikowe
	w sztukach				
GOSPODARSTWA ROLNE POWYŻEJ 1 HA UR (dok.)					
2 – 3	1097	235	165	565	494
3 – 5	2154	318	221	1108	1011
5 – 7	2369	278	195	1271	1177
7 – 10	4388	352	249	2483	2351
10 – 15	6464	463	296	4383	4257
15 – 20	3864	316	209	2995	2910
20 – 30	3248	310	219	2824	2767
30 – 50	2114	305	194	1937	1891
50 – 100	1024	195	114	949	931
100 i więcej	580	258	135	533	521

TABL. 35. CIĄGNIKI, SAMOCHODY CIĘŻAROWE I PRZYCZEPY WEDŁUG UŻYTKOWNIKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
W SZTUKACH				
Ciągniki 1996	44516	43707	41204	809
2002	**43922**	**43650**	**42426**	**272**
o mocy:				
Do 15 kW	1101	1097	1088	4
15-25	6182	6166	6131	16
25-40	14484	14417	14195	67
40-60	14721	14639	14308	82
60-100	5100	5038	4711	62
100 kW i więcej	2334	2293	1993	41
Samochody ciężarowe	**4594**	**4550**	**4290**	**44**
W tym do 2 ton ładowności	2658	2640	2507	18
Przyczepy	**35477**	**35143**	**33929**	**334**
W tym ciągnikowe	33202	32894	31762	308
NA 100 GOSPODARSTW ROLNYCH W SZTUKACH				
Ciągniki	**57,2**	**56,9**	**55,5**	**377,8**
o mocy:				
Do 15 kW	1,4	1,4	1,4	5,6
15-25	8,1	8,0	8,0	22,2
25-40	18,9	18,8	18,6	93,1
40-60	19,2	19,1	18,7	113,9
60-100	6,6	6,6	6,2	86,1
100 kW i więcej	3,0	3,0	2,6	56,9
Samochody ciężarowe	**6,0**	**5,9**	**5,6**	**61,1**
W tym do 2 ton ładowności	3,5	3,4	3,3	25,0
Przyczepy	**46,2**	**45,8**	**44,4**	**463,9**
W tym ciągnikowe	43,3	42,9	41,6	427,8

TABL. 35. CIĄGNIKI, SAMOCHODY CIĘŻAROWE I PRZYCZEPY WEDŁUG UŻYTKOWNIKÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor prywatny		Sektor publiczny
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne	
POWIERZCHNIA UR PRZYPADAJĄCA NA 1 CIĄGNIK W HA				
Ciągniki	**19,8**	**18,2**	**16,5**	**275,9**
o mocy:				
Do 15 kW	789,8	724,3	643,4	18761,0
15-25	140,7	128,9	114,2	4690,3
25-40	60,0	55,1	49,3	1120,1
40-60	59,1	54,3	48,9	915,2
60-100	170,5	157,7	148,6	1210,4
100 kW i więcej	372,6	346,5	351,2	1830,3

TABL. 36. CIĄGNIKI, SAMOCHODY CIĘŻAROWE, PRZYCZEPY I WYBRANE MASZYNY WEDŁUG POGREGIONÓW I POWIATÓW W 2002 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ciągniki	Samochody ciężarowe	Przyczepy	Kombajny		
				zbożowe	buraczane	ziemniaczane
W SZTUKACH						
WOJEWÓDZTWO	**43922**	**4594**	**35477**	**5341**	**1091**	**1647**
Podregion słupski	**12519**	**1180**	**10807**	**1615**	**16**	**1116**
Powiaty:						
bytowski	3235	277	2389	334	-	86
chojnicki	3296	196	2699	384	6	401
człuchowski	2156	215	2129	371	3	306
lęborski	932	99	777	147	1	68
słupski	2785	360	2731	365	6	249
Miasta na prawach powiatu:						
Słupsk	115	33	82	14	-	6
Podregion gdański	**30413**	**2981**	**23882**	**3659**	**1068**	**508**
Powiaty:						
gdański	2525	451	2422	275	189	50
kartuski	4947	531	2620	371	-	62
kościerski	3168	250	2124	347	-	104
kwidzyński	2713	238	2660	344	166	45
malborski	1859	111	2184	282	261	8
nowodworski	1677	123	1767	208	126	5
pucki	1554	182	1122	154	14	76
starogardzki	4070	319	2886	595	48	77
sztumski	2183	88	1933	350	94	15
tczewski	2819	264	2448	442	169	16
wejherowski	2898	424	1716	291	1	50
Podregion Gdańsk--Gdynia-Sopot	**990**	**433**	**788**	**67**	**7**	**23**
Miasta na prawach powiatu:						
Gdańsk	724	351	583	38	7	15
Gdynia	256	76	195	29	-	8
Sopot	10	6	10	-	-	-
W ODSETKACH						
WOJEWÓDZTWO	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Podregion słupski	**28,5**	**25,7**	**30,5**	**30,2**	**1,6**	**67,8**
Powiaty:						
bytowski	7,4	6,0	6,8	6,3	-	5,2
chojnicki	7,5	4,3	7,6	7,2	0,6	24,4

TABL. 36. CIĄGNIKI, SAMOCHODY CIĘŻAROWE, PRZYCZEPY I WYBRANE MASZYNY WEDŁUG POGREGIONÓW I POWIATÓW W 2002 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ciągniki	Samochody ciężarowe	Przyczepy	Kombajny		
				zbożowe	buraczane	ziemniaczane
	W ODSETKACH (dok.)					
Podregion słupski	**28,5**	**25,7**	**30,5**	**30,2**	**1,6**	**67,8**
Powiaty:						
człuchowski	4,9	4,7	6,0	6,9	0,3	18,6
lęborski	2,1	2,2	2,2	2,7	0,1	4,1
słupski	6,3	7,8	7,7	6,8	0,6	15,1
Miasta na prawach powiatu:						
Słupsk	0,3	0,7	0,2	0,3	-	0,4
Podregion gdański	**69,2**	**64,9**	**67,3**	**68,5**	**97,8**	**30,8**
Powiaty:						
gdański	5,7	9,8	6,8	5,1	17,3	3,0
kartuski	11,3	11,6	7,4	6,9	-	3,8
kościerski	7,2	5,5	6,0	6,5	-	6,3
kwidzyński	6,2	5,2	7,5	6,4	15,2	2,7
malborski	4,2	2,4	6,2	5,3	23,9	0,5
nowodworski	3,8	2,7	5,0	3,9	11,5	0,3
pucki	3,5	4,0	3,2	2,9	1,3	4,6
starogardzki	9,3	6,9	8,1	11,1	4,4	4,7
sztumski	5,0	1,9	5,4	6,6	8,6	0,9
tczewski	6,4	5,7	6,9	8,3	15,5	1,0
wejherowski	6,6	9,2	4,8	5,5	0,1	3,0
Podregion Gdańsk--Gdynia-Sopot	**2,3**	**9,4**	**2,2**	**1,3**	**0,6**	**1,4**
Miasta na prawach powiatu:						
Gdańsk	1,7	7,6	1,6	0,7	0,6	0,9
Gdynia	0,6	1,7	0,6	0,6	-	0,5
Sopot	0,0	0,1	0,0	-	-	-

TABL. 37. LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH POSIADAJĄCYCH WYBRANE MASZYNY WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH

LATA GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH W HA	Gospodarstwa posiadające maszyny do zbioru						Kombajny buraczane	Opryskiwacze sadownicze
	zbóż, zielonek i kukurydzy				ziemniaków			
	kombajny zbożowe	siloso-kombajny	przyczepy zbierające	prasy zbierające	kombajny ziemniaczane	kopaczki do ziemniaków		
	w sztukach							
	OGÓŁEM							
OGÓŁEM 1996	3366	621	3617	3216	1547	12190	925	314
2002	**4924**	**477**	**3533**	**4594**	**1596**	**13928**	**1048**	**430**
	W tym GOSPODARSTWA ROLNE POWYŻEJ 1 HA UR							
RAZEM	**4923**	**476**	**3533**	**4593**	**1596**	**13928**	**1048**	**430**
1 – 5	49	9	71	77	12	1060	9	83
5 – 10	258	15	295	349	62	3068	39	95
10 – 15	600	30	706	769	195	3828	91	95
15 – 20	633	43	746	787	283	2373	131	48
20 – 30	1019	71	817	1028	399	1963	236	45
30 – 50	1145	102	540	918	370	1099	280	28
50 – 100	730	77	223	397	171	385	175	15
100 i więcej	489	129	135	268	104	152	87	21